

(*)Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentation

The Business Administration and Tourism School of Ourense is located in the Business & Lawl Building of the University Campus in the heart of of the city.

The educational offer for the next course 2024-2025 is:

Titles of Degree:

- **Degree in Business Administration**
- **Degree in Tourism**
- **Double Degree Program "Business Administration + Computing Engineering"**
- **Double Degree Program "Business Administration + Law"**
- **Double Degree Program "Tourism + History"**
- **International Double Degree in Business Administration (Germany & Spain)**
- **Degree in Tourism with specialization in Thermalism**

Since the academic year 2015-2016, thanks to a Inter-Institutional cooperation agreement with Hochschule Bremerhaven, the Business Administration and Tourism School offers a **International Double Degree Programme** in Business Administration & Management at the **University of Vigo** and Bachelor of Arts in Business Administration at **Hochschule - Bremerhaven**. And for a third year, the **Business Administration International Program** is offered with more than 60 credits taught in English. Since 2016-17 we offer the **Tourism International Program**, a specialization in thermalism is currently offered in cooperation with the Institute de Thermalisme of the University of Bordeaux.

With these agreements and programs the Business Administration and Tourism School is comitted to the internationalization of studies and the participation of students in mobility and exchanges programs, thus opening up a range of new horizons and future options.

Regarding POSTGRADUATE COURSES of the Business Administration and Tourism School:

- **Master Degree in Inland Tourism and Health Management and Planning**
- **MBA in Sport**

To obtain more information visits our page web <https://fcetou.uvigo.es/en/>

Come and visit us!

Organization chart

DECANAL TEAM

Dean

María Montserrat Cruz González
Telephone: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretary

Juan Manuel de los Rios Sánchez

Teléfono: 988 368 816

e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.gal

Vicedean of Academic Planning

Francisco Tugores Martorell

Telephone: 988368770

e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedean of Undergraduate Studies and ICT

Francisco Xabier Sánchez Sello

Telephone: 988368742

e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedean of Quality

Vanessa María Suarez Porto

Telephone: 988 368 816

e-mail: jmrrios@uvigo.es

International Relations Coordinator

María Beatriz González Sánchez

Telephone: 988 368 712

e-mail: bgonzale@uvigo.es

Coordinator of the Degree in Tourism and PCEO Tourism+Xeography and History

Mª Dolores Rivero Fernández

Teléfono: 988 368 717

e-mail: mrivero@uvigo.gal

Coordinator of the Degree in Business Administration, PCEO Business Administration+Law, PCEO Business Administration+Computer Engineering

Marcos Alvarez Díaz

Telefono: 988 368 764

e-mail: marcos.alvarez@uvigo.gal

Location

Jurídico-Empresarial Building

University Campus Las Lagunas

32004 Ourense

Caretaker's office: + 34 988 368 700.

Student enrollment office: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Deanship Secretary: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Foreign Relations: bgonzale@uvigo.es

General Information: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34988 368 923.

Page web: www.fcetou.uvigo.es

PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G741V01101	Business: Accounting of tourism organisations 1	1st	6
004G741V01102	Business: Direction and management of tourism entities 1	1st	6
004G741V01103	Economics: Introduction to economics	1st	6
004G741V01104	Geography: Tourism in today's world	1st	6
004G741V01105	Sociology: sociology of tourism	1st	6
004G741V01106	History: Introduction to historiography	2nd	6
004G741V01107	Universal prehistory	2nd	6
004G741V01108	Geography: Basics of human geography	2nd	6
004G741V01109	Business: direction and management of tourist entities 2	2nd	6
004G741V01110	Business: accounting of tourist organisations 2	2nd	6
004G741V01111	Modern language: English for tourism	2nd	9

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G741V01201	History: Introduction to ethnicity	1st	6
004G741V01202	Universal ancient history	1st	6
004G741V01203	Art: artistic languages and techniques	1st	6
004G741V01204	History: information sources in humanities	1st	6
004G741V01205	Geography: basics of physical geography	1st	6
004G741V01206	Foreign languages for tourism 1A: English	1st	3
004G741V01207	Foreign languages for tourism 1B: French	1st	3
004G741V01208	Foreign languages for tourism 1C: German	1st	3
004G741V01209	Foreign languages for tourism 1D: Portuguese	1st	3
004G741V01210	Art: Classical art	2nd	6
004G741V01211	History: Methodology of history	2nd	6
004G741V01212	Law: tourism legislation	2nd	9

004G741V01213	Statistics	2nd	6
004G741V01214	Foreign languages for tourism 2A: English	2nd	3
004G741V01215	Foreign languages for tourism 2B: French	2nd	3
004G741V01216	Foreign languages for tourism 2C: German	2nd	3
004G741V01217	Foreign languages for tourism 2D: Portuguese	2nd	3
004G741V01218	Cultural heritage	2nd	6

Year 3rd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G741V01301	Economics applied to tourism	1st	6
004G741V01302	Tourism marketing	1st	6
004G741V01303	Human resources management in tourism ventures	1st	6
004G741V01304	Foreign languages the tourism 3A: English	1st	3
004G741V01305	Foreign languages for tourism 3B: French	1st	3
004G741V01306	Foreign languages for tourism 3C: German	1st	3
004G741V01307	Foreign languages for tourism 3D: Portuguese	1st	3
004G741V01308	Universal ancient History	1st	6
004G741V01309	Modern universal history	2nd	6
004G741V01310	Contemporary universal history	2nd	6
004G741V01311	Archaeology theory and method	2nd	6
004G741V01312	History of medieval art	2nd	6
004G741V01313	Applied archaeology	2nd	6
004G741V01314	Accommodation management	2nd	6

Year 4th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G741V01401	Prehistory of the Iberian Peninsula	1st	6
004G741V01402	Ancient History of the Iberian Peninsula	1st	6
004G741V01403	Medieval history of the Iberian Peninsula	1st	6
004G741V01404	History of pre-Columbian and colonial America	1st	6
004G741V01405	History of modern art	1st	6
004G741V01406	Paleography	1st	6
004G741V01407	Tourism distribution	2nd	6
004G741V01408	Public planing of tourism development	2nd	6
004G741V01409	Tourism promotion	2nd	6

004G741V01410	Foreign languages for tourism 4A: English	2nd	3
004G741V01411	Foreign languages for tourism 4B: French	2nd	3
004G741V01412	Foreign languages for tourism 4C: German	2nd	3
004G741V01413	Foreign languages for tourism 4D: Portuguese	2nd	3
004G741V01414	Research of tourist markets	2nd	6
004G741V01415	Taxation of tourist companies	2nd	6

Year 5th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G741V01501	Tourism and economic territorial development	1st	6
004G741V01502	Tourism Management Information Systems	1st	6
004G741V01503	Restaurant management	1st	6
004G741V01504	Financial resources management	1st	6
004G741V01505	Territorial resources	1st	6
004G741V01506	Modern History of Spain	2nd	6
004G741V01507	Contemporary history of Spain	2nd	6
004G741V01508	History:the current world	2nd	6
004G741V01509	History of contemporary art	2nd	6
004G741V01510	Geographical representation systems	2nd	6
004G741V01981	Internships	2nd	12

Year -

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G741V01982	Internships	2nd	12
004G741V01991	Final Year Dissertation	2nd	12
004G741V01992	Final Year Dissertation	2nd	12

IDENTIFYING DATA**Empresa: Contabilidade de organizacións turísticas I**

Subject	Empresa: Contabilidade de organizacións turísticas I			
Code	O04G741V01101			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán Galego Inglés			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	González Sánchez, María Beatriz			
Lecturers	González Sánchez, María Beatriz			
E-mail	bgonzale@uvigo.es			
Web	http://mrivero@uvigo.es //// http://bgonzale.webs2.uvigo.es/			
General description	Con esta materia preténdese que os estudantes adquiran os coñecementos necesarios para comprender o proceso de elaboración da información contable			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer o funcionamento básico dun sistema contable como instrumento informativo ól servicio do proceso de toma de decisións	
Coñecer as bases conceptuais da contabilidade como ciencia social, o seu carácter de sistema de información de características especiais, así como o concepto de utilidade da información económico- financeira	
interpretar a información para a toma de decisions	
interpretar a informaion economico-financiera das empresas turísticas	

Contidos

Topic
TEMA 1. Introducción á contabilidade.
TEMA 2. A estrutura patrimonial da empresa.
TEMA 3. Análise conceptual dos compoñentes do balance de situación.
TEMA 4. Análise conceptual dos compoñentes da conta de perdas e ganancias.
TEMA 5. A memoria, o estado de cambios no patrimonio e o fluxo de efectivo.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	15	42	57
Seminario	3	0	3
Lección maxistral	25	0	25
Exame de preguntas obxectivas	1	40	41
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	21	22
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Realizaranse diversas actividades relacionadas cos contidos impartidos e obxectivos a alcanzar no estudo desta materia.

Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Nas diferentes sesións que conforman esta metodoloxía, expoñeranse de xeito claro e preciso os contidos da materia que lle permitirán ao alumno a comprensión dos aspectos conceptuais desta.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Na aula e nas horas de tutorías

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Realizarase unha proba sobre os contidos impartidos	40	
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno debe realizar unha serie de exercicios nun tempo e condicións establecido/as polo profesor.	20	
Exame de preguntas obxectivas	Realizarase unha proba sobre os contidos impartidos	40	

Other comments on the Evaluation

A avaliación pode ser continua (AC) ou global (AG). Se presume que os estudantes seguirán o sistema de avaliación continua, salvo que manifesten a súa intención de optar pola avaliación global. En este último caso, teñen que notificalo ó profesor segundo o procedemento e o prazo establecido polo centro.

A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

A avaliación continua consta de tres probas, consistentes en dous exames escritos de carácter teórico - práctico. Cada un dos exames pondera un 40% e é necesario sacar unha calificación de 5 en cada un deles para aprobar e facer media cas demais probas. Outra proba será a realización de casos prácticos plantexados polo profesor. Esta proba pondera un 20%. Esta porcentaxe distribúese entre os casos que vanse a plantexar. O alumno que non poida ou non queira realizar algún ou todos os casos, perderá a cualificación correspondente a cada un deles, sin que se teña opción a recuperalos.

Se un estudante suspende un ou os dous exames parciais plantexados (os que representan o 80% da nota), poderase presentar a convocatoria oficial de xuño ca proba ou probas suspensa/s.

Aqueles estudantes que optaron pola avaliación continua, e teñen os exames parciais aprobados, en xuño serán avaliados cas notas obtidas nos exámenes e nas demais probas. Se o alumno non aprobou algún exame parcial e se presenta en xuño a recuperalo/s ten que sacar un 5 para facer media; en caso de non obtelo porase a nota obtida neste exame.

Os alumnos que opten pola avaliación global serán avaliados cun exámen teórico práctico e calificados ca nota que saquen no correspondente exame.

Os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade podrán ser avaliados de novo na segunda oportunidade a través dunha proba teórico-práctica que suporá o 100% da nota.

Esta guía é orientativa e esta suxeta a modificacións se o longo do curso se estiman necesarias.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso académico.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

O'Donoghue, Donncha, **Financial accounting for the hospitality, tourism, leisure and event sectors**, Orpen Press, 2015

Complementary Bibliography

LÓPEZ, D.; ORTA, M.; SIERRA, G., **Introducción a la contabilidad y al análisis financiero**, Pirámide,

SEGOVIA SAN JUAN, A., **Contabilidad básica adaptada al nuevo plan general de contabilidad**, Ramón Areces,

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA, **Plan General de Contabilidad**, B.O.E.,

URIAS VALIENTE, J., **Introducción a la Contabilidad**, Ediciones Académicas,

DOMINGUEZ CASADO, J., **Introducción a la Contabilidad Financiera I**, Ediciones Pirámide,

MUÑOZ MARCHANTE, A., **Prácticas de Introducción a la Contabilidad**, Ediciones Axadémicas,

ACEDO MUÑOZ, G, **Contabilidad General**, Anaya Formación,
MUÑOZ MERCHANT, A, **Introducción a la Contabilidad**, Ediciones Académicas,

Atkinson, H., Berry, A., & Jarvis, R, **Business accounting for hospitality and tourism**, Chapman & Hall, 1995
Camacho-Miñano, M.; Akpınar, M.; Rivero-Menéndez, M.J.; Urquía-Grances, E. and Eskola, A., **Beyond Figures: Introduction to Financial Accounting: European Financial Accounting Manual**, Pirámide, 2012

Recomendacións

Other comments

Requírense coñecementos informáticos a nivel de usuario, fundamentalmente un procesador de textos e manexo de folla de cálculo. Manexo de internet para a busca de información e bases de datos.

Nota: esta guía docente anticipa as liñas de actuación para o desenvolvemento desta materia, e concíbese de forma flexible, en consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico. Achegaráselle ao alumno a información e pautas que sexan necesarias en cada momento ao longo do curso académico.

IDENTIFYING DATA				
Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I				
Subject	Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I			
Code	004G741V01102			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Sánchez Sello, Francisco Javier			
Lecturers	Sánchez Sello, Francisco Javier			
E-mail	javiss@uvigo.es			
Web				
General description	Profúndase nos fundamentos teóricos que integran o sistema conceptual da Economía da Empresa. Subsistemas Funcionais da empresa (dirección, político, cultural, humano e técnico).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Obter os coñecementos necesarios que lle capacitan para o desenvolvemento da actividade profesional no ámbito da Xestión de Empresas Turísticas	
Aplicar os coñecementos teóricos adquiridos	
Utilizar as Tics necesarias para o manexo e obtención de información e datos relevantes para a toma de decisións	
Manexar adecuadamente as capacidades adquiridas relacionadas co desenvolvemento das súas aptitudes, necesarias para exercer a profesión no sector turístico	

Contidos	
Topic	
Breve descrición do contido: fundamentos teóricos que integran o sistema conceptual da Economía da Empresa. Subsistemas Funcionais da empresa (dirección, político, cultural, humano e técnico).	Estes contidos desenvólense mediante o seguinte temario:
PARTE I: FUNDAMENTOS DA EMPRESA TURÍSTICA .	
TEMA 1: A EMPRESA TURÍSTICA .	
TEMA 2: A CONTORNA DA EMPRESA TURÍSTICA .	
TEMA 3: A FUNCIÓN DE PLANIFICACIÓN NA EMPRESA TURÍSTICA .	
PARTE II: ADMINISTRACIÓN DE EMPRESAS TURÍSTICAS .	
TEMA 4: A FUNCIÓN DE ORGANIZACIÓN NA EMPRESA TURÍSTICA .	
TEMA 5: A FUNCIÓN DE DIRECCIÓN NA EMPRESA TURÍSTICA .	
TEMA 6: A FUNCIÓN DE CONTROL NA EMPRESA TURÍSTICA .	

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	15	0	15
Seminario	3	0	3
Lección maxistral	29	0	29
Traballo	0	28	28

Exame de preguntas obxectivas	2	69	71
Estudo de casos	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies Description

Seminario	Mecanismo non presencial de atención do alumnado (titorías): en todas as modalidades, presenciais ou non presenciais, as sesións de tutoría realizaranse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia) baixo a modalidade de acordo previo.
-----------	---

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo	Realización dun traballo autónomo en grupo. Elaborarase ao longo de todo o cuadrimestre e presentarse ao final do mesmo.	25	
Exame de preguntas obxectivas	Avaliación da asimilación de coñecementos (3 probas)	70	
Estudo de casos	Realización de dous casos prácticos ou análises de situacións.	5	

Other comments on the Evaluation

Existen dúas forma de avaliar: avaliación continua e avaliación global. O prazo para mudar de avaliación continua a global e do 11 de setembro a 11 de outubro.

- **Non presencial (sistema de avaliación non continua e segunda convocatoria)**, cun exame final que poderá incluír contidos teóricos e/ou prácticos mediante preguntas de opción múltiple, curtas, de desenvolvemento ou de casos prácticos. O exame constará dunha parte teórica (preguntas curtas e/ou proba) (50%) práctica (50%). Será necesario superar ambas partes por separado (5 puntos sobre 10) Esta proba está dirixida a avaliar a comprensión dos conceptos adquiridos na materia, asumindo o 100% da nota, e avaliarase, ademais dos conceptos de o tema, a claridade na exposición e o correcto uso gramatical e ortográfico naquelas partes que o requiran.

- **Aula (Sistema de avaliación continua)**, a aplicación dun sistema de avaliación continua supón que a cualificación final se obterá da avaliación de tres probas de coñecementos, resolución de exercicios breves e traballo dirixido.

1.- As probas de coñecementos: consistirán na resolución de tres probas de coñecementos, que conterían exercicios e respostas a preguntas curtas e/ou de resposta múltiple. Parte teórica (preguntas curtas e/ou tipo test) (50%), práctica (50%). Será necesario superar as dúas partes por separado (5 puntos sobre 10), para superar a proba de coñecementos. Para aprobar a materia é necesario ter superadas as tres probas de coñecementos.

2.- A resolución de exercicios breves: estímase que o número total de traballos breves será de tres ao longo de todo o cuadrimestre.

3.- Traballo tutelado: consistirá na elaboración en grupo (3/4 alumnos) dun traballo, destinado á aplicación dos conceptos e técnicas da materia de forma autónoma por parte do alumnado, contando cunha atención personalizada para o seu seguimento.. O traballo titorizado entregarse na data límite anunciada con suficiente antelación.

A cualificación final será a suma das probas de coñecementos que supoñan o 70% da nota (para facer a suma deberán estar todas aprobadas), máis a cualificación obtida na resolución de exercicios breves que suporá o 5% da nota final. nota e a suma da cualificación obtida polo traballo tutelado que suporá o 25% da nota final. Nota mínima para superar a materia 5. Para facer a suma das tres probas (probas de coñecementos + resolución de exercicios breves + traballo dirixido) deberán aprobarse todas as probas de coñecementos.

Todas aquelas probas de coñecementos non superadas serán recuperadas na convocatoria oficial de exames (Xaneiro).

- As características específicas do exame final, tanto na avaliación presencial (convocatoria de xullo) como na avaliación non presencial, serán detalladas polo profesorado da materia (na clase e a través do MOOVI). plataforma) con antelación á mesma e no marco dos prazos legais establecidos pola Universidade de Vigo.

- En todos os exames será obrigatorio identificarse oficialmente (DNI, Pasaporte ou documento oficial substitutivo) e prohíbese a posesión de teléfonos móbiles, smartphones ou calquera outro dispositivo electrónico, aínda que estes estean apagados ou en repouso. O incumprimento destas dúas condicións invalidará a convocatoria á que asiste.

- As datas e horarios das probas de avaliación das distintas convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2023-2024. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as indicadas na páxina web da FCETOU.

Segunda convocatoria (Xulio): avaliarase cun exame final de todos os contidos da materia que poderá incluír contidos teóricos e/ou prácticos mediante preguntas que poderán ser de opción múltiple, curtas, de desenvolvemento ou casos prácticos. O exame constará dunha parte teórica (preguntas curtas e/ou proba) (50%) práctica (50%). Será necesario superar ambas partes por separado (5 puntos sobre 10) Esta proba está dirixida a avaliar a comprensión dos conceptos adquiridos na materia, asumindo o 70% da nota, e avaliarase, ademais dos conceptos de o tema, a claridade na exposición e o correcto uso gramatical e ortográfico naquelas partes que o requiran. O resto da nota corresponde á avaliación continua (5% exercicios breves e 25% traballo supervisado).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Inmaculada Martín Rojo, **Dirección y Gestión de Empresas del sector Turístico**, Ed. Pirámide, 2000

Raquel Arguedas y Mª Teresa Nogueras, **Planificación, Dirección y Gestión Financiera de Empresas Turísticas**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2007

Complementary Bibliography

Eduardo Parra López; Francisco Calero García, **Gestión y Dirección de Empresas Turísticas**, Ed. McGraw Hill, 2006

Cristóbal Casanueva Rocha; Julio García del Junco; Francisco Javier Caro González, **Organización y Gestión de Empresas Turísticas**, Editorial Pirámide, 2000

Recomendacións

Other comments

- Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que hai que levar a cabo co alumno na materia e está concibida dun xeito flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo destinatario real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, facilitarase aos estudantes información e orientacións específicas que sexan necesarias en todo momento do proceso de aprendizaxe.

IDENTIFYING DATA				
Economía: Introducción á economía				
Subject	Economía: Introdución á economía			
Code	004G741V01103			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	#EnglishFriendly			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Álvarez Díaz, Marcos			
Lecturers	Álvarez Díaz, Marcos			
E-mail	marcos.alvarez@uvigo.es			
Web	http://http://fcetou.uvigo.es/es/docencia/profesorado/jose-maria-rocha-alvarez/			
General description	A (introdución) á Economía é un curso de ciencia económica. En cada tema, comezamos cunha pregunta ou un problema sobre economía (por que a chegada do capitalismo asóciase cun forte aumento no nivel de vida media, por exemplo) e logo ensinamos as ferramentas da ciencia económica que contribúen a unha resposta. Para cada pregunta, o material está na mesma secuencia. Comezamos cun problema histórico ou actual, mesmo si é un complexo, e logo utilizamos os modelos para dilucidalo. Debido a que o curso empeza con grandes problemas, preguntas da historia e asuntos actuais, os modelos e explicacións que usamos necesitan ter en conta os fenómenos do mundo real. Por exemplo, os actores nunca teñen información completa sobre todo o relevante para as decisións que toman, os motivos que non sexan o interese propio tamén son importantes, e o exercicio do poder no comportamento estratéxico a miúdo ten que ser parte da explicación do resultado observado. Recentes avances en Economía dannos as ferramentas para facer isto. E debido a que aplicamos modelos económicos a importantes, complexos e difíciles problemas, os estudantes do curso aprenden inmediatamente tanto as ideas obtidas do modelado, como as inevitables deficiencias dos modelos. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliografías para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en in			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Ser capaz de interpretar a relación dos axentes económicos que participan no sector turístico.	
Ser capaz de analizar os impactos das institucións no sector turístico usando fundamentos técnicos cuantitativos.	
Posuír coñecementos para realizar unha análise crítica de aspectos relativos ao sector turístico.	
Ser capaz de transmitir de maneira efectiva ideas sobre o funcionamento da economía tanto de forma escrita como oral.	

Contidos

Topic	
1.- A actividades económica	1.1 A actividades económica
2.- Os axentes económicos	2.1 Familias 2.2 Empresas 2.3 sector Público
3.- Mercado: Oferta e Demanda	3.1 Demanda 3.2 Oferta 3.3 Equilibrio de mercado
4.- A Empresa e Estructuras de Mercado	4.1 Competencia 4.2 Monopolio 4.3 Oligopolio
5.- Macroeconomía: Contabilidad Nacional	5.1 La contabilidad nacional 5.2 Producto interior y nacional 5.3 La Renta Nacional

6.- Mercado monetario	6.1 El dinero 6.2 El mercado monetario 6.3 Las Instituciones financieras
7.- A política económica	7.1 Obxetivos da política económica 7.2 A política fiscal 7.3 A política monetaria
8.- Comercio Internacional e Sector exterior	8.1 Comercio Internacional 8.2 Política comercial; aranceles 8.3 Balanza de pagos 8.4 Tipo de cambio

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	27	52	79
Resolución de problemas	13	0	13
Estudo de casos	10	0	10
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Traballo	4	40	44

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de *actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do apreso nas leccións maxistrais. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unhas maior competencias dos contidos apresos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Estudo de casos	

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas	O estudante poderá comentar ao profesor calquera dúbida que lle xurda.

Avaliación		
	Description	Qualification Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución en clase de listas de problemas/preguntas.	50
Traballo	Traballo. Deberase presentar nas semanas 12 a 14.	0

Other comments on the Evaluation

Haberá duas posibilidades de evaluación:

Continua: Realizarase o 25 de octubre un examen parcial que supondrá o 20% da nota na parte teórica, y o 20% da nota na parte práctica. Realizarase un examen final que supondrá o 40% da nota da parte teórica y o 40 % da nota da parte práctica. O 10% da parte teórica y o 10% da parte práctica, Obterase pola asistencia a clases y a entrega ao longo do curso de algún exercicio propuesto

Global: Os alumnos que no hayan realizado o sistema de evaluación continua terán dereito a un examen final que incluírá unha proba de preguntas obxectivas (50%), e unha proba de resolución de exercicios (50%)

Bibliografía. Fontes de información
Basic Bibliography
Complementary Bibliography

Krugman, P.R. et al., **Economía Internacional; teoría y política**, 9, Pearson, 2012

Mochón, F., **Economía y Turismo**, 2, McGraw Hill, 2008

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Xeografía: O turismo no mundo actual				
Subject	Xeografía: O turismo no mundo actual			
Code	O04G741V01104			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Díaz Fernández, José Antonio			
Lecturers	Díaz Fernández, José Antonio			
E-mail	tonydiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Panorama das claves interpretativas que explican o actual momento de desenvolvemento da actividade turística a nivel mundial e as súas tendencias actuais abordadas dende o punto de vista da xeografía. Neste contexto, realízase unha lectura espacial do turismo como actividade produtiva dependente dos valores do territorio e, polo tanto, indisoluble da paisaxe e da identidade territorial, unha identidade que se destrúe, ou se reconstrúe, co turismo, a través de complexos procesos de carácter económico, sociocultural e territorial. Analízanse os distintos escenarios do turismo nas grandes rexións turísticas mundiais, tanto a nivel de oferta coma de demanda, e os fluxos existentes entre elas. A análise territorial achega coñecementos clave para a comprensión da complexa e dinámica actividade turística, sendo especialmente reveladores coa aparición de novos escenarios baixo criterios de calidade ambiental e sostibilidade social. Con iso preténdese sentar unha base descritiva e conceptual que permita ao alumno contextualizar os coñecementos xeoturísticos que adquirirá ao longo do Grao de Turismo. Dende unha perspectiva máis ampla, trátase de mostrar o carácter multidisciplinar do fenómeno turístico, con elementos de carácter social, económico, cultural, territorial, ambiental etc., que se relacionan de xeito sistémico entre si. Así, a achega conceptual, instrumental e metodolóxica da materia «O turismo no mundo actual» parece indispensable para a plena consecución das competencias e obxectivos xerais do Grao de Turismo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Comprender e interpretar os compoñentes básicos do turismo como sistema	
Coñecer e asimilar os trazos do desenvolvemento histórico e da distribución xeográfica do turismo no mundo	
Coñecer e asimilar os elementos e os factores da localización e o desenvolvemento da actividade turística, así como das súas implicacións no territorio	
Coñecer as peculiaridades espaciais dos territorios dinamizados polo turismo e as implicacións sobre o territorio, o medio ambiente, a economía e a sociedade	
Dominar o acceso ás fontes de información xeográfica relacionadas coa temática turística	
Demostrar capacidade de comunicación oral e escrita dos coñecementos adquiridos	

Contidos

Topic	
1. Aproximación xeral á natureza do turismo. O turismo como sistema.	.1.1. O turismo na doutrina e a súa evolución temática. .1.2. A realidade territorial e o turismo.
2. O desenvolvemento histórico e xeográfico do turismo.	.2.1. As aportacións da doutrina á materia turística. .2.2. A realidade territorial e os usos do solo turísticos. .2.3. Os factores que inciden no desenvolvemento do turismo.
3. Elementos e factores de localización e desenvolvemento turístico: as súas implicacións no territorio.	.3.1. A participación do turismo no eido territorial e os seus elementos dinamizadores nunha realidade cambiante. .3.2. A planificación do territorial en materia turística. .3.3. Os axentes dinamizadores do turismo.

4. A dimensión espacial da actividade turística a escala global: principais centros emisores, destinos receptores, principais fluxos turísticos, evolución recente do turismo internacional, perspectivas de futuro.	.4.1. A actividade turística no eido xeográfico global. 4.2. Os fluxos turísticos internacionais: principais áreas emisoras de turismo. 4.3. Os fluxos turísticos internacionais: principais áreas receptoras do turismo. Factores que inflúen na súa elección. 4.4. A incidencia internacional de factores socioeconómicos e sociopolíticos nos fluxos turísticos. 4.5. O marketing turístico e as súas estratexias.
5. Os espazos dinamizados polo turismo. Procesos e formas de organización do espazo resultante do turismo.	.5.1. Os usos do solo e a actividade turística. 5.2. A ordenación do territorio. 5.3. A planificación indicativa en materia turística. 5.4. O turismo e a súa contribución ao desenvolvemento endógeno local e rexional. 5.5. A Política comunitaria en materia de turismo. 5.6. A Estratexia española en materia de dinamización turística.
6. Turismo e cambios territoriais, ambientais, económicos e socioculturais.	.6.1. A transformación dos usos do solo xenerados polo turismo. 6.2. Os impactos positivos e negativos do turismo. 6.3. As variables que contribúen á dinamización territorial do turismo.
7. Fontes de información documentais, cartográficas e estatísticas relacionadas coa temática turística.	.7.1. O manexo das fontes estadísticas en materia turística. 7.2. O emprego do SIG para o estudo do turismo no eido territorial. 7.3. A definición dunha planificación estratéxica sobre a materia turística dun destino. 7.4. A Análise DAFO en materia turística.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	25	0	25
Traballo tutelado	15	42	57
Saídas de estudo	0	0	0
Seminario	5	0	5
Saídas de estudo	0	0	0
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	70	70
Traballo	0	25	25
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	5	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Explicación por parte do profesor dos contidos básicos da materia. Tratarase de incentivar a participación crítica e reflexiva do alumnado nestas clases teóricas. Propónse que o alumno sepa manexar as principais aportacións/Teses de opinión da doutrina para saber inferir esas aportacións á comprensión temática da materia O Turismo no Mundo Actual.
Traballo tutelado	Serán utilizados para complementar os contidos teóricos con exercicios de tipo práctico. Formulación e resolución de diversos materiais de temática turística, exercicios prácticos e audiovisuais para ser traballados na aula.
Saídas de estudo	A visita e saída de campo planificada para coñecer directamente espazos urbanos ou espazos naturais protexidos de interese turístico ten como obxectivo a observación da realidade e recollida de información por parte do alumno. Ademais, posibilitará o estudo de recoñecemento territorial para poder comprender a análise de campo e a planificación estratéxica do territorio obxectivo de estudo.
Seminario	Orientación do alumno na realización do seu traballo autónomo. Prestarase especial atención aos aspectos relacionados coa planificación e a organización do traballo de grupo. Tutelarase as prácticas aos GP e avaliarase a realización das prácticas explicadas oportunamente. Faceranse as exposicións dos traballos académicos de investigación nos GP ante o aulario e o profesor
Saídas de estudo	

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Saídas de estudo	Planificar e programar as oportunas actividades e transmitir nas saídas académicas de estudo para fomentar un coñecemento temático-territorial dos recursos turísticos habidos e comprender a súa tipoloxía, sensibilidade territorial, potencialidades de desenvolvemento, políticas de posta en valor, etc. Proporase a participación e enriquecemento do alumno na saída académica a base de fomentar a súa intervención sobre as temáticas a explicar.
Seminario	Planificar e programar as diferentes sesións académicas para GG; GM, GP. Así, atenderase ao alumnado que solicite tutoría sobre a materia teórica-práctica a impartir. Por tanto, a atención será tanto individualizada ao alumnado como en formato grupal para cada grupo de traballo que precise atención tutorizada.
Traballo tutelado	Programar un modelo de realización do traballo grupal e expoñerase nas clases GM. Posteriormente o alumnado realizará unha estrutura lóxica do traballo e acadará a información oportuna. Para iso, ensinarase a empregar ferramentas como SIG, SITGA, Base de datos do INE, IGE, etc. Preténdese aquí que se familiarice co acceso as fontes de información e que sepa acceder aos datos estatísticos e xeográficos das diferentes plataformas de documentación estatística e xeográfica.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dun examen con unha parte teórica que valerá un 40% e unha parte práctica que valerá un 30% da calificación final. Constará de dous partes: unha primeira parte referida aos contidos desenvolvidos nas clases teóricas da materia e unha segunda parte consistente nun exercicio práctico de características parecidas aos realizados nas clases prácticas. A cualificación da parte teórica suporá o 30% da cualificación final. A parte práctica o 20% da cualificación final. Deberase alcanzar unha puntuación de cinco (5) sobre dez puntos para poder facer o cómputo global de todas as actividades. Valoraranse os seguintes aspectos: - Con respecto á proba de teoría: estudo e asimilación dos contidos teóricos da materia, capacidade de síntese e capacidade de organización das ideas, precisión e claridade expositiva. - Con respecto ao exercicio práctico: capacidade de reflexión, de interrelación de contidos prácticos e teóricos, de sínteses e de organización de ideas, así como o nivel de actitude crítica do alumno.	70	
Traballo	Elaboración e entrega dun traballo realizado en grupo fose da aula. Consistirá na avaliación turística dunha comarca ou localidade, de acordo a un guión preestablecido. Valoraranse os seguintes aspectos: - a capacidade de planificación e organización do traballo en grupo, a capacidade de análise, de interpretación e de síntese da información seleccionada, a actitude crítica, etc.	20	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Como actividade académica complementaria realizarase unha visita a un espazo urbano de interese turístico polo seu carácter patrimonial. Ten como obxectivo a observación da realidade vinculada aos contidos explicados en clase. O alumno entregará unha breve memoria referida aos aspectos traballados na devandita visita.	10	

Other comments on the Evaluation

A materia será avaliada por un sistema de avaliación continua, a partir das competencias adquiridas. Para iso, terase en conta as actividades a avaliar nos GM e nos GP, así como a proposta de Examen Parcial de Novembro e o Examen Final da convocatoria ordinaria de Xaneiro. A cualificación final será a suma dos diferentes elementos avaliados tendo en conta aspectos teóricos e prácticos (final numérica de 0 a 10 pola lexislación vixente). Casos particulares serán expostos ao profesor/a da materia. Para acadar a avaliación positiva deberase superar os traballos prácticos, as prácticas obrigatorias da materia e os exámenes de desenvolvemento planificados no cronograma.

Os alumnos que non sigan avaliación continua poderán presentarse aos exames finais fixados na programación de exames da Facultade, aténdose aos seguintes criterios:

- Proba escrita. Exame xeral de carácter teórico que suporá o 70% da cualificación final.
- Realización dun traballo bibliográfico que suporá o 20% da cualificación final.

c) O traballo práctico entregárase preceptivamente na data sinalada polo profesor: data da convocatoria de Xaneiro e data para a convocatoria de Xullo.

Segunda convocatoria:

Avaliarase o alumno coa realización dun exame final de carácter teórico-práctico que suporá o 50% da cualificación final, aténdose aos mesmos criterios xa expostos para a primeira convocatoria. Conservaranse as cualificacións de traballo de grupo, visita e outras actividades de avaliación continua que o alumno xa realizase. Naqueles casos que non se cumpra algún dos supostos mencionados anteriormente, o alumno deberá de compensalo mediante a realización dun traballo bibliográfico en relación co temario da materia.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro . En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ANTON CLAVÉ, S. e GONZÁLEZ REVERTÉ, A **PROPÓSITO DEL TURISMO. LA CONSTRUCCIÓN SOCIAL DEL ESPACIO TURÍSTICO**, Editorial UOC, 2008

LOZATO GIOTART, J. P., **GEOGRAFÍA DEL TURISMO. DEL ESPACIO CONTEMPLADO AL ESPACIO CONSUMIDO**, Masson, 1991

VERA REBOLLO, J.F (Coord.) et al., **ANÁLISIS TERRITORIAL DEL TURISMO**, Ariel, 1997

Complementary Bibliography

ÁVILA, R. et al., **TURISMO SOSTENIBLE**, IEPALA, 2002

BARRADO, D. A. e CALABUIG, J. (Eds.), **GEOGRAFÍA MUNDIAL DEL TURISMO**, Síntesis, 2001

BURTON, R., **TRAVEL GEOGRAPHY**, Pitman Group, 1997

CALLIZO SONEIRO, J., **APROXIMACIÓN A LA GEOGRAFÍA DEL TURISMO**, Síntesis, 1991

CAZES, G., **FONDEMENTS POUR UNE GÉOGRAPHIE DU TOURISME ET DES LOISIRS**, Breal, 1992

CRESPI, M. e PLANELLS, M., **DESTINOS TURÍSTICOS**, Síntesis, 2011

DE LA CALLE VAQUERO, M., **LA CIUDAD HISTÓRICA COMO DESTINO TURÍSTICO**, Ariel, 2002

DUHAMEL, PH. e KNAFOU, R., **MONDES URBAINS DU TOURISME**, Belin, 2007

FERNÁNDEZ FUSTER, L., **GEOGRAFÍA GENERAL DEL TURISMO DE MASAS**, Alianza, 1991

HERNÁNDEZ LUIS, J. A., **EL TURISMO DE MASAS: EVOLUCIÓN Y PERSPECTIVAS**, Síntesis, 2008

HOERNER, J. M., **GÉOPOLITIQUE DU TOURISME**, Armand Colin, 2008

LÓPEZ- GUZMÁN GÚZMAN, T.J. e LARA DE VICENTE, F., **TURISMO SOSTENIBLE: UN ENFOQUE MULTIDISCIPLINAR E INTERNACIONAL.**, Universidad de Córdoba, 2005

MESPLIER ,A. e BLOC- DURAFFOUR, P, **GEOGRAFÍA DEL TURISMO EN EL MUNDO**, Síntesis, 2000

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Recursos territoriais/O04G240V01304

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Socioloxía: Socioloxía do turismo/O04G240V01105

Other comments

A materia O Turismo no Mundo Actual deberá facilitarlle ao discente a comprensión da conxuntura turística a escala internacional para coñecer o comportamento da demanda turística e os destinos elixidos pola mesma.

IDENTIFYING DATA				
Socioloxía: Socioloxía do turismo				
Subject	Socioloxía: Socioloxía do turismo			
Code	004G741V01105			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Casado Neira, David			
Lecturers	Casado Neira, David			
E-mail	dcneira@uvigo.gal			
Web	http://https://www.uvigo.gal/estudar/organizacion-academica/departamentos/socioloxia-ciencia-politica-administracion-filosofia			
General description	O obxectivo desta materia é posibilitar que o alumno desenvolva os coñecementos teóricos necesarios para permitirlle unha comprensión reflexiva da sociedade da información e a comunicación, as súas interrelacións e importancia na sociedade actual.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar os problemas no ámbito turístico co obxectivo de lograr unha mellora na calidade dos diversos servizos turísticos.	
Reunir os coñecementos necesarios para comprender o impacto ambiental do fenómeno turístico.	
Asumir unha responsabilidade social e ética cos impactos do turismo nas sociedades receptoras.	
Reunir as capacidades necesarias que permitan defender e debater argumentos relacionados cos impactos turísticos tanto de forma oral como escrita.	

Contidos

Topic	
TEMA 2.- *SOCIOLOGÍA XERAL	2.1.- Teorías clásicas e contemporáneas 2.2.- Temas tratados pola *Sociología
TEMA 1: *SOCIOLOGÍA E TURISMO	1.1.- *- *Sociología: obxecto e método. Relación con outras disciplinas. Tipos e aplicacións 1.2.- O fenómeno turístico e a súa interpretación sociolóxica
TEMA 3: *SOCIODEMOGRAFÍA DO TURISMO	3.1.- Teorías do turismo, axentes, motivacións 3.2.- Fontes e técnicas 3.3.- *Caracterización da demanda turística: tipos e fluxos
TEMA 4: A EVOLUCIÓN DO FENÓMENO TURÍSTICO	4.1.- Contexto español e turismo de masas 4.2.- O turismo en Galicia
TEMA 5: ÚLTIMAS TENDENCIAS E EFECTOS DO TURISMO	5.1.- O turismo emerxente na sociedade da información 5.2.- Turismo, desenvolvemento e acción social

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	15	45	60
Lección maxistral	30	27	57
Exame de preguntas obxectivas	3	30	33

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo sobre o potencial turístico dun concello ou comarca
Lección maxistral	Exposición dos contidos teóricos da materia.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	*Tutorización e orientación personalizada e *grupal ao alumnado

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Tutelarase a realización de traballos sobre o potencial turístico dun *geodestino (30%). Devanditos traballos serán expostos ao final do cuatrimestre (10%)	40	
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse tres probas tipo test ao longo do cuatrimestre, eliminatorias de materia. Cada proba suporá un 20% da nota global.	60	

Other comments on the Evaluation

A descrición desta guía está pensada para a modalidade presencial (asistencia ao 75% das clases como mínimo). A cualificación final obterase da media das notas obtidas na avaliación continua e o traballo grupal. Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 50% da cualificación. O 50% restante será o resultado de avaliar un traballo-resume da materia elaborado individual ou grupalmente. Realizarase o mesmo tipo de proba en todas as convocatorias. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ALVAREZ SOUSA, P., **SOCIOLOGÍA DEL OCIO Y DEL TURISMO**, 2009,
MAZÓN, TOMAS, **SOCIOLOGÍA DEL TURISMO**, 2001,
RUBIO GIL, A, **SOCIOLOGÍA DEL TURISMO**, 2003,
LAZOVSKY, O., SACO, A., **DESPOBLACIÓN, TURISMO Y DESARROLLO RURAL EN EL INTERIOR DE GALICIA**, 2015,

Complementary Bibliography

AMAT LLOMBART, P, **CURSO DE SOCIOLOGÍA DEL TURISMO**, 2004,
GOLDSTONE, P, **TURISMO. MAS ALLÁ DEL OCIO Y DEL NEGOCIO**, 2003,
GONZÁLEZ, J.J., **TRES DÉCADAS DE CAMBIO SOCIAL EN ESPAÑA**, 2006,
LUCAS MARÍN, A., **LA REALIDAD SOCIAL. TRANSFORMACIONES RECIENTES EN ESPAÑA**, 2010,
SANTANA, M., **MANUAL DE SOCIOLOGÍA DEL OCIO TURÍSTICO**, 2009,

Recomendacións

Other comments

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real, ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Historia: Introducción á historiografía				
Subject	Historia: Introdución á historiografía			
Code	004G741V01106			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Lecturers	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
E-mail	teijeiro@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Introdución ao estudo dos fundamentos básicos da historiografía, prestando especial atención ás características expistemolóxicas da ciencia histórica e á xénese e desenvolvemento das diversas teorías históricas, incluídas as tendencias e escolas actuais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
C17	Capacidade de ler textos historiográficos e documentos orixinais na propia lingua así como de transcribir, resumir e catalogar información de forma pertinente
D1	Capacidade de análise e síntese
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
D9	Traballo en equipo en diversos contextos

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado.	A5 B3
Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos.	A4 C17 D1 D5 D9

Contidos	
Topic	
1. O pensamento historiográfico.	1.1. Das orixes á Ilustración. 1.2. Da Ilustración á aparición das grandes escolas historiográficas.
2. As grandes correntes historiográficas.	2.1. O Materialismo Histórico. 2.2.. A escola de Annales. 2.3. A historia económica.
3. Tendencias actuais e novos enfoques.	3.1.. A historia social. 3.2. A historia política. 3.3.. A historia das mentalidades. 3.4. A historia cultural. 3.5. Outros enfoques: da biografía histórica á historia de xénero.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	55	77
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	5	30	35
Seminario	8	14	22

Resolución de problemas de forma autónoma	2	1	3
Resolución de problemas	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	0	6
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia.
Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal ou diversa organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia ou a Área de Historia Contemporánea
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da época contemporánea. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual ou en grupo sobre un tema específico a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistras.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades orientadas á resolución de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistras que inclúan a resolución de forma autónoma de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos e análise e interpretación de materiais gráficos, gráficos, vieográficos e filmográficos, etc.
Resolución de problemas	Sesións orientadas á formulación de cuestións relacionadas coa materia nas que o alumnado, baixo a supervisión do profesorado, debe desenvolver as solucións axeitadas para a resolución do problema ou exercicio presentado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais. Docencia non presencial: preferentemente seguimento a través da plataforma de teledocencia e titoría no Campus Remoto.
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais. Docencia non presencial: preferentemente seguimento a través da plataforma de teledocencia e titoría no Campus Remoto.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 1,25 puntos dun máximo de 2,5 puntos.	25	C17 D5 D9
Seminario	Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 0,5 puntos dun máximo de 1 puntos.	10	D1 D5
	Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos		

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades orientadas á resolución de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistras que inclúan a resolución de forma autónoma de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos e análise e interpretación de materiais gráficos. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 0,75 puntos dun máximo de 1,5 puntos.	15	A5 B3 C17 D1 D5 D9
Os resultados de aprendizaxe avaliados so: Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos; formación para interpretar adecuadaente as sociedades do pasado.			
Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva a través de unha proba de avaliación que podrán incluir tanto exercicios de contido teórico como comentarios de textos, mapas e gráficos. Para superar dita proba será preciso acadar, cando menos, unha cualificación mínima de 2 puntos dun máximo de 4 puntos.	40	C17 D1 D5
Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos.			
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, da totalidade das actividades e probas que conforman a programación da materia, incluído o foro. Para o seu control e imprescindible a entrega dunha ficha por parte do alumnado antes de rematar a primeira quincena do cuadrimestre .antes de rematar a primeira quincena do cuadrimestre.	10	A4
Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos principais problemas e debates historiográficos			

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e, no seu caso, o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, participación en foros, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). O alumnado que non decida acollerse á avaliación continua, e o comunique no prazo fixado, examínase de todo o programa da materia, o cal deberá preparar a partir da bibliografía básica sinalada, mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e do resto das actividades prácticas fixadas no curso, que suporán en conxunto un 30% da nota. Todas estas probas, no caso de que así o requiran, deberán estar asignadas, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial de cada convocatoria ou oportunidade e entregaranse non máis aló da data de realización do mesmo en cada una destas. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción polo mencionado art. 19.4), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto na parte teórica como en todas e cada unha das probas que conforman a parte práctica.

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aurell, J., Balmaceda, C., Burke, P. y Souza, F., **Comprender el Pasado. Una historia de la escritura y del Pensamiento Histórico**, 1ª, Eds. Akal, 2013

Iggers, G.G., **La historiografía del siglo XX. Desde la objetividad científica al desafío posmoderno**, Fondo de Cultura Económica, 2014

Complementary Bibliography

Pasamar, G. y Ceamanos, R., **Historiografía, Historia Contemporánea e Historia del Presente**, 1ª, Síntesis, 2020

Josep Fontana., **La historia de los hombres**, 1ª, Crítica, 2001

Elena Hernández Sandoica, **Los Caminos de la historia : cuestiones de historiografía y método**, 1ª, Síntesis, 1995

Enrique Moradiellos, **Las Caras de Clío : introducción a la historia de la historiografía**, Universidad de Oviedo, 2009

Elena Hernández Sandoica, **Tendencias historiográficas actuales : escribir historia hoy**, 1ª, Akal, 2004

Sanchez Marcos, F., **Las huellas del Futuro. Historiografía y cultura histórica en el siglo XX**, 1ª, Univ. de Barcelona, 2013

Recomendaciones

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Prehistoria universal				
Subject	Prehistoria universal			
Code	004G741V01107			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	#PortuguêsAmigável Castelán Galego			
Department	En constitución Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Lecturers	Comendador Rey, Beatriz Pilar Herrero Alonso, Diego			
E-mail	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	A materia Prehistoria Universal aborda dende una perspectiva xeral os principais cambios sucedidos na Historia a partir da orixe da especie humana, e os seus antecesores directos, ata o final da Edade do Ferro.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C22	Coñecemento da historia universal
D1	Capacidade de análise e síntese
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.
D16	Coñecemento doutras culturas

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	A2	C16 C22	D16
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	A3 A4	C16	D1
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna	B5	C13	D10

Contidos

Topic	
1. Introducción á Prehistoria.	1.1. A Prehistoria como disciplina científica. 1.2. Instrumentos básicos para o estudo da Prehistoria.
2. Sociedades cazadoras recoletoras	2.1. O proceso de hominización. 2.2. O Paleolítico antigo. 2.3. O Paleolítico superior.
3. Sociedades produtoras	2.4. A arte do paleolítico. 2.5. O final das sociedades de cazadores-recolletores. 3.1. O neolítico. 3.2. O calcolítico. 3.3. A idade de bronce. 3.4. A idade de ferro.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	23	15	38
Eventos científicos	2	0	2
Obradoiro	12	15	27
Traballo tutelado	0	30	30
Saídas de estudo	3	10	13
Seminario	5	5	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	10	12
Traballo	2	5	7
Observación sistemática	0	1	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Sesións teóricas con apoio de material didáctico. Estas sesións serán desenvolvidas na aula e/ou mediante a plataforma de Moovi.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas polo Departamento de Historia, Arte e Xeografía e pola Facultade de Historia.
Obradoiro	Técnica de aprendizaxe en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema.
Traballo tutelado	Traballo colaborativo con diversas actividades que finalizan na entrega dun documento. Estes traballos deberán ser expostos na aula, ou a través de Campus Remoto, e posteriormente entregados.
Saídas de estudo	Actividade desenvolvida nun contexto externo ao contorno académico universitario relacionado co ámbito da prehistoria.
Seminario	Seguimento da realización dos traballos. Asesoramento, orientación e aclaración de dúbidas sobre á asignatura.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia e revisión dos materiais xerados polas actividades da asignatura e sobre os traballos tutelados. O seguimento realizarase nas tutorías, sexan presenciais ou online, a través del Campus Remoto, curso virtual na plataforma de teledocencia moodle (Moovi, UVigo) ou correo electrónico.
Traballo tutelado	Deberá facer unha proposta temática, cun esquema incluído, relacionada co programa consultando a bibliografía e o material de Moovi. Esta proposta será supervisada así como a realización do traballo. O seguimento levarase a cabo nas tutorías, sexan presenciais ou online, a través del Campus Remoto, curso virtual na plataforma de teledocencia moodle (Moovi, UVigo) ou correo electrónico.

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos das sesións maxistras e seminarios da primeira parte da materia (Prehistoria Antiga) serán avaliados mediante proba de resposta longa. Eventualmente poderán realizarse probas de resposta curta sobre temas específicos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias, así como da estrutura diacrónica da Historia.	30	A2	C16 C22	D1 D16
Traballo	Entregarase un documento sobre a lectura dun texto, análise do seu contido e crítica, e será exposto nunha actividade presencial realizada na aula. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	30	A3 A4	C16	D1
Observación sistemática	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorarase a participación do alumnado. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.	10		B5 C13	D10

Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos das sesións maxistras e seminarios da segunda parte da materia (Prehistoria Recente) serán avaliados mediante proba de resposta longa. Eventualmente poderán realizarse probas de resposta curta sobre temas específicos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias, así como da estrutura diacrónica da Historia.	30	A2	C16 D10 C22 D16
---------------------------------------	---	----	----	--------------------

Other comments on the Evaluation

- A Material Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, permitirá o acceso aos materiais precisos para adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.
- Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido.
- O estudiantado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade, asistindo ás titorías, que serán fixadas nun horario compatible coa súa actividade, para resolver as dúbidas xurdidas no transcurso da avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/a docente considere imprescindibles. No caso do alumnado semipresencial, as actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe da nota.
- Para aprobar a materia, será preciso superar cada un dos bloques de avaliación da materia.
- O alumnado que non siga á modalidade de avaliación continua e que non realice a entrega de, como mínimo, o 80% das actividades prácticas nos prazos establecidos, pasará ao modelo de avaliación final.
- O seguimento individualizado da participación do alumnado (10%) será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios enliña, etc.).
- O estudiantado que elixa ser avaliado mediante a modalidade de avaliación global deberá comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo).
- O alumnado que non siga a avaliación continua será avaliado dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 90% da avaliación final, e que examinará a adquisición das competencias tanto teóricas como prácticas.
- Todos os estudantes matriculados na materia deben cumprir o seu compromiso de honestidade académica e respectar os dereitos de autor/a tanto á hora de empregar os materiais postos á súa disposición a través de Moovi, como en calquera tarefa, proba ou exame.
- Calquera indicio de plaxio será cualificado cun cero, entendendo por iso cando se copien no substancial obras alleas, o que inclúe todo tipo de material ou recurso suxeito a propiedade intelectual, desde ideas e imaxes ata softwares ou vídeos, entre outros, sen citarse debidamente dándoo como propias.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Carbonell, E., **Homínidos. Las primeras ocupaciones de los continentes**, Ariel, 2005

Cunliffe, B. (ed.), **Prehistoria de Europa**, Crítica, 1998

Diamond, J., **Armas, gérmenes y acero. Breve historia de la humanidad en los últimos trece mil años.**, Debate, 2006

Díez Martín, F., **El Largo viaje: arqueología de los orígenes humanos y de las primeras migraciones**, Bellaterra, 2005

Gamble, C., **Las sociedades paleolíticas de Europa**, Ariel, 2001

Humphrey, L. & Stringer, C., **Our Human Story.**, Natural History Museum, 2019

Rojo Guerra, M. Garrido, R. y García-Martínez, I., **El Neolítico en la Península Ibérica y su contexto europeo**, Cátedra, 2012

Ruiz-Gálvez, M. L., **La Europa Atlántica en la Edad del Bronce. Un viaje a las raíces de la Europa Occidental**, Crítica, 1998

Complementary Bibliography

Bradley, R., **The significance of monuments: on the shaping of human experience in Neolithic and Bronze Age Europe.**, Routledge, 2012

Coppens, Y.; Picq, P., **Los orígenes de la humanidad**, Espasa-Forum, 2004

Collis, J., **La Edad del Hierro en Europa**, Labor, 1989

Curtis, G., **Los pintores de las cavernas. El misterio de los primeros artistas.**, Turner, 2009

Delibes, G & Guerra, E, "**Un brindis por el príncipe**". **El Vaso Campaniforme en el interior de la Península Ibérica (2500- 2000 a. C.) (Vol. I-II)**, Museo Arqueológico Regional de la Comunidad de Mad, 2019

Díez Martín, F, **Breve historia de los Neandertales.**, Nowtilus, 2011

Díez Martín, F, **Breve historia del Homo Sapiens.**, Nowtilus, 2011

Kristiansen, K., **Europa antes de la Historia. Los fundamentos prehistóricos de la Europa de la Edad del Bronce y Primera Edad del Hierro**, Ediciones Península, 2001

Lewis-Williams, D.; Pearce, D., **Dentro de la mente neolítica**, Akal, 2014

Stringer, C. y Andrews, P., **La evolución humana**, Akal, 2005

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase una documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Xeografía: Fundamentos de xeografía humana				
Subject	Xeografía: Fundamentos de xeografía humana			
Code	O04G741V01108			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Díaz Fernández, José Antonio			
Lecturers	Díaz Fernández, José Antonio			
E-mail	tonydiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	O carácter de formación básica desta materia no Grao de Xeografía e Historia vén xustificado pola contribución que desde a mesma realízase á formación do futuro graduado: en Fundamentos de Xeografía Humana faise unha boa aproximación ao coñecemento dos grandes problemas sociais que afectan a gran parte da Humanidade a comezos do milenio. Medir e interpretar as dinámicas demográficas e as súas consecuencias, as transformacións urbanas, os problemas do mundo rural ou os impactos ambientais das múltiples actividades económicas, etc., forman o núcleo central da materia de estudo e de aí a súa relevancia no Grao			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B2	Coñecer o territorio (ambiente, sociedade, cultura) dende unha perspectiva diacrónica e sincrónica.
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
C2	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía Humana
C3	Coñecemento das claves e desenvolvemento dos espazos xeográficos, (aspectos físicos, humanos, económicos) na súa dinámica socio-territorial
C4	Conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais
C5	Integración das dimensións espacial e temporal na explicación dos procesos territoriais
C6	Coñecemento e aplicación dos principais métodos e técnicas de investigación xeográfica
C7	Uso correcto da información xeográfica como instrumento de interpretación dos sistemas territoriais
C8	Desenvolvemento e aplicación dos procedementos de traballo de campo
D1	Capacidade de análise e síntese
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
D7	Capacidade de razoamento crítico
D9	Traballo en equipo en diversos contextos
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D15	Sensibilidade a temas ambientais.

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento dos conceptos fundamentais da Xeografía Física, a Xeografía Humana e a Análise Xeográfica, integrados no proceso de desenvolvemento do campo disciplinar da Xeografía	A1 A3	B2	C2 C5	D1 D4 D15
Comprensión dos fenómenos xeográficos como manifestación de relacións complexas entre variables físicas, humanas e socioeconómicas	A1 A3	B2 B3	C3 C4	D1 D4 D7 D11 D15

Toma de conciencia sobre as achegas da ciencia xeográfica no ámbito académico e social, manifestada a través dun razoamento crítico que incida en aspectos ambientais e culturais	A3	B3	C4 C5	D1 D4 D7
Coñecemento e capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e datos xeográficos nun contexto disciplinar e multidisciplinar	A5	B3	C6 C7 C8	D1 D4 D5 D9 D15
Habilidade para a realización de traballo, utilizando técnicas de carácter cualitativo e cuantitativo, e posta en valor para a diversidade e benestar social	A3 A5	B3	C6 C7 C8	D4 D5 D7 D9 D11

Contidos

Topic

1. Mirar, pensar e analizar o territorio	1.1. A Xeografía como ciencia. Evolución da Xeografía Humana: da descrición ao método científico. O espazo como produto social. 1.2. Os conceptos clave articuladores da Xeografía moderna. Relacións ser humano-medio, espazo, rexión, paisaxe. 1.3. A observación do territorio: o problema das escalas xeográficas e niveis de análise espacial
2. Relacións sociedade-medio.	2.1. O concepto de ecosistema e o medio natural mundial. 2.2. O estudo das poboacións. As fontes de análise demográfica e a súa interpretación. Dinámica demográfica e estrutura da poboación. Os modelos de transición demográfica. Os movementos migratorios 2.3. O crecemento da poboación e as políticas demográficas. A distribución desigual da poboación, dos recursos e da actividade
3. Espazos rurais e espazos urbanos: complementariedade e interdependencia	3.1. O proceso de urbanización. Etapas no desenvolvemento urbano. Definición de cidade. Criterios e problemas 3.2. A cidade como espazo. Os conceptos de localización e situación. O valor xeo-histórico do plano urbano e análise dalgunhas tipoloxías de cidades. A imaxe da cidade. Morfoloxía e estrutura urbana. O espazo urbano como un produto social. Os problemas das cidades 3.3. Os espazos rurais. A funcionalidade dos medios rurais nas sociedades urbanas: heteroxeneidade, subordinación e dependencia

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	5	20
Obradoiro	10	20	30
Resolución de problemas	13	20	33
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	0	30	30
Seminario	5	0	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	24	29
Observación sistemática	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Explicación, por parte do profesor, dos contidos básicos da materia. Tratarase de incentivar a participación crítica e reflexiva do alumnado nestas clases teóricas
Obradoiro	Como metodoloxía activa, realizaranse exposicións de traballos bibliográficos elaborados polos alumnos co obxectivo de profundar nas cuestións fundamentais dos temas da materia. Estas sesións darán lugar á participación, discusión e conclusións ás que teñen que chegar os asistentes ao seminario
Resolución de problemas	Estas actividades estarán encamiñadas á explicación e resolución de exercicios prácticos na aula en consonancia e en función das clases teóricas: análise e interpretación de materiais gráficos diversos, cadros estatísticos, cálculo de índices e taxas, comentario de audiovisuais e manexo do TIC
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.

Traballo tutelado	Estas actividades están encamiñadas a potenciar o traballo en grupo. O estudante, en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Seminario	Adicarase fundamentalmente a orientar ao alumnado na realización do seu traballo autónomo ou en grupo. Prestarase especial atención aos aspectos relacionados coa planificación e organización das diferentes actividades prácticas, seminarios, etc.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Realizar un seguimento e avaliación do traballo, tanto durante o proceso como do resultado final. Todo o alumnado: na plataforma de teledocencia (Moovi, UVigo) e correo electrónico . Alumnado semipresencial: Campus Remoto (enlace en Moovi). Alumnado presencial: na aula e o seminario de informática da Facultade.
Seminario	A atención personalizada consistirá na revisión dos exercicios, probas e traballos; na resolución de dúbidas e toma de acordos para calquer aspecto da dinámica da materia. Todo o alumnado: na plataforma de teledocencia (Moovi, UVigo) e correo electrónico . Alumnado semipresencial: Campus Remoto (enlace en Moovi). Alumnado presencial: na aula e o seminario de informática da Facultade.
Obradoiro	Estas sesións darán lugar á participación, discusión e conclusións ás que teñen que chegar os asistentes. Todo o alumnado: na plataforma de teledocencia (Moovi, UVigo) e correo electrónico . Alumnado semipresencial: Campus Remoto (enlace en Moovi). Alumnado presencial: na aula e o seminario de informática da Facultade.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas	Teranse en conta os coñecementos operativos adquiridos nas sesións prácticas da aula, así como a capacidade de interpretación e representación gráfica da información. Con iso, o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: - Coñecemento e capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e datos xeográficos nun contexto disciplinar e *multi-disciplinar. - Habilidade para a realización de traballo, utilizando técnicas de carácter cualitativo e cuantitativo, e posta en valor para a diversidade e benestar social.	10	A1 A3 A5	B3 C7 D5	C6 D4 D5 D11	D1
Traballo tutelado	O alumnado realizará o traballo en grupo. Un traballo que se basará na recollida de documentación, traballo de campo, tratamento de datos y comentario dos mesmos (inclúe avaliación do uso autónomo das TICs). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: -Habilidade para a realización de traballo, utilizando técnicas de carácter cualitativo e cuantitativo. -A comprensión dos fenómenos xeográficos como manifestación de relacións complexas entre variables físicas, humanas e socio económicas.	40	A1 A3 A5	B3 C6 C7 C8	D3 D4 D5 D9 D11	D1
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado realizará un comentario razoado, de análise e interpretación dos aspectos relacionados coa temática teórica da Xeografía Humana. As cuestións plantexadas requiren una resposta estruturada e reflexiva. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: -Coñecemento dos conceptos fundamentais da Xeografía Física, a Xeografía Humana e a Análise Xeográfica, integrados no proceso do desenvolvemento do campo disciplinar da Xeografía; -Toma de conciencia sobre as aportacións da ciencia xeográfica no ámbito académico e social, manifestada a través dun razoamento crítico que incida en aspectos ambientais e culturais. -Comprensión dos fenómenos xeográficos como manifestación de relacións complexas entre variables físicas, humanas e socio-económicas.	40	A1 A3	B2 C4	C2 D4 D7 D15	D1

Observación sistemática	Participación activa do alumnado nas sesións e actividades propostas como docente, tendo en conta a avaliación continua do traballo autónomo na aula, no campo e na plataforma de teledocencia.	10	A1 B3 C3 D1 A3 C6 D4 A5 C7 D5 C8 D9 D11
	Os resultados de aprendizaxe avaliados son: -Toma de conciencia sobre as aportacións da ciencia xeográfica no ámbito académico e social, manifestada a través dun razoamento crítico que incida en aspectos ambientais e culturais.		

Other comments on the Evaluation

A avaliación por seguimento continuado/observación sistemática correspóndese có estudo de casos e prácticas Tics.

Para superar a materia o alumno deberá levar a cabo os estudos de casos e prácticas con Tics que se lle indiquen, ademais de obter polo menos unha calificación de 5.0 puntos na proba mixta. De non ser así, poderá acudir a unha segunda oportunidade, para a cal se lle manterán as calificacións dos estudos de casos e prácticas con Tics.

Os alumnos teñen opción de escoller entre a avaliación continua e a global no prazo dun mes dende o inicio das aulas.

Aqueles alumnos que non se acollan á avaliación continua, serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que representará un 30% desta.

Advírtese que, se fose detectado fraude mediante plaxio ou copia en calquera das actividades avaliadas, a materia será calificada con 0.0 puntos na convocatoria correspondente, ao marxe doutras calificacións obtidas

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

AGUILERA, M. J. et al., **Ejercicios prácticos de Geografía Humana**, UNED, 2002

ROMERO, J. (coord.), **Geografía Humana**, Ariel, 2007

SEGRELLES, J. (Dir.), **Geografía Humana**, Editorial Club Universitario, 2002

Complementary Bibliography

ALBET, A. y BENEJAM, P., **Una Geografía Humana renovada. Lugares y regiones en un mundo global**, Vicens Vives, 2001

BAILLY, A. y BÉGUIN, H., **Introduction à la géographie humaine**, Armand Colin, 2001

CARRERAS, C. et. alt., **Trabajos prácticos de Geografía Humana**, Síntesis, 1998

CHARVET, J. y SIVIGNON, M. (Dir.), **Géographie Humaine**, Armand Colin, 2002

HIERNAUX, D. y LINDÓN, A. (Dir.), **Tratado de Geografía Humana**, Anthropos, 2006

JOHNSTON, R. et alt., **The Dictionary of Human Geography**, Blackwell, 2000

NOGUÉ, J. y ROMERO, J. (eds.), **Las otras geografías**, Tirant Lo Blanch, 2006

WACKERMANN, G., **Géographie Humaine**, Ellipses, 2000

ZÁRATE, M. y RUBIO, M., **Geografía Humana**, Ed. Ramón Areces, 2005

ZÁRATE, M. y RUBIO, M., **Glosario y prácticas de Geografía Humana**, Ed. Ramón Areces, 2006

ZÁRATE, M.; RUBIO, M., **Paisaje, Sociedad y Cultura en Geografía Humana**, Ed. Ramón Areces, 2011

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Xeografía: Espazos e sociedades/O02G251V01301

Xeografía aplicada. Territorio e paisaxe/O02G251V01505

Xeografía de Galicia/O02G251V01908

Subjects that it is recommended to have taken before

Xeografía: Fundamentos de xeografía física/O02G251V01101

Other comments

Ao longo do curso entregarase unha documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil

IDENTIFYING DATA**Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas II**

Subject	Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas II			
Code	O04G741V01109			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Pérez Bouzas, María Pilar			
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description	Comprensión dos conceptos relacionados coa Administración de Empresas, Planificación, Organización, Xestión e Control e súa aplicación a decisións reais. Natureza, contidos e finalidade do traballo dun directivo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Obter os coñecementos necesarios que lle capaciten para a Xestión Estratéxica (estratexia, produción e aprovisionamento) e Xestión financeira da Empresa Turística

Identificar os valores, recursos e capacidades da empresa que permitan a creación de ventaxas sostibles

Aplicar os coñecementos teóricos adquiridos

Utilizar os TICs necesarias para o manexo e obtención de datos relevantes para a toma de decisións

Manexar adecuadamente as capacidades adquiridas relacionadas co desenvolvemento das súas aptitudes, necesarias para exercer a profesión no sector turístico.

Contidos

Topic

PARTE I: A XESTIÓN DE EMPRESAS TURÍSTICAS: TEMA 1: A XESTIÓN ESTRATÉXICA DA EMPRESA TURÍSTICA. ESTRATEXIA, PRODUCCIÓN E APROVISIONAMENTO. TEMA 2: A XESTIÓN DA PRODUCCIÓN NA EMPRESA TURÍSTICA. TEMA 3: A XESTIÓN DO APROVISIONAMENTO NA EMPRESA TURÍSTICA .

PARTE II: XESTIÓN FINANCEIRA DAS EMPRESAS TURÍSTICAS TEMA 4: MÉTODOS DE ANÁLISE E SELECCIÓN DE INVESTIMENTOS. APLICACIÓN Á EMPRESA TURÍSTICA. TEMA 5: FONTES FINANCEIRAS NAS EMPRESAS TURÍSTICAS.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	26	15	41
Resolución de problemas	12	18	30
Estudo de casos	3	3	6
Exame de preguntas obxectivas	4	69	73

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Supervisión e atención ao proceso de adquisición das competencias da materia A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas desenvolverase tanto a través de actividades presenciais (titorías e na aula) como non presenciais (consultas vía e-mail)
Estudo de casos	Atención personalizada, co fin de resolver dúbidas tanto a través de actividades presenciais (titorías e na aula) como non presenciais (consultas vía e-mail)

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	20	
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	10	
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección única, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	70	

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTINUA: A realización das actividades dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballo en grupo, etc. Estas probas de avaliación continua estarán dirixidas a avaliar as actividades desenvolvidas polas alumnas e alumnos nas sesións presenciais nas que se valorará a correcta realización das tarefas encomendadas, que poden incluír a resolución de cuestionarios, estudos de caso, traballos individuais ou en grupo, realización e exposición oral de traballos dalgunhas temas acordado coa profesora. Neste bloque presencial tense en conta a participación e creatividade do alumnado.

- Para seguir a Avaliación Continua é obrigatorio presentarse ós exames parciais da materia, e ter un mínimo de asistencia dun 80% ás clases prácticas. As prácticas que conleven facer presentacións na aula só serán avaliadas se o alumno ou alumna as presenta e defende na aula, a menos que exista unha xustificación da súa ausencia na aula nese día co cal se computaría a práctica entregada igualmente por a plataforma.

- O prazo para mudar de avaliación continua a Global será, no segundo cuatrimestre, ata 30 días hábiles tras o inicio do segundo cuatrimestre. O/a alumno/a deberá recibir resposta positiva do coordinador/a vía mail para dar por tramitada dita solicitude.

- Enténdese que, transcorrido ese prazo, os estudantes que teñan algunha cualificación nalgunha das actividades obxecto de avaliación seguen a avaliación continua e optan, por tanto, por este sistema de avaliación.

- Contémplase a realización de tres exames parciais da materia, o que se anunciaría nas clases e a través da plataforma de teledocencia. No caso de seguir o sistema de avaliación continua e non superar os dous primeiros parciais, os estudantes van con toda a materia ó exame final.

Os exames parciais constan de dúas partes teoría e práctica, e deben aprobarse as dúas partes para eliminar a materia correspondente cunha nota mínima de 5 puntos.

- As notas das actividades de avaliación continua gárdanse ata a 2ª convocatoria oficial de xullo.

- En todos os exames será obrigatorio identificarse de forma oficial (DNI, pasaporte) e esta prohibido o uso de dispositivos móbiles, smartphone ou calquera outro dispositivo electrónico, mesmo cando estean apagado ou en repouso. Incumprir estas

dúas condicións invalida a convocatoria para o cal este concorrendo.

- No caso de que un alumno sexa collido copiando nun exame parcial será motivo de perda da avaliación continua e a nota do exame será 0.

- As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

AVALIACIÓN NON CONTINUA: Exame final que incluírá contidos teóricos e /ouprácticos mediante preguntas que poden ser tipo test, curtas, de desenvolvemento ou estudos de casos.

Consta duha parte teórica que representa o 50% da nota e unha parte práctica que é o outro 50% da nota, e deben superarse as dúas partes. Esta proba é destinada a avaliar a comprensión dos conceptos adquiridos na materia, asumindo o 100% da nota e avaliar así tanto os conceptos de materia, como a claridade da exposición e o uso gramatical e ortográfico correcto.

- No caso de que un alumno sexa collido copiando no exame final será motivo de suspender esa convocatoria e a nota global do exame será 0.

- A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico.

Para Avaliación continua e non continua:

- As características concretas do exame final, tanto na avaliación continua como na non continua, serán detalladas por parte da coordinadora da materia (na clase e a través da plataforma de teledocencia), con anticipación ó mesmo.

- Os estudantes para aprobar a materia deben obter unha nota igual ou superior a 5 puntos, sendo obrigatorio en todos os casos superar o exame final ou os tres parciais.

Respecto ás probas de avaliación das diferentes convocatorias: as datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Raquel Arguedas y Mª Teresa Nogueras, **Planificación, Dirección y Gestión Financiera de Empresas**, Editorial Universitaria Ramón Areces,, 2007

Inmaculada Martín Rojo,, **Dirección y Gestión de Empresas del sector Turístico**,, Pirámide,, 2000

Eduardo Parra López; Francisco Calero García,, **Gestión y Dirección de Empresas Turísticas**,, Ed. McGraw Hill,, 2006

Complementary Bibliography

Urbano Medina Hernández, **Gestión financiera de Actividades Turísticas**, Pirámide, 2010

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I/O04G240V01102

Other comments

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, podéñse requirir reajustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica do curso e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Achegaráselle ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

IDENTIFYING DATA				
Business: accounting of tourist organisations 2				
Subject	Business: accounting of tourist organisations 2			
Code	004G741V01110			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	2nd
Teaching language	Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	López-Valeiras Sampedro, Ernesto			
Lecturers	García Sánchez, Diego Ilie , Vasilica-Cristina López-Valeiras Sampedro, Ernesto			
E-mail	elvaleiras@uvigo.es			
Web				
General description	This subject aims to introduce the student in the analysis of the financial statements with the purpose that the methodology employed allow him to analyse and interpret the information presented by the tourism organization.			

Training and Learning Results

Code	
Expected results from this subject	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
The student must know the processes of preparation of the financial statements	
The student must know the tools and techniques that support the analysis of the information provided by the financial statements	
The student must be able to calculate costs in a tourism organization	

Contents

Topic	
1. COMMUNICATION OF THE ACCOUNTING INFORMATION (*)	
2. ANALYSIS OF THE ACCOUNTING INFORMATION (*)	
3. ANALYSIS OF THE RESULTS (*)	
4. DETERMINATION OF COSTS IN TOURISM ORGANIZATIONS (*)	

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Case studies	22.5	20	42.5
Seminars	3	10	13
Lecturing	21.5	16	37.5
Objective questions exam	1	10	11
Essay	2	30	32
Objective questions exam	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Case studies	Different activities related to the course content in order to achieve the objectives of this subject
Seminars	Proposal of theoretical and practical exercises to be resolved by the student and supported by the teacher

Lecturing	Lecturing in the classroom by the teacher, of the most relevant contents and of those with the greatest conceptual difficulty.
-----------	--

Personalized assistance

Methodologies Description

Case studies	Different activities related to the course content in order to achieve the objectives of this subject
--------------	---

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Objective questions exam	Proposal of theoretical and practical exercises to be resolved by the student	30	
Essay	Proposal of theoretical and practical exercises to be resolved by the student	40	
Objective questions exam	(*)Realización dunha proba sobre a materia impartida	30	

Other comments on the Evaluation

The CA consists of three groups of tests.

- Two written examinations of a theoretical and practical nature with a weight of 3 points each of them. It is necessary to get at least a 50% of the maximum grade in each of them to get an average with the other tests.
- Essay(s) and short activities of theoretical and practical nature with a total weight of 4 points.

The GA implies the relinquishment of the right to continue being evaluated through CA activities. Students who opt for GA will be assessed with a theoretical and practical exam and graded according to the grade they get in the corresponding exam. Students who do not pass the subject in the first opportunity may be evaluated again in the second opportunity through a theoretical-practical test that will count for 100% of the grade.

This guide is indicative and is subject to modifications if deemed necessary throughout the course.

The dates and times of the evaluation tests for the different calls are those specified in the evaluation test calendar approved by FCETOU for the academic year. In the event of a conflict or disparity between the dates of the exams, those indicated on the faculty's website will prevail.

Sources of information

Basic Bibliography

O'Donoghue, D., **Financial accounting for the hospitality, tourism, leisure and event sectors**, Orpen Press, 2015

O'Donoghue, D., **Management Accounting for the Hospitality, Tourism and Retail Sectors**, Blackhall, 2006

Complementary Bibliography

WANDEN-BERGHE, J.L., **Introducción a la Contabilidad**, Pirámide,

DEL CAMPO MORENO, P., **Contabilidad Financiera**, Ediciones Académicas,

SEGOVIA SAN JUAN, A., **Contabilidad General**, Ediciones Académicas,

SEGOVIA SAN JUAN, A., **Contabilidad Básica**, Editorial Ramón Areces,

Garrido Miralles, P.; Iñiguez Sanchez R., **Análisis de estados contables**, Pirámide,

Camacho-Miñano, M.; Akpinar, M.; Rivero-Menéndez, M.J.; Urquía-Grances, E. and Eskola, A., **Beyond Figures:**

Introduction to Financial Accounting: European Financial Accounting Manual, Pirámide, 2012

Atkinson, H., Berry, A., & Jarvis, R., **Business accounting for hospitality and tourism**, Chapman & Hall, 1995

Jones et al., **Strategic managerial accounting : hospitality, tourism and events applications**, Goodfellow, 2012

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Company: Direction and Management of tourism entities II/O04G240V01203

Subjects that it is recommended to have taken before

Company: Accounting of tourism organisations I/O04G240V01101

Other comments

Basis computer skills are required. It is also essential to know Word and Excell operation, as well as using internet and data bases.

IDENTIFYING DATA				
Idioma moderno: Inglés para turismo				
Subject	Idioma moderno: Inglés para turismo			
Code	004G741V01111			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Basic education	1	2c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/edeprada			
General description	Intensificación e perfeccionamento da lingua inglesa con especial aplicación ao sector turístico			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Descodificar e interpretar mensaxes en inglés procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.

Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.

Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.

Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).

Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.

Contidos

Topic	
1. Money matters	1. Money Matters. Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.
2. Reasons for Travelling	2. Reasons for travelling. Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.

3. Tourist information	3. Tourist information. Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.
4. Nature-based tourism	4. Nature-based tourism. Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.
5. Guiding	5. Guiding. Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.
6. Transportation	6. Transportation Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.
7. Accommodation	7. Accommodation: Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.
8. Food	8. Food: Expresión oral. Comprensión oral. Vocabulario específico. Gramática. Pronuncia. Lectura. Escritura. Expresións idiomáticas. Simulacións.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	28	0	28
Actividades introductorias	7	0	7
Resolución de problemas	32	80	112
Seminario	5	0	5

Traballo	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	50	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos.
Actividades introdutorias	Preparación para a materia tanto a nivel gramatical como de léxico. Consolidación das principais funcións comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico.
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo das diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como produtiva.
Seminario	Traballo personalizado sobre os contidos da materia e as prácticas comunicativas. Atención individualizada para corrección de posibles erros.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Revisión das dúbidas relacionadas cos contidos do programa e aclaración dos conceptos teóricos que necesiten explicacións adicionais e a súa aplicabilidade contextual práctica.
Seminario	Práctica extensiva das destrezas orais con referencia aos contidos do programa

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escritura e produción oral e escritura.	40	
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun proxecto sobre a temática da materia no que se combinen os coñecementos e as competencias practicadas. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo. Presentarase de forma oral e escrita.	30	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orais.	30	

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia. Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá entregar o 80% das tarefas programadas e realizar as probas descritas no apartado A.1

O prazo para mudar de avaliación continua a global é do 29 de xaneiro a 29 de febreiro de 2024.

A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade.

Para superar a materia será necesario:

- 1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media das probas escritas coa seguinte ponderación: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).
- 2) Obter unha nota mínima de 5 na proba de speaking (20%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación continua. Para a segunda edición das actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).
- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Strutt, P., **English for International Tourism**, Longman, 2003

De Prada Creo, E., **Contrastive Grammar in Contrast**, T & T, 2013

The Immersion Crew, **Travel, Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T & T, 2012

Recomendacións

Other comments

Dado que esta materia está integrada no segundo cuadrimestre, recoméndase aos alumnos que durante o primeiro cuadrimestre procuren manterse en contacto coa lingua a través da web, películas e series en versión orixinal etc. Igualmente se o alumno considera que o seu nivel gramatical de inglés non está axeitado a un programa de formación específico, recoméndaselle repasar as principais estruturas gramaticais.

IDENTIFYING DATA				
Historia: Introducción a la etnología				
Subject	Historia: Introducción a la etnología			
Code	O04G741V01201			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	#PortuguêsAmigável Castellano Gallego			
Department	Historia, arte y geografía			
Coordinator	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Lecturers	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
E-mail	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/my/			
General description	Esta asignatura está concebida como una introducción a la etnología y un acercamiento a los modelos de interpretación de las sociedades preestatales del pasado.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code	
A3	Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
A4	Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.
B3	Obtener las habilidades necesarias para registrar, analizar e interpretar la información relevante de índole geográfica e histórica.
C12	Conciencia crítica de la relación entre los acontecimientos y procesos actuales y el pasado
C13	Conciencia de respeto por los puntos de vista que se derivan de antecedentes culturales/nacionales
C17	Capacidad de leer textos historiográficos y documentos originales así como de transcribir, resumir y catalogar información de forma pertinente
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
D9	Traballo en equipo en diversos contextos
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.
D16	Coñecemento doutras culturas

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Empleo correcto de los conceptos, terminología y métodos de análisis e interpretación de las sociedades preestatales y del cambio histórico	A4	C13 C17	D10
Formación para interpretar adecuadamente las sociedades del pasado	B3	C12	D5 D16
Conocimiento de los principales problemas y debates historiográficos	A3		D9

Contenidos

Topic	
1. Introducción	1.1. Conceptos y terminología básica. 1.2. La noción de alteridade.
2. Las formas culturales y sociales.	2.1. Sexo, género, parentesco y comunidad. 2.2. Las formas de la economía. 2.3. Las formas del poder. 2.4. Las formas del conflicto. 2.5. Las formas de los simbolismo.
3. Los grandes modelos en la interpretación del cambio histórico.	3.1. El espacio y el tiempo como coordenadas de aproximación al pasado. 3.2. Las principales corrientes en las explicaciones del cambio cultural.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2

Lección magistral	23	25	48
Eventos científicos	2	2	4
Trabajo tutelado	0	30	30
Prácticas con apoyo de las TIC	6	5	11
Resolución de problemas	0	13	13
Seminario	7	5	12
Examen de preguntas objetivas	1	8	9
Resolución de problemas y/o ejercicios	3	7	10
Trabajo	6	0	6
Observación sistemática	0	5	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Actividades introductorias	Actividades previas para conocer las competencias, intereses y/o motivaciones del alumnado.
Lección magistral	Exposición por parte del profesor/a de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio que el alumnado tiene que desarrollar.
Eventos científicos	Horas reservadas para la asistencia a actividades de temática transversal organizadas por el Departamento de Historia, Arte y Geografía y por la Facultad de Historia de esta universidad.
Trabajo tutelado	El/La estudiante, de manera colaborativa y en grupo, elabora un documento sobre la temática de la materia. Parte del trabajo podrá desarrollarse en el marco de una experiencia COIL (Collaborative Online International Learning) con la Universidad Autónoma del Estado de Morelos (UAEM, México), colaborando en línea con estudiantado de esa institución. Esta experiencia fomentará el aprendizaje colaborativo e intercultural, y el estudiantado será debidamente informado.
Prácticas con apoyo de las TIC	Actividades de aplicación, contraste y observación de los conocimientos en un contexto determinado en un espacio externo.
Resolución de problemas	Actividad en la que se formulan problemas y/o ejercicios relacionados con la materia. El alumno/a debe desarrollar el análisis y resolución de los problemas y/o ejercicios de forma autónoma.
Seminario	Actividad enfocada al trabajo sobre un tema específico, que permite profundizar o complementar los contenidos de la materia. Se puede emplear como complemento de las clases teóricas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	Seguimiento individualizado de los materiales generados con las anotaciones de la profesora. El seguimiento individualizado del alumnado será hecho a partir de las herramientas propias de la plataforma Moovi y/o medios telemáticos.
Trabajo tutelado	Seguimiento individualizado de los materiales generados con las anotaciones de la profesora. El seguimiento individualizado del alumnado será hecho a partir de las herramientas propias de la plataforma Moovi y/o medios telemáticos.
Seminario	Seguimiento individualizado de los materiales generados con las anotaciones de la profesora. El seguimiento individualizado del alumnado será hecho a partir de las herramientas propias de la plataforma Moovi y/o medios telemáticos.
Resolución de problemas	Seguimiento individualizado de los materiales generados con las anotaciones de la profesora. El seguimiento individualizado del alumnado será hecho a partir de las herramientas propias de la plataforma Moovi y/o medios telemáticos.

Evaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Examen de preguntas objetivas	El bloque I será evaluado mediante una prueba que incluye preguntas cerradas con diferentes alternativas de respuesta (verdadero/falso, elección múltiple, emparejamiento de elementos, o preguntas abiertas cortas). Los resultados de aprendizaje evaluados son: Empleo correcto de los conceptos, terminología y métodos de análisis e interpretación de las sociedades preestatales y del cambio histórico.	40	A4	C13 C17	D10
Resolución de problemas y/o ejercicios	En relación con todos los bloques se realizará la resolución de una serie de ejercicios en el plazo establecido por las profesoras. Los resultados de aprendizaje evaluados son: Formación para interpretar adecuadamente las sociedades del pasado.	20	B3	C12 D5 D16	

Trabajo	Para evaluar los bloques II-III se realizará un trabajo colaborativo con diversas actividades que finalizan en la entrega de un documento. El trabajo colaborativo será expuesto por uno de los miembros del grupo elegido al azar y la calificación será igual para todos los miembros del grupo. La evaluación será por pares, profesor y el propio alumnado, que cubrirá una ficha. Resultados de aprendizaje evaluados: Conocimiento de los principales problemas y debates historiográficos. Formación para interpretar adecuadamente las sociedades del pasado	30	A3 B3 C12 D5 D9 D16
Observación sistemática	En todas las actividades y pruebas que conforman la programación se valorará la participación del alumnado. Resultados de aprendizaje evaluados: Empleo correcto de los conceptos, terminología y métodos de análisis e interpretación de las sociedades preestatales y del cambio histórico.	10	A4 C13 D10 C17

Other comments on the Evaluation

- La materia virtual en la plataforma de teledocencia MooVi, de la Universidad de Vigo, permitirá el acceso a los materiales precisos para la adquisición de las competencias y consecución de los resultados del aprendizaje, tanto en sus contenidos teóricos como prácticos.
- Se especificarán las metodologías docentes, las actividades de evaluación, junto con el calendario de entrega (presencial o remota) que quedará claramente establecido.
- El estudiantado deberá cumplirlos requisitos mínimos de presencialidad, asistiendo a las tutorías, que serán fijadas en un horario compatible con su actividad, para resolver las dudas surgidas en el transcurso de la evaluación continua. Asimismo, deberá acudir a las pruebas que lo/la docente considere imprescindibles.
- En el caso del alumnado semipresencial, las actividades que requieran presencialidad serán sustituidas por otras que permitan poder acceder al mismo porcentaje de la nota.
- Para aprobar la materia, será preciso superar cada uno de los bloques de evaluación de la materia.
- El alumnado que no siga la modalidad de evaluación continua y que no realice la entrega de, como mínimo, el 80% de las actividades prácticas en los plazos establecidos, pasará al modelo de evaluación final.
- El seguimiento individualizado de la participación del alumnado (10%) se realizará a partir de las herramientas propias de la plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de pruebas o ejercicios en línea, etc.).
- El estudiantado que elija ser evaluado mediante la modalidad de evaluación global deberá comunicarlo al profesorado responsable de la materia en el plazo de 31 días hábiles desde el inicio de cada cuatrimestre (artículo 19.4 del Reglamento sobre la evaluación, la calificación y la calidad de la docencia y del proceso de aprendizaje del estudiantado de la Universidad de Vigo).
- El alumnado que no siga la evaluación continua será evaluado de los contenidos del programa de la materia mediante una prueba escrita, que supondrá el 90% de la evaluación final, y que examinará la adquisición de las competencias tanto teóricas como prácticas. El resto (10%) será evaluado mediante observación sistemática.
- El curso podrá incluir una experiencia COIL con la UAEM (México), en la que el alumnado realizará actividades colaborativas con estudiantado de esa universidad. Estas actividades se valorarán dentro de la evaluación continua conforme a los criterios establecidos.

Fuentes de información

Basic Bibliography

Bonte, P. e Izard, M. (dir.), **Diccionario de Etnología y Antropología**, Akal, 2005
 Bohannan, P., **Para raros nosotros. Introducción a la antropología cultural**, Akal, 2005
 Ember, C.F., Ember, M. e Peregrine, P., **Antropología**, Pearson Educación, 2004
 Geertz, C., **La interpretación de las culturas**, Paidós, 1989
 Ingold, T. (ed), **Companion Encyclopedia of Anthropology**, Routledge, 1997

Complementary Bibliography

Geertz, C., **Los usos de la diversidad**, Paidós, 1996
 Geertz, C., **El surgimiento de la Antropología posmoderna**, Gedisa, 1998
 González Ruibal, A., **La experiencia del otro: una introducción a la etnoarqueología**, Akal, 2003
 Guilaine, J. e Zammit, J., **El camino de la guerra: la violencia en la prehistoria**, Ariel, 2002
 Hernando Gonzalo, A., **Arqueología de la identidad**, Akal, 2002
 Johnson, A.W. e Earle, T., **La evolución de las sociedades desde los grupos cazadores-recolectores al estado agrario**, Ariel, 1984
 Lévi-Strauss, C., **El totemismo en la actualidad**, Fondo de Cultura Económica, 1982
 Lull, V., Micó, R., Palomar, P., Rihuete, C. e Risch, R., **Arqueología del origen del estado**, Bellaterra, 2007

Orme, B., **Anthropology for Archaeologists**, Duckworth, 1981

Sahlins, M., **Las sociedades tribales**, Labor, 1984

Sahlins, M., **Economía de la Edad de Piedra**, Akal, 1983

Service, E., **Los Cazadores**, Labor, 1973

Wolf, E., **Los Campesinos**, Labor, 1978

Recomendaciones

Other comments

Al largo del curso se entregará una documentación detallada sobre el desarrollo de las actividades. Esta información será ofrecida a través de la plataforma Moodle, por lo que todos los alumnos deben estar dados de alta en la plataforma y tener cubiertos sus datos de perfil.

Se recomienda que el alumnado conozca las herramientas digitales básicas (procesado de textos, realización de presentaciones, bases de datos, etc).

IDENTIFYING DATA				
Universal ancient history				
Subject	Universal ancient history			
Code	004G741V01202			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Galician			
Department				
Coordinator	Reboreda Morillo, Susana María			
Lecturers	Mendez Santiago, Borja Reboreda Morillo, Susana María			
E-mail	rmorillo@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	International students may request from the teachers: a)resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English. The subject of Ancient Universal History is taught in the 2nd year of the Degree in Geography and History and is included in the Universal History block. In this set, chronologically, it follows Universal Prehistory, taught in the 1st year and before Universal Medieval History, which is taught in this same year. Its main task is to bring students closer to two societies that were established as a state: Egypt and Greece, as well as to establish comparative elements between the different ways in which power was manifested in relation to territory, society and religion.			

Training and Learning Results

Code	
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.
B1	To understand the processes developing in different spatial-temporal scales and in different socio-cultural contexts.
B5	To assess the needs and problems of society and the practical contributions that can be made from the geographical-historical fields, bearing in mind the need for social equality, equality between the sexes, disabilities and education for peace.
C12	Critical awareness of the relationship between current events and processes and those from the past.
C16	In-depth knowledge of one or more specific periods of the past history of humanity.
C20	Knowledge of European history in a comparative perspective.
C22	Knowledge of universal history.
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Knowledge of the diachronic structure of the History			C12	
			C16	
			C20	
			C22	
Knowledge of the main concepts of the general or universal History		B1	C16	
			C20	
			C22	
Critical consciousness of the relation between the events and current processes and the past	A3		C12	D3
	A4			D4
Commitment with the ethical and social responsibility like citizen and professional.	A3	B5		
	A4			

Contents

Topic	
Subject 1. Introductory aspects	1.1 Definition and limits of Ancient History. 1.2 Concepts and problems. 1.3 Territories and their chronological limits.

Subject 2. The different forms of the State in the respective territories. Evolutions and limits	2.1. Near East I: Mesopotamy, Hittites, Syria and the Levant. 2.2. Near East II: Egypt. One-man power and the unification of the territory. The main reasons for the crises. 2.3. Greece: From the Bronze Age to the Iron Age. From the monarchy the system of poleis or independent city-states.
Subject 3. Introduction: Society and Religion	3.1. Generic aspects of the Near Eastern and Egyptian society in ancient times. 3.2. Generic aspects of Greek society in ancient times. 3.3. Generic aspects of the religion in the Near East and Egypt in Antiquity. 3.4. Generic aspects of the religion of Greece in Antiquity.

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	2	2	4
Lecturing	21	23	44
Scientific events	2	0	2
Workshops	12	25	37
Mentored work	3	15	18
Seminars	3	3	6
Presentation	4	10	14
Problem and/or exercise solving	1	19	20
Self-assessment	1	1	2
Essay questions exam	1	0	1
Self-assessment	0	2	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Carrying out a questionnaire (uploaded to the platform) to self-assess prior knowledge about Ancient History. There will be a discussion in the classroom or on the remote campus on background knowledge on Ancient History and clarification of the basics
Lecturing	The teaching material used in the classroom will be uploaded in advance to the tele-teaching platform, as well as other documents with theoretical content that facilitate the understanding of the taught syllabus. The presentations will be previously recorded and uploaded to the moovie platform
Scientific events	Two hours are reserved for attending cross-thematic activities organized by the Department of History, Art and Geography and / or the Faculty of History. Presential attendance is recommended, but the activities will be recorded and can be made visible virtually
Workshops	Individual analysis of the practical material uploaded to the platform, mostly classic texts that refer to the theory taught. It is about conducting a debate on the text, analysing and interpreting that primary source. Likewise, a title and a summary of the main and secondary ideas must be submitted before the aforementioned debate. In case of not attending the debate, this reflection will be made in writing, using the material uploaded to the platform. Doubts can be consulted through the explicit channels in the personalized attention section. Maximum extension two A4 veneers.
Mentored work	To choose a topic related to aspects of the religion or Society of Ancient Egypt or Ancient Greece
Seminars	Clarification of doubts about the subject, both those related to theory, and to the various practices (seminars, supervised work).
Presentation	The supervised work on religion will be selected from a previous list or proposed by the students. And it can be done, save exceptional cases, by 3 people. The work will be delivered through the usual channels in PDF or Power Point format. The work will be on display in the classroom or on the remote campus in approximately 15 minutes

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Workshops	The personalized attention will consist of the resolution of doubts and review of the materials of the activities related to the analysis of classic texts. The follow-up will be carried out through the following resources: Virtual course on the Moodle platform (moovie, UVigo) and Email. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom
Seminars	Clarification of doubts on the subject, both the theoretical aspects and those related to the seminars, individual or group tutored work. The monitoring will be carried out through the following resources: Virtual course on the Moodle platform (moovie, UVigo) and e-mail Face-to-face teaching: follow-up in the moovie classroom and computer seminar

Mentored work	In tutored work, personalized help will be provided both at the time of the election (list uploaded to the platform or student proposal) and during its development through the following resources. The follow-up will be carried out through the following resources: Virtual course on the Moodle platform (moovie, UVigo) and email. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom and the Faculty's computer science seminar.
Presentation	Prior to the presentation, if necessary, advice can be sought on the most appropriate way to carry it out. The attention will be carried out through the following resources. The monitoring will be done through the following resources: Virtual course on the Moodle platform (moovie, UVigo) and email in the classroom and the computer science seminar of the Faculty.

Assessment				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Workshops	Analysis and critical comments on the sources that provide knowledge of ancient history: texts, iconography and archaeological material. It may be completed with a critical analysis of a documentary viewed in the classroom and / or uploaded to the platform. The learning outcomes evaluated are: Knowledge of the diachronic structure of History. Critical awareness of the relationship between events and processes current and past.	20	C12 D3 C20 D4	
Mentored work	Individual or group work (maximum two people), in which an aspect of the religion to be chosen between Egypt or Greece is analysed. The specific topic may be chosen from a list or proposed directly. It will preferably be presented, but, justifiably, it may be presented in writing. In any case, it will be delivered in electronic format (PDF or Power Point). The learning outcomes evaluated are: Knowledge of the main concepts of general or universal History. Critical awareness of the relationship between events and processes current and past.	15	B1 C12 D3 B5 C22	
Presentation	The presentations and exhibitions are related to the tutored work related to a significant aspect of religion or society and will be exposed in the face-to-face or remote classroom. The evaluated learning results are: Knowledge of the main concepts of general or universal History. Knowledge of the diachronic structure of History.	5	B1 C16 D3 D4	
Problem and/or exercise solving	This written test is linked to the Workshops. It will consist of solving a text as a comment, following the guidelines used throughout the course in the practical workshops. The learning outcomes evaluated are: Knowledge of the main concepts of general or universal History.	15	B1 C16 D4 C20	
Essay questions exam	This written test is linked to the Master Session. Through it, the student will show the theoretical knowledge acquired and exposed in the classroom. The learning outcomes evaluated are: Knowledge of the main concepts of general or universal History.	30	B1 C16 D4 C20 C22	
Self-assessment	Assessing the autonomous work of students by carrying out of questionnaires on the contents of the subject through Moovi. The results of learning evaluated are: Knowledge of the main concepts of general and universal history	10	B1 C16 D4 C20	

Other comments on the Evaluation

The student must pass both the problem and/or exercise solving and the essay questions exam. Students who take advantage of the blended modality will be able to follow the subject through the Virtual Course on the Moovi of the University of Vigo, which will allow access to the necessary materials for the acquisition of skills and achievement of results. of learning, both its theoretical and practical contents. The teaching methodologies, the evaluation activities will be specified, together with the delivery schedule (face-to-face or remote) that will be clearly established. The activities that require attendance will be replaced by others that allow access to the same percentage of the grade. The individualized follow-up of the student's participation through ICT will be carried out using the platform's own tools (participation, access statistics, online tests or exercises, etc.). The student must meet the minimum attendance requirements necessary for continuous assessment. You must also attend the tests that the teacher/s have as essential.

Those students who choose to be evaluated through the "global evaluation" modality must notify the teaching staff responsible for the subject within 31 working days from the beginning of each semester (article 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* de la Universidade de Vigo) e will be evaluated on the contents of the study plan through a written test, which will account for 70% of the final grade, and a compulsory work that will represent 30% of this.

Sources of information

Basic Bibliography

- Beltran, F. y Marco F., **Atlas de Historia Antigua**, Pórtico, 1996
- García Moreno, L. (dir.), **Historia del mundo clásico a través de sus textos. I. Grecia**, Alianza Editorial, 1999
- Gómez Espelosín, J., **Historia de Grecia en la Antigüedad**, Akal, 2011
- Hernández de la Fuente, D.; López Melero, R., **Civilización griega**, Alianza Editorial, 2014
- Assmann, J., **Egipto a la luz de una teoría pluralista de la cultura**, Akal, 1995
- Kemp, B.J., **El Antiguo Egipto: Anatomía de una civilización**, Crítica, 1996
- Sanmartín Ascaso, J., **Historia antigua del próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto.**, Akal, 1998

Complementary Bibliography

- Bravo, G., **Historia del mundo antiguo: una introducción crítica**, Alianza, 2008
- Domínguez Monedero A.; Pascua, J.I., **Atlas histórico del mundo griego antiguo**, Síntesis, 2006
- Fernández Neto, J. (dir.), **Historia antigua de Grecia y Roma**, Tirant lo Blanch, 2005
- Gómez Espelosín, J., **Historia de Grecia Antigua**, Akal, 2001
- Iriarte Goñi, A., **Historiografía y mundo griego**, Universidad del País Vasco, 2011
- Lara Peinado, F. (dir.), **Diccionario de instituciones de la antigüedad**, Cátedra, 2009
- Vernat, J.-P. (dir.), **El hombre griego**, Alianza Editorial, 1993
- Hornung, E., **Introducción a la Egiptología: estado, métodos, tareas**, Trotta, 2000
- Baines, J., **Egipto: dioses, templos y faraones**, Folio, 1993
- Brewer, D.J., **Historia de la Civilización egipcia**, Crítica, 2007
- Hagen, R.-M., **Egipto: hombres, dioses y faraones**, Taschen, 1999
- James, T.G.H., **El pueblo egipcio: la vida cotidiana en el imperio de los faraones.**, Crítica, 2004
- Parra Ortiz, J.M. (coord.), **El Antiguo Egipto: sociedad, economía, política**, Marcial Pons, 2009
- Schulz, R. Seidel, M., **Egipto. El mundo de los faraones.**, Könnemann, 2007
- Urruela, J.J., **Egipto: política, economía y sociedad**, Universidad de Salamanca, 2006
- David, R., **Religión y magia en el antiguo Egipto**, Crítica, 2004
- VV.AA, **Mitología y Religión del Oriente Antiguo**, Sabadell, 1993
- Wilkinson, R.H., **Todos los dioses del Antiguo Egipto**, Oberon, 2003
- March, J., **Diccionario de mitología clásica**, Crítica, 2002
- Buxton, R. G. A., **Todos los dioses de Grecia**, Oberon, 2004
- Hernández de la Fuente, D., **Mitología clásica**, Alianza Editorial, 2015
- Elvira Barba, M.A, **El río de Osiris: Cien textos imprescindibles de la literatura egipcia**, Reino de Cordel, 2021
- Serrano Delgado, J.M, **Textos para la Historia Antigua de Egipto**, Cátedra, 2021

Recommendations

Other comments

Detailed documentation on the development of the activities will be provided throughout the course. This information will be provided through the Moovi platform, so all students must be registered on the platform and have their profile data covered, including their photograph.

IDENTIFYING DATA				
Arte: Linguaxes e técnicas artísticas				
Subject	Arte: Linguaxes e técnicas artísticas			
Code	004G741V01203			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Nodar Fernández, Victoriano			
Lecturers	Nodar Fernández, Victoriano			
E-mail	vnodar@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	A materia que se presenta baixo o título de Linguaxes e técnicas artísticas, non se presenta como unha historia da arte no sentido estrito do concepto, se non que, indo máis alá do contido histórico, reúne unha serie de conceptos básicos que o futuro historiador da arte debe coñecer. O obxectivo fundamental é aproximar ao estudante que se inicia na titulación, á comprensión do fenómeno artístico dende a análise ou lectura formal dos elementos primordiais de expresión que constitúen cada unha das artes. Así obteríanse uns coñecementos que permitirían a reconstrución tan obxectiva como sexa posible de todos aqueles aspectos que contribúan a coñecer e comprender a forma e a función orixinal das obras de arte para, en cursos posteriores, poder ser estudadas en relación coas circunstancias nas que foron realizadas. Desta forma, a materia organízase como un compendio de contidos orientados a promover a reflexión sobre a natureza e función da obra de arte e sobre as peculiaridades das distintas linguaxes artísticas. Unha inevitable delimitación de campos científicos determina que a materia se centre na análise das distintas linguaxes tradicionais, dende a arquitectura ás chamadas artes visuais e decorativas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico: arquitectura, escultura, pintura e artes menores, os seus elementos integrantes, finalidade e destino.	
Coñecemento e comprensión dos diferentes materiais, técnicas e procedementos artísticos e dos valores formais e expresivos que as vehiculan.	
Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e os datos artísticos básicos nun contexto tanto disciplinar como multidisciplinar.	
Comprensión das principais creacións, solucións e elementos do mundo clásico.	
Manexo das fontes iconográficas e a súa aplicación para a interpretación e correcta lectura da obra de arte	

Contidos

Topic	
1. Teoría e linguaxe da arquitectura	1.1. Elementos formais do espazo arquitectónico 1.2. Función, símbolo e tipoloxías arquitectónicas 1.3. Tratados de arquitectura
2. Artes visuais e decorativas	2.1. A arte da escultura: materiais, procedementos técnicos e plásticos, función e significado 2.2. A arte da pintura: elementos formais e plásticos. As técnicas pictóricas e as súas posibilidades 2.3. Fontes literarias e técnicas
3. As artes decorativas e suntuarias	3.1. Fontes e técnicas das artes decorativas: materiais, elaboración e evolución histórica.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	10	34
Eventos científicos	4	20	24

Saídas de estudo	4	10	14
Traballo tutelado	3	20	23
Obradoiro	4	10	14
Seminario	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	12	14
Observación sistemática	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Sesións previas orientadas á presentación do desenvolvemento da materia e toma de contacto co alumnado
Lección maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos teóricos da materia con apoio de material gráfico e didáctico
Eventos científicos	Saídas programadas para asistir a actividades docentes e divulgativas organizadas por especialistas de institucións museísticas. Reservaranse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía de xeito que computan nas actividades dirixidas.
Saídas de estudo	Práctica de campo para o estudo in situ das planimetrías e tipoloxías arquitectónicas e dos diferentes xéneros artísticos
Traballo tutelado	Realización e exposición por parte do estudante dun traballo individual tutelado, relacionado cos contidos da materia, iniciándose no manexo das fontes bibliográficas, documentais e literarias
Obradoiro	Actividades prácticas orientadas á planificación dos traballos tutelados e á súa exposición así como outros aspectos complementarios da materia.
Seminario	Atención tutorizada en grupo para a atención e resolución de aspectos derivados da aprendizaxe

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Seminario	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Obradoiro	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Os traballos tutelados serán avaliados en función do interese, bibliografía e metodoloxía empregada, así como dos recursos empregados na súa presentación. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Aprendizaxe e lectura crítica e integral da obra de arte, tendo en conta a complexidade das súas diferentes interpretacións e significados. Manexo das fontes iconográficas e a súa aplicación para a interpretación e correcta lectura da obra de arte. Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e datos artísticos básicos.	20	
Obradoiro	As prácticas realizadas nos obradoiros serán avaliadas mediante a entrega dos exercicios realizados nas diferentes sesións de traballo. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos fundamentos da arte e das técnicas artísticas. Comprensión das diferentes técnicas artísticas utilizadas nas obras de arte.	10	

Resolución de problemas e/ou exercicios	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta curta. Para superar esta proba é necesario obter un mínimo de 5 puntos (sobre os 10 do total). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico. Coñecemento e comprensión dos diferentes materiais, técnicas e procedementos artísticos e dos valores formais e expresivos. Adquisición e dominio da terminoloxía artística específica.	40
Observación sistemática	Valoración do traballo autónomo do alumnado a través de comenatrios de obras de arte desde o punto de vista técnico. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e os datos artísticos básicos nun contexto tanto disciplinar como multidisciplinar.	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta longa de carácter transversal na que terá que relacionar diferentes contidos e ideas do temario. Para superar a materia, é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre os 10 do total). Con isto o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecer as técnicas artísticas como resultado dun complexo proceso.	20

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollen á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados de aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Se especificarán as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe de nota. O seguimento individualizado da participación dos alumnos a través das TIC será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/s docente/s dispoñan como imprescindibles.

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo*). Serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BONET CORREA, Antonio, **Historia de las artes aplicadas e industriales en España**, 2ª, Catedra, 2006

BOZAL, Valeriano, **El lenguaje artístico**, 1ª, Península, 1970

CALABRESE, Omar, **El lenguaje del arte**, Reimp., Paidós, 2003

CARMONA MUELA, Juan, **Iconografía de los santos**, Reimp., Akal, 2008

FATÁS, Guillermo, BORRÁS, Gonzalo M., **Diccionario de términos de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática**, 4ª, Alianza, 2012

Complementary Bibliography

CALABRESE, Omar, **Cómo se lee una obra de arte**, Cátedra, 1999

CARMONA MUELA, Juan, **Iconografía cristiana**, 4ª reimp., Akal, 2016

DOERNER, Max, **Los materiales de pintura y su empleo en el arte**, 6ª, Reverté, 2011

MALTESE, Corrado, **Las técnicas artísticas**, Reimp., Cátedra, 2006

MONREAL Y TEJADA, Luís, **Iconografía del cristianismo**, 2ª reimp., Acantilado, 2014

WITTKOWER, Wittkower, **La escultura: procesos y principios**, Reimp., Alianza, 2006

Recomendacións

Other comments

Recoméndaselle ao alumno a familiarización cun léxico de termos e voces de arte e arquitectura para a comprensión das diferentes disciplinas de Historia da Arte.

Ao longo do curso entregarase unha documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia: Fontes de información en humanidades				
Subject	Historia: Fontes de información en humanidades			
Code	004G741V01204			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Lecturers	Vaquero Díaz, María Beatriz			
E-mail	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
General description	A materia Fontes de Información en Humanidades permite ao alumnado identificar e coñecer a natureza, función e tipoloxía das principais fontes de información no ámbito das humanidades. Permite tamén coñecer e utilizar os principais instrumentos e recursos de recompilación de información existentes, co fin de elaborar repertorios de fontes de información en Historia, Historia da Arte e Xeografía. Por último, capacita aos estudantes para utilizar con destreza distintos estilos de citas e referencias bibliográficas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía			
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares			
C6	Coñecemento e aplicación dos principais métodos e técnicas de investigación xeográfica			
C7	Uso correcto da información xeográfica como instrumento de interpretación dos sistemas territoriais			
C18	Coñecemento e habilidade para usar os instrumentos de recompilación de información tales como catálogos bibliográficos, inventarios de arquivo e referencias electrónicas			
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica			
C30	Coñecemento das principais fontes literarias e documentais da Historia da arte			
C32	Coñecemento práctico dos procesos básicos da metodoloxía científica en Historia da Arte			
C34	Coñecementos instrumentais aplicados á Historia da Arte			
D1	Capacidade de análise e síntese			
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			
D6	Resolución de problemas e toma de decisións.			
D7	Capacidade de razoamento crítico			
D9	Traballo en equipo en diversos contextos			
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento dos recursos de recompilación e busca de información xerais.	A3 A5	B6	C18	D5
Dominio dos instrumentos de recompilación de información en humanidades.	A3 A5	B6	C7 C18 C23	D1 D5 D9 D11
Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas.	A4	B6	C23 C34	D4 D5

Contidos

Topic

1.- Fontes de Información xeral	1.1.- Conceptos e vocabulario básico sobre fontes de información. 1.2.- Fontes de información xeral (formatos e soportes). 1.3.- Transferencia e normalización da información. 1.4.- Fontes de información especializada.
2.- Recuperación de información en humanidades.	2.1.- Necesidades de información e tipoloxía das fontes primarias e secundarias en Historia, Historia da Arte e Xeografía. 2.2- Recursos para identificar e localizar información en humanidades.
3.- Sistemas de citas e referencias bibliográficas.	3.1.- Normas e estilos de citas e referencias bibliográficas. 3.2.- Xestores bibliográficos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	12	12	24
Eventos científicos	2	0	2
Resolución de problemas	10	10	20
Traballo tutelado	15	20	35
Resolución de problemas de forma autónoma	6	15	21
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	15	17
Cartafol/dossier	0	20	20
Presentación	2	8	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Sesións de aula encamiñadas a tomar contacto co alumnado, presentar a materia e coñecer as súas competencias, motivacións e intereses.
Lección maxistral	Exposicións introductorias nas que se familiarizará o alumnado coas principais fontes de información, a súa valoración crítica, os recursos de recompilación existentes e a utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas.
Eventos científicos	Reservanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Resolución de problemas	Sesións na aula de informática nas que se traballará a procura, selección, recuperación e estilos de citas bibliográficas das fontes de información necesarias para o traballo de curso.
Traballo tutelado	Actividades en grupo nas que se tutelará a realización dun proxecto consistente na procura, selección e valoración das fontes de información necesarias para o estudo dun mosteiro galego.
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo do alumnado consistente na realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos da materia a través de Moovi.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Orientación e guía realizada durante a procura de fontes de información a través de recursos electrónicos e a elaboración da memoria, bibliografía e exposición dos traballos tutelados. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto (enlace en Moovi).

Resolución de problemas	Orientación e guía realizada durante os exercicios de procura, selección, recuperación e estilos de citas de fontes bibliográficas. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto (enlace en Moovi).
Tests	Description
Cartafol/dossier	Orientación e guía para elaborar a valoración das fontes seleccionadas que incluírá bibliografía final e citas ao rodapé. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Aula Virtual en Campus Remoto (enlace en Moovi).

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Resolución de problemas de forma autónoma	Valoración do traballo autónomo do alumnado mediante a realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos da materia a través de Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Dominio dos instrumentos de recompilación de información en Humanidades. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas.	10	A3 A5	B6 C7 D1 C18 D5 C23 D6 C30 D11
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado examínase dos seus coñecementos sobre os contidos teóricos da materia. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos recursos de recompilación e búsqueda de información xerais. Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas. Comunicación oral e escrita en idioma propio.	40	A4 A5	C18 D1 C23 D4 C30 D5 D7
Cartafol/dossier	O alumnado elaborará en grupo e entregará a través de Moovi un informe coa a valoración das fontes de información integradas no traballo de curso que incluírá bibliografía final e citas ao rodapé. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Dominio dos instrumentos de recompilación de información en Humanidades. Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas. Comunicación oral e escrita en idioma propio.	40	A3 A4 A5	B6 C6 D1 C7 D4 C18 D5 C23 D6 C30 D7 C32 D9 C34 D11
Presentación	Presentación dos resultados obtidos no traballo de curso, na que participarán todos os integrantes do grupo, que serán cualificados de forma individual. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade de selección e valoración crítica das fontes de información. Destreza na utilización dos sistemas de citas e referencias bibliográficas. Comunicación oral e escrita en idioma propio.	10	A4 A5	B6 D1 D4 D5 D6 D7 D9 D11

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVvi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual en Moovi (UVigo), que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados de aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de Moovi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en Moovi as metodoloxías docentes e as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado* da Universidade de Vigo) e serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita (45% da nota final), un traballo obrigatorio que recollerá, valorará e citará as fontes de información necesarias para o estudo dun mosteiro galego (45% da nota final) e será presentado oralmente (10% da nota final).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ALÍ MIRANDA, F., **Fuentes de información para historiadores: obras de referencia y bibliográficas**, Trea, 1998

BROCOS, J. M.; ORTIZ, C., **Métodos de búsqueda en fuentes de información en ciencias sociales y humanidades**, Universitat de Barcelona, 2006

ROMANOS DE TIRATELI, S., **Guía de fuentes de información especializadas: humanidades y ciencias sociales**, GREBYD, 2000

AGUILERA ARILLA, Mª J. et al., **Fuentes, tratamiento y representación de la información geográfica**, UNED, 2003

Complementary Bibliography

CARRIZO SAINERO, G., **La información en ciencias sociales**, Trea, 2000

Fuentes y documentos para la historia del arte, Gustavo Gili, 1982-1983

CARRIZO SAINERO, G. et al., **Manual de fuentes de información**, Confederación Española de Gremios y Asociaciones d, 2000

CORDÓN GARCÍA, J. A. et al., **Manual de búsqueda documental y práctica bibliográfica**, Pirámide, 1999

LÓPEZ YEPES, J. (coord.), **Manual de ciencias de la documentación**, Pirámide, 2006

LÓPEZ CARREÑO, R., **Fuentes de información : guía básica y nueva clasificación.**, UOC, 2017

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia: Metodoloxía da historia/O02G251V01401

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través da plataforma Moodle documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades do curso. Por esta razón os estudantes deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Geography: basics of physical geography**

Subject	Geography: basics of physical geography			
Code	004G741V01205			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2nd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Álvarez Vázquez, Miguel Ángel			
Lecturers	Álvarez Vázquez, Miguel Ángel de Uña Álvarez, Elena Pilar			
E-mail	mianalva@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Subject of basic knowledge and training. It treats of the theoretical and methodological foundations for the global knowledge of the natural systems, and his application in the context of the society. It integrates the study of the properties of the main components (relief, water, climate, biota), his interactions and configuration in the biophysical units of the Earth.			
	#EnglishFriendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code	
A2	Students will be able to apply their knowledge and skills in their professional practice or vocation and they will show they have the required expertise through the construction and discussion of arguments and the resolution of problems within the relevant area of study.
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.
A5	Students will acquire the learning skills that are required to pursue further studies with a high degree of independence.
B1	To understand the processes developing in different spatial-temporal scales and in different socio-cultural contexts.
B3	To acquire the skills that are necessary to register, analyze and interpret relevant geographical and historical data.
C1	To know the key concepts and developments of the field of Physical Geography.
C3	To know the key concepts and developments of geographical spaces (physical, human and economic aspects) in their social and territorial dynamics.
C6	Knowledge and application of the fundamental research methods and techniques in geography.
C8	Development and application of methods of field work.
D1	Capacidade de análise e síntese
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D8	Compromiso ético e responsabilidade social
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D15	Sensibilidade a temas ambientais.

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Knowledge of the fundamental concepts of the Physical Geography, the Human Geography and the Geographic Analysis, integrated in the process of the development of the field discipline of the Geography	A2	B1	C1	D1 D4 D15
Taking of consciousness on the contributions of the geographic science in the academic and social field, manifested through a critical reasoning that influences environmental and cultural dynamics.	A3 A4	B1	C3	D1 D4 D15
Skill for the realisation of work, using technical of qualitative and quantitative character, and put in value for the diversity and social welfare.	A5	B3	C6 C8	D4 D8 D11

Contents	
Topic	
1. Theoretical and methodological background	1.1 Scientific Field of the Physical Geography 1.2 Elements and scales
2. Natural systems	2.1 Greater Components 2.2 Dynamic Interactions 2.3 Natural Heritage
3. Phenomena of change	3.1 Natural Risks 3.2 Human Intervention

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	2	2	4
Lecturing	15	20	35
Scientific events	3	6	9
Studies excursion	9	9	18
Practices through ICT	12	12	24
Seminars	2	2	4
Objective questions exam	2	12	14
Essay questions exam	2	12	14
Systematic observation	0	10	10
Problem and/or exercise solving	3	15	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Taking contact with students that includes presentation of the subject, information about the level of knowledge from the group, and introduction to the fundamental concepts.
Lecturing	Explanation of the contents and development of formative actions of reasoning, analysis and synthesis by the educational in the field of the theory of the subject.
Scientific events	Conferences, social gatherings, debates and days that allow to deepen in the theoretical and practical questions.
Studies excursion	Application of the knowledges to concrete situations, out of the academic space, for acquisition of basic skills.
Practices through ICT	Activities of practical application of the knowledges and acquisition of skills, supported by the use of the ICT. They will devote to orient to the students in the realisation of his autonomous work or in group (preparation and presentation of the inform/memory). These activities will be directed to the explanation and resolution of practical exercises in the classroom of the course and in the classroom of computing.
Seminars	Tracking and orientation of the theoretical topics and practical activities.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Introductory activities	The personalised attention will consist in the orientation of the level of learning required, the introduction to the materials, the resolution of doubts and the explanation of the dynamics of the development of the subject. Face-to-face way: follow-up in the classroom of the course. Way no face-to-face: Virtual Classroom in Remote Campus and MooVi platform.
Studies excursion	The personalised attention will consist in the accompaniment and active motivation in the activity, the development of the capacity of attention/participatory observation and the support for the use of technicians or specific instruments. Face-to-face way: follow-up out of the classroom. Way no face-to-face: Virtual Classroom in Remote Campus and MooVi platform.
Practices through ICT	The personalised attention will consist in the orientation and resolution of doubts or problems of the exercises and practical cases, directed to preparation of the report of practices. Face-to-face way: follow-up in the classroom of the course and in the classroom of computing of the faculty. Way no face-to-face: Virtual Classroom in Remote Campus and MooVi platform.

Assessment	
Description	Qualification Training and Learning Results

Objective questions exam	The students will complete a reasoned questionnaire, analyzing and interpreting aspects related to the theoretical topic of Physical Geography. The assessed learning outcomes are: Understanding of the fundamental concepts of Physical Geography, Human Geography, and Geographic Analysis, integrated into the development process of the disciplinary field of Geography; Awareness of the contributions of geographical science in the academic and social spheres, demonstrated through critical reasoning that focuses on environmental and cultural aspects.	20
Essay questions exam	The students will make a questionnaire reasoned, with analysis and interpretation of the questions related with the theory of the Physical Geography. The questions posed require an answer structured and reflexive. The results of learning evaluated are: Knowledge of the fundamental concepts of the Physical Geography, the Human Geography and the Geographic Analysis, integrated in the process of the development of the field discipline of the Geography; Taking of consciousness on the contributions of the geographic science in the academic and social field, manifested through a critical reasoning that influences environmental and cultural dynamics.	40
Systematic observation	Active participation of the students in the sessions and activities proposed by the teacher, considering the continuous evaluation of the autonomous work in the classroom, in the field and in the MooVi platform. The results of learning evaluated are: Taking of consciousness on the contributions of the geographic science in the academic and social field, manifested through a critical reasoning that influences environmental and cultural dynamics.	10
Problem and/or exercise solving	The students will resolve the problems and questions posed, applying the knowledges for it analysis of the situations in the classroom and was of the classroom. The results of learning evaluated are: Skill stop the realization of work, using techniques of qualitative and quantitative character, and put in value stop the diversity and social welfare.	30

Other comments on the Evaluation

The assessment system for the subject includes two modalities, from which students may choose: **continuous assessment** and **global assessment**, in accordance with the provisions of Article 19.2 of the Regulations on Assessment, Grading and Quality of Teaching and the Learning Process at the University of Vigo (Approved by the University Senate on 18/04/2023, amended on 22/12/2023. Consolidated version), hereinafter referred to as the Assessment Regulations.

The choice of global assessment is the responsibility of the student, who must notify their decision within the deadline and in the manner established by the Faculty. This choice entails renouncing continuous assessment, including both completed and pending tests (Art. 19.4 of the Assessment Regulations).

CONTINUOUS ASSESSMENT consists of carrying out tests and activities throughout the term. Operationally, it is divided into two parts: a theoretical part and a practical part. The **theoretical part** will be assessed through two partial exams (midterms) conducted during the course (an objective questions exam and a essay questions exam), which will account for 60% of the final grade. The **practical part** will include problem and/or exercise solving methodology and will account for 30% of the final grade. The remaining 10% will correspond to **systematic observation**, assessed through small periodic activities carried out throughout the course, aimed at ensuring students follow the subject regularly. This section also includes participation in and organisation of scientific events.

To pass the subject through continuous assessment, **students must obtain at least 50% of the maximum score in each of the two parts (theoretical and practical)**, and must complete and submit, on time and in the appropriate manner, **at least 80% of the activities included in the practical part**. In addition, students must take part in any activity deemed essential by the teaching staff. If any of these requirements are not met, the provisions of Article 32.2 of the Assessment Regulations will apply, whereby the final grade must reflect as faithfully as possible the student's actual performance, and a pass cannot be awarded.

As set out in Article 40.4 of the Assessment Regulations, teaching staff may require that submitted work and materials include an explicit statement of originality, certifying that no improperly cited sources have been used. Any improper use of materials or breach of academic integrity will be marked with a zero, whether this involves substantial copying of others' work passed off as one's own, or the submission of work that, even if sources are cited, consists merely of a sequence of extracts with no critical contribution or personal reflection. Likewise, the use of artificial intelligence tools must be responsible, transparent and aligned with the subject's learning objectives; their use must be expressly declared and can never replace the student's autonomous and reflective work.

With the aim of addressing student diversity and supporting learning in different contexts, particularly for students officially

recognised under the **BLENDED LEARNING MODALITY**, the subject may also be followed through the MooVi online learning platform, where sufficient resources and teaching materials will be made available to enable the acquisition of competencies and successful completion of the subject. These materials do not need to literally reproduce the content of campus-based sessions. The teaching materials provided via the MooVi platform are intended to support the learning process and must be used solely for that purpose. Their use must respect copyright and the conditions of use established by the teaching staff. Reproduction, distribution or public communication of these materials, in whole or in part, outside the strictly academic context, is not permitted.

Via the same platform, the teaching methods, assessment activities and relevant calendar, both for in-person and remote submissions, will be specified. Individual monitoring of student activity will be carried out using the tools available on MooVi, such as participation logs, access statistics, and the completion of online tests or exercises. Regarding cross-cutting activities such as scientific events organised by the Area, the Department or the Faculty, in the case of students taking the subject in the blended learning, any requiring attendance may be replaced by other alternative assignment that maintain the same percentage weighting in the final grade.

GLOBAL ASSESSMENT will consist of a **theoretical exam**, accounting for 60% of the final grade and covering all theoretical content taught during the course, and a **practical exam**, worth 40%, focused on the content worked on during practical activities, including all exercises carried out throughout the term. To pass the subject, **students must obtain at least 50% of the maximum mark in each of these two exams**.

In accordance with Article 21.2 of the Assessment Regulations, these tests shall be held exclusively on the official dates scheduled for each assessment period, within the examination period established in the academic calendar. This calendar, which will indicate the dates, times and locations of the tests, shall be approved by the Faculty Board and published before the start of the enrolment period, in accordance with Article 25.1 of the aforementioned regulations.

Sources of information

Basic Bibliography

Aguilera, M.J. et al, **Geografía General I. Geografía Física**, 2, UNED, 2020
Ayala, F. & Olcina, J., **Riesgos naturales**, 1, Ariel Geografía, 2002
Clifford, N.J. (Coord.), **Key Concepts in Geography**, 2, Sage, 2009
Gregory, K., **The Earth's Land Surface**, 1, Sage, 2010
López Bermúdez, F. et al, **Geografía Física**, 1, Cátedra, 1992
Piqueras, J., **Introducción a la Geografía**, 1, Universitat de València, 2013
Tarbuk, E. & Lutgens, F., **Ciencias de la Tierra**, 10, Prentice Hall, 2015
Varios autores, **Guía para la elaboración de estudios del medio físico**, 4, FC del Valle Salazar, 2014
UNEP, **Environmental Programme Publications & Data**, <https://www.unep.org/publications-data>, Acceso 2022
EUNIS, **European Nature Information System**, <https://eunis.eea.europa.eu/>, Acceso 2022
World Meteorological Organization, **Weather-Climate-Water**, <https://public.wmo.int/en/our-mandate/climate>, Acceso 2022
IPCC, **The Intergovernmental Panel on Climate Change**, <https://www.ipcc.ch/>, Acceso 2022
Forest Watch, **Forest Monitoring Designed for Action**, <https://www.globalforestwatch.org/?lang=en>, Acceso 2022
UNESCO, **Lista del Patrimonio Mundial**, <https://whc.unesco.org/es/list/>, Acceso 2022
GGN, **Global Geoparks Network**, <http://www.globalgeopark.org/>, Acceso 2022

Complementary Bibliography

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Geography: Basics of human geography/O02G251V01201

Other comments

The course guide outlines the general framework of the subject and is conceived in a flexible manner. It may require adjustments throughout the academic year due to classroom dynamics or unforeseen circumstances.

Throughout the course, detailed documentation on the development of activities will be provided. This information will be made available through the MooVi platform, so all students must be registered on the platform and have their profile information completed.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IA: inglés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IA: inglés			
Code	004G741V01206			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	1c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description	Intensificación e perfeccionamento do idioma inglés, con especial aplicación no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en inglés procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Destinations.	1. Destinations. 1.1. Vocabulary: Weather, climate, features and attractions, statistics for economic development. 1.2. Professional skills: offering advice. 1.3. Grammar: Articles.
2. Things to do.	2. Things to do. 2.1. Vocabulary: Describing attractions, geographical features, activities, works of art, calculating entrance fees and prices. 2.2. Professional skills: Speaking to a group. 2.3. Grammar: Conditional structures with if.
3. Accommodation.	3. Accommodation. 3.1. Vocabulary: Types of accommodation, facilities and services. 3.2. Professional skills: Dealing with complaints. 3.3. Grammar: Modal verbs.

4. Running a hotel.

4. Running a hotel.

4.1. Vocabulary: -ed/-ing adjectives, hotel statistics.

4.2. Professional skills: Making presentations.

4.3. Grammar: Have/get something done.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Aprendizaxe baseado en proxectos	2.5	10	12.5
Lección maxistral	5	2	7
Resolución de problemas	3.75	15.75	19.5
Actividades introdutorias	1.75	1	2.75
Prácticas de laboratorio	7	18.25	25.25
Seminario	1	4	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Profundización nos contenidos dos bloques temáticos complementado co traballo on-line, familiarización cas TICs e desenvolver competencias como o traballo en equipo.
Lección maxistral	Exposición dos contenidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo nas diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como productiva
Actividades introdutorias	Preparación para a asignatura tanto a nivel gramatical como léxico. Consolidación das principais funciones comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico
Prácticas de laboratorio	Práctica contextualizada das diferentes destrezas comunicativas emulando situacións habituais no desenvolvemento da actividade profesional no ámbito do turismo
Seminario	Traballo en profundidade sobre temas específicos do ámbito turístico cun enfoque profesional no que se poidan poñer a proba as competencias a adquirir na materia

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización dos proxectos da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de realización dos mesmos.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida de forma individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa resolución de problemas e ou exercicios da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Actividades introdutorias	Actividade académica desenvolvida na clase, que ten como finalidade presentar a materia e realizar unhas actividades introdutorias, atendendo ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización das prácticas de laboratorio, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e presentación dun tema	20	

Lección maxistral	Análisis da adquisición de contidos globais presentados nestas sesións	10
Resolución de problemas	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso	10
Actividades introdutorias	Evaluación de competencias comunicativas	5
Prácticas de laboratorio	Realización de exercicios e actividades contextualizadas. Léxico específico	20
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escrita e produción oral e escrita	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orales	15

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia. Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá entregar o 80% das tarefas programadas e realizar as probas descritas no apartado A.1

O prazo para mudar de avaliación continua a global é de un mes dende o comenzo do período da docencia.

A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade.

Para superar a materia será necesario:

- 1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das probas escritas: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).
- 2) Obter unha nota mínima de 5 na proba de speaking (20%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación continua. Para a segunda edición das actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).
- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Rowe, Anne, Fiona & Borein, John D. Smith, **Travel and tourism : standard level**, Cambridge University Press, 2002

De Prada Creo, Elena, **Travel, Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T&T, 2012

Jones, Leo, **Welcome! : English for the travel and tourism industry**, Cambridge University Press, 1998

Strutt, P., **English for International Tourism, Intermediate**, Pearson Education Limited, 2013

Harding, Keith & Paul Henderson, **High season : English for the hotel and tourist industry**, Oxford University Press, 1995

Strutt, P., **English for International Tourism, Upper intermediate**, Pearson Education Limited, 2013

O'Hara, Francis, **Be my Guest**, Cambridge University Press, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIA: Inglés/O04G240V01403

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma moderno: Inglés para turismo/O04G240V01204

IDENTIFYING DATA				
Foreign languages for tourism 1B: French				
Subject	Foreign languages for tourism 1B: French			
Code	004G741V01207			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	French			
Department				
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	(*)A materia ten como obxectivo introducir ao alumno a lingua francesa no contexto turístico (nivel A1).			

Training and Learning Results

Code	
Expected results from this subject	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
(*)9. Capacidad de aprendizaje y trabajo autónomo	
(*)13. Motivación por la calidad	
New	
New	

Contents

Topic	
(*)1. Dar e presentar información sobre si mesmo e presentar un profesional do turismo.	(*)As nacionalidades. Os sectores do turismo. Gramática: o presente do indicativo (1).
(*)2. Falar das cualidades e dos seus gustos. Entender informacións.	(*)As cualidades profesionais. Gramática: xénero e número dos adxectivos cualificativos.
(*)3. Descubrir as profesións do turismo e establecer un cuestionario.	(*)As profesións do turismo. Gramática: o presente do indicativo (2); a interrogación directa.
(*)4. Entender e redactar un mail de petición de prácticas.	(*)A comunicación escrita profesional (1). Gramática: os verbos modais (pouvoir, vouloir, devoir).
(*)5. Identificar os soportes informáticos e contestar a peticións de informacións.	(*)A documentación turística. As preguntas frecuentes. Gramática: os adxectivos demostrativos e posesivos.
(*)6. Entender un desplegable turístico. Propoñer actividades personalizadas.	(*)As actividades turísticas. Gramática: os artigos contractos e partitivos.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminars	1	0	1
Problem solving	11	12	23
Laboratory practical	4	0	4
Autonomous problem solving	2	27	29
Lecturing	4	0	4
Objective questions exam	1	3	4
Problem and/or exercise solving	0	3	3
Laboratory practice	0	4	4
Essay	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Description

Seminars	(*)Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da asignatura para asesoramento/desenrolo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Problem solving	(*)Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Laboratory practical	(*)Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Autonomous problem solving	(*)Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lecturing	(*)Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	
Seminars	
Laboratory practical	

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Objective questions exam	(*)Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	
Problem and/or exercise solving	(*)Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	20	
Laboratory practice	(*)Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orales e escritas	40	
Essay	(*)Os alumnos deberán realizar un glosario bilingüe correspondente a cada un dos temas da materia.	20	

Other comments on the Evaluation

In the first announcement the students will owe to assist the kind to benefit of the evaluation continuous (with more of 3 fouts will lose the right to continuous evaluation) that will consist in the collected of tasks and activities of kind or house (30%), 2 controls during the cuatrimestre (50%, minimum 5) and the delivery of the glosario (20%). Those students that do not surpass the subject during it study will have to presented to the final examination writing (60%, minimum a 5), do an oral examination (20%) that will realize the continuation of the written, and deliver the glosario (20%). Also they will be able to presented to the *examen final those students that wish to go up note.

In the second announcement the students will owe to present the glosario (20%) that correspond it each of the units of the temary and realize a final examination (60%, minimum a 5) of the subject and a oral exame that will realize at the continuation of the written final.

The dates and the schedules of the proofs of evaluation of the different announcements are the specified in the calendar of examinations approved by the Together of Faculty stop he study 2015-2016

Sources of information

Basic Bibliography

Aragón, M., Eurrutia, M. y otros, **Diccionario de términos de turismo: francés-español, español-francés.**, Laygues, A., Coll, A., **Le français en contexte.Tourisme**,

Complementary Bibliography

Duvillier, M., **Les mots-clés du tourisme et hôtellerie en espagnol**,

Corbeau, S., Dubois, Ch., Penformis, J-L., **Tourisme. com**,

Calmy, A. M., **Le français du tourisme**,

Lamoureux, J, **Les combinés du téléphone : pratique de la communication téléphonique**,

Lexitour, **Les 1700 mots des métiers du tourisme**,

Pierre, C. y Le Poullouin, M.L, **Lexi tourisme espagnol-français**,

Renner, H & U y Calmy, A.M., **Recap Tourisme. : Le français du tourisme et de l'hôtellerie**,

Chapron, J. 7 Gerboin, P., **Dictionnaire de l'espagnol économique, commercial et financier**,

Recommendations

Other comments

If well it is not necessary to have previous knowledges of French, it is recommended to assist with regularity to kind and realize a continuous work to surpass the contents of the subject.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IC: alemán				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IC: alemán			
Code	004G741V01208			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	1c
Teaching language	Alemán Castelán Galego			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Otero Villena, Almudena			
Lecturers	Otero Villena, Almudena			
E-mail	almudena.otero.villena@uvigo.gal			
Web	http://Moovi			
General description	Introducción á lingua alemá con especial aplicación ó sector turístico. Pártese de un nivel cero de coñecementos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C15	Coñecemento de linguas antigas
D3	Capacidade de organización e planificación
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en alemán procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	A1 B4 C14 D5 A2 B6 C15 A3 A5
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en alemán, sobre diversos temas e experiencias.	A1 B4 C14 D3 A2 B5 C15 D5 A4 B6 A5

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5
Xestionar a relación cos clientes en alemán, especialmente no ámbito do turismo.	A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14 C15	D5
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6	C14	D3 D5

Contidos

Topic	
Introdución: Como soa o alemán	· Comprensión e pronuncia de vogais e consonantes · Deletrear · Ler · Buscar nun dicionario · Resolución de dúbidas de pronuncia · O discurso de clase
Unidade 1 · Guten Tag!	· Saudar e despedirse, presentarse e presentar a outros, interesarse por alguén, falar de si mesmo e doutros, números até 20, número de teléfono e correo electrónico, falar de idiomas e países · Práctica de situacións estándar en clase como sinalar a non comprensión, pedir que se fale lento, que se repita, que se aclare, que se traduza, que se precise etc. · Comentar diferenzas culturais entre as culturas de fala española e de fala alemá. · Os pronomes interrogativos, a oración simple, os verbos, pronomes persoais I
Unidade 2 · Freunde, Kollegen und ich	· Falar de intereses persoais, quedar con alguén, os días da semana, falar do traballo, profesións e horarios, números a partir de 20, encher un formulario (datos persoais) · Os verbos irregulares, os pronomes persoais II, as oracións interrogativas totais, o artigo determinado, sustantivos: singular e plural, os verbos *haben e *sein
Unidade 3 · In Hamburg	· Utilizando Hamburgo como exemplo: prazas e edificios, preguntas sobre lugares e respostas, medios de transporte, preguntar por actividades culturais, preguntar polo camiño e describilo, meses e estacións do ano, falar de afeccións · O artigo indeterminado, o artigo negativo *kein, o imperativo con *Sie, os adxectivos con *sein, vogais curtos e longos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	11.25	16	27.25
Resolución de problemas	11.25	16	27.25
Lección maxistral	1	3.5	4.5
Práctica de laboratorio	2	6	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Atención das consultas do alumnado relacionadas coas prácticas de laboratorio. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula de laboratorio).
Resolución de problemas	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos problemas e/ou exercicios realizados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orais e escritas.	40	A1 B1 C14 D3 A2 B4 C15 D5 A3 B5 A4 B6 A5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen a redacción de breves textos e a preparación de presentacións orais sobre aspecto do sector, especialmente de "Landeskunde".	20	A1 B1 C14 D3 A2 B4 C15 A3 B5 A4 B6 A5
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	A1 B1 C14 D3 A2 B4 C15 D5 A3 B5 A4 B6 A5

Other comments on the Evaluation

É condición obrigatoria para ser avaliado/a de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificadas para unha asistencia inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado canto antes.

A práctica de laboratorio (40%) consiste nunha **participación activa** en todas as actividades que se desenvolven en clase - e a súa adecuada preparación en casa - con atención especial á produción oral.

A resolución de problemas/exercicios (20%) consiste tanto na redacción de breves textos como presentacións orais adaptados ao nivel de aprendizaxe do alumnado sobre aspectos relacionados co sector turístico, especialmente de "Landeskunde".

O exame de preguntas obxectivas (40%) consiste en avaliar as competencias adquiridas en clase incluída a comprensión oral mediante un exame escrito. Este control final realízase na última sesión do cuadrimestre e é necesario obter como mínimo un 5 para facer a media coas outras partes e aprobar a avaliación continua.

No caso de optar pola avaliación global é necesario comunicalo ao profesorado nos primeiros 30 días hábiles desde o inicio do cuadrimestre. No caso da avaliación global o 100% da nota é a obtida no exame final.

O mesmo sistema aplícase na segunda convocatoria (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Netzwerk neu A1.1, 978-3-12-607161-1, Klett, 2019

<https://dict.leo.org/spanisch-deutsch/>, Diccionario con pronunciación y tablas de flexión,

Complementary Bibliography

<http://dw-world.de>,

<http://idiomas.astalaweb.com/alem%C3%A1n/e/Diccionarios-a.asp>,

<http://www.aulafacil.net/CursoAleman/CursoAleman.htm>,

<http://www.deutschonline.de/Grammatik/inhalt.htm>,

<http://www.daf-portal.de/uebungen/index.php?viewCat=1%20>,

Deutsch im Hotel, 9783190216468, Hueber, 2002

Hallo aus Berlin (Video),

Menschen A1.1, 978-3-19-361901-3, Hueber, 2012

www.turgalicia.es,

Herzlich willkommen, 978-3-12-606182-7, Klett, 2012

Netzwerk neu A1-B1. Grammatik A1-B1, 978-3-12-607178-9, Klett, 2021

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIC: Alemán/O04G240V01407

Other comments

É posible continuar estudando os seguintes niveis de lingua alemá nos seguintes cuatrimestres.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo ID: portugués				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo ID: portugués			
Code	004G741V01209			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	González Vázquez, María Mercedes			
Lecturers	González Vázquez, María Mercedes			
E-mail	mercedes@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia o alumnado adquirirá coñecementos básicos da lingua e das culturas de expresión portuguesa. Unha vez superada a materia, o alumnado alcanzará o nivel A1 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas (MCERL).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C1	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía física
C4	Conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais
C8	Desenvolvemento e aplicación dos procedementos de traballo de campo
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Aplicación dos coñecementos
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Descodificar e interpretar mensaxes en portugués procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	A2 A4	B4 B6	C1 C4 C8	D1 D3 D4 D5
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en portugués, sobre diversos temas e experiencias.	A1		C1	D1 D2
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A4	B6	C4 C8	D3 D4 D5

Contidos
Topic

Contidos gramaticais	Fonética; Ortografía; Verbo (presente de indicativo); Artigo; Pronomes persoais; Preposicións e contraccións.
Contidos léxico-semánticos	- Identificación persoal: Presentación (nome, enderezo, teléfono, enderezo electrónico, data e lugar de nacemento, idade, sexo, estado civil, orixe e nacionalidade, profesión). - Os números. - As cores. - Actividades da vida diaria. - Partes do día. Días da semana. Meses. Horas. - Tempo libre e lecer: Xogos, deportes. - Viaxes e transportes: Medios de transporte. - Relacións humanas e sociais: Invitacións e encontros; - Saúde e coidados físicos: Estado físico (dor, malestar) e necesidades corporais (sono, fame, cansazo, frío, ir ao baño...). - Compras e actividades comerciais: Establecementos comerciais. - Alimentación: Comidas do día. Alimentos básicos. - Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Estacións do ano. Fenómenos atmosféricos (calor, frío, choiva, sol...). - Comer fóra: encomendar; bebidas e comidas; pedir a conta; eloxiar o servizo, reclamar.
Contidos pragmáticos	Tratamento; Falsos amigos.
Elementos de cultura portuguesa	- Atractivos de Portugal como destino turístico. - Presentación dos países de lingua oficial portuguesa.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	16	22	38
Foros de discusión	1	3	4
Traballo tutelado	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Sesións teóricas
Foros de discusión	Práctica oral
Traballo tutelado	Sesións prácticas - traballo en grupo

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Sempre que o precise, o alumnado será atendido de forma individual tanto nas sesións de clase como no horario de tutoría.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results			
Lección maxistral Proba teórica escrita	40	A1 A4	C8	D1 D5	
Foros de discusión Proba práctica oral	30	B4 B6	C8		
Traballo tutelado Realización/presentación de traballo escrito e oral.	30	B4	C8	D1	

Other comments on the Evaluation

As/os estudantes deberán escoller no inicio do curso entre dúas opcións: un sistema de avaliación continua ou un sistema de avaliación única.

AVALIACIÓN CONTINUA

Recoméndase optar por esta modalidade de avaliación. A/o estudante será avaliado tendo en consideración:

- A asistencia e participación non poderá ser inferior ao 80%. Se se dá unha asistencia e participación inferior, a/o estudante deberá optar pola avaliación única.
- Traballo escrito obrigatorio (individual). Valoración: 10%
- Traballo oral obrigatorio (individual ou en parella). Valoración: 20%
- Proba escrita teórico-práctica:

1. Expresión escrita e coñecementos gramaticais: ata 15%

2. Comprensión escrita: ata 10%

3. Comprensión oral: ata 15%

- Proba de expresión oral

4. Expresión oral: ata 30%

AVALIACIÓN ÚNICA

Avaliación única de carácter presencial. Quen opte de forma directa pola avaliación única será examinado ao final do primeiro período, na primeira edición das actas:

- Proba escrita teórico-práctica:

1. Expresión escrita e coñecementos gramaticais: 25%

2. Comprensión escrita: 20%

3. Comprensión oral: 25%

- Proba de expresión oral

4. Expresión oral: 30%

É preciso superar ambas as probas [escrita e oral] para superar a materia. A copia ou o plaxio nos respectivos exames será penalizado cun suspenso (nota numérica: 0) nas mesmas.

A convocatoria das probas de expresión oral deberá acordarse co profesorado coa antelación necesaria (mínimo 2 días antes da data oficial da proba escrita), sendo responsabilidade do alumnado contactar co profesorado. A non presentación á proba de expresión oral suporá a obtención dunha calificación de 0 (cero) puntos na mesma.

Os mesmos criterios de avaliación aplicaranse na segunda edición das actas (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ana Tavares, **Português XXI. Nível A1**, 2011,

Robert Kuzka, José Pascoal, **Passaporte para Português. Livro do Aluno. Níveis A1/A2**, 2014, Lidel, 2014

Sara Gonçalves dos Santos, **Falar pelos cotovelos**, 2015, Lidel, 2015

Luísa Coelho, Carla Oliveira, **Português em Foco I**, 2015, Lidel, 2015

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IID: Português/O04G240V01408

Other comments

Un bo dominio da lingua galega facilita a adquisición rápida dun nivel A1/A2 de lingua portuguesa.

IDENTIFYING DATA				
Arte: Arte clásica				
Subject	Arte: Arte clásica			
Code	004G741V01210			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	2c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Nodar Fernández, Victoriano			
Lecturers	Nodar Fernández, Victoriano			
E-mail	vnodar@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	A materia que se presenta baixo o título de Linguaxes e técnicas artísticas, non se presenta como unha historia da arte no sentido estrito do concepto, se non que, indo máis alá do contido histórico, reúne unha serie de conceptos básicos que o futuro historiador da arte debe coñecer. O obxectivo fundamental é aproximar ao estudante que se inicia na titulación, á comprensión do fenómeno artístico dende a análise ou lectura formal dos elementos primordiais de expresión que constitúen cada unha das artes. Así obteríanse uns coñecementos que permitirían a reconstrución tan obxectiva como sexa posible de todos aqueles aspectos que contribúan a coñecer e comprender a forma e a función orixinal das obras de arte para, en cursos posteriores, poder ser estudadas en relación coas circunstancias nas que foron realizadas. Desta forma, a materia organízase como un compendio de contidos orientados a promover a reflexión sobre a natureza e función da obra de arte e sobre as peculiaridades das distintas linguaxes artísticas. Unha inevitable delimitación de campos científicos determina que a materia se centre na análise das distintas linguaxes tradicionais, dende a arquitectura ás chamadas artes visuais e decorativas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico: arquitectura, escultura, pintura e artes menores, os seus elementos integrantes, finalidade e destino.	
Coñecemento e comprensión dos diferentes materiais, técnicas e procedementos artísticos e dos valores formais e expresivos que as vehiculan.	
Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e os datos artísticos básicos nun contexto tanto disciplinar como multidisciplinar.	
Comprensión das principais creacións, solucións e elementos do mundo clásico.	
Manexo das fontes iconográficas e a súa aplicación para a interpretación e correcta lectura da obra de arte	

Contidos

Topic	
1. Teoría e linguaxe da arquitectura	1.1. Elementos formais do espazo arquitectónico 1.2. Función, símbolo e tipoloxías arquitectónicas 1.3. Tratados de arquitectura
2. Artes visuais e decorativas	2.1. A arte da escultura: materiais, procedementos técnicos e plásticos, función e significado 2.2. A arte da pintura: elementos formais e plásticos. As técnicas pictóricas e as súas posibilidades 2.3. Fontes literarias e técnicas
3. As artes decorativas e suntuarias	3.1. Fontes e técnicas das artes decorativas: materiais, elaboración e evolución histórica.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	10	34
Eventos científicos	4	20	24

Saídas de estudo	4	10	14
Traballo tutelado	3	20	23
Obradoiro	4	10	14
Seminario	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	12	14
Observación sistemática	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Sesións previas orientadas á presentación do desenvolvemento da materia e toma de contacto co alumnado
Lección maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos teóricos da materia con apoio de material gráfico e didáctico
Eventos científicos	Saídas programadas para asistir a actividades docentes e divulgativas organizadas por especialistas de institucións museísticas. Reservaranse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía de xeito que computan nas actividades dirixidas.
Saídas de estudo	Práctica de campo para o estudo in situ das planimetrías e tipoloxías arquitectónicas e dos diferentes xéneros artísticos
Traballo tutelado	Realización e exposición por parte do estudante dun traballo individual tutelado, relacionado cos contidos da materia, iniciándose no manexo das fontes bibliográficas, documentais e literarias
Obradoiro	Actividades prácticas orientadas á planificación dos traballos tutelados e á súa exposición así como outros aspectos complementarios da materia.
Seminario	Atención tutorizada en grupo para a atención e resolución de aspectos derivados da aprendizaxe

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Seminario	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Obradoiro	A atención personalizada consistirá na orientación dos métodos de traballo e estudo, a resolución de dúbidas e o seguimento das labores individuais. TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Os traballos tutelados serán avaliados en función do interese, bibliografía e metodoloxía empregada, así como dos recursos empregados na súa presentación. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Aprendizaxe e lectura crítica e integral da obra de arte, tendo en conta a complexidade das súas diferentes interpretacións e significados. Manexo das fontes iconográficas e a súa aplicación para a interpretación e correcta lectura da obra de arte. Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e datos artísticos básicos.	20	
Obradoiro	As prácticas realizadas nos obradoiros serán avaliadas mediante a entrega dos exercicios realizados nas diferentes sesións de traballo. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos fundamentos da arte e das técnicas artísticas. Comprensión das diferentes técnicas artísticas utilizadas nas obras de arte.	10	

Resolución de problemas e/ou exercicios	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta curta. Para superar esta proba é necesario obter un mínimo de 5 puntos (sobre os 10 do total). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico. Coñecemento e comprensión dos diferentes materiais, técnicas e procedementos artísticos e dos valores formais e expresivos. Adquisición e dominio da terminoloxía artística específica.	40
Observación sistemática	Valoración do traballo autónomo do alumnado a través de comenatrios de obras de arte desde o punto de vista técnico. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacitación para a selección, manexo e tratamento da información e os datos artísticos básicos nun contexto tanto disciplinar como multidisciplinar.	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta longa de carácter transversal na que terá que relacionar diferentes contidos e ideas do temario. Para superar a materia, é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre os 10 do total). Con isto o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecer as técnicas artísticas como resultado dun complexo proceso.	20

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollen á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados de aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Se especificarán as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe de nota. O seguimento individualizado da participación dos alumnos a través das TIC será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/s docente/s dispoñan como imprescindibles.

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo*). Serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BONET CORREA, Antonio, **Historia de las artes aplicadas e industriales en España**, 2ª, Catedra, 2006

BOZAL, Valeriano, **El lenguaje artístico**, 1ª, Península, 1970

CALABRESE, Omar, **El lenguaje del arte**, Reimp., Paidós, 2003

CARMONA MUELA, Juan, **Iconografía de los santos**, Reimp., Akal, 2008

FATÁS, Guillermo, BORRÁS, Gonzalo M., **Diccionario de términos de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática**, 4ª, Alianza, 2012

Complementary Bibliography

CALABRESE, Omar, **Cómo se lee una obra de arte**, Cátedra, 1999

CARMONA MUELA, Juan, **Iconografía cristiana**, 4ª reimp., Akal, 2016

DOERNER, Max, **Los materiales de pintura y su empleo en el arte**, 6ª, Reverté, 2011

MALTESE, Corrado, **Las técnicas artísticas**, Reimp., Cátedra, 2006

MONREAL Y TEJADA, Luís, **Iconografía del cristianismo**, 2ª reimp., Acantilado, 2014

WITTKOWER, Wittkower, **La escultura: procesos y principios**, Reimp., Alianza, 2006

Recomendacións

Other comments

Recoméndaselle ao alumno a familiarización cun léxico de termos e voces de arte e arquitectura para a comprensión das diferentes disciplinas de Historia da Arte.

Ao longo do curso entregarase unha documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia: Metodoloxía da historia				
Subject	Historia: Metodoloxía da historia			
Code	004G741V01211			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	2c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Presedo Garazo, Antonio			
Lecturers	Presedo Garazo, Antonio			
E-mail	antonio.presedo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Introducción ao estudo dos problemas metodolóxicos, fontes e técnicas de investigación ligadas a produción e coñecemento histórico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C17	Capacidade de ler textos historiográficos e documentos orixinais na propia lingua así como de transcribir, resumir e catalogar información de forma pertinente
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica
D1	Capacidade de análise e síntese
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado	A1	B3	C17	
	A2	B6	C23	
	A3			
	A5			
Coñecemento e utilización dos conceptos técnicos e o vocabulario básico para entender os procesos históricos	A1	B3	C17	
	A2	B6	C23	
	A3			
Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos	A1	B3	C17	D1
	A3	B6	C23	D5
	A5			

Contidos

Topic	
1. A produción do coñecemento histórico: teoría e método	1.1. Epistemoloxía e metodoloxía da historia. 1.2. Heurística e hermenéutica: tipoloxía e crítica de fontes. 1.3. Relación teoría/método e método/fontes. 1.4. Historia e tempo: cronoloxía e periodización.

2. A metodoloxía histórica	2.1. As metodoloxías e técnicas cualitativas. 2.2. As metodoloxías e técnicas cuantitativas. 2.3. As metodoloxías de traballo compartidas con outras Ciencias Sociais e apertura interdisciplinaria.
3. O proceso de investigación histórica	3.1. O oficio ou práctica do historiador e a investigación histórica. 3.2. Deseño e pasos na elaboración dun traballo de investigación histórica.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	24	32	56
Obradoiro	4	6	10
Traballo tutelado	9	26	35
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	3	12	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15
Traballo	2	8	10
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Sesións encamiñadas, por unha banda, a tomar contacto e obter información do alumnado e, por outra, a presentar o programa da materia.
Lección maxistral	Exposición oral dos contidos da materia por parte do profesor.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo intensivo sobre un tema ou serie de temas do programa que pode requirir a lectura e manexo de bibliografía, dar resposta a preguntas dirixidas, etc., orientadas a fomentar o debate e a participación activa do alumnado. Dentro destas actividades inclúense dous seminarios programados.
Traballo tutelado	Actividades en grupo nas que se orientará e tutelará a realización dun proxecto ou traballo de investigación con fontes de arquivo.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Seminario	Seguimento e aclaración de dúbidas acerca dos contidos da materia, traballos e prácticas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coas presentacións especializadas e as lecturas de materiais bibliográficos que se van tratar nos seminarios. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas que lle podan xurdir ó alumnado mentres leva a cabo a elaboración de ditos traballos tutelados. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Seminario	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas sobre os contidos teóricos e as actividades prácticas da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Obradoiro	A avaliación realizarase mediante a elaboración dun informe, dossier ou memoria de prácticas. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado	10	A3 B3 C23 D1

Traballo tutelado	Elaboración, montaxe e entrega dun traballo persoal de investigación histórica a partir da lectura e análises de fontes documentais. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos	30	A1 B3 C17 D5 A2 B6 C23 A3	
Exame de preguntas obxectivas	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliaranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de resposta curta (proba A). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas A (Exame de preguntas obxectivas) e B (Exame de preguntas de desenvolvemento). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento e utilización dos conceptos técnicos e o vocabulario básico para entender os procesos históricos ii. Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos	25	A2 B3 A3	D1
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliaranse mediante a realización de dous exercicios (parciais). Esta proba consiste na análise pormenorizada de varios documentos (en diversos formatos: textos, táboas, gráficas...) relacionados con contidos diferentes do temario (proba B). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas B (Exame de preguntas de desenvolvemento) e A (Exame de preguntas obxectivas). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento e utilización dos conceptos técnicos e o vocabulario básico para entender os procesos históricos ii. Coñecemento dos métodos para o estudo da estrutura diacrónica dos procesos históricos	25	A2 B3 A3	D1
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización e presentación en tempo e forma das distintas tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: elaboración de traballos básicos e resolución de problemas.	10	A1 A5	D5

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de [avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos/as que non poidan acollerse á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e forma da totalidade das tarefas) serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da

nota final, e un traballo obrigatorio que respresentará o 30% restante. Tal como se indica na descrición pormenorizada das probas, esta proba escrita constará de dúas partes: unha equivalente ao Exame de preguntas obxectivas (proba A), e outra equivalente ao Exame de preguntas de desenvolvemento (proba B). Así mesmo, o devandito traballo deberá estar asinado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a realización do mesmo en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción do mencionado art. 3.10), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos, equivalentes ás probas A e B).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alía Miranda, F., **Técnicas de investigación para historiadores: las fuentes de la historia**, Síntesis, 2005

Aróstegui, J., **La investigación histórica: teoría y método**, Crítica, 2001

Cardoso, C., **Introducción al trabajo de la investigación histórica**, 5.ª, Crítica, 2000

Cardoso, C., **Los métodos de la historia**, 7.ª, Crítica, 1999

Hernández Sampieri, R.; Fernández Collado, C.; e Baptista Lucio, P., **Metodología de la investigación**, 6.ª, McGraw-Hill, 2014

Pardinas, F., **Metodología y técnicas de investigación en ciencias sociales**, 39.ª, Siglo XXI, 2008

Robles Sastre, E., **Metodología e investigación: contenidos y formas**, 3.ª, Universidad Camilo José Cela, 2005

Complementary Bibliography

Burke, P. (ed.), **Formas de hacer historia**, 2.ª, Alianza, 2003

Burke, P., **Visto y no visto. El uso de la imagen como documento histórico**, Crítica, 2001

Carr, E. H., **¿Qué es la historia?**, Ariel, 1983

Floud, R., **Métodos cuantitativos para historiadores**, 3.ª, Alianza, 1983

Koselleck, R., **Futuro Pasado. Para una Semántica de los Tiempos Históricos**, Paidós, 1993

Remond, R. et al., **Hacer historia del siglo XX**, Biblioteca Nueva, UNED e Casa de Velázquez, 2004

Sautu, R. et al., **Manual de Metodología. Construcción del marco teórico, formulación de objetivos y elección de la metodología**, 2.ª, Prometeo Libros, 2010

Topolsky, J., **Metodología de la historia**, Cátedra, 1982

Recomendaciones

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Dereito: Lexislación turística				
Subject	Dereito: Lexislación turística			
Code	O04G741V01212			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Basic education	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado Dereito público especial Dpto. Externo			
Coordinator	Couto Calviño, Roberto González Gil, Eduardo			
Lecturers	Constenla Vega, Javier Couto Calviño, Roberto González Gil, Eduardo Menor Conde, Sara			
E-mail	rcouto@uvigo.es egongil@gmail.com			
Web				
General description	A asignatura Lexislación Turística constitúe unha materia cuxa responsabilidade docente está atribuída actualmente a tres áreas de coñecemento: Dereito Mercantil, Dereito do traballo e Dereito financeiro e tributario. O Dereito Mercantil estuda a regulación da actividade económica constitutiva da empresa; o Dereito laboral, a relación individual e colectiva de traballo; o Dereito tributario, a ordenación xurídica dos tributos. Por iso, o temario divídese en tres grandes bloques de contidos. O primeiro aborda os aspectos básicos da lexislación e contratación mercantil aplicada ao turismo. O segundo céntrase na ordenación das relacións laborais no sector turístico. O terceiro afronta as diferentes figuras tributarias que afectan ás empresas e usuarios de servizos turísticos. Deste xeito, proporciónase aos estudantes unha formación académica especializada e á vez útil para o seu futuro profesional, xa que se analiza desde unha tripla perspectiva xurídica o sector do turismo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	
Comprensión e interpretación das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	
Aplicación práctica e manexo das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	
Coñecemento das institucións con competencias vinculadas ao marco xurídico regulador das actividades turísticas.	

Contidos

Topic	
-------	--

Aspectos xurídico-mercantís do turismo:

- 1.- Marco normativo privado do turismo.
- 2.- Turismo e dereito empresarial turístico.
- 3.- O empresario turístico.
- 4.- Os usuarios de servizos turísticos.
- 5.- A contratación mercantil aplicada ao turismo (nocións xerais e clasificación dos contratos turísticos).
- 6.- Tipos específicos de contratos turísticos.
- 7.- A contratación electrónica no sector turístico.
- 8.- A oferta turística complementaria.

1. O Dereito e as súas ramas. O Ordenamento Xurídico e as súas normas.
2. O turismo e a súa regulación. O Dereito empresarial turístico.
3. O estatuto do empresario turístico. O empresario turístico social: tipos sociais básicos. A protección do empresario turístico e da súa actividade no mercado. Incidencia da regulación administrativa sobre o empresario turístico.
4. O turista e o seu estatuto xurídico. Dereitos do turista como consumidor. Dereitos derivados da lexislación sectorial turística
5. Concepto e elementos do contrato en xeral. Os contratos turísticos e as súas características. Clasificación dos contratos turísticos.
6. Contratos relativos ao aloxamento e a explotación dos establecementos hoteleiros. Contrato de aproveitamento por turnos de bens de uso turístico. Contrato de viaxe combinada e paquetes dinámicos. Contratos relativos ao transporte turístico. Contratos de restauración. Outros contratos e servizos turísticos.
7. A Sociedade da Información e o seu impacto na contratación turística. Regulación dos Servizos da Sociedade da Información e comercio electrónico. O empresario turístico como prestador de Servizos da Sociedade da Información. Comunicacóns comerciais electrónicas. Particularidades da contratación turística electrónica. Aspectos formais dos contratos turísticos electrónicos.
8. A noción de oferta turística complementaria: breve referencia (remisión ás figuras contractuais básicas).

Ordenación das relacións laborais no sector turístico:

- 1.- Traballadores por conta allea: concepto.
- 2.- Contrato de traballo.
- 3.- Modalidades de contratación.
- 4.- Colocación e fomento do emprego.
- 5.- Tempo de traballo (especial referencia a xornadas especiais).
- 6.- Retribución no sector turístico.
- 7.- Suspensións e extincións.
- 8.- Prevención de riscos laborais.

- 1: Notas características: dependencia, conta allea, voluntariedade, carácter persoal
- 2: Concepto, elementos subxectivos e obxectivos
- 3: Contratación indefinida, temporal estrutural, contratos formativos, contratos de fomento de emprego.
- 4: Servizos públicos de emprego e axencias de colocación. Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións.
- 5: Xornada de traballo ordinaria e máxima. Tempo de descanso e tempo e traballo. Xornadas especiais e horas extraordinarias.
- 6: As retribucións no sector turístico.
- 7: concepto e efectos. Clases de suspensión. A extinción: concepto, causas. Clases de extinción. O despedimento

Réxime tributario do sector turístico:

- 1.- Clasificación e elementos esenciais das categorías tributarias.
- 2.- Os tributos estatais aplicables ao turismo (I): Imposto sobre a renda das persoas físicas, imposto sobre sociedades.
- 3.- Os tributos estatais aplicables ao turismo (II): Imposto sobre o valor engadido.
- 4.- Outros tributos que inciden no sector turístico.

1. O tributo. Características e clases.
2. Obligados tributarios
3. Elementos do tributo:
4. Feito imponible
5. Exencións e non suxección
6. Base imponible e tipo de gravame
7. A débeda tributaria
8. Concepto e modos de extinción da débeda tributaria
9. Tributos que inciden sobre a actividade turística
10. Imposto sobre a renda das persoas físicas
11. Imposto sobre sociedades
12. Imposto sobre o valor engadido

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	10	30	40
Presentación	8	24	32
Seminario	5	10	15
Lección maxistral	42	0	42
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	32	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	32	33
Exame de preguntas obxectivas	1	29	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e/ou debate na aula dos supostos, problemas ou exercicios que se formulen.
Presentación	Exposición oral e/ou presentación escrita por parte dun alumno, ou grupo de alumnos, dun tema proposto.

Seminario	Atenderanse e resolverán dúbidas do alumno na aula respecto dos contidos da materia ou actividades que se propuxesen para adquirir as competencias perseguidas.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de xeito directo e breve sobre a base dos coñecementos que teñen sobre a materia. Poden incluír preguntas de tipo test. O alumnado suxeito ao sistema de avaliación continua realizará dúas probas ao longo do cuadrimestre, que representarán un 30% da cualificación cada unha delas, sendo a primeira de carácter non liberatorio.	60	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas nas que os alumnos deben solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios, realizar probas tipo test, realizar e/ou expor un traballo sobre un tema determinado nun tempo/condicións establecido/as polo profesor, etc.	40	

Other comments on the Evaluation

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Primeira oportunidade de exame:

- 1.- Do 29 de xaneiro ao 29 de febreiro, o/a alumno/a deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, o profesorado da materia proporcionarlle un documento que o/a alumno/a deberá cubrir e asinar.
- 2.- O/a alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua, entregando o documento sinalado, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba (distintas probas ao longo do curso -40% da cualificación- e dúas probas obxectivas -que representan cada unha delas un 30% da cualificación, sendo a primeira de carácter non liberatorio-); non será avaliado/a mediante un exame final que represente o 100% da cualificación da materia.
- 3.- O/a alumno/a que non asine o devandito documento non terá dereito a ser avaliado de acordo cun sistema de avaliación continua e será avaliado mediante unha proba final obxectiva que representará o 100% da súa cualificación final.

Segunda oportunidade de exame:

No exame de xullo só se realizará unha proba final obxectiva. Ao alumnado que se someteu ao sistema de avaliación continua conservaráselle a nota do devandito sistema; isto é, se o/a alumno/a non aprobase a materia na primeira oportunidade de exame, conservaráselle a nota do proceso de avaliación continua para xullo. Se non aprobase a materia nos dous citados exames do curso académico, tería obrigatoriamente que someterse de novo a todo o proceso de avaliación.

Exame fin de carreira:

Para o exame de fin de carreira non se conservará en ningún caso a cualificación da avaliación continua se se obtivo algunha en cursos anteriores. O exame consistirá nunha proba final obxectiva que representará o 100% da cualificación final.

As competencias avaliadas e os resultados da aprendizaxe serán os mesmos para todo o alumnado, acollido ou non ao sistema de avaliación continua, ou suxeito a avaliación en exame de fin de carreira.

NOTA MOI IMPORTANTE: Todas as avaliacións e os distintos exames dividíranse en tres partes, relativas a cada un dos bloques temáticos da asignatura. A nota final será a que resulte da suma (ponderada) das tres, pero non se aprobará a asignatura se non se obtén unha puntuación mínima de 3 en cada parte dos exames. Ademais, dado que os créditos de

docencia atribuídos a cada un dos tres bloques temáticos é diferente, tamén o será o peso da cualificación obtida en cada un deles respecto da cualificación final. Así, os aspectos xurídico-mercantís do turismo teñen atribuídos 4 dos 9 créditos totais da materia, de modo que a cualificación obtida neste bloque representará o 44,44% da nota final. A ordenación das relacións laborais no sector turístico ten asignados tres créditos dos 9 totais de a materia, polo que a cualificación obtida neste bloque temático representará un 33,33% da nota final. Para rematar, o réxime tributario do sector turístico ten atribuídos 2 dos 9 créditos totais da materia, así que a cualificación obtida neste terceiro bloque representará o 22,23% da nota final.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

AURIOLES MARTÍN, A. J., **Introducción al Derecho Turístico: Derecho privado del turismo**, Tecnos, 2005

CUESTA RUTE, J. M. de la, **Derecho Mercantil para grados no jurídicos**, Última edición, Huygens,

FRANCH FLUXÀ, J. (dir.), **Manual de contratación turística**, 2ª, Atelier, 2019

RAMÍREZ MARTÍNEZ, J.M., **Curso básico de Derecho del Trabajo para Titulaciones no Jurídicas**, Última edición, Tirant lo Blanch,

FERREIRO LAPATZA, J.J., **Instituciones de Derecho Financiero y Tributario**, Última edición, Marcial Pons,

MERINO JARA, I.(DIRECTOR), **Derecho tributario. Parte especial. Lecciones adaptadas al EEES**, Última edición, Tecnos, 2017

Complementary Bibliography

DIAZ ALABART, Silvia, **Manual de Derecho Privado del Turismo**, Reus, 2017

ORTEGA BURGOS, E. (dir.), **Manual de Derecho Privado del Turismo**, Dykinson, 2019

MARTÍN VALVERDE, A., **Derecho del Trabajo**, Última edición, Tecnos,

LASARTE, J.; ADAME, F.; MARTÍN, J.; RAMOS, J., **La financiación de los municipios turísticos**, Comares, 2003

RUIZ GARIJO, M., **Fiscalidad de la empresa turística**, Editoriales de Derecho Reunidas, 2002

TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; MARTÍN DÉGANO, I.; RUIZ GARIJO, M., **Especialidades fiscales del turismo**, UNED, 2004

CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, Última edición, Tecnos,

ROCA, Y.; CEBALLOS, M.; PÉREZ, R., **Código de Turismo**, Última edición, Aranzadi-Thompson,

Código Civil, Última edición,

Código de Comercio y leyes complementarias, Última edición,

Legislación laboral, Última edición, Aranzadi, Tecnos, Civitas, etc., 2017

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Fiscalidade de empresas turísticas/O04G240V01601

Dereito turístico laboral e internacional/O04G240V01906

IDENTIFYING DATA				
Estatística				
Subject	Estatística			
Code	004G741V01213			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Estatística e investigación operativa			
Coordinator	González Rodríguez, Brais			
Lecturers	González Rodríguez, Brais			
E-mail	brais.gonzalez.rodriguez@uvigo.gal			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal			
General description	A materia estatística é unha materia de carácter obrigatorio onde se estudarán os conceptos estatísticos básicos percorrendo os temas de estatística descritiva, cálculo de probabilidades, variables aleatorias, inferencia estatística e números índice.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B2	Coñecer o territorio (ambiente, sociedade, cultura) dende unha perspectiva diacrónica e sincrónica.
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
C10	Capacidade de relacionar, sintetizar e expresar información xeográfica en sistemas gráficos e cartográficos

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Organizar e analizar datos desde un punto de vista descritivo	A3	B2 B3	C10
Aprender a manexar a probabilidade como medida de incerteza e a utilizar regras de asignación de probabilidades.			A5
Entender a necesidade de traballar con mostras. Comprender a necesidade de que toda estimación debe ir acompañada dunha medida del erro de mostraxe.	A4		
Aplicar e interpretar o proceso de obtención de Intervalos de confianza e de Contrastes de Hipóteses.		B1 B2	C10
Manexar os números índices e interpretar os resultados obtidos.		B3	C10

Contidos

Topic	
Tema 1. Estatística Descritiva	1.1 Distribución de frecuencias. 1.2 Medidas de posición, dispersión e forma. 1.3 Representacións gráficas. 1.4 Números Índices
Tema 2. Introducción ao cálculo de probabilidades	2.1 Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. 2.2 Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.
Tema 3. Variables Aleatorias. Principais Distribucións Discretas e Continuas.	3.1 Definición dunha variable aleatoria . 3.2 Características dunhas variables aleatoria. 3.3 Principais distribucións de probabilidade. 3.4 Aplicacións do Teorema Central do Límite.
Tema 4. Conceptos e principios metodolóxicos da Inferencia estatística	4.1 Poboación, mostra e as súas características. Mostraxe aleatoria simple. Distribucións asociadas á mostraxe en poboacións normais. 4.2 Estimación puntual. Concepto de estimador e as súas propiedades. 4.3 Estimación mediante intervalos de confianza en poboacións normais. 4.4 Contrastes de hipóteses. Formulación das hipóteses. Contrastes clásicos en poboacións normais.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22	33	55
Estudo previo	0	10	10
Prácticas con apoio das TIC	0	14	14
Resolución de problemas de forma autónoma	17	30	47
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	6	9
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	10	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte del profesor o a través de material puesto a disposición de los estudiantes en la plataforma de Campus Remoto, de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante
Estudo previo	Lectura, procura e traballo de documentación que realiza o alumnado de forma autónoma
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos e adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Desenvolveranse a través de TIC e de forma autónoma
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumno disporá de exercicios para resolver de forma autónoma.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Os estudantes resolverán problemas que o profesor lles pida e poderán expoñer dúbidas sobre a materia ao profesor. As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Realización de probas tipo test de cada tema.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas de avaliación da materia	40	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de probas sobre as prácticas realizadas	40	

Other comments on the Evaluation

Ao comezo do curso, no período fixado polo centro, o estudantado deberá decidir o seu método de avaliación entre Avaliación Continua e Avaliación Global. Por defecto enténdese que o alumno sigue avaliación continua.

AVALIACIÓN CONTINUA: Constará de varias probas que sse realizarán durante o curso para cada un dos epígrafes da táboa anterior.

- A calificación final do estudante por Avaliación Continua será a nota ponderada das distintas probas realizadas durante o curso.
- As actividades de avaliación continua a realizar dependerán do número de estudantes, medios para traballar, etc. O estudantado estará adecuadamente informado de calquera cambio que se puidese producir debido a situacións imprevistas.
- Poderánse implementar metodoloxías alternativas para determinar si o estudante pode ou non seguir coa avaliación continua.
- Para a convocatoria de **Segunda Oportunidade** realizarase un exame final que valerá un 100% da materia seguindo as ponderacións da táboa anterior.

AVALIACIÓN GLOBAL: Constará dun exame final, cunha ponderación do 100% da nota final e constará de tres partes: unha parte de cuestións teóricas, outra de resolución de problemas e finalmente unha de práctica da materia co software impartido en clase. A ponderación de estas partes será de 20%, 40% e 40% respectivamente.

Para a convocatoria de **Fin de Carreira** seguirase o método de **AVALIACIÓN GLOBAL**.

Aquel estudante que utilice ou coopere en procedementos fraudulentos (copiar, presentarse por outro alumno, plaxio, ...) nalguna das actividades de avaliación terá unha cualificación final de suspenso neste curso académico. Este feito seralle comunicado á autoridade competente para que tome as correspondentes accións disciplinarias que considere oportunas.

As datas e horarios das probas de avaliación dos diferentes períodos son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobados pola Xunta de Centro para o curso actual.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Levin, Rubin, Balderas, Del Valle y Gómez, **Estadística para Administración y Economía**, Prentice Hall,,
Julián Santos Peñas, Ángel Muñoz Alamillos, Azahara Muñoz Martínez, **Estadística para estudios de turismo**, Ediciones Académicas,

Alberto Muñoz Cabanes, **INTRODUCCION A LA ESTADISTICA PARA TURISMO**, Ediciones Académicas,

Espejo Miranda, I.; Fernández Palacín, F.; López Sánchez, M. A.; Muñoz Márquez, M.; A. M. Rodríguez,, **Estadística Descriptiva**, Universidad de Cádiz,, http://knuth.uca.es/repos/l_edyp/pdf/febrero06/,

Gonick, L. y Smith, W., **A Estadística en Caricaturas**, SGAPEIO,

Complementary Bibliography

Martín Pliego, F. J. e Ruíz-Maya, L., **Estadística I: Probabilidad**, Thomson,

Martín-Pliego López, F. J. e Ruiz-Maya Pérez, L., **Fundamentos de Inferencia Estadística**, Thomson,,

Parra, E.; Ramos Domínguez, A.;Trujillo Ramírez, R.;Arriaga Estévez, M. L., **ESTADÍSTICA PARA TURISMO**, McGraw-Hill,
Casas Sánchez, J.M.; Martos Gálvez, E. I. y Tejera Martín, I., **Estadística aplicada al turism**, Editorial Universitaria Ramón Areces,

Espejo Miranda, I.; Fernández Palacín, F.; López Sánchez, M. A.; Muñoz Márquez, M.; A. M. Rodríguez,, **Inferencia Estadística**, Universidad de Cádiz,, http://knuth.uca.es/repos/l_inf_est/pdf/actual/,

Mirás Calvo, M. A. y Sánchez Rodríguez, M. E., **Técnicas estadísticas con hoja de cálculo y R. Azar y variabilidad en las ciencias naturales**, (<http://hdl.handle.net/11093/970>), Universidade de Vigo,

Recomendacións

Other comments

Recoméndase dispor de:

- * Coñecementos básicos de informática en xeral
 - * Coñecementos básicos de matemáticas, operacións básicas, representación de funcións, etc.
 - * Ordenador persoal a poder ser con SO Windows (noutros SO non se garantirá o funcionamento do software necesario).
 - * Conexión a internet suficientemente rápida para poder consultar MOOVI, Campus Remoto e vídeos a baixa resolución.
-

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IIA: inglés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIA: inglés			
Code	004G741V01214			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	2c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description	Intensificación e perfeccionamento do idioma inglés, con especial aplicación no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Niche tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
2. Cultural tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
3. Festivals and parties	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

4. Exotic destinations	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
5. Low-cost holidays	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
6. The tourism industry	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Aprendizaxe baseado en proxectos	2.5	10	12.5
Lección maxistral	5	2	7
Resolución de problemas	3.75	15.75	19.5
Actividades introductorias	1.75	1	2.75
Prácticas de laboratorio	7	18.25	25.25
Seminario	1	4	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Profundización nos contenidos dos bloques temáticos complementado co traballo on-line, familiarización cas TICs e desenvolver competencias como o traballo en equipo.
Lección maxistral	Exposición dos contenidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo nas diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como productiva
Actividades introductorias	Preparación para a asignatura tanto a nivel gramatical como léxico. Consolidación das principais funcións comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico
Prácticas de laboratorio	Práctica contextualizada das diferentes destrezas comunicativas emulando situacións habituais no desenvolvemento da actividade profesional no ámbito do turismo
Seminario	Traballo en profundidade sobre temas específicos do ámbito turístico cun enfoque profesional no que se poidan poñer a proba as competencias a adquirir na materia

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización dos proxectos da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de realización dos mesmos.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida de forma individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa resolución de problemas e ou exercicios da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Actividades introductorias	Actividade académica desenvolvida na clase, que ten como finalidade presentar a materia e realizar unhas actividades introductorias, atendendo ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización das prácticas de laboratorio, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e presentación dun tema	15	
Lección maxistral	Análisis da adquisición de contidos globais presentados nestas sesións	5	
Resolución de problemas	Realización de actividades prácticas que practiquen as destrezas lectoras mais necesarias no ámbito turístico.	10	
Actividades introductorias	Evaluación de competencias comunicativas de recepción oral.	10	
Prácticas de laboratorio	Realización de actividades contextualizadas. Léxico específico	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escrita e produción oral e escrita	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orales	20	

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia. Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá entregar o 80% das tarefas programadas e realizar as probas descritas no apartado A.1

O prazo para mudar de avaliación continúa a global é de un mes dende o comenzo do período da docencia.

A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade.

Para superar a materia será necesario:

- 1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das probas escritas: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).
- 2) Obter unha nota mínima de 5 na proba de speaking (20%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación

continua. Para a segunda edición das actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

De Prada Creo, Elena, **Travel, Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T&A&T,

Jones, Leo, **Welcome! English for the travel and tourism industry**, Cambridge University Press,

Strutt, P., **English for International Tourism, Intermediate**, Pearson Education Limited,

Harding, Keith & Paul Henderson, **High season : English for the hotel and tourist industry**, Oxford University Press,

Strutt, P., **English for International Tourism, Upper intermediate**, Pearson Education Limited,

O'Hara, Francis, **Be my Guest**, Cambridge University Press,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIIA: Inglés/O04G240V01502

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma moderno: Inglés para turismo/O04G240V01204

Linguas estranxeiras para o turismo IA: Inglés/O04G240V01302

IDENTIFYING DATA**Foreign languages for tourism 2B: French**

Subject	Foreign languages for tourism 2B: French			
Code	004G741V01215			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	French			
Department				
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	(*)Introducción á lingua francesa en contexto turístico sobre a base da materia IB: francés			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students will have shown they have sufficient knowledge and understanding of an area of study, starting after completion of general secondary education, and normally reaching a level of proficiency that, being mostly based on advanced textbooks, will also include familiarity with some cutting-edge developments within the relevant field of study.			
A2	Students will be able to apply their knowledge and skills in their professional practice or vocation and they will show they have the required expertise through the construction and discussion of arguments and the resolution of problems within the relevant area of study.			
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.			
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.			
A5	Students will acquire the learning skills that are required to pursue further studies with a high degree of independence.			
B1	To understand the processes developing in different spatial-temporal scales and in different socio-cultural contexts.			
B4	To develop the skills linked to the production, communication and management of the knowledge and skills acquired, as well as to the results of their critical thinking.			
B5	To assess the needs and problems of society and the practical contributions that can be made from the geographical-historical fields, bearing in mind the need for social equality, equality between the sexes, disabilities and education for peace.			
B6	Future application in an academic and/or professional context, and establishing the foundations for future postgraduate, specialized and/or multidisciplinary studies.			
C14	Knowledge of the general diachronic structure of the past.			
C15	Knowledge of antient languages.			
D3	Capacidade de organización e planificación			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
(*)5. Poder transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5
(*)6. Capacidad de comunicación oral y escrita en francés	A1 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D5
(*)8. Capacidad de trabajo en equipo, así como a nivel individual	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5

(*)9. Capacidad de aprendizaje y trabajo autónomo

A1 B1 C14 D3
A2 B4 D5
A3 B5
A4 B6
A5

Contents

Topic

1. Get to know the city and guide tourists. The city.	Grammar: the imperative. Vocabulary: to place in place.
2. Understand historical and cultural explanations and prepare a guided tour.	Grammar: to place in time. the "passé composé" Vocabulary: to place in time.
3. Know the field of travel agencies and their professions.	Grammar: demonstratives pronouns. Vocabulary: task and type of agency.
4. Identify the details of an offer and the different tourist products.	Grammar: relatives pronouns que/qui. Vocabulary: touristic product.
5. Compare offers, argue and create a tourism product.	Grammar: the comparison. Vocabulary: characteristics of offer.
6. Recap and conclude a sale. Manage after-sales and cancel a file.	Grammar: the futur. Vocabulary: sale and post-sale.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Problem solving	11	12	23
Laboratory practical	4	0	4
Seminars	1	0	1
Autonomous problem solving	2	27	29
Lecturing	4	0	4
Objective questions exam	1	3	4
Problem and/or exercise solving	0	3	3
Laboratory practice	0	4	4
Essay	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Problem solving	(*)Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Laboratory practical	(*)Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Seminars	(*)Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Autonomous problem solving	(*)Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lecturing	(*)Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante

Personalized assistance

Methodologies	Description
Laboratory practical	
Seminars	

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Objective questions exam	(*)Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	A2 B1 D3 D5

Problem and/or exercise solving	(*)Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1	D3 D5
Laboratory practice	(*)Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orales e escritas	40	A2	B1	C14 C15 D3 D5
Essay	(*)Os alumnos deberán realizar un glosario bilingüe correspondente a cada unha das unidades do programa	20	A2	B1 B4 B5 B6	D3 D5

Other comments on the Evaluation

In the first call, students must attend the class to benefit from continuous evaluation (with more than 3 unjustified absences, the right to continuous evaluation will be lost) which will consist of collecting homework and class or home activities (40%), 1 control at the end of the semester (40%, minimum 5) and the delivery of a bilingual glossary (20%). For continuous evaluation, it will be necessary to purchase the language method used in class (Le Français en contexte: tourisme. Edition: Maison des langues, 2014) and bring it daily.

Those students who do not pass the subject during the course will have to take the final written exam (80%, minimum 5) and submit the glossary (20%). Those students who wish to improve their grade may also take the final exam.

In the second call, students must present the glossary (20%) that corresponds to each of the units of the syllabus and take a final exam of the subject (80%, minimum 5).

The dates and times of the evaluation tests for the different calls are those specified in the evaluation test calendar approved by the Center Board. In case of conflict or disparity between exam dates, those indicated on the FCETOU website will prevail.

Sources of information

Basic Bibliography

Aragón, M., Eurrutia, M. y otros, **Diccionario de términos del turismo: francés-español, español-francés**,

Laygues, A., Coll, A., **Le français en contexte: tourisme.**,

Complementary Bibliography

Calmy, A. M., **Le français du tourisme.**,

Corbeau, S., Dubois, Ch., Penformis, J-L., **Tourisme. com**,

Corbeau, S., Dubois, Ch., Penformis, J-L, Semichon, L, **Hôtellerie-restauration.com**,

Duvillier, M., **Les mots-clés du tourisme et hôtellerie en espagnol**,

Lexitour, **les 1700 mots des métiers du tourisme.**,

Pierre, C. y Le Poullouin, M.L., **Lexi tourisme espagnol-français**,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Foreign languages for tourism IB: French/O04G240V01306

Subjects that it is recommended to have taken before

Foreign languages for tourism IB: French/O04G240V01306

Other comments

It recommends to had studied French I and follow the modality of the evaluation *continúa to surpass the contents of the subject. It is necessary to buy and bring the kind the method of tongue recommended.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IIC: alemán				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIC: alemán			
Code	O04G741V01216			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	2c
Teaching language	Alemán			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Otero Villena, Almudena			
Lecturers	Otero Villena, Almudena			
E-mail	almudena.otero.villena@uvigo.gal			
Web	http://Moovi			
General description	Continuación da introducción á lingua alemá con especial aplicación ó sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C15	Coñecemento de linguas antigas
D3	Capacidade de organización e planificación
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en alemán procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	A1 B4 C14 D5
	A2 B6 C15
	A3
	A5
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en alemán, sobre diversos temas e experiencias.	A1 B4 C14 D3
	A2 B5 C15 D5
	A4 B6
	A5

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5
Xestionar a relación cos clientes en alemán, especialmente no ámbito do turismo.	A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14 C15	D5
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6	C14	D3 D5

Contidos

Topic

Unidade 4 · Guten Appetit	· Planificar a compra, conversacións á hora de comprar e comer, falar de alimentos e comidas, falar de preferencias relacionadas coa comida (na cafetería, o restaurante, o hotel etc.) · O Akkusativ, os verbos con Akkusativ, os verbos *mögen e *möchten, a estrutura da oración
Unidade 5 · Alltag und Familie	· A hora, falar da familia, quedar, concertar unha cita por teléfono, pedir desculpas por un atraso, a rutina diaria en distintos ámbitos (diario, turístico, académico), a puntualidade · As preposicións temporais *am, *um, *von ... bis, os pronomes posesivos (Nominativ, Akkusativ), os verbos modais *müssen, *können, *wollen, a posición dos verbos modais na oración (Satzklammer)
Unidade 6 · Zeit mit Freunden	· Falar de tempo libre, falar de datas e acontecementos especiais como os aniversarios, redactar unha invitación, pedir e pagar comida e bebidas, falar dun evento, entender recomendacións culturais na radio; intercambio de información no mundo turístico · Os números ordinales, indicar unha data con *am, verbos separables, os pronomes persoais en Akkusativ *mich, *dich, a preposición *für + Akkusativ, o Präteritum de *haben e *sein

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	11.25	16	27.25
Resolución de problemas	11.25	16	27.25
Lección maxistral	1	3.5	4.5
Práctica de laboratorio	2	6	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc.).
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Atención das consultas do alumnado relacionadas coas prácticas de laboratorio. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula de laboratorio).
Resolución de problemas	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos problemas e/ou exercicios realizados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).

Avaliación							
	Description	Qualification	Training and Learning Results				
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orais e escritas.	40	A1	B1	C14	D3	
			A2	B4	C15	D5	
			A3	B5			
			A4	B6			
			A5				
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen a redacción de breves textos e a preparación de presentacións orais sobre aspecto do sector, especialmente de "Landeskunde".	20	A1	B1	C14	D3	
			A2	B4	C15		
			A3	B5			
			A4	B6			
			A5				
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	A1	B1	C14	D3	
			A2	B4	C15	D5	
			A3	B5			
			A4	B6			
			A5				

Other comments on the Evaluation

É condición obrigatoria para ser avaliado/a de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificadas para unha asistencia inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado canto antes.

A práctica de laboratorio (40%) consiste nunha **participación activa** en todas as actividades que se desenvolven en clase - e a súa adecuada preparación en casa - con atención especial á produción oral.

A resolución de problemas/exercicios (20%) consiste tanto na redacción de breves textos como presentacións orais adaptados ao nivel de aprendizaxe do alumnado sobre aspectos relacionados co sector turístico, especialmente de "Landeskunde".

O exame de preguntas obxectivas (40%) consiste en avaliar as competencias adquiridas en clase incluída a comprensión oral mediante un exame escrito. Este control final realízase na última sesión do cuadrimestre e é necesario obter como mínimo un 5 para facer a media coas outras partes e aprobar a avaliación continua.

No caso de optar pola avaliación global é necesario comunicalo ao profesorado por escrito nos primeiros 30 días hábiles tras o inicio do cuadrimestre. No caso de avaliación global o 100% da nota é a obtida no exame final.

O mesmo sistema aplícase na segunda convocatoria (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Netzwerk neu A1.1, 978-3-12-607161-1, Klett, 2019

<https://dict.leo.org/spanisch-deutsch/>, Diccionario con pronunciación y tablas de flexión,

Complementary Bibliography

<http://dw-world.de>,

<http://idiomas.astalaweb.com/alem%C3%A1n/e/Diccionarios-a.asp>,

<http://www.aulafacil.net/CursoAleman/CursoAleman.htm>,

<http://www.deutschonline.de/Grammatik/inhalt.htm>,

<http://www.daf-portal.de/uebungen/index.php?viewCat=1%20>,

Deutsch im Hotel, 9783190216468, 2002, Hueber,

Hallo aus Berlin (Video),

Menschen A1.1, 978-3-19-361901-3, 2012, Hueber,

www.turgalicia.es,

Ja, gerne A1, 978-3060207329, 2014, Cornelsen,

Stefanie Dengler, Tanja Mayr-Sieber, **Netzwerk neu A1-B1. Grammatik A1-B1**, 978-3-12-607178-9, 2021, Klett,

Brigitte Braucek/ Andreu Castell, **Gramática básica del alemán con ejercicios A1-B1**, 978-3-19-811735-4, 2017, Idiomias/ Hueber,

Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. 2. aktualisierte Ausgabe (A1-B1), 978-3-06-122964-1, 2023, Cornelsen,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Línguas estranxeiras para o turismo IIIC: Alemán/O04G240V01507

Subjects that it is recommended to have taken before

Línguas estranxeiras para o turismo IC: Alemán/O04G240V01307

Other comments

E posible continuar estudiando esta materia nos seguintes cuatrimestres.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IID: portugués				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IID: portugués			
Code	004G741V01217			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	2	2c
Teaching language				
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Dacosta Pérez, Fernando			
Lecturers	Dacosta Pérez, Fernando			
E-mail	fernando.dacosta.perez@uvigo.gal			
Web	http://http://estudioslusofonos.blogspot.com.es/			
General description	Nesta materia o alumnado completará os coñecementos básicos da lingua e das culturas de expresión portuguesa adquiridas en Lingua para turismo ID para acadar o nivel A2. Farase de maneira fundamentalmente práctica de cara a adquirir competencias orais e escritas de xeito ameno e coa comunicación -orientada a Turismo- como obxectivo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo			
A2	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo			
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía			
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.			
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico			
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz			
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares			
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado			
C15	Coñecemento de linguas antigas			
D3	Capacidade de organización e planificación			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Descodificar e interpretar mensaxes en portugués procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	A1 A2 A3 A5	B4 B6	C14 C15	D5
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en portugués, sobre diversos temas e experiencias.	A1 A2 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5
Xestionar a relación cos clientes en portugués, especialmente no ámbito do turismo.	A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D5
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.)	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6	C14	D3 D5

Contidos

Topic

Contidos gramaticais	Fonética: revisión; Substantivo e adxectivo (xénero e número); Verbo: revisión; pretérito simple, imperfecto de indicativo, futuro. Pronomes: colocación do pronome átono; Acentuación ortográfica; Preposicións.
Contidos léxico-semánticos	Identificación persoal: Familia directa. Gustos e hábitos. Descrición persoal (aspecto físico). Vivenda, fogar e contorno: Casa □ exterior. Actividades da vida diaria: Accións cotiás no traballo. Tempo libre e lecer: Cinema, teatro, museos, exposicións... Viaxes e transportes: Lugares de interese público, transporte público (horarios, pagamento) e transporte particular. Relacións humanas e sociais: Correspondencia persoal. Relacións familiares, amorosas, de amizade, etc. Saúde e coidados físicos: Hixiene e coidado corporal. Educación: Actividades da aula. Compras e actividades comerciais: Prezos e formas básicas de pagamento. Alimentación: Alimentos. Tipos de comida e bebida. Tipos de establecementos (café, bares, restaurantes...).
Contidos pragmáticos	Bens e servizos: Servizos de emerxencia. Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Animais e plantas do medio ambiente próximo. Ciencia e tecnoloxía: Medios técnicos de comunicación (Internet). - Continuación dos contidos impartidos en ""Lingua estranxeira para o turismo ID"" en relación a: Idiomatismos; Falsos amigos; Rexistros. - Diferenzas entre as variantes da lingua portuguesa. - Redacción de textos. ADEMAIS - Coñecemento de destinos turísticos en Portugal. - Elaboración de rotas turísticas - Coñecemento de momentos históricos de Portugal.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	10	23	33
Foros de discusión	1	5	6
Traballo tutelado	10	23	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Sesións teórico-prácticas.
Foros de discusión	Sesión práctica oral
Traballo tutelado	Sesións prácticas - traballo en grupo

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Sempre que o precise, o alumnado será atendido de forma individual, tanto nas sesións de clase, como no horario de tutorías.

Avaliación						
	Description	Qualification		Training and Learning Results		
Lección maxistral	Proba expresión portugués oral - 15%	60	A1	B4	C14	D3
			A3	B5	C15	D5
	Proba lectura e comprensión portugués -15%		A5			
	Proba comprensión portugués oral - 15%					
	Proba portugués escrito e gramática -15%					
Traballo tutelado	Realización/presentación do traballo 1 - 20%	40	A2	B1	C14	D3
			A3	B4	C15	D5
	Realización/presentación do traballo 2 -20%		A4	B5		
				B6		

Other comments on the Evaluation

Valórase a asistencia a clase e a realización das tarefas.

O alumnado que asiste regularmente pode facer a proba ao remate das clases dentro do espírito de avaliación continua (alomenos debe asistir un 85% das horas salvo causa xustificada)

Prazo para mudar de avaliación continua a global: 30 días hábiles seguintes ao inicio do cuadrimestre.

A avaliación global constará de un traballo grupal (20%), un traballo individual ou en parella (20%) e das probas de expresión oral (15%), lectura e comprensión (15%), comprensión oral (15%) e escrita e gramática (15%)

É recomendable consultar regularmente os espazos virtuais da materia na plataforma TEMA (<http://moovi.uvigo.es>).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ana Tavares, **Português XXI. Nível A1**, 2011

Robert Kuzka, José Pascoal, **Passaporte para Português. Livro do Aluno. Níveis A1/A2**, Lidel, 2014

Sara Gonçalves dos Santos, **Falar pelos cotovelos**, Lidel, 2015

Luísa Coelho, Carla Oliveira, **Português em Foco I**, Lidel, 2015

Helena Lemos, **Dialogar em português**, Lidel, 2013

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIID: Português/O04G240V01508

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo ID: Português/O04G240V01308

Other comments

IDENTIFYING DATA				
Patrimonio cultural				
Subject	Patrimonio cultural			
Code	004G741V01218			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Galego			
Department	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinator	Braña Rey, Fátima			
Lecturers	Braña Rey, Fátima			
E-mail	fatimab@uvigo.es			
Web				
General description	Materia de carácter introdutorio ao patrimonio cultural como construción social e proceso de traballo con bens culturais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C1	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía física
C3	Coñecemento das claves e desenvolvemento dos espazos xeográficos, (aspectos físicos, humanos, económicos) na súa dinámica socio-territorial
C4	Conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais
C9	Capacidade de análise e interpretación das paisaxes
C10	Capacidade de relacionar, sintetizar e expresar información xeográfica en sistemas gráficos e cartográficos
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Aplicación dos coñecementos
D3	Capacidade de organización e planificación
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Adquisición de coñecementos tanto a nivel profesional como na vangarda dos estudos de patrimonio cultural e museos e poderán poñer en práctica as principais técnicas de traballo co patrimonio cultural, así como coñecer as achegas antropolóxicas neste ámbito do coñecemento e da práctica.	A1 A2 A3 A4 A5	B3		D2
Serán capaces de analizar a realidade social e cultural relacionada co patrimonio cultural e natural de forma que poidan elaborar, emitir, difundir e defender argumentos e resolver problemas en relación co traballo patrimonial.	A3	B1 B5	C1 C3 C4 C9 C10	D1 D2 D3 D5

Saber traballar de forma autónoma e en equipo aplicando os coñecementos teóricos, con capacidade crítica e de acordo a consideracións éticas propias do traballo patrimonial.	A1 A2 A3 A4 A5	B3	D2
---	----------------------------	----	----

Contidos

Topic	
O patrimonio cultural como construción social.	Definición do concepto de patrimonio cultural. Proceso de activación patrimonial ou patrimonialización. Patrimonio etnolóxico e cultura. Memoria social, tradición e patrimonio cultural.
Perspectivas críticas no patrimonio cultural.	Patrimonio cultural e dereitos culturais. Patrimonio cultural crítico. Patrimonio cultural e nesgo de xénero.
A construción socio-histórica do patrimonio cultural.	Criterios tipolóxicos. Tipoloxías do patrimonio cultural. Patrimonio cultural e grupos minorizados.
Xestión do patrimonio cultural.	Organizacións internacionais relacionadas coa xestión do patrimonio cultural. Lexislación estatal e autonómica. A xestión do patrimonio cultural. Institucións xestoras do patrimonio cultural. Difusión e interpretación.
O patrimonio cultural como recurso turístico.	Ben patrimonial e recurso turístico. Conservación e difusión. Turismo e desenvolvemento.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	23	26	49
Aprendizaxe-servizo	19	32	51
Traballo	1	20	21
Exame de preguntas obxectivas	1	17	18
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	10	11

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Nestas sesións tamén se incluírán algunhas dinámicas como crebacabezas ou análise de textos que axuden e dinamicen a comprensión e asimilación dos conceptos teóricos da materia.
Aprendizaxe-servizo	O alumnado traballará en grupos aplicando os contidos teóricos da materia para realizar un traballo de investigación sobre bens do patrimonio cultural, a súa xestión e os presentarán as institucións colaboradoras do ApS.Os estudantes traballan por equipos, e guiados por un plan de traballo que concreta as actividades, as entregas e os prazos. As fase e actividades do traballo tutelado son catro: 1) revisión bibliográfica; 2º) deseño do produto que se pon ao servizo da comunidade. 3º) Verificación do produto. 4º) De exposición e presentación do produto. Este plan de traballo adaptase ao tema e poboación que se vai a estudar e coa que se vai a intervir.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumnado poderá contactar co profesorado da materia a través de correo electrónico solicitando unha titoría virtual ou presencial.

Avaliación		Qualification	Training and Learning Results			
	Description					
Traballo	O traballo tutelado baseado na evidencia científica, e contextualizado no APS [Educa na diversidade, transforma a sociedade], responden a unha demanda que nos achega a entidade ou entidades colaboradoras para proporcionar un servizo ou produto (i.e., taller, material audiovisual, entre outros) ao colectivo con diversidade (i.e., social, académica, cultural), co que traballamos ao longo do cuadrimestre. Este traballo debe ser aplicado na poboación diana do APS e ademáis debe ser defendido na sesión que conclúe do APS.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B5 C9 C10	C1 C3 C4 D5	D1 D2 D3 D5
Exame de preguntas obxectivas	Proba de avaliación de competencias adquiridas que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B3		
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado enfrontarase a pequenos retos que se inclúen dentro da aprendizaxe dos contidos da materia. Estes problemas ou exercicios facilitarán a adquisición de conceptos teóricos e a súa aplicación na metodoloxía ApS.	20	A2 A3 A4 A5	B1 C3 C4 C9	C1 D5	

Other comments on the Evaluation

==== ALUMNADO XERAL =====

A nota final será o resultado da suma das metodoloxías descritas para a avaliación sempre que se aprobe o exame e o traballo. Se non se aproba exame e traballo de aula non se sumarán as cualificacións de cada avaliación e suspenderase a materia. Igualmente aínda aprobando exame e traballo será necesaria unha nota mínima de 5 para aprobar a materia.

A avaliación continua require que o alumnado acade menos de 6 faltas de asistencia as aulas GG e as aulas de GM.

O alumnado que requira avaliación global deberá comunicalo a través de Moovi entre o 21 de xaneiro e o 21 de febreiro do 2025. A avaliación global terá o mesmo tipo de metodoloxías de avaliación.

=====

A plataforma de aula virtual conta con ferramentas para detectar posibles comportamentos anómalos e deshonestos, así como para detectar posibles plaxios en traballos escritos. No caso de detección de plaxio nalgunha proba/traballo/test/exame/actividade a cualificación final da materia será Suspenso (0) e o feito será comunicado ao Decanato do Centro para que adopte as medidas oportunas.

Ao comezo do curso indicárase, a través de Moovi, as características do traballo, exercicios, probas, así como a bibliografía completa.

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudante na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase aos estudantes a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. Moovi será a plataforma utilizada para a difusión desta información.

Ante calquera contradición que se puidera dar entre as distintas versións da guía, por mor dalgún erro na tradución, a versión que prevalecerá é esta versión na lingua galega.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Tugores, F. & Planas, R., **Introducción al patrimonio cultural**, 1ª, Trea, 2006

Prats, LL., **Patrimonio cultural y antropología**, 1ª, Ariel, 1997

García Cuetos, María Pilar, **El patrimonio cultural. Conceptos básicos**, 1ª, Universidad de Zaragoza, 2011

Complementary Bibliography

Howard, p., **Heritage. Management, interpretation, identity**, 1ª, Continuum, 2003

Recomendacións

Other comments

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar ao cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen aparecer.

Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

A bibliografía será completada a través da plataforma Moovi.

Recoméndase ao alumnado que teña presentes en todo momento as normas APA pois a omisión de citas e referencias bibliográficas nos exercicios e traballo será considerada plaxio e por tanto se avaliará a proba cunha nota de 0.

IDENTIFYING DATA				
Economía aplicada ao turismo				
Subject	Economía aplicada ao turismo			
Code	004G741V01301			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Galego			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
Lecturers	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
E-mail	maxose@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=10537			
General description	Economía Aplicada ó Turismo é unha materia básica que se imparte no primeiro semestre do Grao en Turismo. Consta dun total de 6 créditos ECTS, que se corresponden con 150 horas de traballo do alumno, das cales aproximadamente 50 son actividades presencias, mentres que o resto serán actividades non presencias. A lingua de impartición será o galego. Esta materia pretende iniciar ao estudante no coñecemento das técnicas e da área de estudo da Economía Aplicada, con especial fincapé no papel do sector turístico nas economías actuais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B2	Coñecer o territorio (ambiente, sociedade, cultura) dende unha perspectiva diacrónica e sincrónica.
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C1	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía física
C2	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía Humana
C10	Capacidade de relacionar, sintetizar e expresar información xeográfica en sistemas gráficos e cartográficos
D3	Capacidade de organización e planificación

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Adquirir coñecementos básicos para entender o funcionamento da economía mundial e española, e da importancia do sector turístico dentro da mesma.	eA1 A2 A3	B1 B3
Acceder ás fontes estatísticas e bibliográfica da Economía Mundial e de España, así como do sector turístico enmarcado no seu contexto económico.		B1 B2 B3

Sintetizar información estadística no ámbito económico e social en Indicadores Económicos relevantes e interpretar indicadores.	A3 A4	B1 B2 B3 B5	C2	
Elaboración e exposición dos resultados, empregando nun nivel básico os programas informáticos de cálculo, realización de gráficos e presentacións.	A3 A4 A5	B2 B3 B5		D3
Someter a contraste e discusión as ideas expostas nas leccións maxistrais.	A4 A5	B3 B5	C1 C2 C10	D3

Contidos

Topic

Parte I: Introducción	A actividade económica e o crecemento económico. Crecemento e Desenvolvemento. Indicadores do impacto económico e social da actividade económica
Tema 1: Técnicas e instrumentos de avaliación da actividade económica	Externalidades e fallos de mercado do turismo. Valoración. Instrumentos directos e indirectos de corrección.
Tema 2: Técnicas e instrumentos económicos de regulación.	Análise do crecemento nos países desenvolvidos. Factores. O mercado turístico internacional.
Parte II: Economía Mundial e Turismo	
Tema 3: Os Países Desenvolvidos.	
Tema 4: Os Países en Vías de Desenvolvemento.	Características estruturais dos países en vías de desenvolvemento. Estratexias de crecemento económico. O papel do turismo como oportunidade de crecemento.
Parte III: Economía Española e turismo	Crecemento económico e evolución da Economía Española.
Tema 5: O desenvolvemento económico español.	
Tema 6: O Sector Público en España.	Estructura e funcións do Estado nas economías. Evolución. O papel do Sector Público no desenvolvemento turístico.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas de forma autónoma	8	24	32
Actividades introductorias	1	6	7
Prácticas con apoio das TIC	8	13	21
Lección maxistral	18	22	40
Exame de preguntas obxectivas	2	10	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	20	24
Estudo de casos	4	10	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Durante o curso, proporanse ao alumnado un conxunto diverso de exercicios complementarios, que poden incluír problemas de cálculo, análises de casos, lectura de artigos científicos, lectura de artigos de prensa, vídeos, etc. Estas actividades serán realizadas individualmente ou en grupo, según proceda, e contarán cunha parte non presencial, de traballo autónomo. Este tipo de exercicio require que o estudante teña acceso a Internet para acceder ás Bases de Datos Oficial, e un manexo básico de Excel (ou folla de cálculo similar).
Actividades introductorias	Nas actividades introductorias, presentarase a materia, os seus contidos e obxectivos, así como a planificación docente e o sistema de avaliación. Poderá realizarse algunha proba de coñecementos previos ou de comprobación da comprensión do sistema por parte do alumnado.
Prácticas con apoio das TIC	Nas prácticas nas aulas de informática o alumnado realizará exercicios e análises de casos nos que o alumnado aprenderá a manexar información estatística coas técnicas de análise máis habituais. Con estas prácticas o alumnado aprenderá a organizar información, sintetizar e depurar datos, construír indicadores, etc. Isto esixirá a realización de cálculos básicos (taxas de variación, números índice, etc.) e a súa representación gráfica.
Lección maxistral	Nas sesións maxistrais, o profesorado desenvolverá os contidos do Programa. Explicaranse as ideas centrais, do temario, con apoio de datos e ferramentas analíticas e de síntese. As sesións maxistrais poderán apoiarse en problemas e análises de casos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Resolución de problemas de forma autónoma	Asistencia e apoio ó alumnado, tanto de forma presencial como non presencial, para a realización dos problemas e exercicios plantexados para cada tema.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Axuda ó alumnado para resolver dúbidas respecto dos contidos das probas tipo test, así como corrección e revisión posterior das probas (feedback para o alumnado).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Axuda ao alumnado para orientar e resolver dúbidas respecto dos contidos de problemas e exercicios prácticos a realizar.
Estudo de casos	Axuda ó alumnado para plantexar cuestións, orientar na búsqueda de información e resolver dúbidas sobre os estudos de casos a realizar.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse dous exames. Cada un representará o 25% da nota final da avaliación continua Consistirán na realización de probas sobre os contidos das sesións Maxistrais, Prácticas de Laboratorio, Lecturas, Debates e demais exercicios complementarios propostos.	50	A2 A3 A4 A5	B3 C1 C2 C10		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Consistirán na realización de tarefas vencelladas coas prácticas que se indicarán ao longo do curso e que o alumnado deberá realizar de forma autónoma con base aos materiais dispoñibles e os contidos explicados nas clases.	30	A1 A3 A4 A5	B3 B5		D3
Estudo de casos	Consistirán na análise dalgún caso ou problema real baseado nos coñecementos impartidos na materia, que o alumnado deberá redactar, entregar, e presentar e defender na aula (ou de forma virtual se hai circunstancias xustificables que impidan a presentación presencial).	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5	C1 C2 C10	D3

Other comments on the Evaluation

Haberá dúas posibilidades de avaliación Avaliación Continua (AC) e Avaliación Global (AG):

A) A avaliación da materia por defecto será AC .

O alumnado poderá renunciar á AC explícitamente nos prazos legalmente establecidos (mínimo un mes dende o inicio do curso ou o establecido polo centro, se o houbese).

É preciso presentarse ás dúas probas avaliáveis ou exames de preguntas obxectivas (25% da nota), e entregar e presentar o estudo de caso (20% da nota), para ter a posibilidade de ser avaliado/a mediante avaliación continua. O resto das actividades avaliáveis (resolución de problemas e/ou exercicios, 30% da nota) non entregadas non impiden ser avaliado/a por avaliación continua, pero conlevan unha nota de cero para estas entregas.

É necesario acadar unha nota mínima de 3 en cada unha das probas/exames parciais de AC e no estudo de caso para realizar a ponderación e cálculo da nota final de AC integrando as notas da resolución dos problemas e/ou exercicios (clases prácticas).

A nota mínima para aprobar a materia será un 5. Considerarase que o alumnado se ten presentado á avaliación continua cando se presente a algunha das dúas probas de avaliación (exames de preguntas obxectivas).

B) Cando proceda a AG (porque o alumno así o teña decidido e comunicado á coordinadora, porque non reúna os requisitos establecidos no apartado A para seguir AC, ou por non ter superado a AC), realizaranse un exame final, tanto na primeira oportunidade como na segunda oportunidade. En ambos casos, o exame terá dúas partes, unha con preguntas de tipo test e outra con preguntas de resposta curta/problemas sobre o contido das clases maxistrais, das prácticas de aula informática, das lecturas e debates e demais exercicios e tarefas do curso. Neste caso a nota da parte test do exame constituirá o 60% da nota final e a parte de resposta curta o 40%. Esixirase unha nota mínima de 3 puntos en cada parte de cara ao cálculo da nota final. A nota mínima para aprobar a materia será un 5.

O exame correspondente a posteriores convocatorias seguirá o mesmo modelo que o exame final (de primeira e segunda oportunidade).

Os estudantes que non participen na AC nin na AG figurarán nas actas como non presentados. O alumnado que suspenda a AC e non se presenten á AG da primeira convocatoria, figurará nas actas como suspenso, coa nota obtida en AC. O alumnado que aprrobe a AC e desexe subir nota, poderá presentarse á AG en primeira convocatoria (a nota final da

avaliación desta primeira convocatoria será a maior entre as obtidas na AG de primeira convocatoria e a final de AC).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade

O horario e lugar da realización de titorías estará publicado na plataforma de teledocencia (MooVi) así como o procedemento de solicitude das mesmas.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado

(<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

García Delgado, Jose Luís e Rafael Myro (directores), **Lecciones de Economía Española**, 12ª Edición, Civitas, 2019

Jaime Requeijo González, **Economía Mundial**, 4ª Edición rev e act, McGraw-Hill, 2017

Magadán Díaz, M. e Rivas García, J., **Estructura, Economía y Política Turística**, 1ª Edición, Septem, 2012

Todaro, Michael P.; Smith, Stephen C., **Economic Development**, 13ª Edición, Pearson, 2020

Ramón, Ana, Such, María Jesús, **La Economía del Turismo**, 1ª Edición, Universidad de Alcalá, 2022

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Planificación pública do desenvolvemento turístico/O04G240V01604

Turismo e desenvolvemento económico territorial/O04G240V01501

Planificación e dirección de espazos turísticos/O04G240V01908

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Introducción á economía/O04G240V01103

Xeografía: O turismo no mundo actual/O04G240V01104

Estatística/O04G240V01402

Other comments

Nesta materia é moi recomendable a asistencia regular ás clases teóricas e prácticas. Trátase dunha materia moi extensa e que trata de perfilar un marco para a comprensión do sector turístico dentro da economía mundial e española. Por tanto, é unha materia básica útil para posteriormente profundizar nos diferentes aspectos do turismo. Recoméndase tamén a participación nas actividades voluntarias propostas, pois ademais de puntuar para a nota final (no caso da avaliación continua), facilitan a reflexión e comprensión de conceptos explicados ao longo do temario.

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ó longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Asimesmo, aportarase ó alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Tourism marketing				
Subject	Tourism marketing			
Code	004G741V01302			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Alén González, María Elisa			
Lecturers	Alén González, María Elisa			
E-mail	alen@uvigo.es			
Web				
General description	This subject provides an introduction to the marketing concepts and techniques inherent in the hospitality and tourism industries. By evaluating the marketing environments affecting the hospitality and tourism businesses, students are able to understand how to define and select target markets, establish marketing plans and programmes, implement control and evaluation plans. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students will have shown they have sufficient knowledge and understanding of an area of study, starting after completion of general secondary education, and normally reaching a level of proficiency that, being mostly based on advanced textbooks, will also include familiarity with some cutting-edge developments within the relevant field of study.			
A2	Students will be able to apply their knowledge and skills in their professional practice or vocation and they will show they have the required expertise through the construction and discussion of arguments and the resolution of problems within the relevant area of study.			
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.			
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.			
B1	To understand the processes developing in different spatial-temporal scales and in different socio-cultural contexts.			
B3	To acquire the skills that are necessary to register, analyze and interpret relevant geographical and historical data.			
B5	To assess the needs and problems of society and the practical contributions that can be made from the geographical-historical fields, bearing in mind the need for social equality, equality between the sexes, disabilities and education for peace.			
B6	Future application in an academic and/or professional context, and establishing the foundations for future postgraduate, specialized and/or multidisciplinary studies.			
C6	Knowledge and application of the fundamental research methods and techniques in geography.			
C9	Ability to analyze and interpret landscapes.			
C13	Awareness of and respect for points of view arising in different cultural/national backgrounds.			
C15	Knowledge of antient languages.			
D1	Capacidade de análise e síntese			
D2	Aplicación dos coñecementos			
D3	Capacidade de organización e planificación			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
2. Identify the marketing problems and how to find and use the main existing instruments to deal with their his resolution	A1	B1	C9	D1
	A2	B3	C13	D5
	A3		C15	
	A4			
3. Elaborate a marketing plan for tourism	A1	B1	C6	D1
	A2	B3	C13	D3
		B5	C15	

Contents

Topic	
Subject 1. Introduction: tourist Marketing	1.1. Definition and concept of marketing 1.2. Approaches in the marketing management
Subject 2: Characteristics of service and of tourism marketing	2.1 Characteristics of service marketing 2.2 Management strategies for service companies 2.3 The model of service provision
Subject 3. Potential market, demand of market and market quota	3.1. Definition of the concept of market 3.2. Potential market 3.3. Quota of potential market and quota of participation
Subject 4. The marketing planning (introduction)	4.1. The strategic marketing plan 4.2. The marketing strategies
Subject 5. The marketing information system	5.1. Evaluation of the needs of marketing information 5.2. The commercial investigation
Subject 6. The consumer behaviour	6.1. Factors that affect consumer purchase behaviour 6.2. Models of consumer behaviour
Subject 7. The market segmentation	7.1. The segmentation 7.2. Process and strategies of segmentation 7.3 Positioning
Subject 8. Marketing Mix	8.1 Design and management of the product 8.2 Considerations on the price 8.3 Distribution Channels 8.4 Product Promotion

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	22	45	67
Case studies	22	5	27
Learning-Service	22	5	27
Objective questions exam	1.5	40	41.5
Problem and/or exercise solving	0.5	14	14.5
Portfolio / dossier	0.5	7	7.5
Systematic observation	0	7	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contained envelope to subject object of study, theoretical bases and/or guidelines of one work, exercise or project to develop pole student. It recommends to the student that work previously the material delivered pole professor and that consult the bibliography recommended to complete the information so as to follow the explanations. CONTINUOUS EVALUATION Character: Mandatory Assistance: Not Mandatory GLOBAL EVALUATION Character: Mandatory Assistance: Not Mandatory
Case studies	Analysis of a fact, problem or real event with the purpose to know it, interpret it, resolve it, generate hypothesis, contrast data, complete knowledge, diagnose it and train in alternative solution procedures. CONTINUOUS EVALUATION Character: Mandatory Assistance: Mandatory (not more than 3 absences) GLOBAL EVALUATION Character: Mandatory Assistance: Not Mandatory
Learning-Service	Combining processes of learning and service to the community in a project only articulated where the participants learn to work in the real needs of the environment with the aim of improving it. CONTINUOUS EVALUATION Character: Mandatory Assistance: Mandatory

Personalized assistance

Methodologies	Description
---------------	-------------

Case studies	Case method. Analysis of real situations and/or touristic companies.
Learning-Service	Voluntary participation in one project of learning in collaboration with another organisation
Tests	Description
Problem and/or exercise solving	Actions aimed specifically at students can be established in the second or successive years registrations in the subject which would include: - A program of tutoring meetings registrants (face-to-face or virtual) on previously defined dates of compulsory attendance, in which students present their progress and ask questions. - Request for additional or complementary activities to those normally provided in the subject for helping these students to study and allow monitoring and control of their progress

Assessment						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Case studies	In the case of continuous assessment, cases and exercises will be delivered that will have to be resolved during the practical sessions. For liberation of this part the students must achieve an overall qualification equal to or greater than five points (out of 10) and not have absented more than 3 practice sessions. In the case of global assessment, a global practical case study will be solved on the day of the final exam	40	A1 A2 A3 A4	B1 B3 B5 B6	C6 C9 C13 C15	D1 D2 D3 D5
Objective questions exam	Multiple choice questions	35	A1 A2 A3			
Problem and/or exercise solving	Short questions about the contents	25	A1 A2 A3 A4	B3 B5	C6 C13 C15	
Portfolio / dossier	Document prepared by the student who collects information on experiences, projects, tasks and work performed during the training process.	20	A1 A2 A3	B1 B5	C13 C15	D1 D2 D3 D5
Systematic observation	Techniques to collect data on student participation, based on a list of behaviors or operational criteria to facilitate the collection of quantifiable data.	20	A1 A2 A3	B1 B5	C13 C15	D1 D2 D3 D5

Other comments on the Evaluation

C.E. If you do not waive the continuous evaluation:

The concreteness of the activities to be carried out will largely depend on the number of students and the means to work on group Two exclusionary paths are indicated depending on whether the student participates in the ApS program or not (general student).

===General students===

The final mark will be the result of:

a) Carrying out several individual and/or group exercises/practical cases while attending the practical sessions. This grade weighs 40% in the final qualification whenever it is greater than or equal to 5 points out of 10 for which and condition essential not to have missed more than 3 practical sessions.

b) A partial exam during the semester to assess progress in the subject (20%)

c) An exam when finalising the subject in which it will be measured the theoretical knowledges reached (40%)

It is necessary to reach a minimum of a 4.5 points out of 10 in each part to be able to compensate both marks and pass

===ApS students===

In the continuous evaluation the final mark will be the result of:

a) Realization of a learning folder/dossier and systematic observation by the lecturer. An oral defence may be required for the evaluation. This mark weighs 40% in the final score as long as it is greater than or equal to 5 points out of 10.

b) A partial exam during the semester to assess progress in the subject (20%)

c) An exam when finalising the subject in which it will be measured the theoretical knowledges reached (40%)

It is necessary to reach a minimum of a 4.5 points out of 10 in each part to be able to compensate both marks and pass

===

EG at the first opportunity

Students who do not follow the continuous evaluation will follow this process. Once the period of one month from the beginning of the semester has passed, the dean's office of the FCETOU will enable the procedure and inform the students of the deadline for those enrolled to formally express their intention to use the global evaluation modality. In this case, the exam will consist of a multiple choice questions and short questions about the theoretical content (60%) and a case study (40%).

Extraordinary call:

The continuous and global evaluation systems exposed above will be used.

Minutes grading process:

Regardless of the evaluation system and the call, if you do not pass any part of the evaluation but if the overall score is higher than 4 (out of 10), the grade in the minutes will be 4.

The grades of all tests, partial or final, practices and activities will only have effects in the academic year in which they are carried out.

Evaluation dates:

The dates and times of the evaluation tests for the different calls are those specified in the evaluation test calendar approved by the Central Board. In case of conflict or disparity between the dates of the exams, those indicated on the FCETOU website will prevail.

Consultation and/or request for tutorials:

The teacher has an offer of face-to-face or virtual tutoring at scheduled times. To make an appointment, you can do it from the online Secretaria Virtual.

Others:

The virtual classroom platform has tools to detect possible anomalous and dishonest behavior, as well as to detect possible plagiarism in written work. In the case of detection of these behaviors, the final grade of the subject will be Suspended (0) and the fact will be communicated to the Dean of the Center so that it adopts the appropriate measures in compliance with article 13.2.d) of the University Student Statute that establishes the duty to refrain "from the use or cooperation in fraudulent procedures in the evaluation tests, in the works that are carried out or in official documents of the university".

Sources of information

Basic Bibliography

P. Kotler e outros, **Marketing turístico**, 6ª, Pearson, 2015

P. Kotler e outros, **Marketing for hospitality and tourism**, 7th, Pearson, 2016

Complementary Bibliography

de la Ballina Ballina, FJ, **Marketing turístico aplicado**, ESIC, 2017

Kotler y Amstrong, **Principios de marketing**, 17ª, Pearson, 2018

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Tourism distribution/O04G240V01401

Tourism promotion/O04G240V01405

Research of tourist markets/O04G240V01602

Customer Service/O04G240V01902

E-marketing in the tourism sector/O04G240V01904

Subjects that it is recommended to have taken before

Company: Direction and management of tourism entities I/O04G240V01102

Company: Direction and Management of tourism entities II/O04G240V01203

Other comments

This educational guide anticipates the lines of performance that have to carry out with the student in the matter and conceives of flexible form. In consequence, can require readjustments along the academic course promoted by the dynamics of the class and of the group of real addressees or by the importance of the situations that could arise. Likewise, it will contribute to the students the information and concrete guidelines that they are necessary in each moment of the formative process.

IDENTIFYING DATA				
Xestión de recursos humanos en empresas turísticas				
Subject	Xestión de recursos humanos en empresas turísticas			
Code	004G741V01303			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Lecturers	Diéguez Castrillón, María Isabel			
E-mail	idieguez@uvigo.es			
Web				
General description	A asignatura estudia o proceso de xestión dos Recursos Humanos a través de conceptos, estratexias, procesos e técnicas que permitan a correcta dirección dos mesmos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C5	Integración das dimensións espacial e temporal na explicación dos procesos territoriais
C8	Desenvolvemento e aplicación dos procedementos de traballo de campo
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
D1	Capacidade de análise e síntese

Resultados previstos na materia			
Expected results from this subject		Training and Learning Results	
Analizar as oportunidades e ameazas que prantexa o entorno externo para a toma de decisións nun sector específico		B1	C5 D1
		B3	C8
		B5	C12

Contidos	
Topic	
TEMA 1: Xestión dos RRHH	Evolución da xestión de RRHH, Análise de actividades, o departamento de RRHH
TEMA 2: Planificación estratéxica dos RRHH	Diagnóstico estratéxico de RRHH, Obxectivos, Actuacións
TEMA 3: Retribución	Elementos dos sistemas de retribución, modelos retributivos
Tema 4: Desenvolvemento	Formación, xestión do desempeño
TEMA 5: Recrutamento e selección	Técnicas e instrumentos de recrutamento e selección
Tema 6: Igualdade	Prácticas de xestión de RRHH con perspectiva de igualdade

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	40	60
Estudo de casos	25	65	90

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente
Description

Lección maxistral	Explicación do profesorado dos contidos básicos da materia, fontes de información e pautas para acadar os resultados de aprendizaxe. Interacción cos estudantes
Estudo de casos	Resolución de casos e exercicios prácticos, búsqueda de solucións para problemas concretos

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos	Atención personalizada para a resolución de dúbidas sobre contidos da materia ou resolución de actividades no despacho e por email
-----------------	--

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Actividades que avaliarán a comprensión e aplicación de conceptos	50	
Estudo de casos	Actividades de avaliación consistentes en resolución de situacións e toma de decisións sobre problemas concretos e aplicados ao ámbito de empresas da contorna turística	50	

Other comments on the Evaluation

Primeira convocatoria (xaneiro)

Alternativa a) Evaluación continua. No caso de que se presente a algunha proba das efectuadas durante o período lectivo, se entenderá que o alumnado segue a avaliación continua.

Se superará a materia a condición de que a suma ponderada dos resultados de todas as probas e actividades avaliábeis efectuadas ao longo do período lectivo sexa maior ou igual a 5 puntos sobre 10. Non se integrará na calificación o resultado das actividades e probas de avaliación nas que non se chegue ao 5.

Alternativa b) Só para os estudantes que non seguiron a avaliación continua. Exame global dos contidos da materia. A cualificación do exame será o 100% da nota final.

Segunda convocatoria (xullo):

Exame global dos contidos da materia no mes de xullo. A calificación do exame será o 100% da nota.

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pódense requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Se aportará ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

*Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supondrá unha calificación de suspenso nas dúas convocatorias.

IMPORTANTE: As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. Non obstante, o calendario poderá ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consulten a páxina web da facultade por si se producen cambios no mesmo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Acosta, J.; Fernández, N. e Mollón, M., **Recursos Humanos en empresas de turismo y hotelería**, 2002
 Bayón, F. e García, I., **Gestión de RRHH. Manual para técnicas en empresas turísticas**, Síntesis, 1995
 Pardo, M; Luna R., **Recursos Humanos para turismo**, Prentice Hall, 2006
 Martín I., Gaspar A., **Administración de los recursos humanos en las empresas turísticas**, Pirámide, 2010

Complementary Bibliography

García Isa, Isabel, **Gestión de recursos humanos en empresas turísticas**, Pirámide, 2013

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I/O04G240V01102

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IIIA: Inglés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIIA: Inglés			
Code	004G741V01304			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3	1c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description	Intensificación e perfeccionamento do idioma inglés, con especial aplicación no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Sustainability	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
2. Heritage	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
3. Tour guides	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

4. Adventure tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
5. Literary tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
6. World treasures	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	2	7
Seminario	1	4	5
Resolución de problemas	3.75	15.75	19.5
Prácticas de laboratorio	7	18.25	25.25
Aprendizaxe baseado en proxectos	2.5	10	12.5
Actividades introductorias	1.75	1	2.75
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición dos contenidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos
Seminario	Traballo en profundidade sobre temas específicos do ámbito turístico cun enfoque profesional no que se poidan poñer a proba as competencias a adquirir na materia
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo das diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como productiva
Prácticas de laboratorio	Práctica contextualizada das diferentes destrezas comunicativas emulando situacións habituais no desenvolvemento da actividade profesional no ámbito do turismo
Aprendizaxe baseado en proxectos	Profundización dos contenidos dos bloques temáticos complementado co traballo on-line, familiarización cas TICs e desenvolver competencias como o traballo en equipo.
Actividades introductorias	Preparación para a asignatura tanto a nivel gramatical como léxico. Consolidación das principais funcións comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Actividades introductorias	Actividade académica desenvolvida na clase, que ten como finalidade presentar a materia e realizar unhas actividades introductorias, atendendo ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida en grupo grande, que ten como finalidade dar explicacións xerais ao alumnado sobre temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Seminario	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida de forma individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa resolución de problemas e ou exercicios da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización dos proxectos da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de realización dos mesmos.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Comprensión e asimilación dos principais contidos teóricos	10	
Seminario	Traballo individualizado sobre as competencias de lectura no ámbito turístico	5	
Resolución de problemas	Realización de actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso a través de destrezas de lectura.	5	
Prácticas de laboratorio	Realización de exercicios e actividades contextualizadas. Léxico específico. Desenvolvemento de destrezas escritas	20	
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e presentación dun tema	15	
Actividades introdutorias	Evaluación das competencias comunicativas	5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios y actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orais	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escrita e produción oral e escrita	20	

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia. Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá entregar o 80% das tarefas programadas e realizar as probas descritas no apartado A.1

O prazo para mudar de avaliación continúa a global é de un mes dende o comenzo do período da docencia.

A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade.

Para superar a materia será necesario:

1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das probas escritas: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).

2) Obter unha nota mínima de 5 na proba de speaking (20%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación continua. Para a segunda edición das actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).
- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

De Prada Creo et al, **Travel Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T&A&T,

Duckworth, Michael, **High Season**, Oxford University Press,

Strutt, P., **English for International Tourism, Upper intermediate**, Pearson Education Limited,

Strutt, P., **English for International Tourism, Intermediate**, Pearson Education Limited,

Jones, L., **Welcome!**, Cambridge University Press,

Harding, K, **Going International. English for Tourism**, Oxford University Press,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IVA: Inglés/O04G240V01603

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma moderno: Inglés para turismo/O04G240V01204

Linguas estranxeiras para o turismo IA: Inglés/O04G240V01302

Linguas estranxeiras para o turismo IIA: Inglés/O04G240V01403

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés			
Code	O04G741V01305			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3	1c
Teaching language	Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	A materia ten como obxectivo perfeccionar os coñecementos da lingua francesa en contexto turístico (nivel A2-B1).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo			
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo			
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía			
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.			
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico			
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz			
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares			
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado			
C15	Coñecemento de linguas antigas			
D3	Capacidade de organización e planificación			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A1	B4	C14	D3
	A2	B5	C15	D5
	A3	B6		
	A4			
	A5			
Xestionar a relación cos clientes en francés, especialmente no ámbito do turismo.	A1	B4	C14	D5
	A3	B5	C15	
	A4	B6		
	A5			

Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	A1 A2 A3 A4	B1 B4 B5 B6	C14	D3 D5

Contidos

Topic	
1. Coñecer o aeroporto e o persoal. Realizar a facturación.	As tarefas do axente de escala. Os espazos e os servizos no aeroporto. A facturación. Gramática: os pronomes de OD e OI.
2. Realizar o embarque e facer anuncios. Aplicar consignas de seguridade a bordo.	Os anuncios. A seguridade. As prohibicións. Gramática: a negación do imperativo e do infinitivo.
3. Aluguer e devolución dun coche. Encher a ficha do estado dun coche.	O aluguer. O coche. Gramática: a interrogación directa (repaso).
4. Informarse dos desaxustes e reaccionar de xeito adaptado as reclamacións dos pasaxeiros.	O transporte ferroviario. Os incidentes. As queixas. Gramática: os conectores de causa e consecuencia.
5. Identificar as funcións do recepcionista e informar un cliente sobre as características do hotel.	As tarefas en recepción. As prestacións e os equipamentos de hostelería. Gramática: os pronomes relativos où e dont.
6. Acoller un cliente, contestar as reclamacións e facturar unha estancia.	A habitación. As reclamacións. Gramática: o imperfecto.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	11	12	23
Resolución de problemas de forma autónoma	2	27	29
Prácticas de laboratorio	4	0	4
Lección maxistral	4	0	4
Seminario	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3
Traballo	0	3	3
Práctica de laboratorio	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Resolución de problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Ofrecerase resolución de dúbidas en pequenos grupos.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumno poderá consultar co profesor os resultados das tarefas.
Prácticas de laboratorio	Ofrecerase avaliación interactiva ao finalizar cada práctica.

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	A2	B1	D3 D5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas que inclúen actividadees, problemas ou casos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividadee suscitada, plasmando de xeito práctico, os coñecementos teóricos e prácticos da materia	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1	C14 C15	D3 D5
Traballo	Os alumnos deberán realizar un exame oral.	20	A2	B1 B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5
Práctica de laboratorio	Probas para aevaluación das competencias adquiridas sobre situacións prácticas. As probas serán orais e escritas	40	A2	B1 B4 B5 B6		D3 D5

Other comments on the Evaluation

Na primeira convocatoria os alumnos deberán asistir a clase para beneficiarse da avaliación continua (con máis de 3 faltas sen xustificar perderase o dereito a avaliación continua) que consistirá na recollida de tarefas e actividades de clase ou casa (40%), realizar 1 control ao finalizar o cuatrimestre (40%, mínimo 5) e entregar un glosario (20%). Para a avaliación continua, será necesario comprar o método de lingua que se utiliza en clase e traelo a diario.

Aqueles alumnos que non superen a materia durante o curso terán que presentarse ao exame final escrito (80%, mínimo un 5) e entregar un glosario (20%). Tamén poderán presentarse ao exame final aqueles alumnos que desexen subir nota.

Na segunda convocatoria os alumnos deberán realizar o exame final da materia (80%, mínimo un 5) e un glosario (20%).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aragón M., Eurrutia, M y otros, **Diccionario de términos de turismo.**,

Laygues, Arnaud; Coll, Andreu, **Le français en contexte: tourisme,**

Complementary Bibliography

Calmy, A.M, **Le français du tourisme,**

Corbeau, S, **Tourisme.com,**

Penformis, J.L., **Communication progressive du français des affaires,**

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIB: Francés/O04G240V01406

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IIB: Francés/O04G240V01406

Other comments

Recoméndase ter cursado Francés I e II, e seguir a modalidade da avaliación continua para superar a materia.

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IIIC: Alemán				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIIC: Alemán			
Code	O04G741V01306			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3	1c
Teaching language	Alemán			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Otero Villena, Almudena			
Lecturers	Otero Villena, Almudena			
E-mail	almudena.otero.villena@uvigo.gal			
Web	http://Moovi			
General description	Consolidación da base xa adquirida nos estudos de lingua alemá con especial aplicación ó sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C15	Coñecemento de linguas antigas
D3	Capacidade de organización e planificación
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en alemán procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	A1 B4 C14 D5 A2 B6 C15 A3 A5
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en alemán, sobre diversos temas e experiencias.	A1 B4 C14 D3 A2 B5 C15 D5 A4 B6 A5

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5
Xestionar a relación cos clientes en alemán, especialmente no ámbito do turismo.	A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14 C15	D5
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6	C14	D3 D5

Contidos

Topic

Unidade 7 · Arbeitsalltag	· Entender unha entrada nun blog, escribir sobre as rutinas laborais, conversacións no ámbito laboral, indicar un lugar, describir procesos, escribir e entender unha carta, manter conversacións con funcionalidade social (*Smalltalk) · Reserva, check-in, información interna e externa, servizos, queixas, checkout · As conxuncións *und, *oder, *aber, o artigo con Dativ, a preposición *mit + Dativ
Unidade 8 · Fit und gesund	· Dar e entender instrucións, dar información persoal, as partes do corpo, dar, entender e transmitir instrucións, conversacións no médico, dar e entender consellos de saúde, enfermidades, medicamentos · O imperativo con *du, *ihr, *Sie, as oracións exhortativas/imperativas, os verbos modais *sollen, *müssen, (nicht) *dürfen
Unidade 9 · Meine Wohnung	· Entender anuncios de pisos, describir as estancias dun piso e o seu mobiliario, as cores, falar de diferentes tipos de vivendas e formas de convivencia, escribir un texto sobre un piso. · *Sein + Adjektiv, a preposición *in + Akkustativ, Wechselpräpositionen + Dativ

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	11.25	16	27.25
Resolución de problemas	11.25	16	27.25
Lección maxistral	1	3.5	4.5
Práctica de laboratorio	2	6	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Prácticas de laboratorio	Atención das consultas do alumnado relacionadas coas prácticas de laboratorio. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula de laboratorio).
Resolución de problemas	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos problemas e/ou exercicios realizados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orais e escritas.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen a redacción de breves textos e a preparación de presentacións orais sobre aspecto do sector, especialmente de "Landeskunde".	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6

Other comments on the Evaluation

É condición obrigatoria para ser avaliado/a de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificadas para unha asistencia inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado canto antes.

A práctica de laboratorio (40%) consiste nunha **participación activa** en todas as actividades que se desenvolven en clase - e a súa adecuada preparación en casa - con atención especial á produción oral.

A resolución de problemas/exercicios (20%) consiste tanto na redacción de breves textos como presentacións orais adaptados ao nivel de aprendizaxe do alumnado sobre aspectos relacionados co sector turístico, especialmente de "Landeskunde".

O exame de preguntas obxectivas (40%) consiste en avaliar as competencias adquiridas en clase incluída a comprensión oral mediante un exame escrito. Este control final realízase na última sesión do cuadrimestre e é necesario obter como mínimo un 5 para facer a media coas outras partes e aprobar a avaliación continua.

No caso de optar pola avaliación global é necesario comunicalo por escrito ao profesorado nos primeiros 30 días hábiles tras o inicio do cuadrimestre. No caso da avaliación global o 100% da nota é a obtida no exame final.

O mesmo sistema aplícase na segunda convocatoria (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Netzwerk neu A1.2, 978-3-12-607169-7, Klett, 2024

<https://dict.leo.org/spanisch-deutsch/>, Diccionario con pronunciación y tablas de flexión,

Complementary Bibliography

<http://dw-world.de>,

<http://idiomas.astalaweb.com/alem%C3%A1n/e/Diccionarios-a.asp>,

<http://www.aulafacil.net/CursoAleman/CursoAleman.htm>,

<http://www.deutschonline.de/Grammatik/inhalt.htm>,

<http://www.daf-portal.de/uebungen/index.php?viewCat=1%20>,

Deutsch im Hotel, 9783190216468, Hueber, 2002

Zimmer frei neu:- Lehrbuch, Arbeitsbuch, Lehrerhandreichungen, 2CDs zum Lehrbuch, 1CD zum Arbeitsbuch, Langenscheidt, 978-3468494123, Langenscheidt, 2006

Hallo aus Berlin (Video),

Menschen A2.1, 978-3-19-361902-0, 2012, Hueber,

www.turgalicia.es,

Ja, gerne, 978-3-06-020732-9, 2014, Cornelsen,

Herzlich willkommen, 978-3-12-606182-7, 2012, Klett,

Brigitte Braucek/ Andreu Castell, **Gramática básica del alemán con ejercicios A1-B1**, 978-3-19-811735-4, 2017, Idiomas / Hueber,

Stefanie Dengler, Tanja Mayr-Sieber, **Netzwerk neu A1-B1. Grammatik A1-B1**, 978-3-12-607178-9, 2021, Klett,

Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. 2. aktualisierte Ausgabe (A1-B1), 978-3-06-122964-1, 2023, Cornelsen,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IVC: Alemán/O04G240V01607

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IIC: Alemán/O04G240V01407

Other comments

E posible seguir cursando a materia nos seguintes cuatrimestres.

IDENTIFYING DATA**Lenguas extranjeras para el turismo IIID: Portugués**

Subject	Lenguas extranjeras para el turismo IIID: Portugués			
Code	004G741V01307			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3	1c
Teaching language	Gallego			
Department	Filología gallega y latina			
Coordinator	González Vázquez, María Mercedes			
Lecturers	González Vázquez, María Mercedes			
E-mail	mercedes@uvigo.es			
Web	http://http://estudioslusofonos.blogspot.com.es/			
General description	En esta materia se pretende que el alumnado adquiera conocimientos básicos de la lengua y de las culturas de expresión portuguesa en continuación de los contenidos de Lengua extranjera para turismo II de cara al nivel A2/B1.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code				
A1	Que los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio			
A3	Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.			
A4	Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.			
B3	Obtener las habilidades necesarias para registrar, analizar e interpretar la información relevante de índole geográfica e histórica.			
B5	Valorar las necesidades y problemas de la sociedad y las aportaciones (en términos de contribución efectiva) generadas desde los ámbitos geográfico-históricos, teniendo en cuenta la necesaria igualdad social y entre sexos, la discapacidad y la educación para la paz.			
B6	Aplicarlas en el contexto del futuro académico y/o profesional; y crear las bases para futuros estudios de postgrado, especializados y/o multi-disciplinares.			
C1	Conocimiento de las claves y desarrollo del ámbito de la Geografía Física			
C12	Conciencia crítica de la relación entre los acontecimientos y procesos actuales y el pasado			
C22	Conocimiento de la historia universal			
C23	Capacidad de identificar y utilizar apropiadamente fuentes de información para la investigación histórica			
D1	Capacidades de análisis e síntesis			
D2	Aplicación de conocimientos			
D3	Capacidades de organización e planificación			
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio			

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Descodificar e interpretar mensajes en portugués procedentes de diversos ámbitos, con especial atención al sector turístico.	A1	B3	C1	D1
	A3	B5	C12	D2
Expresar oralmente y por escrito mensajes en portugués, sobre diversos temas y experiencias.	A4	B6	C22	D3
			C23	D4
Adaptar el nivel de lengua a las distintas situaciones comunicativas, tanto coloquiales como formales.	A4	B6	C22	D3

Contenidos

Topic	
-------	--

Contenidos gramaticales

Verbo: revisión.
Verbo: imperativo, presente de subjuntivo, futuro de indicativo, condicional.
Pronombres personales directo e indirecto.
Pronombres: colocación del pronombre átono.
Preposiciones.
Falsos amigos.

Contenidos léxico-semánticos

Identificación personal: Formación y experiencia laboral. Entrevista de trabajo. Profesiones ligadas al turismo.
Descripción de personas (carácter, preferencias, creencias) y lugares.
Paisaje y naturaleza. Campo y ciudad. Orientarse y dar indicaciones.
Puntos de interés turístico.
Viajes y transportes: Vacaciones. Tipos de alojamiento. Equipaje.
Documentación.
Tiempo libre y ocio: Pasatiempos e intereses.
Correspondencia formal e informal.
Alimentación: recetas. Materiales y utensilios.
Compras y actividades comerciales.
Clima, condiciones atmosféricas.

Contenidos pragmáticos

Prácticas orales.
Redacción de textos cortos relacionados con el turismo.

Elementos de cultura lusófona

Elementos seleccionados de la cultura e historia de Portugal con relevancia para el turismo.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	10	23	33
Trabajo tutelado	10	23	33
Actividades introductorias	6	0	6
Examen oral	1	0	1
Examen de preguntas objetivas	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Lección magistral	Sesiones teóricas
Trabajo tutelado	Sesiones prácticas - trabajo en grupo
Actividades introductorias	Actividades de iniciación a la lengua portuguesa

Atención personalizada

Methodologies Description

Trabajo tutelado Siempre que lo precise, el alumnado será atendido de forma individual, tanto en las sesiones de clase, como en el horario de tutorías. Tutorías: La atención al alumnado podrá tener lugar de forma presencial durante el horario de tutorías establecido en el curso. Bajo la modalidad de concertación previa, las sesiones de tutorización podrán realizarse por medios telemáticos (destacadamente, por correo electrónico y por videoconferencia mediante el Campus Remoto).

Evaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Trabajo tutelado	Realización/presentación de trabajos varios	30	A1 A3	B5	C22	D4
Examen oral	Examen oral	30	A1 A4	B3 B6	C12 C23	D4
Examen de preguntas objetivas	Examen de preguntas objetivas y de desarrollo	40	A1 A4	B3 B5	C22 C23	

Other comments on the Evaluation

Las/los estudiantes deberán escoger en el inicio del curso entre dos opciones: un sistema de evaluación continua o un sistema de evaluación única.

EVALUACIÓN CONTINUA

Se recomienda optar por esta modalidad de evaluación. La/el estudiante será evaluado teniendo en consideración: La asistencia y participación continuada deberá concretarse en la realización de las tareas encomendadas; dentro y fuera del aula. La asistencia y participación no podrá ser inferior al 80%. Si se da una asistencia y participación inferior (e independientemente de si existen motivos justificados), la/el estudiante deberá optar por la evaluación única.

Trabajo escrito obligatorio (individual o en pareja). Valoración: 10% Trabajo oral obligatorio (individual). Valoración: 20% Prueba escrita teórico-práctica: 1. Expresión escrita y conocimientos gramaticales: 15% 2. Comprensión escrita: hasta 10% 3. Comprensión oral: hasta 15%.

Prueba de expresión oral: 4. Expresión oral: 30%

EVALUACIÓN ÚNICA Evaluación única de carácter presencial. Quien opte de forma directa por la evaluación única será examinado al final del primero período, en la primera edición de las actas Prueba escrita teórico-práctica: Expresión escrita y conocimientos gramaticales: 25% Comprensión escrita: 20% Comprensión oral: 25%

Prueba de expresión oral: Expresión oral: 30%

Es preciso superar ambas pruebas [escrita y oral] para superar la materia. La copia o el plagio en los respectivos exámenes será penalizado con un suspenso (nota numérica: 0) en las mismas.

La convocatoria de las pruebas de expresión oral deberá acordarse con el profesorado con la antelación necesaria (mínimo 2 días antes de la fecha oficial de la prueba escrita), siendo responsabilidad del alumnado contactar con el profesorado. La no presentación a la prueba de expresión oral supondrá la obtención de una calificación de 0 (cero) puntos en la misma. Los mismos criterios de evaluación se aplicarán en la segunda edición de las actas (julio).

Las fechas y horarios de las pruebas de evaluación de las diferentes convocatorias son las especificadas en el calendario de pruebas de evaluación aprobado por la Xunta de Centro. En caso de conflicto o disparidad entre las fechas de los exámenes, prevalecerán las señaladas en la página web de la FCETOU.

Fuentes de información

Basic Bibliography

Ana Tavares, **Português XXI. Nível B1**, 2011,

Coimbra, Isabel; Coimbra, Olga, **Gramática Ativa 1**, 3ª, Lidel, 2011

Robert Kuzka, José Pascoal, **Passaporte para Português. Livro do Aluno. Níveis A1/A2**, Lidel, 2014

Luísa Coelho, Carla Oliveira, **Português em Foco I**, Lidel, 2015

VV AA, **Histórias de bolso**, Lidel, 2016

Complementary Bibliography

Coimbra, Isabel; Coimbra, Olga, **Gramática Ativa 2**, 3ª, Lidel, 2011

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Lenguas extranjeras para el turismo IVD: Português/O04G240V01608

Subjects that it is recommended to have taken before

Lenguas extranjeras para el turismo IID: Português/O04G240V01408

Other comments

Un buen dominio de la lengua gallega facilita la adquisición rápida de un nivel A2/B1 de lengua portuguesa.

IDENTIFYING DATA				
Historia medieval universal				
Subject	Historia medieval universal			
Code	004G741V01308			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Francisco Javier			
Lecturers	Pérez Rodríguez, Francisco Javier			
E-mail	fjperez@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento e comprensión dos caracteres específicos da sociedade medieval entre os séculos IV ao XV			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C20	Coñecemento da historia europea nunha perspectiva comparada
C22	Coñecemento da historia universal
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Aplicación dos coñecementos
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D7	Capacidade de razoamento crítico
D8	Compromiso ético e responsabilidade social
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.	A1	B1	C14 C16 C20 C22	D11
Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.	A1	B1	C14 C20 C22	D11
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.		B5	C12 C13	D7 D8
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.		B5	C12 C13	D8 D10
Elaboración de traballos básicos e de iniciación	A1	B5		D1 D2 D4

Contidos

Topic

1.- Alta idade media (ss. IV-X)	1.1. Introducción á idade media 1.2. Do imperio romano ao carolinxio 1.3. O imperio bizantino 1.4. Nacemento e expansión do Islam
2.- Plena idade media (ss. XI -XIII)	2.1. Organización e expansión do occidente europeo 2.2. As transformacións do imperio bizantino 2.3. Compartimentación do Islam
3.- Baixa idade media (ss. XIV-XV)	3.1. Crise e recuperación da Europa occidental 3.2. Os cambios nas mentalidades europeas 3.3.O espazo político baixomedieval

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	1	1	2
Lección maxistral	22	22	44
Eventos científicos	2	2	4
Traballo tutelado	12	48	60
Seminario	3	6	9
Resolución de problemas de forma autónoma	5	5	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	8	9
Traballo	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	8	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Sesión orientada a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento das actividades relacionadas coa mesma
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Traballo tutelado	Elaboración e presentación de traballos feitos polo alumnado de forma individual ou en grupo
Seminario	Preparación de comentarios de materiais propios da materia. Seguemento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia.
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo do alumnado consistente na realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos na plataforma MooVi

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Seguemento e atención individualizada do alumnado tanto na aula, no despacho, na aula Campus Remoto, correo electrónico ou TIC, coa intención de resolver os problemas e dúbidas que poidan xurdir no estudo e comprensión dos contidos da materia, preparación de traballos, resolucións de problemas, probas de avaliación, etc
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, metodoloxía utilizada para a realización dos exercicios e revisión das probas da avaliación. O seguemento farase a mediante os seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo). Docencia presencial: seguemento na aula e seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: aula Campus Remoto (enlace en MooVi)

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado mediante a súa participación nas tarefas propostas na plataforma MooVi. Os resultado de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia. Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.	10	A1 B1 C14 D11 C16 C20 C22

Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación mediante unha proba na que se avaliarán os coñecementos teóricos impartidos nas leccións maxistras e as habilidades adquiridas nos seminarios. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna.	30	A1 B1 C12 D7 B5 C13 D8 C14 D11 C20 C22
Traballo	Avaliaranse os coñecementos teóricos adquiridos polo alumnado na realización e estruturación do traballo así como a súa capacidade de exposición. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación.	30	A1 B5 D1 D2 D4
Exame de preguntas obxectivas	Avaliación mediante unha proba de preguntas curtas na que se avaliarán os coñecementos teóricos impartidos nas leccións maxistras e as habilidades adquiridas nos seminarios. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna.	30	A1 B1 C12 D7 B5 C13 D8 C14 D11 C20 C22

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma MooVi (UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e será cualificada cun cero calquera proba ou exame no que se "copien no sustancial obras alleas, dándolas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo).

Aqueles alumnos/as que non se acollan á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e forma das tarefas propostas), serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará o 30% restante. O devandito traballo deberá estar asignado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a súa realización en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción non mencionado art. 3.10); para superar a materia requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

García de Cortázar, J.A. e Sesma Muñoz, J.A., **Manual de Historia Medieval**, Alianza, 2008

Ladero Quesada, M.F. e López Pita, P., **Introducción a la historia del occidente medieval**, Ramón Areces, 2009

Complementary Bibliography

Álvarez Palenzuela, V.A. (coord.), **Historia Universal de la Edad Media**, Ariel, 2002

Donado Vara, J. e Echevarría Arsuaga, A., **La Edad Media: siglos V-XII**, Ramón Areces, 2009

Donado Vara, J. Echevarría Arsuaga, A. e Barquero Goñi, C., **La Edad Media: siglos XIII-XV**, Ramón Areces, 2009

Mitre Fernández, E., **Textos y documentos de época medieval (análisis y comentario)**, Ariel, 1992
Echevarría Arsuaga, A. e Rodríguez García, J.M., **Atlas histórico de la Edad Media**, Ramón Areces, 2010

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna universal/O02G251V01402
Historia medieval da Península Ibérica/O02G251V01503
Historia medieval de Galicia/O02G251V01907

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Historia antiga universal/O02G251V01303

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través da plataforma Moodle (<http://moovi.uvigo.es>) documentación detallada sobre desenvolvemento das actividades do curso. Por esta razón os estudantes deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia moderna universal				
Subject	Historia moderna universal			
Code	004G741V01309			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Presedo Garazo, Antonio			
Lecturers	Presedo Garazo, Antonio			
E-mail	antonio.presedo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento e comprensión dos caracteres específicos, principais acontecementos e transformacións da civilización e sociedade da Idade Moderna, prestando especial atención á realidade europea sen renunciar ao estudo comparado doutras civilizacións e culturas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C20	Coñecemento da historia europea nunha perspectiva comparada
C22	Coñecemento da historia universal
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Capacidade de organización e planificación
D7	Capacidade de razoamento crítico
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D15	Sensibilidade a temas ambientais.

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia	A2 A3	B1	C12 C14 C16	D7
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	A1 A5	B1	C16 C22	D1 D7 D15
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	A3	B1	C12 C14 C16 C20	D7 D11
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	A5		C16 C20 C22	D1 D3

Contidos

Topic

1. Bases estruturais	1.1. A demografía europea do Antigo Réxime. 1.2. Os sectores económicos da Europa do Antigo Réxime. 1.3. A sociedade europea do Antigo Réxime. 1.4. O pensamento económico na Europa Moderna.
2. Cultura e mentalidades	2.1. Humanismo e reformas relixiosas. 2.2. Cultura e ciencia do Barroco á Ilustración. 2.3. Cultura popular e mentalidades (ss. XVI-XVIII).
3. Política e relacións internacionais	3.1. O pensamento político moderno e as novas correntes. 3.2. As monarquías europeas e as relacións internacionais no século XVI. 3.3. A crise das monarquías absolutas e as relacións internacionais no século XVII. 3.4. O Despotismo ilustrado e os conflitos dinásticos do setecentos. Reacción e revolución.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	34	58
Obradoiro	4	6	10
Resolución de problemas	9	30	39
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	3	14	17
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Sesións orientadas a presentar o programa da materia, así como a tomar contacto e obter información das competencias, intereses e motivacións do alumnado co fin de articular a docencia para unha aprendizaxe máis eficaz.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento de actividades relacionadas coa mesma.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo intensivo sobre un tema ou serie de temas do programa que pode requirir a lectura e manexo de bibliografía, dar resposta a preguntas dirixidas, etc. orientados a fomentar o debate e a participación activa do alumnado. Dentro desas actividades inclúese un seminario programado.
Resolución de problemas	Actividades encamiñadas á resolución de exercicios prácticos relacionados cos contidos da materia. Pode incluír a realización dalgún cuestionario.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Seminario	Seguimento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia así como dos traballos e exercicios prácticos requiridos ós alumnos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbidas relacionadas coas presentacións especializadas e as lecturas de materiais bibliográficos que se van tratar nos seminarios. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Resolución de problemas	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Seminario	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbidas sobre os contidos teóricos e as actividades prácticas da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
-----------	---

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Obradoiro	Presentación e análise crítica dos materiais traballados mediante a participación activa do alumno nos debates e discusións. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	5	A1 A3	C12 D1 C20 D3 C22 D11
Resolución de problemas	Presentación e entrega, conforme os criterios establecidos, dos materiais elaborados nas sesións prácticas. Pode incluír a realización dalgún cuestionario. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Análise dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas ii. Elaboración de traballos básicos e de iniciación	25	A1 A3	D1 D3 D11
Exame de preguntas obxectivas	Os contidos impartidos nas leccións maxistrais avaliaranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de resposta curta (proba A). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas A (Exame de preguntas obxectivas) e B (Exame de preguntas de desenvolvemento). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia ii. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias iii. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	30	A2	B1 C14 D1 C16 D11 C20 D15 C22
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos impartidos nas leccións maxistrais avaliaranse mediante a realización de dous exercicios (parciais). Esta proba consiste na análise pormenorizada de varios documentos (en diversos formatos: textos, táboas, gráficas, mapas históricos, documentos iconográficos...) relacionados con contidos diferentes do temario (proba B). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas B (Exame de preguntas de desenvolvemento) e A (Exame de preguntas obxectivas). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia ii. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias iii. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	30	A2	B1 C14 D1 C16 D11 C20 D15 C22
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización e presentación en tempo e forma das distintas tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: elaboración de traballos básicos e resolución de problemas	10	A1 A5	C16 D3 C22 D11

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización

dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándolas como propias" (dile-
rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos/as que non poidan acollerse á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e forma da totalidade das tarefas) serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que representará o 30% restante. Tal como se indica na descrición pormenorizada das probas, esta proba escrita constará de dúas partes: unha equivalente ao Exame de preguntas obxectivas (proba A), e outra equivalente ao Exame de preguntas de desenvolvemento (proba B). Así mesmo, o devandito traballo deberá estar asinado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a realización do mesmo en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción do mencionado art. 3.10), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos, equivalentes ás probas A e B).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Floristán Imizcoz, A. (coord.), **Historia Moderna Universal**, Ariel, 2005
Fontana, J. (ed), **Historia Universal Planeta. vol. 6 a 10**, Planeta, 1992-1994
Hinrichs, E., **Introducción a la historia de la Edad Moderna**, Akal, 2001
Martínez Ruiz, E. et al., **Introducción a la Historia Moderna**, Istmo, 1994
Molas Ribalta, P. et al., **Manual de Historia Moderna**, Ariel, 1993
Ribot, L., **La Edad Moderna (siglos XV-XVIII)**, Marcial Pons, 2016
Tenenti, A., **La Edad Moderna. Siglos XVI a XVIII**, Crítica, 2000

Complementary Bibliography

Black, J., **La Europa del siglo XVIII, 1700- 1789**, Akal, 1997
Braudel, F., **Civilización material, economía y capitalismo. Siglos XV-XVIII, 3 vols.**, Alianza, 1984
Burke, P., **La cultura popular en la Edad Moderna**, 3.ª, Alianza, 2014
Chartier, R., **Libros, lecturas y lectores en la Edad Moderna**, Alianza, 1993
Elliot, J. H. et al., **Revoluciones y rebeliones de la Europa Moderna: cinco estudios sobre sus precondiciones y precipitantes**, 2.ª, Alianza, 1975
Lutz, H., **Reforma y Contrarreforma. Europa entre 1520 y 1648**, Alianza, 2008
Mackenney, R., **La Europa del siglo XVI: expansión y conflicto**, Akal, 1996
Munck, TH., **La Europa del siglo XVII: 1598-1700. Estados, conflictos y orden social en Europa**, Akal, 1994
Kamen, H., **La sociedad europea (1500-1700)**, Alianza, 1986
Renouvin, P., **Historia de las relaciones internacionales, vol. 1 y 2**, Aguilar, 1967-1969
Schultz, H., **Historia económica de Europa, 1500-1800: artesanos, mercaderes y banqueros**, Siglo XXI, 2001
Rivero Rodríguez, M., **Diplomacia y relaciones exteriores en la Edad Moderna, 1453-1794**, Alianza, 2000
Rudé, G., **Europa en el siglo XVIII. La aristocracia y el desafío burgués**, Alianza, 1978

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna de España/O02G251V01603
Historia moderna de Galicia/O02G251V01912

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Historia: Metodoloxía da historia/O02G251V01401

Other comments

Recoméndase cursar as materias Historia Moderna de España e Historia Moderna de Galicia que se imparten nos cursos vindeiros.

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos da plataforma Moodle (MooVi, UVigo), polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia contemporánea universal				
Subject	Historia contemporánea universal			
Code	004G741V01310			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán			
Department	En constitución Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	García Varela, Pablo Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade ao longo da Idade Contemporánea en perspectiva diacrónica, con especial atención á realidade europea sen renunciar ao estudo comparado doutras civilizacións e culturas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C20	Coñecemento da historia europea nunha perspectiva comparada
C22	Coñecemento da historia universal
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D8	Compromiso ético e responsabilidade social
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia	A2	C14 C22
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	B1	D1
Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada		C20
Elaboración de traballos básicos e de iniciación		D1 D3 D4 D8 D11

Contidos

Topic	
1. A era das revolucións. Capitalismo e imperialismo.	1.1. As transformacións económicas: formación do capitalismo 1.2. As transformacións políticas. O modelo liberal. 1.3. As transformacións sociais. Sociedade de clases e movemento obreiro 1.4. A expansión colonial e o imperialismo. 1.5. Os grandes Estados europeos no século XIX. China e Xapón.

2. As grandes tensións da primeira metade do século XX.

- 2.1. As relacións internacionais ata 1914. A Primeira Guerra Mundial
- 2.2. Socialismo, Democracia e Totalitarismo.
- 2.3. Economía e sociedade na etapa de entreguerras.
- 2.4. As grandes potencias europeas. O mundo extraeuropeo.
- 2.5. As relacións internacionais no período de entreguerras e a Segunda Guerra Mundial.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	55	77
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	5	30	35
Seminario	8	14	22
Resolución de problemas de forma autónoma	2	1	3
Resolución de problemas	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	0	6
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Sesións orientadas a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses.
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor
Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal ou diversa organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia ou a Área de Historia Contemporánea
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da época contemporánea. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual ou en grupo sobre un tema específico a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistrais.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades orientadas á resolución de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistrais que inclúan a resolución de forma autónoma de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos e análise e interpretación de materiais gráficos, videográficos e filmográficos.
Resolución de problemas	Sesións orientadas á formulación de cuestións relacionadas coa materia nas que o alumnado, baixo a supervisión do profesorado, debe desenvolver as solucións axeitadas para a resolución do problema ou exercicio presentado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais.
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais.

Avaliación

Description	Qualification Training and Learning Results
-------------	---

Traballo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 1,5 puntos dun máximo de 3 puntos. Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación	30	D1 D3 D4 D8 D11
Seminario	Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 0,75 puntos dun máximo de 1,5 puntos Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias. Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada.	15	B1 C14 D1 C20 D3 D4 D11
Resolución de problemas de forma autónoma	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 0,25 puntos dun máximo de 0,5 puntos. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias. Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada.	5	B1 C20 D1
Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva a través de dúas probas de avaliación correspondentes, cadansúa, a cada un dos dous grandes temas-bloque do programa e que incluírán tanto probas de contido teórico como comentarios de textos, mapas e gráficas. Para superar dita proba será preciso acadar, cando menos, unha cualificación mínima de 2 puntos dun máximo de 4 puntos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias, Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada.	40	
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización das actividades e probas que conforman a programación da materia. Para o seu control e imprescindible a entrega dunha ficha por parte do alumnado antes de rematar a primeira quincena do cuadrimestre. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación.	10	D3 D11

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e, no seu caso, o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándolas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, participación en foros, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo). O alumnado que non poida acollerse á avaliación continua, e o comunique no prazo fixado, examinarase de todo o programa da materia, o cal deberá preparar a partir da bibliografía básica sinalada, mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e do resto das actividades prácticas fixadas no curso, que suporán en conxunto un 30% da nota. Todas estas probas, no caso de que así o requiran, deberán estar asignadas, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial de cada convocatoria ou oportunidade e entregaranse non máis aló da data de realización do mesmo en cada una destas. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción polo mencionado art. 19.4), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto na parte teórica como en todas e cada unha das probas que conforman a parte práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

LARIO, A. (coord), **Historia Contemporánea Universal**, Alianza, 2014

MARTÍNEZ, J.(coord), **Historia Contemporánea.**, Tirant Lo Blanch, 2006

HOBBSAWM, E, **Historia del Siglo XX. 1914-1991**, Crítica, 2008

JUANA, J. de e PRADA, J, **Historia do Mundo Contemporáneo(1870-1945)**, Ser. Pub. Universidade de Vigo, 2002

PALACIOS BAÑUELOS, J. L., **Manual de Historia Contemporánea Universal**, Dilex, 2005

PAREDES, J., (Coord.),, **Historia Universal Contemporánea**, Ariel, 1992

VILLARES, R., e BAHAMONDE, A.,, **El Mundo Contemporáneo. Siglos XIX-XX**, Taurus, 2001

Complementary Bibliography

ARTOLA, M. y PÉREZ LEDESMA, M., **Contemporánea. La historia desde 1776**, Alianza, 2014

FUSI, J.P., **Breve historia del Mundo Contemporáneo**, Galaxia Gutemberg, 2013

JUDT, T., **Pensar el siglo XX**, Taurus, 2012

MORALES LEZCANO, V. e de la TORRE GÓMEZ, H. (coords.), **Historia Universal Contemporánea**, CEURA, 1997

NERÉ, J. (dir),, **Historia Contemporánea**, Labor, varias eds.

PALMER, R. e COLTON, J, **Historia Contemporánea**, Akal, varias eds.

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Teoría e método da arqueoloxía				
Subject	Teoría e método da arqueoloxía			
Code	O04G741V01311			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Department	En constitución			
Coordinator	Fernández Fernández, Adolfo			
Lecturers	Fernández Fernández, Adolfo			
E-mail	adolfo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=988			
General description	Introdución xeral á Arqueoloxía como disciplina ou ciencia histórica específica nas súas dimensións teórica, práctica e patrimonial.			
	Estudo da especificidade e características da evidencia arqueolóxica.			
	Explicación, comprensión e aplicación da metodoloxía arqueolóxica como medio de coñecemento histórico.			
	Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica
D1	Capacidade de análise e síntese
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado	A2	B3	C13 C23	D1
Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico	A3	B6	C12	D5

Contidos

Topic	
1.- Dimensión teórica da Arqueoloxía	1.1. Definición e conceptos. 1.2. A evidencia arqueolóxica. 1.3. Desenvolvemento histórico: do «anticuarismo» á nova arqueoloxía.
2.- Methodological dimension of the Archaeology	2.1. Archaeological Prospection 2.2. Archaeological Excavation 2.3. Analysis and interpretation of the archaeological data

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	23	23	46
Eventos científicos	2	0	2
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminario	3	3	6
Exame de preguntas obxectivas	2	15	17
Exame de preguntas obxectivas	1	16	17
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1	17	18
Estudo de casos	3	12	15
Observación sistemática	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor, dos contidos sobre a materia.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas desde o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación práctica dos coñecementos e de adquisición de habilidades procedementais, utilizando aparellos (ordenador, estereoscopio, teodolito etc.) e manexando materiais (programas informáticos, cartografía, fotografía aérea etc) propios da metodoloxía arqueolóxica. Desenvolveranse no laboratorio de Arqueoloxía (LAUV) e nos terreos do campus próximos á facultade.
Seminario	Actividades en grupo reducido enfocadas ao traballo sobre un tema específico e concreto, especialmente a resolución de exercicios e casos prácticos sobre o tema.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Resolución de dúbidas metodolóxicas sobre as actividades prácticas (laboratorio, exercicios). O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento no laboratorio (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).
Lección maxistral	Resolución de dúbidas sobre os contidos expostos nas sesións maxistras. O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento na aula (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).
Seminario	Resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, os exercicios prácticos e a revisión das probas de avaliación. O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento na aula e no laboratorio (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).
Eventos científicos	Información e asesoría personalizada sobre os eventos docentes e/ou divulgativos que teñan lugar durante o curso. O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento na aula e no laboratorio (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Exame parcial nº 2 (materia impartida nos 2 últimos meses do cuadrimestre). Os contidos expostos nas sesións maxistras serán avaliados mediante unha proba escrita. Habrá dous exames parciais, amáis do exame final de cada convocatoria. Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	25	A3 B3 C13 D1 C23

Exame de preguntas obxectivas	Exame parcial nº 1 (materia impartida nos 2 primeiros meses do cuadrimestre). Os contidos expostos nas sesións maxistrais serán avaliados mediante unha proba escrita. Haberá dous exames parciais, amáis do exame final de cada convocatoria. Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	25	A3 B3 C13 D1 C23
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	As prácticas de laboratorio serán avaliadas mediante a entrega dun relatorio ou memoria de prácticas. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, incluíndo especialmente os resultados dos exercicios prácticos realizados. Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	30	A2 B6 C23 D5
Estudo de casos	Actividades en grupo reducido sobre temas específicos e concretos serán avaliadas mediante a entrega de exercicios (comentarios de texto). Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	10	A2 B6 C12 D5
Observación sistemática	Participación activa nas clases teóricas e prácticas, tanto sexa na modalidade presencial como na semipresencial (seguimento da materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi). Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	10	C12 D1 C13 D5

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.

Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.). A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándolas como propias" (dle-rae).

Todas as sesións de lección maxistral do profesor e mais as clases prácticas que sexa posible serán gravadas en vídeo. Estas gravacións quedarán a libre disposición dos alumnos a través da plataforma MooVi, onde poderán visualizalas asíncronamente no momento que estimen oportuno.

O estudante deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Asimesmo deberá acudir ás probas que o docente dispoña como imprescindibles. Contabilizarase expresamente a asistencia ás clases e actividades prácticas (10%), tanto sexa acudindo de modo físico ás aulas e para os semipresenciais visualizando as gravacións das mesmas a través de MooVi.

Para aprobar a materia (e facer media ponderada coa avaliación das prácticas) é preciso obter no exame (media dos parciais ou exame final) unha nota igual ou superior ós 4 puntos. Tamén será preciso ter presentado os exercicios prácticos e ter acadado unha nota mínima de 4 ptos. Idénticas condicións rexen para a 2ª convocatoria.

Amáis do sistema descrito de avaliación continua, que debe ser a habitual tanto para presenciais como semipresenciais, todo o alumnado poderá elixir ser avaliado mediante a modalidade de "avaliación global", que terá que ser comunicada ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles contados dende o inicio do cuadrimestre (art. 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado*, da Universidade de Vigo). As probas de avaliación global consistirán nun exame, convencional por escrito, dos contidos da sesión maxistral (55%) e mais na entrega dun traballo de prácticas, a acordar co profesor/a, equivalente ao informe de prácticas de laboratorio/campo e mais aos exercicios (comentarios de texto, análises estratigráficas) realizados nos seminarios (45%). Para aprobar será necesario superar o exame cunha nota igual ou superior a 4 puntos, superar o traballo

de prácticas cunha nota igual ou superior a 4 puntos, e mais obter unha nota media final igual ou superior a 5 puntos.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

RENFREW, C.; BAHN P., **Arqueología. Teorías, Métodos y Práctica**, Akal, 1993
BENDALA GALAN, M., **La Arqueología**, Salvat, 1991
GUTIERREZ LLORET, S., **Arqueología. Introduccion a la historia material de las sociedades del pasado**, Universidad de Alicante, 2001
CARANDINI, A., **Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica**, Crítica, 1993
DOMINGO, I.; BURKE, H.; SMITH, C., **Manual de campo del Arqueólogo**, Ariel, 2007
FRANKOVICH, R.; MANACORDA, D. (Eds.), **Diccionario de arqueología : temas, conceptos y métodos**, Crítica, 2001
GONZALEZ RUIBAL, A.; AYÁN VILA, X., **ARQUEOLOGIA: UNA INTRODUCCION AL ESTUDIO DE LA MATERIALIDAD DEL PASADO**, Alianza Editorial, 2018
García Sánchez, Jorge, **BREVE HISTORIA DE LA ARQUEOLOGIA**, Nowtilus, 2014
BARBA COLMENERO, Vicente; FERNANDEZ ORDÓÑEZ, Alberto, **TODO LO QUE HAY QUE SABER DE ARQUEOLOGIA**, Pinolia, 2022

Complementary Bibliography

ALCINA FRANCH, J., **Diccionario de arqueología**, Alianza, 1998
GAMBLE, C., **Arqueología básica**, Ariel, 2008
RENFREW, C.; BAHN P., **Arqueología. Conceptos clave**, Akal, 2008
FERNANDEZ MARTINEZ V., **Teoría y Método de la arqueología**, 2ª, Síntesis, 2000
MCINTOSH, J., **Guía práctica de arqueología**, Blume, 1987
CABALLERO ZOREDA, L. y ESCRIBANO VELASCO, C. (Eds.), **Arqueología de la Arquitectura. El método arqueológico aplicado al proceso de estudio y de intervención en edificios históricos**, Junta de Castilla y León, 1996
HARRIS, E. C., **Principios de estratigráfica arqueológica**, Crítica, 1991
NIETO PRIETO, F. J., **Introducción a la Arqueología Subacuática**, CYMYS, 1984
ROSKAMS, S., **Teoría y práctica de la excavación**, Crítica, 2002
DANIEL, G., **Historia de la Arqueología. De los Anticuarios a V. Gordon Childe**, Alianza, 1974
GRAN-AYMERICH, E., **El nacimiento de la arqueología moderna 1798-1945**, Universidad de Zaragoza, 2001
MANNONI, T.; GIANNICHEDDA, E., **Arqueología. Materias, objetos y producciones**, Ariel, 2007
BALLART, J., **El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso**, Ariel, 1997
PEREZ-JUEZ GIL, A., **Gestión del Patrimonio Arqueológico**, Ariel, 2006
HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F., **El patrimonio cultural: la memoria recuperada**, 2002
RODRIGUEZ TEMIÑO, I., **Arqueología urbana en España**, 2004
RIPOLL LOPEZ, Sergio (Coord), **La Prehistoria y su metodología**, 2ª, UNED, 2014
CLINE, Eric H., **Tres piedras hacen una pared. Historias de la Arqueología**, Crítica, 2018
RUIZ ZAPATERO, G. (Dir), **El poder del pasado. 150 años de arqueología en España**, Ministerio Cultura, 2018
GARCÍA DÍAZ, M.; ZAPATA PEÑA, L., **Métodos y técnicas de análisis y estudio en arqueología prehistórica**, UPV, 2013
MINGUEZ GARCIA, M.; CAPDEVILA MONTES, E. (Coords), **Manual de Tecnologías de la Información Geográfica aplicadas a la Arqueología**, Comunidad de Madrid, 2016
FERNANDEZ MARTINEZ V., **Arqueo-Estadística. Métodos cuantitativos en Arqueología**, Alianza Editorial, 2015
Criado Boado, Felipe, **ARQUEOLOGICAS: LA RAZON PERDIDA**, Bellaterra, 2012

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Arqueoloxía aplicada/O02G251V01405

Other comments

Os alumnos deberán estar dados de alta e co seu perfil editado na plataforma de teledocencia Moodle (acceso via MooVi). Nesta plataforma incluírase información detallada e adicional sobre contidos e actividades da materia, proporcionándose igualmente outro tipo de recursos docentes (material audiovisual, documentos, enlaces, foros etc.).
Materia impartida por A. Rodríguez e P. Valle, profesoras contratadas posDoc da Uvigo (programa Margarita Salas), baixo a coordinación docente de Fermín Pérez Losada e Adolfo Fernández Fernández.

IDENTIFYING DATA				
Historia da arte medieval				
Subject	Historia da arte medieval			
Code	004G741V01312			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Barriocanal López, María Yolanda			
Lecturers	Barriocanal López, María Yolanda Nodar Fernández, Victoriano			
E-mail	barriocanal@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Proporcionar ao estudante o coñecemento das principais manifestacións artísticas da Idade Media europea, iniciándose ao tempo nas diferentes correntes metodolóxicas para a súa comprensión e análise			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
C24	Conciencia crítica das coordenadas espazo-temporais da Historia da Arte
C25	Visión diacrónica xeneral da Historia da Arte Universal
C28	Coñecemento das distintas metodoloxías da aproximación á Historia da Arte
C29	Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico: distintas linguaxes e técnicas da produción artística ao longo da historia
C31	Coñecementos básicos de iconografía como clave para a interpretación de imaxes
C32	Coñecemento práctico dos procesos básicos da metodoloxía científica en Historia da Arte
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Aplicación dos coñecementos
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
D7	Capacidade de razoamento crítico

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento da Historia da Arte Xeral como proceso complexo, aberto e discontinuo a partir da compartimentación do tempo histórico en diversos períodos.	A3 A5	B1	C24 C25 C29	D1
Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	A1 A3	B1	C24	D7
Lectura da obra de arte da Idade Media como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado.	A4	B1	C25 C28	D2 D5
Capacidade para a interpretación da obra de arte nos diferentes períodos de estudo dende unha perspectiva metodolóxica múltiple.	A1 A4		C31 C32	D2

Contidos

Topic	
1. O prerrománico	1.1. Arte paleocristián: frescos catacumbarios e imaxes en pedra. Arquitectura eclesial. 1.2. Arte bizantino en Constantinopla e Rávena. 1.3. Arte occidental na Europa das invasións

2. O Románico	2.1. O mosteiro medieval. Igrexas de peregrinación: arquetipo dun estilo. O templo románico. 2.2. A escultura románica. 2.3. A pintura románica
3. O Gótico	3.1. A arquitectura gótica nos séculos XII e XIII: cisterciense, cartuxana e mendicante. A Europa das catedrais. 3.2. A escultura gótica. 3.3. A pintura gótica: estilos.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	18	30	48
Eventos científicos	2	0	2
Saídas de estudo	5	10	15
Traballo tutelado	10	30	40
Seminario	5	3	8
Traballo	3	7	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	9	10
Observación sistemática	1	1	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	9	10
Cartafol/dossier	3	1	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Sesións previas, orientadas á presentación do desenvolvemento da materia e de toma de contacto cos estudantes
Lección maxistral	Exposición oral complementada co emprego de medios audiovisuais, por parte do profesor, dos contidos teóricos da materia
Eventos científicos	Asistencia a eventos docentes e/ou divulgativos programados
Saídas de estudo	Actividades desenvolvidas nun contexto externo á contorna académica universitaria relacionadas co ámbito do estudio da materia (visitas a institucións museísticas, colección de arte, monumentos, etc.)
Traballo tutelado	Metodoloxía deseñada para promover o aprendizaxe autónomo dos estudantes, baixo a tutela do profesor, na realización de traballos individuais sobre aspectos vinculados ás manifestacións artísticas da Idade Media
Seminario	Asesoramento, seguimento e orientación no proceso de execución dos traballos tutelados a realizar polo estudante así como das probas de avaliación.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación e resolución de dúbidas plantexadas na realización dos traballos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, a metodoloxía utilizada para a realización dos exercicios e revisión das probas de avaliación escritas. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Traballo	Os traballos tutelados serán avaliados unha entregados na Plataforma MooVi. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Interpretación das obras de arte no período de estudo desde unha perspectiva metodolóxica múltiple.	20	A1 A4	C31 D2 C32

Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta longa de carácter transversal na que terá que relacionar diferentes contidos e ideas do temario. Para superar a materia, é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre os 10 do total). Con isto o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecer as manifestacións artísticas medievais como resultado dun complexo proceso.	40	A3 A5	B1 C25 C29	D1
Observación sistemática	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorarase o traballo autónomo do alumnado en foros, debates, comentarios de obras de arte na aula etc. Con isto o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Aplicar os coñecementos e demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos a resolución de problemas.	10	A1 A3 A4 A5		
Resolución de problemas e/ou exercicios	A sesión maxistral será avaliada tamén mediante unha proba na que o alumnado terá que comentar por escrito unha serie de obras de arte do periodo estudado aplicando en cada unha delas os coñecementos adquiridos.	20	A3 A5	B1 C25 C29	D1
Cartafol/dossier	Informe das saídas de estudo programadas como complemento da materia. Con este o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: coñecemento do contorno e territorio próximo e dos seus aspectos históricos e artísticos.	10	A3 A5	B1 C25 C29	D1

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledonancia Moovi, da Universidade de Vigo, que permitirán acceso aos materiais precisos para adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Se especificarán as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe da nota. O seguemento individualizado da participación do alumno a través da TIC será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BANGO TORVISO, Isidro, **Alta edad Media: de la tradición hispanogoda al románico**, 1ª ed., Sílex, 1989

BECKWITH, John, **El arte de la Alta Edad Media: carolingio, otónico, románico**, 1ª ed., Destino, 1995

BECKWITH, John, **Arte paleocristiano y bizantino**, 1ª ed., Cátedra, 1997

CONANT, Kenneth John, **Arquitectura carolingia y románica, 800-1200**, 2ª ed., Cátedra, 1991

DUBY, G., **La época de las catedrales: arte y sociedad, 980-1420**, 3ª ed., Cátedra, 1997

ETTINGHAUSEN, Richard, **Arte y arquitectura del Islam, 650-1250**, 4ª ed., Cátedra, 2005

KRAUTHEIMER, J., **Arquitectura paleocristiana y bizantina**, 1ª ed., Cátedra, 1984

WILLIANS, Paul, **Escultura gótica. 1140-1330**, 1ª ed., Cátedra, 1997

YARZA LUACES, Joaquín, **Baja Edad Media: los siglos del gótico**, 1ª ed., Sílex, 1992

YARZA LUACES, Joaquín, **Arte y arquitectura en España**, 6ª ed., Cátedra, 1990

Complementary Bibliography

BRUYNE, Edgan de, **La estética de la Edad Media**, 1ª ed., Visor, 1988

SIMSON, Otto von, **La catedral gótica. Los orígenes de la arquitectura gótica y el concepto medieval del orden**, 1ª ed., Alianza, 1980

TOMAN, Rolf, **El gótico: arquitectura, escultura y pintura**, 1ª ed., Ullman & Könnemann, 2002

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos da plataforma Moovi, polo que todos os alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Applied archaeology				
Subject	Applied archaeology			
Code	004G741V01313			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	2nd
Teaching language	#PortuguêsAmigável Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Lecturers	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
E-mail	fermin@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=999			
General description	Study of European material culture from Protohistory to Late Antiquity, with special attention to the classical period and the geographical scope of the Iberian Peninsula. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students will have shown they have sufficient knowledge and understanding of an area of study, starting after completion of general secondary education, and normally reaching a level of proficiency that, being mostly based on advanced textbooks, will also include familiarity with some cutting-edge developments within the relevant field of study.			
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.			
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.			
B3	To acquire the skills that are necessary to register, analyze and interpret relevant geographical and historical data.			
B6	Future application in an academic and/or professional context, and establishing the foundations for future postgraduate, specialized and/or multidisciplinary studies.			
C18	Knowledge of and ability to use the instruments of compilation of information like bibliographic catalogues, archive inventories and electronic references.			
C23	Ability to identify and use appropriately sources of information for historical research.			
D2	Aplicación dos coñecementos			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			
D7	Capacidade de razoamento crítico			
D9	Traballo en equipo en diversos contextos			

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
(*)	A1	B3	C18	D2
(*)	A3	B6	C23	D7
New	A4	B3	C18	D5 D9

Contents

Topic	
1. Protohistoric archaeology in the Mediterranean	1.1. The Phoenician world 1.2. The peninsular Iberian culture 1.3. The peninsular Hilfort culture
2. Greek archaeology	2.1. The city and the urbanism. Colonial expansion. Public civil and religious architecture. Necropolis and domestic buildings 2.2. Major art: statues and reliefs. Painting and mosaic. 2.3. The Greek ceramic: productions, typology, functionality and iconography.

3. Roman and Late Roman archaeology

3.1. Construction and architecture. Public, private and funerary architecture. Cities and urbanism: Rome and other provincial cities.
 3.2. The army and his settlements. The rural landscape: field organization, roads, hydraulic engineering, villages and countryside houses.
 3.3. Statues, reliefs, paintings and mosaics. The ceramic (productions, typology) and other sumptuary and industrial arts (glass, metals)
 3.4. Necropolis and Early Christian cultural architecture. Sculpture, relief and mosaic.

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	28	10	38
Scientific events	2	0	2
Studies excursion	8	13	21
Presentation	5	5	10
Seminars	5	15	20
Objective questions exam	2	24	26
Report of practices, practicum and external practices	0	6	6
Essay	0	26	26
Systematic observation	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Classroom lectures, given by the professor, about the subject contents, The lessons will cover at least two thirds of the subject.
Scientific events	We reserve two hours to attend transversal activities, organized by the Department of History, Art and Geography and the Faculty of History
Studies excursion	Field trip to observe and study archaeological sites and materials, displayed during the lessons. The trip is planned with a 2 or 3 day duration in a nearby area (aprox. 250 km from Ourense) during the months of April or May.
Presentation	Reduced group (2-3 persons) or individual exposition from the students of one of the specific subthemes, as a lecture for the rest of the students. The exposition must be supported by audiovisual materials (PowerPoint or similar) and the written notes of the presentation submitted
Seminars	Reduced group activities, focused on a deep research about one of the specific subthemes of the subject, agreed with the professor.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Lecturing	Resolution of doubts regarding the contents explained in the lectures. The student's progress will be done by the following means: virtual teaching platform MooVi (all students), classroom attendance (classroom students), virtual classroom in Campus Remoto (telematic students)
Studies excursion	Personal advice and information about the archaeological field trip that will take place during the academic year. The student's progress will be done by the following means: virtual teaching platform MooVi (all students), classroom attendance (classroom students), virtual classroom in Campus Remoto (telematic students)
Tests	Description
Report of practices, practicum and external practices	Resolution of doubts and individual monitoring in the scheduling, organisation, development and presentation of the practical work (specific subtheme discussed in the seminars) by the students, individually or in small groups. The student's progress will be done by the following means: virtual teaching platform MooVi (all students), classroom attendance (classroom students), virtual classroom in Campus Remoto (telematic students)

Assessment			
	Description	Qualification	Training and Learning Results

Studies excursion	The field trip will be evaluated counting the attendance and the submission of a brief report. The evaluated learning results are: "Analysis and assessment of the concepts learned by the use of the sources and the historical interpretation" and "Critical analysis of the historiographic traditions about controversial or general interest subjects"	20	A3 B6 C18 D7
Presentation	The contents covered in the seminars will be evaluated by means of the presentations/expositions of the students, as lectures about a specific chosen subtheme. We will evaluate the contents and methodology of the presentation, as well as the submission of its written notes. The evaluated learning results are: "Elaboration and presentation, oral and written, of a monographic work, individually or in group, based in the sources and specific bibliographic references"	15	A4 B3 C18 D9
Seminars	The contents covered in the seminars will be evaluated by means of the presentations/expositions of the students, as lectures about a specific chosen subtheme. We will evaluate the contents and methodology of the presentation, as well as the submission of its written notes. The evaluated learning results are: "Elaboration and presentation, oral and written, of a monographic work, individually or in group, based in the sources and specific bibliographic references"	15	A4 B3 C18 D9
Objective questions exam	The contents covered in the professor's lectures and the students' presentations will be evaluated by a written exam with short answers (multiple choice questions). There will be two mid-term exams, besides a final exam in each academic sitting. The evaluated learning results are: "Analysis and assessment of the concepts learned by the use of the sources and the historical interpretation" and "Critical analysis of the historiographic traditions about controversial or general interest subjects"	40	A1 B3 C23 D2 D5
Systematic observation	Active participation in the theoretical and practical classes, both in the on-site and the virtual modality (through the virtual teaching platform MooVi). The evaluated learning results are: "Analysis and assessment of the concepts learned by the use of the sources and the historical interpretation" and "Critical analysis of the historiographic traditions about controversial or general interest subjects"	10	C23 D5 D7

Other comments on the Evaluation

The students who choose the virtual or distance mode can follow the subject through the "Curso Virtual" in the virtual teaching platform Moodle, from the University of Vigo. Here they can access to the necessary materials to acquire the competences and achieve the learning results, both in the theoretical and practical contents. The teaching methodologies and the evaluation activities will be specified, as well as the submission calendar (on-site lesson and distance learning). Activities that require the presence of the student will be replaced by others that allow to achieve the same grade percentage. The individual progress of the student involvement through the ITC will be done by means of the platform tools (involvement, access statistics, fulfil online tests and exercises, etc.). The use of the materials available via Moovi by the students must respect the copyright regulations and those test or exams that "copy in essence the works from others, rendering them as their own" (DLE-RAE) will be graded with a zero (the lowest grade).

All the lectures from the professor and the practical lessons (when possible) will be recorded. The recordings will be available for the students in the platform MooVi, where they can watch them whenever they consider it appropriate.

The student must fulfil the minimum assistance requirements to benefit from the continuous evaluation. Besides they must attend the tests that the professor considers necessary. The attendance to the theoretical and practical lessons will be quantified (10%), either on-site in the classroom or in the virtual recordings of the lessons in MooVi.

To pass the subject (and have a weighted average with the evaluation of the practical exercises) it is necessary to obtain a grade equal or higher than 4 in the exam (mid-term exams or final exam). Besides it is necessary to submit a significant enough part of the practical activities, to obtain a grade equal or higher than 3. The same conditions apply for the second examination sitting.

The evaluation of the field trip (20% in the final grade): the attendance to the trip is enough to pass the activity (5 points). The other half of the grade (5 points) will rely in the submission and evaluation of a review about the visited archaeological site. For those students that do NOT participate in the trip: the submission and evaluation (10 points) of a review about an ON-SITE alternative trip (minimum 2 relevant archaeological sites of their choice)

Beside the continuous evaluation, the general norm for the on-site and virtual students, all the students can opt to be evaluated via a "global evaluation" mode. The choice must be communicated to the professor of the subject within 31 days from the beginning of the term (art 19.4 del *Reglamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado*, de la Universidad de Vigo). The global evaluation test will be done by means of:

- A traditional written exam (short questions + explanation of a topic to choose between two). Weight of a 50% from the total grade. The student must achieve in a grade equal or higher than 4 to be averaged with the practical part.
- Submission of a written bibliographic work about a subject related to Roman or Greek archaeology, agreed with the professor, with a minimum extent of 20 pages and a maximum of 30 pages, including the graphic materials (maps, plans, photos, drawings) inserted in the text, and references. It is mandatory to consult and reference at least 5 specific bibliographic references about the selected site or subject. The weight of the work is a 50% of the final grad. The work must be grade equal or higher than 3 to be averaged with the exam.

The final grade will be the arithmetic mean between the exam and the work. The global evaluation tests will rule both in the ordinary sitting of June and the extraordinary sitting of July.

Sources of information

Basic Bibliography

ZARZALEJOS PRIETO, M.; GUIRAL PELEGRIN, C., **Historia de la cultura material del mundo clásico**, UNED, 2010

GUIRAL PELEGRIN, C.; ZARZALEJOS PRIETO, M., **Arqueología I (Arqueología de Egipto y del Próximo Oriente. Arqueología del Egeo. Arqueología de Grecia)**, UNED, 2005

GUIRAL PELEGRIN, C.; ZARZALEJOS PRIETO, M., **Arqueología I (Arqueología de Roma)**, UNED, 2005

Complementary Bibliography

ADAM, J. P., **La construcción romana. Materiales y técnicas**, 2002

GROS, P., **L 'Architecture romaine du début du IIIe siècle av. J: C. a la fin du Haut Empire I. Les Monuments publics, II. Maisons, palais, villas et tombeaux**, 1996-2001

COPPA, M., **Storia dell'urbanistica : le etta ellenistiche**, 1981

GROS, P.; TORELLI, M., **Storia dell' urbanística: il mondo romano**, 1992

AA.VV., **La ciudad hispanorromana**, 1993

AA.VV., **Hispania: el legado de Roma**, 1999

GARCIA y BELLIDO, A., **Urbanística de las grandes ciudades del mundo antiguo**, 1985

ALVAR, J. (Dir), **Entre Fenicios y visigodos: la historia antigua de la Península Ibérica**, La esfera de los libros, 2008

BENDALA, M., **Tartessos, íberos y celtas. Pueblos, culturas y colonizadores de la Hispania Antigua**, 2004

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Archaeology theory and method/O02G251V01204

Other comments

The students must be subscribed to the platform MooVi and have their profiles edited. In the platform will be included detailed and additional information about the contents and activities of the subject, providing also other types of teaching resources (audiovisual material, documents, links, forums, etc.)

Subject taught by a temporary contracted replacement teacher (to be determined), under the teaching coordination of prof. Fermin Perez Losada.

IDENTIFYING DATA				
Accommodation management				
Subject	Accommodation management			
Code	004G741V01314			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Cruz González, María Montserrat			
Lecturers	Cruz González, María Montserrat Sánchez Sello, Francisco Javier			
E-mail	mcruz@uvigo.es			
Web	http://www.fcetou.uvigo.es			
General description	(*)A materia aborda os instrumentos necesarios para a xestión empresarial, profundando nas particularidades das empresas que prestan servizos de aloxamento no sector turístico. Análise das estruturas e organización das empresas de aloxamento. Análise dos aspectos operacionais da xestión hoteleira.			

Training and Learning Results				
Code				
A1	Students will have shown they have sufficient knowledge and understanding of an area of study, starting after completion of general secondary education, and normally reaching a level of proficiency that, being mostly based on advanced textbooks, will also include familiarity with some cutting-edge developments within the relevant field of study.			
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.			
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.			
A5	Students will acquire the learning skills that are required to pursue further studies with a high degree of independence.			
B1	To understand the processes developing in different spatial-temporal scales and in different socio-cultural contexts.			
B3	To acquire the skills that are necessary to register, analyze and interpret relevant geographical and historical data.			
B5	To assess the needs and problems of society and the practical contributions that can be made from the geographical-historical fields, bearing in mind the need for social equality, equality between the sexes, disabilities and education for peace.			
C1	To know the key concepts and developments of the field of Physical Geography.			
C5	Integration of the spatial and temporal dimensions in the explanation of territorial processes.			
C7	Correct use of geographical information as an instrument of interpretation of territorial systems.			
C8	Development and application of methods of field work.			
C11	Knowledge and acquisition of skills in the field of urban and country planning.			
C13	Awareness of and respect for points of view arising in different cultural/national backgrounds.			
D2	Aplicación dos coñecementos			
D3	Capacidade de organización e planificación			
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			

Expected results from this subject				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Students will contextualise the tourist accommodation sector, analysing its evolution and changes, considering its dynamism and progress, obtaining knowledge that satisfies the needs of an increasingly demanding clientele	A1	B3	C1	D2
	A3	B5	C5	D3
	A4		C11	D4
			C13	D5
Students will receive sufficient training to deal with the clientele of companies in the accommodation sector, developing skills in reception and welcome, typifying the differentiated activities of the human resources that make up the different functional departments	A3	B1	C11	D2
	A4	B5	C13	D3
	A5			D4
				D5
Students will gain knowledge of specific nomenclature applied to the different areas of a hotel, as well as knowledge of legal regulations applicable to tourist accommodation, both national and local	A3	B1	C1	D5
		B3	C5	
			C7	
			C8	

As this is a subject with a strong customer service focus, students should be able to solve and deal with situations that will arise in their professional future.

A3 B3 C1 D2
A4 C11 D3
C13 D4

Contents

Topic

The contents of this subject will provide both theoretical and practical knowledge to deal with accommodation management processes, differentiating the activities of the different departments and types of accommodation

THEME 1: INTRODUCTION TO ACCOMMODATION MANAGEMENT
1.1. Concept of accommodation
1.2. Types of accommodation
1.3. Large hotel chains. The main players

THEME 2: AREAS OF ACCOMMODATION HOTEL
2.1. Reception Department
2.2. Apartments Area

THEME 3: ECONOMIC ANALYSIS OF ACCOMMODATION
3.1. Costs in the interdepartmental analysis
3.2. Revenue Management
3.3. Competitive Concept

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	18	18	36
Problem solving	4	12	16
Practices through ICT	13	26	39
Case studies	8	24	32
Problem and/or exercise solving	2	25	27

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	(*)Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas . As sesións teóricas, poden completarse con dinámicas como análises de textos que axuden á comprensión dos conceptos teóricos da materia
Problem solving	(*)Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Exposición e resolución de exercicios prácticos.
Practices through ICT	(*)Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia desenvolvidas na aula de informática.
Case studies	(*)O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices de supervisión do profesor

Personalized assistance

Methodologies	Description
Problem solving	
Practices through ICT	
Case studies	

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
Problem solving (*)Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Exposición e resolución de exercicios prácticos	20	A1 B1 C1 D2 A3 B3 C5 D3 A4 B5 C7 D4 A5 C8 D5 C11 C13
Practices through ICT (*)Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia desenvolvidas na aula de informática.	20	A1 B1 C7 D2 A3 B3 C11 D3 A4 B5 C13 D4 D5

Case studies	(*)Realización de actividades que complementan a sesión maxistral. Comentarios de lecturas de artigos. Realización de exercicios teórico prácticos. Exposicións de actividades, etc. Participación activa na clase.	20	A1 A3 A4 A5	B1 B3 B5	C7 C11 C13	D2 D3 D4 D5
Problem and/or exercise solving	(*)Exame sobre os contidos teórico prácticos da materia. Incluirá preguntas teóricas e algún exercicio práctico.Pode exporse algunha pregunta a desenvolver	40			C1 C5 C7 C8	D5

Other comments on the Evaluation

The planning of the subject involves the application of a continuous assessment system (minimum attendance of 80%). Therefore, the final grade will be obtained from the evaluation of classroom work and two partial tests on the subject taught.

The dates and times of the assessment tests for the different sessions are those specified in the calendar of assessment tests approved by the school board for the 2025-2026 academic year. In the event of conflict or disparity between the dates of the exams, those indicated on the fcetou website will prevail.

Second call: the mark corresponding to the classroom work will be retained for one academic year, June and July calls. Students who do not follow continuous assessment will take a final theoretical-practical exam on all the contents of the course which will represent 100% of the mark.

The deadline to opt for the change from continuous assessment to global assessment shall be 30 working days from the beginning of the term in which the subject is taught.

Sources of information

Basic Bibliography

Blasco, A.(coord.), **Manual de Gestión de Producción en Alojamientos y Restauración**, 9788497564106, Síntesis, 2006

Dorado, J.A., **Dirección de alojamientos turísticos**, 9788499585215, Síntesis, 2017

Complementary Bibliography

Mestre Soler, J.R., **Técnicas de Dirección y Gestión Hotelera**, 9788480888592, Gestión 2000, 2003

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Company: Direction and management of tourism entities I/O04G240V01102

Company: Direction and Management of tourism entities II/O04G240V01203

Human resources management in tourism ventures/O04G240V01305

IDENTIFYING DATA				
Prehistoria da Península Ibérica				
Subject	Prehistoria da Península Ibérica			
Code	004G741V01401			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	#PortuguêsAmigável Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Lecturers	Bello Alonso, Patricia Maria Comendador Rey, Beatriz Pilar			
E-mail	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/my/			
General description	A materia Prehistoria da Península Ibérica impártese no 3º ano do Grao en Xeografía e Historia, dentro do bloque Historia de España. O seu papel básico é iniciar ao alumno nos desenvolvementos xerais da prehistoria peninsular atendendo con especial atención ás fontes arqueolóxicas empregadas para o seu estudo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía			
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.			
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz			
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais			
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade			
C19	Coñecemento da historia nacional propia			
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica			
D2	Aplicación dos coñecementos			
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio			
D7	Capacidade de razoamento crítico			
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.			
D15	Sensibilidade a temas ambientais.			

Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	C16 C19			
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica	A4			D4 D7
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna	A3	B5	C13	D10 D15
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	A5	B3	C23	D2 D4 D7

Contidos	
Topic	
I. O nacemento da Prehistoria e o proceso de hominización da P. Ibérica.	Tema 1.- O Nacemento da Prehistoria peninsular. Tema 2.- O Cuaternario. Tema 3.- A hominización da P. Ibérica. Tema 4.- Do Homo Neandertal ao Homo Sapiens.

II. As bases económicas e de subsistencia.	Tema 1.- Economía cazadora-recolectora e economía produtora. Tema 2.- Modelos de ocupación e asentamento. Tema 3.- Tecnoloxías Prehistóricas. Tema 4.- O intercambio e o desenvolvemento dos circuitos comerciais.
III. As sociedades e as formas simbólicas.	Tema 1.- Arte Prehistórico. Tema 2.- A morte. Tema 3.- A orixe da desigualdade social.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	23	32	55
Seminario	7	10	17
Traballo tutelado	0	25	25
Resolución de problemas	0	8	8
Eventos científicos	2	0	2
Saídas de estudo	6	3	9
Exame de preguntas obxectivas	1	5	6
Traballo	5	8	13
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	5	9
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira colaborativa, en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Eventos científicos	Conferencias, faladoiros, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por relatores/as de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Saídas de estudo	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.
Traballo tutelado	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos. s.
Resolución de problemas	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Os coñecementos adquiridos serán avaliados mediante un proba de preguntas obxectivas. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	40	C16 C19

Traballo	Realizarase un traballo colaborativo con diversas actividades que finalizan na entrega dun documento e que deberá ser exposto. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.	30	A3 B5 C13 D4 A4 D7 D10 D15
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesora. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica	20	A4 D4 D7
Observación sistemática	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorarase a participación activa do alumnado. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	10	A5 B3 C23 D2 D4 D7

Other comments on the Evaluation

- A Material Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, permitirá o acceso aos materiais precisos para adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.
- Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido.
- O estudantado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade, asistindo ás titorías, que serán fixadas nun horario compatible coa súa actividade, para resolver as dúbidas xurdidas no transcurso da avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/a docente considere imprescindibles. No caso do alumnado semipresencial, as actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe da nota.
- Para aprobar a materia, será preciso superar cada un dos bloques de avaliación da materia.
- O alumnado que non siga á modalidade de avaliación continua e que non realice a entrega de, como mínimo, o 80% das actividades prácticas nos prazos establecidos, pasará ao modelo de avaliación final.
- O seguimento individualizado da participación do alumnado (10%) será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios enliña, etc.).
- O estudantado que elixa ser avaliado mediante a modalidade de avaliación global deberá comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo).
- O alumnado que non siga a avaliación continua será avaliado dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 90% da avaliación final, e que examinará a adquisición das competencias tanto teóricas como prácticas.
- Todos os estudantes matriculados na materia deben cumprir o seu compromiso de honestidade académica e respectar os dereitos de autor/a tanto á hora de empregar os materiais postos á súa disposición a través de Moovi, como en calquera tarefa, proba ou exame.
- Calquera indicio de plaxio será cualificado cun cero, entendendo por iso cando se copien no substancial obras alleas, o que inclúe todo tipo de material ou recurso suxeito a propiedade intelectual, desde ideas e imaxes ata softwares ou vídeos, entre outros, sen citarse debidamente dándooas como propias.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Arenas Esteban, J.A., **Introducción a la prehistoria de la península ibérica**, Centro de Estudios Financieros, 2023
- Ayarzagüena, M., Fano, M.A., Menéndez, M., **Prehistoria antigua de la península ibérica**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2021
- Bermúdez de Castro, J.M., **Dioses y mendigos. La gran odisea de la evaluación humana.**, Crítica, 2021
- Bernal, M.A., Santiago, A., **Paleolítico. De los primeros pobladores al ocaso neandertal en la Península Ibérica**, Almuzara, 2021
- Cardoso, J.L., **Pré-História de Portugal**, Universidade Aberta, 2007
- Cruz Berrocal, C., García Sanjuán, L. y Gilman Guillén, A. (coords.), **The Prehistory of Iberia. Debating Early Social Startification and the State**, Routledge, 2012

- Díez, C., Nastri, J. (eds.), **Como sobrevivir con dos piedras y un cerebro. Manual práctico de arqueología experimental.**, Fundación Atapuerca, 2012
- Fernández, V., **Prehistoria. El largo camino de la humanidad**, Alianza Editorial, 2007
- Fernández, A. M., Hernando, A., Maíllo, J. M., Muñoz, F. J., Quesada, J. M., Ripoll, S., **Prehistoria II: las sociedades metalúrgicas.**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2016
- García, M., Zapata, L. (eds.), **Métodos y técnicas de análisis y estudio en arqueología prehistórica: de lo técnico a la reconstrucción de los grupos humanos.**, Universidad del País Vasco, 2013
- Gibaja, J.F., Ibáñez, J.J., Mozota, M., **¿Qué sabemos de? El Neolítico.**, CSIC y Catarata, 2021
- Guerrero, V.M. (coord.), **Prehistoria de las Islas Baleares**, Archaeopress, 2007
- Lillios, K.T., **The archaeology of the Iberian Peninsula: from the Paleolithic to the Bronze Age**, Cambridge University Press, 2020
- Menéndez, M., **Prehistoria de la Península Ibérica : el progreso de la cognición, el mestizaje y las desigualdades durante más de un millón de años**, Alianza Editorial, 2019
- Menéndez, M. (coord.), **Prehistoria Antigua de la Península Ibérica.**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2012
- Menéndez, M. (coord.), **Prehistoria reciente de la Península Ibérica**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2013
- Nicolau, A. (coord.), **Guía Menorca Talayótica. La prehistoria de la isla.**, Triangle Books, 2015
- Quintana-Murci, L., **Humanos: La extraordinaria historia del ser humano: migraciones, adaptaciones y mestizajes que han conformado quiénes somos y cómo somos.**, Deusto, 2022
- Ripoll, S. R., Ibáñez, F. J. M., López, J. M. Q., Fernández, J. M. M., Pardo, J. F. J., **La prehistoria y su metodología.**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2021
- Sánchez-Romero, M., **Prehistorias de Mujeres. Descubre lo que no te han contado.**, Editorial Destino., 2023
- VVAA., **El origen de la desigualdad social**, Desperta Ferro Ediciones, 2023
- Complementary Bibliography**
- Bettencourt, A., **Pré-História do Noroeste Português**, Arkeos, 36. Pré-História do Noroeste Português, 2013
- Bicho, N., Carvalho, A.F., **Manual de Arqueologia Pré-Histórica**, Centro de Estudos de Património. Departamento de Hi, 2006
- Buxó, R., **Arqueobotánica: Los usos de las plantas en la Península Ibérica**, Ariel, 2008
- Cintas Peña, M., **La desigualdad de género en la prehistoria ibérica : una aproximación multi-variable**, BAR, 2020, 2020
- Fernández, E, González, A., Rivero, O., **Prehistoria de la península ibérica**, USAL, 2020
- Gonzalbes, E., **Investigación sobre las comunidades prehistóricas en la zona atlántica del Norte de Marruecos**, Revista atlántica-mediterránea, 2017
- López García, P. (ed), **La Prehistoria en la península Ibérica**, Akal, 2020
- Sala Ramos, R. (ed.), **Los cazadores recolectores del Pleistoceno y Holoceno en Iberia y el Estrecho de Gibraltar, Estado Actual de conocimiento del registro arqueológico.**, 2014
- VV.AA., **Territórios da Pré-História em Portugal**, Arkeos-Perspectivas em Diálogo □ 19. CEIPHAR, 2006

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase una documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

Recoméndase que o alumnado coñeza as ferramentas dixitais básicas (procesado de textos, realización de presentacións, bases de datos, etc.

IDENTIFYING DATA				
Historia antiga da Península Ibérica				
Subject	Historia antiga da Península Ibérica			
Code	004G741V01402			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Reboreda Morillo, Susana María			
Lecturers	López Gómez, Helena Mendez Santiago, Borja Reboreda Morillo, Susana María			
E-mail	rmorillo@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Materia do programa English Friendly. Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés. Coñecemento dos principais acontecementos e dos procesos de cambio e permanencia que tiveron lugar ao longo da Historia Antiga Roma e a Península Ibérica seguindo unha perspectiva diacrónica. Trátase de incentivar a actitude crítica dos alumnos mediante a análise actualizada da realidade de Roma e da Península Ibérica na Antigüidade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C19	Coñecemento da historia nacional propia
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D7	Capacidade de razoamento crítico
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	A5	B5	C16 C19 C23	D1 D3 D7
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado				D1 D7
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna	A4		C13	D7
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas	A5		C19 C23	D3 D4 D11
Comparación da Historia de España con procesos históricos similares do resto do mundo con especial incidencia na Historia de Europa	A4		C13 C19	D3 D4

Contidos

Topic

1. Introducción e contexto.	1.1. Roma: Orixes e a Monarquía. 1.2. Roma: A República. 1.3. Roma: O Imperio. 1.4. Fontes para o estudo da Historia Antiga da Península Ibérica. 1.5. Situación previa: os pobos prerromanos e os pobos colonizadores
2. Hispania Romana: A República. Roma e a Península Ibérica.	2.1. A República romana e a Península Ibérica. 2.2. A orixe e a expansión de Roma na Península Ibérica. 2.3. Os intereses dos romanos da Península Ibérica. 2.4. As transformacións na Península Ibérica.
3. Hispania Romana: O Imperio e a Península Ibérica.	3.1. O final da conquista. 3.2. O Alto Imperio. 3.3. O Baixo imperio. 3.4. As consecuencias da romanización.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	1	3
Lección maxistral	20	15	35
Obradoiro	6	14	20
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	5	13	18
Seminario	5	5	10
Presentación	1	5	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	13	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	22	24
Autoavaliación	0	2	2
Presentación	5	10	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o coñecemento previo do alumnado, así como a presentar a materia. Actividades a través da plataforma Moovi ou a Aula Remota
Lección maxistral	O material docente empregado na aula será subido con antelación á plataforma de teledocencia, así como outros documentos con contidos teóricos que faciliten a comprensión do temario impartido. Exposición por parte do profesorado das claves fundamentais de cada un dos bloques temáticos. As clases serán gravadas e subidas a Moovi.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou completar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas. Actividades na aula ou a través da plataforma Moovi.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o departamento de Historia, Arte e Xeografía e/ou a Facultade de Historia. Se ben a asistencia a esta actividade non é obrigatoria, sería recomendable a súa asistencia a través, de ser posible, da aula remota.
Traballo tutelado	Traballos realizados en grupo (máximo 3 persoas), orientados a fomentar o espírito crítico, o coñecemento dos feitos históricos e a visión dos mesmos dende diversos soportes na actualidade. A asignación de traballos deberá quedar resolta no primeiro mes do cuadrimestre.
Seminario	Sesións presenciais ou virtuais orientadas ao seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e á aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia.
Presentación	As presentacións e exposicións relaciónanse co traballo tutelado, e será exposto na aula (física ou remota) y a través de Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre a teoría da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).

Traballo tutelado	Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de problemas en relación cos traballos realizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).
Seminario	Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).
Presentación	Previo á presentación, se comentarán os aspectos a tratar. Cando se precise, buscarase asesoramento sobre a maneira máis adecuada de levar a cabo a presentación. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).

Avaliación						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Obradoiro	Análises e comentarios críticos das fontes que proporcionan o coñecemento da Historia Antiga da Península Ibérica: textos, iconografía e material arqueolóxico. Poderá completarse cunha análise crítica dalgún documental visionado na aula e subido á plataforma. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	20	A5	C19	D1 D7 D11	
Traballo tutelado	Entrega, na data sinalada, dos traballos realizados de maneira individual ou en grupo sobre a presenza de Roma na Península Ibérica. O alumnado escollerá o tema a tratar con apoio docente. Exporase na aula de forma presencial ou remota. Previamente en formato electrónico. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna. Análise e valoración dos conceptos adquiridos a partir do emprego das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	15	A5	C13 C23	D3	
Presentación	As presentacións e exposicións relaciónanse co traballo tutelado, e será exposto na aula (física ou remota). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou da Península Ibérica, especialmente da Historia Antiga e, de xeito máis concreto, a cultura romana neste ámbito xeográfico. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.	5				
Resolución de problemas e/ou exercicios	Esta proba escrita está unida aos talleres. Consistirá na resolución dun texto a modo de comentario, seguindo as pautas empregadas ao longo do curso nos talleres das sesións prácticas. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica na Antigüedad. Análise e valoración dos conceptos apresos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	15	A5	B5 C16 C19 C23	D11	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Esta proba escrita está unida á sesión maxistral. A través dela valorarase o coñecemento teórico adquirido na materia exposto na aula. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais de Historia Antiga da Península Ibérica. Análise e valoración dos conceptos apresos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	35	A5	B5 C16 C19 C23	D11	
Autoavaliación	Valoración do traballo autónomo do alumnado mediante a realización de cuestionarios sobre os contidos da materia a través de Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia Antiga da Península Ibérica.	10	A5	C16	D1	

Other comments on the Evaluation

Para superar esta materia é imprescindible acadar unha puntuación de 5 entre a resolución de problemas e/ou exercicios e o exame de preguntas de desenvolvemento.

Os/as estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moovi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.

Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os/as estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en Moovi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.). Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á avaliación continúa, serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alvar Ezquerro, Jaime (dir.), **Entre Fenicios y Visigodos. La Historia Antigua de la Península Ibérica**, La esfera de los libros, 2008

Blázquez, J.M^a, Montenegro, A., Roldán, J.M., Mangas, J., Teja, R., Sayas, J.J., García Iglesias, L., **Historia de España Antigua. Tomo II: Hispania romana.**, 5, Catedra, 2007

Bravo Castañeda, G., **Historia del mundo antiguo.**, Alianza, 2008

Bravo, Castañeda, G., **Nueva historia de la España antigua**, Alianza, 2011

Díaz Martínez, P. C., Martínez Maza, C., Sanz Huesma, F.J., **Hispania tardoantigua y visigoda**, Itsmo, 2007

Gómez Espelosín, F. J., **Iberia e Hispania. Recursos para el estudio de la historia de la España antigua**, Universidad de Alcalá, 2011

Gracia Alonso, F., **Roma, Cartago, íberos y celtíberos: las grandes guerras en la Península Ibérica**, Ariel, 2006

Harrison, R. J., **Hispania, provincia imperial**, El País, 2007

Le Roux, P., **Romanos de España: ciudades y política en las provincias, siglos II a. C.-III d. C.**, Bellaterra, 2006

Roldán Hervás, J. M. (dir), **Diccionario Akal de la Antigüedad hispana**, Akal, 2006

Roldán, J.M., Santos Yanguas, J., **Historia de España. Vol.2: Hispania Romana. Madrid.**, UNED, 2004

Sánchez Moreno, E. (edit.), **Protohistoria y Antigüedad de la Península Ibérica. I: Las fuentes y la Iberia colonial**, Silex, 2007

Sánchez Moreno, E., Gómez-Pantoja, J. (coord.), **Protohistoria y Antigüedad de la Península Ibérica II: La Iberia Prerromana y la Romanidad**, Silex, 2008

Celestino Pérez, S., Armada, X.L., Ayán Vila, X.M., Blanco García, J.F., Ferrer Albelda, E., Parcer, **La Protohistoria En La Península Ibérica**, Itsmo, 2017

Complementary Bibliography

Abdreau (et alii), **El hombre romano**, Alianza, 1991

- Andreu Pintado, Javier, Cabrero Piquero, Javier, Rodà de Llanza, Isabel (ed.), **Hispaniae. Las provincias hispanas en el mundo romano**, Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2009
- Arce, J., **El último siglo de la España romana**, Alianza, 2009
- Aubet, Mª E., **Tiro y las colonias fenicias de occidente**, Critica, 1994
- Bravo Castañeda, G., **Hispania y el Imperio**, Síntesis, 2007
- Chaín Galán, A., De La Torre Echávarri, J.I., **Celtíberos. Tras la estela de Numancia (Catálogo exposición)**, Diputación de Soria, 2005
- Chic García, G., **El comercio y el Mediterráneo en la Antigüedad**, Akal, 2009
- Fernández Nieto, F.J. (dir.), **Historia Antigua de Grecia y Roma**, Tirant lo Blanch, 2005
- Gómez Espelosín, F. J., **Guerras ibéricas. Aníbal**, Alianza, 2006
- Gómez Pantoja, J. (coord.), **Historia Antigua (Grecia y Roma)**, Ariel, 2003
- García Moreno, L. et alii, **Historia del mundo clásico a través de sus textos, II. Roma**, Alianza Editorial, 1999
- Gracia Alonso, F. (coord.), **De Iberia a Hispania**, Ariel, 2008
- Jerphagnon, L., **Historia de la Roma Antigua**, Edhasa, 2007
- López Castro, J. L., **Hispania Poena. Los fenicios en la Hispania romana**, Crítica, 1993
- Mangas, J., **Leyes coloniales y municipales de la Hispania romana**, Arco, 2001
- Maya, J. L., **Celtas e iberos en la península ibérica**, Icaria, 1999
- Pastor Muñoz, M., **Viriato. El héroe hispano que luchó por la libertad de su pueblo**, La esfera de los libros, 2004
- Pérez Vilatela, L., **Lusitania. Historia y Etnología**, Real Academia de la Historia, 2000
- Plácido Suárez, D., **Hispania Antigua, vol. I de Historia de España** □ Fontana, J., Villares, R. edit-, Critica, 2009
- Roldán Hervás, J. M., Wulff Alonso, F., **Citerior y Ulterior: las provincias romanas de Hispania en la era republicana**, Itsmo, 2001
- Santos Yanguas, J., **Los pueblos de la España antigua**, Historia 16, 1997
- Sanz, R., **Las migraciones bárbaras y la creación de los primeros reinos de Occidente**, Síntesis, 1995

Recomendaciones

Other comments

Ao inicio do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moovi, polo que todo o alumnado debe estar dado de alta en dita plataforma e ter cubertos os datos de seu perfil, así como a súa fotografía.

IDENTIFYING DATA				
Historia medieval da Península Ibérica				
Subject	Historia medieval da Península Ibérica			
Code	004G741V01403			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Pérez Rodríguez, Francisco Javier			
Lecturers	Galiña Lorenzo, Juan Manuel Pérez Rodríguez, Francisco Javier			
E-mail	fjperez@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento, comprensión e aceptación dos caracteres específicos, principais acontecementos e transformacións da sociedade da península Ibérica durante a Idade Media, prestando especial atención á súa realidade multicultural e ao ter sido o berce da realidade política actual			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C19	Coñecemento da historia nacional propia
D8	Compromiso ético e responsabilidade social
D9	Traballo en equipo en diversos contextos
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D14	Motivación pola calidade
D15	Sensibilidade a temas ambientais.

Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	B3	C16	D11	C19
Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada.	B3	C16	D11	C19
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	A2	B5	C13	D14
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica.	A4	B5	C13	D9 D14
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.	A2	B5	C13 C19	D8 D10 D15
Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional	A2	C13		

Contidos
Topic

1.- Alta Idade Media (ss. V-X)	1.1.- Introdución á Idade Media peninsular 1.2.- Os reinos xermánicos da península Ibérica 1.3.- O predominio e esplendor de Al Andalus 1.4.- Os núcleos cristiáns do norte da Península
2.- Plena Idade Media (ss. XI-XIII)	2.1.- Da superioridade islámica á cristiá 2.2.- O equilibrio dos reinos cristiáns 2.3.- A plenitude da sociedade cristiá peninsular 2.4.- A difícil convivencia das tres culturas
3.- Baixa Idade Media (ss. XIV-XV)	3.1.- A institucionalización das monarquías 3.2.- Crise e recuperación da Europa occidental

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	22	44
Eventos científicos	2	2	4
Traballo tutelado	12	24	36
Seminario	3	12	15
Resolución de problemas de forma autónoma	2	6	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22
Traballo	4	4	8
Exame de preguntas obxectivas	2	10	12

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Sesión orientada a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento das actividades relacionadas coa mesma
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Traballo tutelado	Elaboración e presentación de traballos feitos polo alumnado de forma individual ou en grupo
Seminario	Seguemento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia así como supervisión do traballo autónomo do alumnado en relación coa mesma
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo do alumnado consistente na realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos na plataforma MooVi

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Seguemento e atención individualizada do alumnado na aula, despacho, plataforma MooVi, aula virtual do Campus Remoto ou mediante correo electrónico, coa intención de servir de guía para a realización do traballo e resolver os problemas e dúbidas que poidan xurdir na súa preparación.
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, metodoloxía utilizada para a realización dos exercicios e revisión das probas da avaliación. O seguemento farase a mediante os seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo). Docencia presencial: seguemento na aula e seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: aula Campus Remoto (enlace en MooVi, UVigo).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Avaliación continua do traballo autonómico do alumnado mediante a realización e presentación de tarefas propostas na plataforma MooVi. Con elo dará conta dos seguintes resultados da aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	10	A2 B5 C19 D11

Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación mediante unha proba ao rematar as sesións teóricas con preguntas abertas a desenvolver sobre temas ou cuestións da materia. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica. Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada.	30		C16 C19	
Traballo	Avaliaranse os coñecementos teóricos adquiridos polo alumnado na realización e estruturación do traballo así como a súa capacidade de exposición. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica. Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional.	30	A2 A4	C13 D9 D14	
Exame de preguntas obxectivas	Avaliación mediante unha proba de preguntas curtas. Con elo se dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica. Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada.	30		B3 B5 C19 D8 D10 D15	

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma MooVi (UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e será cualificada cun cero calquera proba ou exame no que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo).

Aqueles alumnos/as que non se acollan á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e formadas tarefas propostas), serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará o 30% restante. O devandito traballo deberá estar asignado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a súa realización en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción non mencionado art. 3.10); para superar a materia requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Loring, M.I.; Pérez, D. e Fuentes, P., **La Hispania tardorromana y visigoda. Siglos V-VIII [Historia de España 3er Milenio, nº 4]**, Síntesis, 2008

Salvatierra, V. e Canto, A., **Al-Ándalus. De la invasión al califato de Córdoba [Historia de España 3er Milenio, nº 5]**, Síntesis, 2008

Álvarez Borge, I., **La Plena Edad Media. Siglos XII-XIII [Historia de España 3er Milenio, nº 8]**, Síntesis, 2003

Guinot Rodríguez, E., **La Baja Edad Media en los siglos XIV y XV. Economía y Sociedad [Historia de España 3er Milenio, nº 9]**, Síntesis, 2003

Monsalvo Antón, J.M., **La Baja Edad Media en los siglos XIV y XV. Política y Cultura [Historia de España 3er Milenio, nº 10]**, Síntesis, 2005

Monsalvo Antón, J. M., **Atlas Histórico de la España medieval**, Síntesis, 2010

Complementary Bibliography

Álvarez Palenzuela, V.A. (dir.), **Historia de España de la Edad Media**, Ariel, 2002

Historia de España, 7. Época medieval. La dinámica política, Istmo, 2005

Historia de España. 8. Época medieval. Administración y gobierno, Istmo, 2003

Historia de España. 9. Época medieval. Economía y sociedad, Istmo, 2004

Historia de España. 10. Época medieval. Iglesia y cultura, Istmo, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna de España/O02G251V01603

Historia medieval de Galicia/O02G251V01907

Subjects that it is recommended to have taken before

Historia medieval universal/O02G251V01304

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través da plataforma Moodle (<http://moovi.uvigo.es>) documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades do curso. Por esta razón os estudantes deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia de América precolombina y colonial				
Subject	Historia de América precolombina y colonial			
Code	004G741V01404			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Gallego			
Department	Historia, arte y geografía			
Coordinator	Campos Álvarez, José Ramón			
Lecturers	Campos Álvarez, José Ramón Lozano Ramírez, Amado Tierra			
E-mail	xrcampos@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Estudio de los orígenes y desarrollo de las culturas indígenas americanas y de los procesos de descubrimiento, conquista y colonización del nuevo mundo. Materia del programa English Friendly: Los/as estudiantes internacionales podrán solicitar al profesorado: a) materiales y referencias bibliográficas para el seguimiento de la materia en inglés, b) atender las tutorías en inglés, c) pruebas y evaluaciones en inglés.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code			
B1	Comprender los procesos que se desarrollan en diversas escalas espacio-temporales y en diversos contextos socio-culturales.		
C12	Conciencia crítica de la relación entre los acontecimientos y procesos actuales y el pasado		
C13	Conciencia de respeto por los puntos de vista que se derivan de antecedentes culturales/nacionales		
C14	Conocimiento de la estructura diacrónica general del pasado		
C16	Conocimiento detallado de uno o más períodos específicos del pasado de la humanidad		
C22	Conocimiento de la historia universal		
D1	Capacidade de análise e síntese		
D2	Aplicación dos coñecementos		
D3	Capacidade de organización e planificación		
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio		
D7	Capacidade de razoamento crítico		
D8	Compromiso ético e responsabilidade social		
D9	Traballo en equipo en diversos contextos		
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.		
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma		
D16	Coñecemento doutras culturas		

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Conocimiento de los conceptos principales de la Historia de América		C14 C16	D4 D7 D9 D10 D16
Conocimiento de los procesos históricos americanos, sus causas, desarrollo y consecuencias	B1	C14 C16	D7 D11 D16
Conocimiento de la Historia americana en una perspectiva comparada	B1	C12 C13 C22	D1 D7 D8 D11 D16

Conciencia crítica de la relación entre los acontecimientos y procesos actuales y el pasado	B1	C12 C13 C14	D2 D3
Análisis y valoración de los conceptos aprendidos a partir del uso de fuentes históricas y de las interpretaciones historiográficas			D2 D7 D16
Elaboración y presentación, oral y escritura, de trabajos monográficos, individuales o colectivos, basados en bibliografía específica	B1	C13	D1 D2 D3 D4 D7 D9

Contenidos

Topic

1. América Precolombina	1.1 Los orígenes del hombre americano 1.2 Las primeras culturas y los modelos de organización social 1.3 Las grandes culturas indígenas
2. América colonial	2.1 Las navegaciones atlánticas 2.2 Descubrimiento y conquista de América 2.3 Los diversos modelos de ocupación del territorio y su organización administrativa 2.4 La economía de las colonias europeas 2.5 Sociedad y cultura en la etapa colonial

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección magistral	22	34	56
Eventos científicos	2	0	2
Trabajo tutelado	5	20	25
Resolución de problemas	4	15	19
Talleres	6	14	20
Seminario	7	15	22
Examen de preguntas objetivas	2	2	4
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Actividades introductorias	Explicación de la metodología y del programa de actividades de la asignatura, así como del sistema de evaluación.
Lección magistral	Exposición de las líneas de interpretación y desarrollo de los temas que forman parte del programa de contenidos.
Eventos científicos	Asistencia a eventos o actividades divulgativas.
Trabajo tutelado	Atención personalizada la resolución de problemas derivados de la realización de los trabajos individuales.
Resolución de problemas	Actividades destinadas a ejercicios prácticos.
Talleres	Sesiones dirigidas a grupos que trabajarán desde lo comienzo del curso en un tema práctico concreto. Estos trabajos tendrán también horas de tutela. Se reservan dos horas para la asistencia a las actividades de temática transversal organizadas desde el Departamento y la Facultad.
Seminario	Discusión y resolución de problemas surgidos en la realización de los trabajos prácticos y en las clases magistrales

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección magistral	La atención personalizada consistirá en la resolución de dudas y revisión de los materiales utilizados por el alumnado. El seguimiento se realizará a través de los siguientes recursos: Curso virtual en la plataforma Moodle (Moovi, UVigo) y correo electrónico. Docencia presencial: seguimiento en el aula y en el seminario de informática de la Facultad. Docencia no presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).

Trabajo tutelado	La atención personalizada consistirá en la resolución de dudas y revisión de los materiales utilizados por el alumnado. El seguimiento se realizará a través de los siguientes recursos: Curso virtual en la plataforma Moodle (Moovi, UVigo) y correo electrónico. Docencia presencial: seguimiento en el aula y en el seminario de informática de la Facultad. Docencia no presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).
Resolución de problemas	La atención personalizada consistirá en la resolución de dudas y revisión de los materiales utilizados por el alumnado. El seguimiento se realizará a través de los siguientes recursos: Curso virtual en la plataforma Moodle (Moovi, UVigo) y correo electrónico. Docencia presencial: seguimiento en el aula y en el seminario de informática de la Facultad. Docencia no presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).

Evaluación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Trabajo tutelado	Las sesiones de trabajo tutelado se evaluarán mediante la realización de un trabajo a desarrollar sobre algún tema del programa. Lo que dará cuenta de los siguientes resultados de aprendizaje: Elaboración y presentación, oral y escritura, de trabajos monográficos, individuales o colectivos, basados en bibliografía específica.	30	B1 C13	D1 D2 D3 D4 D7 D9
Resolución de problemas	Comentarios de texto y material gráfico que será suministrado por el profesor. Lo que dará cuenta de los siguientes resultados de aprendizaje: Análisis y valoración de los conceptos aprendidos a partir del uso de fuentes históricas y de las interpretaciones historiográficas. Evaluación continua del trabajo autónomo del alumnado, a través de la realización de las actividades y pruebas que conforman la programación de la materia. Lo que dará cuenta de los siguientes resultados de aprendizaje: Conocimiento de la Historia de América desde una perspectiva comparada.	20	C22	D2 D7 D16
Examen de preguntas objetivas	Pruebas que evalúan el conocimiento y que incluyen preguntas de respuesta corta, comentarios de textos y de imágenes. Lo que dará cuenta de los siguientes resultados de aprendizaje: Conocimiento de los procesos históricos, sus causas, desarrollo y consecuencias.	40	B1 C14 C16	D2 D7 D11 D16
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada y sistemática para describir y registrar las manifestaciones de comportamiento del alumnado. Evaluación continua de su trabajo autónomo, a través de la realización de las actividades y pruebas que conforman la programación de la materia. Lo que dará cuenta de los siguientes resultados de aprendizaje: Conocimiento de la Historia de América desde una perspectiva comparada.	10	B1 C12 C13 C22	D1 D7 D8 D11 D16

Other comments on the Evaluation

Los estudiantes que se acojan a la modalidad semipresencial podrán seguir la materia a través del Curso Virtual en la plataforma de teledocencia Moodle, de la Universidad de Vigo, que permitirá el acceso a los materiales precisos para la adquisición de las competencias y consecución de los resultados del aprendizaje, tanto en sus contenidos teóricos como prácticos. Se especificarán las metodologías docentes, las actividades de evaluación, junto con el calendario de entrega (presencial o remota) que quedará claramente establecido. Las actividades que requieran presencialidad serán sustituidas por otras que permitan acceder a la misma porcentaje de la nota. El seguimiento individualizado de la participación del alumno a través de las TIC se hará a partir de las herramientas propias de la plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de pruebas o ejercicios on line, etc.). El estudiante deberá cumplir los requisitos mínimos de presencialidad necesarios para la evaluación continua. Asimismo deberá acudir a las pruebas que el/los docente/s dispongan como imprescindibles.

Aquellos estudiantes que elijan ser evaluados mediante la modalidad de evaluación global deberán comunicarlo al profesorado responsable de la materia en el plazo de 31 días hábiles desde el inicio de cada cuatrimestre (artículo 19.4 del Reglamento sobre la evaluación, la calificación y la calidad de la docencia y del proceso de aprendizaje del estudiantado de la Universidad de Vigo).

Los estudiantes que no puedan acogerse a la evaluación continua, serán evaluados de los contenidos del programa de la materia mediante una prueba escrita, que supondrá el 70% de la nota final, y un trabajo obligatorio que representará un 30% de esta.

Fuentes de información

Basic Bibliography

BETHELL, L. (ed.), **Historia de América Latina (Vols. I-IV)**, 1ª, Crítica, 1990-2003

CARRERA DAMAS, G., **Historia General de América Latina**, 1ª, Trotta-UNESCO, 1999-2008

SIXIREI PAREDES, C., **Historia de América. T. I**, 1ª, Ir Indo, 2009

Complementary Bibliography

ALCINA FRANCH, J., **Las culturas precolombinas de América**, 1ª, Alianza Editorial, 2009

AMORES CARREDANO, J.B. (Coord.), **Historia de América**, 1ª, Ariel, 2006

ELLIOTT, J. H., **Imperios del mundo atlántico. España y Gran Bretaña en América (1492-1830)**, 3ª, Taurus Historia, 2011

ESPINO LÓPEZ, A., **La invasión de América**, 1ª, Arpa Editores, 2022

MALAMUD, C., **Historia de América**, 2ª, Alianza, 2010

MARCHENA, J.; GARAVAGLIA, J.C, **América Latina de los orígenes a la independencia**, 1ª, Crítica, 2005

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Historia de América contemporánea/O02G251V01901

Other comments

A lo largo del curso se entregará una documentación detallada sobre el desarrollo de las actividades. Esta información será ofrecida a través de la plataforma Moodle (<https://moovi.uvigo.gal/>), por lo que todos los alumnos deben estar dados de alta en la plataforma y tener cubiertos sus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia da arte moderna				
Subject	Historia da arte moderna			
Code	004G741V01405			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Barriocanal López, María Yolanda			
Lecturers	Barriocanal López, María Yolanda			
E-mail	barriocanal@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Estudo das manifestacións artísticas en Italia nos séculos XV ao XVIII nas grandes xeneralizacións conceptuais que a historiografía artística sinala como Renacemento, Manierismo e Barroco. O seu desenvolvemento comprenderá a análise do proceso de produción e recepción da obra de arte durante estas centurias, a través dos creadores e obras máis significativas, tendo en conta a perspectiva histórica, social, ideolóxica e iconográfica que permiten a súa contextualización, co apoio das fontes literarias e documentais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
C28	Coñecemento das distintas metodoloxías da aproximación á Historia da Arte
C31	Coñecementos básicos de iconografía como clave para a interpretación de imaxes
C32	Coñecemento práctico dos procesos básicos da metodoloxía científica en Historia da Arte
C33	Coñecementos sobre documentación, composición de materiais e técnicas construtivas dos bens artísticos mobles e inmoables
D2	Aplicación dos coñecementos
D7	Capacidade de razoamento crítico

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	A1 B1 C28 D2 A3 C33 D7
Lectura da obra de arte como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado.	A4 B1 C28 D2 C31 D7 C32
Capacidade para a interpretación da obra de arte nos diferentes períodos de estudo dende unha perspectiva metodolóxica múltiple.	A1 C28 D2 A4 C31 C32

Contidos	
Topic	
1. Humanismo e Renacemento	1.1. Concepto. O valor concedido á antigüidade. A preocupación humanista das artes. Arte e humanismo nas Cortes italianas do Renacemento
2. Clasicismo e Manierismo	2.1. Arquitectura e urbanismo no Quattrocento e Cinquecento italiano. O plan central. As teorías sobre a cidade ideal. A plasmación da igrexa triunfante 2.2. Orientacións pictóricas das escolas italianas. 2.3. A síntesis dos valores formais e intelectuais da escultura renacentista

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	26	25	51
Eventos científicos	2	2	4
Saídas de estudo	0	7	7
Traballo tutelado	10	29	39
Seminario	5	3	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	10	11
Traballo	3	7	10
Observación sistemática	0	1	1
Cartafol/dossier	0	8	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	8	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Sesión previa, orientada á presentación do desenvolvemento da materia e primeira toma de contacto cos estudantes
Lección maxistral	Clases expositivas que concentran o aprendizaxe teórico. Nas diferentes sesións se desenvolve o contido do programa, secuenciado en bloques temáticos. Para cada unidade temática ofrécense un esquema básico e bibliografía específica para seguir e profundizar nos contidos. Nas sesións empréganse recursos complementarios (proieccións en power point, fontes documentais e literarias, páxinas de internet, etc.)
Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia
Saídas de estudo	Saídas de estudo para a visita e análise "in situ" de monumentos e conxuntos patrimoniais relacionados co contido da materia
Traballo tutelado	Traballos dirixidos á profundización na materia e ao fortalecemento da capacidade analítica e expositiva do alumnado. Consisten na elaboración dun traballo inédito, de carácter individual, vinculado aos contidos do programa. Valórase o acceso á bibliografía e fontes, a presentación, claridade expositiva, e a metodoloxía empregada.
Seminario	Apoio á formación do alumnado, orientado a resolver as dúbidas ou calquera outra cuestión relacionada coa materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación e resolución das dúbidas plantexadas na realización dos traballos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Seminario	Resolución de dúbidas metodolóxicas sobre os seminarios e actividades prácticas. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi UVigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho, cando sexa posible.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba de resposta longa, na que o alumnado terá que demostrar a comprensión e asimilación dos contidos teóricos da materia. Para superar a materia é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre os 10 do total). Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento da Historia da Arte Moderna como produto dun complexo proceso, aberto e contínuo	40	A3 B1

Traballo	Na súa avaliación se considerarán os seguintes criterios: singularidade e complexidade do tema de estudo escollido, metodoloxía, bibliografía e fontes consultadas, presentación, claridade e orixinalidade expositiva. Con elo o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Capacidade para a interpretación das manifestacións artísticas do período de estudo.	20	A1 A4	C31 D2 C32
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado nas actividades programadas, visitas, debates e presentación de tarefas. Con elo o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Aplicar os coñecementos e demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos a resolución de problemas.	10	A1 A3 A4	
Cartafol/dossier	Informe das saídas de estudo programadas como complemento da materia. Con elo o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Lectura da obra de arte nos diferentes períodos de estudo dende unha perspectiva metodolóxica múltiple	10	A4	B1 C28 D2
Resolución de problemas e/ou exercicios	A sesión maxistral será avliada tamén mediante identificación, análise e comentario de obras de arte correspondentes á época Moderna, con especial atención á súa morfoloxía, tipoloxía e iconografía. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	20	A3	B1

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (Moovi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados de aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial o remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder ao mesmo porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios on line, etc.).

As sesións de lección maxistral do profesor serán gravadas en vídeo. Estas gravacións quedarán a libre disposición dos alumnos a través da plataforma Moodle, onde poderán visualizalas asincrónicamente no momento que o estimen oportuno.

Idénticas condicións rexen para a segunda convocatoria.

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% da mesma.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- ARGAN, Giulio Carlo, **Renacimiento y Barroco. II. De Miguel Ángel a Tiepolo**, 1ª ed, Akal/Arte y Estética, 1987
- BENEVOLO, Leonardo, **Historia de la Arquitectura del Renacimiento: la arquitectura clásica (del siglo XV al siglo XVIII)**, 3ª ed., Gustavo Gili, 1988
- BOUCHER, Bruce, **La escultura barroca en Italia**, 1ª ed., Destino, 1999
- CASTRIA MARCHETTI, Francesca, **El Barroco 1600-1700: el arte europeo de Caravaggio a Tiepolo**, 1ª ed., Electa, 2005
- WITTKOWER, Rudolf, **Arte y Arquitectura en Italia. 1600-1750**, 5ª ed., Cátedra, 1988
- PANOFKY, Erwin, **Renacimiento y Renamientos en el arte occidental**, 3ª ed., Alianza, 1981
- PANOFKY, Erwin, **Estudios sobre iconología**, 4ª ed., Alianza, 1980

WITTKOWER, Rudolf, **Los fundamentos de la arquitectura en la edad del Humanismo**, 1ª ed., Alianza, 1995

WÖLFFLIN, Heinrich, **Renacimiento y Barroco**, 2ª ed., Paidós, 1991

Complementary Bibliography

BLUNT, Anthony, **Teoría de las artes en Italia, 1450-1600**, 10 ed., Cátedra, 2007

BURCKHARDT, Jacob, **La cultura del Renacimiento en Italia**, 2ª ed., Akal/Arte y Estética, 2004

BURKE, Peter, **El Renacimiento italiano: cultura y sociedad en Italia**, 1ª ed., Alianza, 1993

PACCIOAROTTI, Giuseppe, **La pintura barroca en Italia**, 1ª ed., Itsmo, 2000

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso irase complementando a documentación sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moovi. Os alumnos deberán estar dados de alta e co seu perfil editado na plataforma de teledocencia Moodle (acceso via MooVi).

IDENTIFYING DATA				
Paleografía				
Subject	Paleografía			
Code	004G741V01406			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Lecturers	Vaquero Díaz, María Beatriz			
E-mail	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
General description	A materia Paleografía permite ao alumnado coñecer as características gráficas dos ciclos da escritura latina, así como os sistemas abreviativos e de datación documental utilizados. Capacita ademais para ler e editar fontes documentais manuscritas que utilizan o alfabeto latino.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía			
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.			
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares			
C17	Capacidade de ler textos historiográficos e documentos orixinais na propia lingua así como de transcribir, resumir e catalogar información de forma pertinente			
C18	Coñecemento e habilidade para usar os instrumentos de recompilación de información tales como catálogos bibliográficos, inventarios de arquivo e referencias electrónicas			
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica			
D1	Capacidade de análise e síntese			
D2	Aplicación dos coñecementos			
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento			
D6	Resolución de problemas e toma de decisións.			
D7	Capacidade de razoamento crítico			
D9	Traballo en equipo en diversos contextos			
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma			
D14	Motivación pola calidade			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes e das interpretacións	B3	C17	D1 D2 D5 D7	
Participación en seminarios, previa realización de lecturas, sobre un tema concreto	A5	B6 C17 C23	D2 D5 D9 D14	
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en fontes e bibliografía específicas	A4	B6 C17 C18	D2 D6 D11 D14	

Contidos

Topic

1.- Os grandes ciclos da escritura latina.	1.1.- Definición e evolución do concepto de paleografía. 1.2.- Os grandes ciclos da escritura latina e o vocabulario básico da paleografía. 1.3.- O ciclo escriturario romano. 1.4.- As escrituras dos reinos xermánicos. A escritura visigótico-mozárabe. 1.5.- A escritura carolina. 1.6.- A escritura gótica. 1.7.- A escritura cortesana e procesal. 1.8.- A escritura humanística e a imprenta.
2.- Materiais, braquigrafía e datación documental.	2.1.- Materiais e instrumentos escriptorios. 2.2.- Abreviaturas, sistemas abreviativos e signos de puntuación e corrección. 2.3.- Datación documental.
3.- Elaboración de coleccións documentais.	3.1.- Normas de edición documental. 3.2.- Elaboración de índices.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	15	30
Obradoiro	23	15	38
Eventos científicos	2	0	2
Prácticas con apoio das TIC	6	20	26
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	12.5	13.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	12.5	13.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	25	27

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposicións nas que se familiarizará ao alumnado coas principais características gráficas, sistemas abreviativos, normas de edición e sistemas de datación documental da escritura latina.
Obradoiro	Actividades en grupo nas que se realizarán prácticas de lectura, transcripción, datación, edición e elaboración de índices sobre documentación manuscrita pertencente aos distintos ciclos da escritura latina.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Prácticas con apoio das TIC	Traballo autónomo do alumnado a través da realización de exercicios de transcripción e datación documental (Moovi-UVigo).

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais xerados polas actividades de lectura, transcripción, datación, edición e elaboración de índices. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).
Prácticas con apoio das TIC	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os exercicios de transcripción e datación documental. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticas con apoio das TIC	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado a través da realización de exercicios de transcripción e datación documental en Moovi.	10	A4 B6 C17 D2 A5 C18 D6 C23 D7 D11 D14
	Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Participación en seminarios, previa realización de lecturas, sobre un tema concreto. Elaboración e presentación oral e escrita de traballos monográficos individuais ou colectivos baseados en fontes e bibliografía específica.		

Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumnado deberá resolver e explicar exercicios sobre datación documental.	25	A4 B3 C17 D1 B6 C18 D2 D5 D7 D11 D14
	Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes e interpretacións historiográficas.		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumnado deberá resolver e explicar exercicios sobre desenvolvemento de abreviaturas realizados sobre fontes manuscritas.	25	A4 B3 C17 D1 B6 C18 D2 D5 D9 D11 D14
	Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes e interpretacións historiográficas.		
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba na que o alumnado deberá datar, rexestar e transcribir un documento manuscrito.	40	A5 B6 C17 D2 C23 D5 D9 D14
	Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Participación en seminarios, previa realización de lecturas, sobre un tema concreto.		

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en MooVi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual Moovi (UVigo), que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándolas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes e as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Todo o alumnado matriculado na materia ten dereito a *dispor como alternativa de probas de avaliación global* (artigo 64.g dos Estatutos da Universidade de Vigo). Aqueles estudantes que non se acollan á avaliación continua, serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba na que deberán datar, rexestar e transcribir un documento manuscrito (50% da nota final) e outra na que terán que resolver e explicar exercicios sobre datación documental e transcripción de abreviaturas sobre fontes manuscritas (50% da nota final).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ROMERO TALLAFIGO, M. et al., **Arte de leer escrituras antiguas. Paleografía de lectura**, Universidad de Huelva, 1995

Paleografía y Diplomática de la UNED, UNED, 1991

RIESCO TERRERO, A. (ed.), **Introducción a la Paleografía y la Diplomática general**, Síntesis, 1999

CASADO QUINTANILLA, B., **Láminas de la Cátedra de Paleografía y Diplomática**, UNED, 1997

PETRUCI, A., **La ciencia de la escritura. Primera lección de Paleografía**, Fondo de Cultura Económica, 2003

Complementary Bibliography

MILLARES CARLO, A., **Tratado de Paleografía Española**, Espasa Calpe, 1983

BOULLÓN AGRELO, I.; MONTEAGUDO, H., **De verbo a verbo. Documentos en galego anteriores a 1260. Anexo da revista Verba**, Universidade de Santiago de Compostela, 2009

MILLARES CARLO, A. e MANTECÓN, J.I., **Album de paleografía hispanoamericana de los siglos XVI y XVII**, El Albir, 1975

AGUSTÍ, J.; VOLTES, P., **Manual de cronología española y universal**, CSIC, 1952

CAPELLI, A., **Cronologia, cronografia e calendario perpetuo: dal principio dell'era cristiana ai nostri giorni**, Ulrico Hoepli, 1988

RIESCO TERRERO, A., **Diccionario de abreviaturas hispanas de los siglos XIII al XVIII**, 1983

Gallaecia Monumenta Historica, Consello Cultura Galega,

CHARTA, Corpus Charta. Red Internacional,

RIESCO TERRERO, A. et al., **Vocabulario científico-técnico de Paleografía, Diplomática y ciencias afines**, Barrero&Azedo, 2003

DE HAMEL, Ch., **Copistas e iluminadores**, Akal, 1999

CARMONA DE LOS SANTOS, M^a, **Manual de Sigilografía**, Subdirección General de los Archivos Estatales, 1996

RUIZ GARCÍA, E., **Manual de Codicología**, Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1988

ÁVILA SEOANE, N., **Estructura documental. Guía para alumnos de diplomática**, Ediciones Trea, 2014

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Diplomática e arquivística/O02G251V01902

Prácticas externas/O02G251V01981

Traballo de Fin de Grao/O02G251V01991

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través de Moovi documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades da materia. Por esta razón todo o alumnado debe estar dado de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Distribución turística				
Subject	Distribución turística			
Code	004G741V01407			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Mazaira Castro, Andrés			
Lecturers	Mazaira Castro, Andrés			
E-mail	amazaira@uvigo.es			
Web				
General description	A materia de Distribución Turística pretende profundizar no estudo das canles de distribución turística iniciado na materia de Marketing Turístico, prestando especial atención á situación actual do sector así como ás novas tecnoloxías e sistemas globais, co obxectivo de analizar as funcións e a estrutura das canles de distribución do sector turístico			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Analizar o papel que desempeñan os intermediarios no mercado turístico	
Analizar o impacto de Internet e das novas tecnoloxías nos Canales de Distribución Turísticos	

Contidos

Topic	
1. A distribución comercial do sector turístico	1.1. A Distribución no Marco do Business Model. 1.2.- A distribución comercial e o marketing turístico 1.2.1. Distribución comercial e produto turístico 1.2.2. A distribución comercial e o resto de elementos de Marketing Turístico. 1.3. O sistema de distribución no sector turístico 1.4. Funcións de intermediarios no sistema de distribución turística
2. A canle de distribución no sector turístico	2.1. Estructura da canle de distribución no sector turístico 2.2. Aspectos a considerar na elección da canle de distribución no sector turístico 2.3. Criterios de selección de canles de distribución no sector turístico 2.4. Outras decisións estratéxicas na política de distribución turística 2.5. Tipoloxía de intermediarios no sector turístico
3. As axencias de viaxes e outros intermediarios minoristas na distribución turística	3.1. As AAVV na distribución turística 3.2. Tipoloxía e papel das AAVV na distribución turística 3.3. Online Travel Agencies. 3.4.- Outros Intermediarios Minoristas.
4. Os Intermediarios Mayoristas na distribución turística	4.1. O Papel dos Intermediarios Mayoristas na distribución turística 4.2. Tipoloxía e funcionalidades dos Intermediarios Mayoristas na distribución turística
5. A Distribución turística en tempos de Redes	5.1. Impacto de Internet na Distribución Turística 5.2. Desintermediación e Intermediación. 5.3. Web, e commerce e distribución Turística. 5.4. Redes Sociais e Distribución Turística.
6. As centrais de reservas na distribución turística	6.1. Os CRS na distribución turística 6.2. Os GDS na distribución turística
7.- Tempos de Redes e Big Data	*

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	21	36
Resolución de problemas	9.5	20	29.5
Traballo tutelado	10	30	40
Estudo de casos	10	29	39
Traballo	0.5	5	5.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Explicacións detalladas dos contidos do programa docente por parte do profesor na aula
Resolución de problemas	Resolución e presentación por parte do alumno de exercicios e casos planteados polo profesor
Traballo tutelado	Traballos na aula dos alumnos, tanto individual como en grupo para a resolución de exercicios e casos prácticos, ou de temas de actualidade relacionados coa materia
Estudo de casos	

Atención personalizada

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Exame	50	
Resolución de problemas	Consiste na resolución de exercicios e de traballos ben de forma individual ou en grupo	15	
Traballo tutelado	Realización de exercicios e casos na propia aula	15	
Estudo de casos		0	
Traballo	Realización e exposición de traballos en grupo	20	

Other comments on the Evaluation

Aplicarase un sistema dobre de posible avaliación; podendo o alumno optar por aquel que desexe:

Consistirá nunha avaliación durante todo o cuadrimestre, na que se valorará a participación nas clases, o enriquecemento que se faga ao traballo conxunto nas aulas (tanto nas sesións teóricas como nas prácticas), o traballo na resolución de casos prácticos realizado polo alumnos nas clases, os traballos realizados (tanto na aula como fora dela) polos alumnos tanto dun xeito individual como en grupo, así como a presentación dos mesmos.

- Sobre un máximo de 2,5 puntos o traballo realizado en clase .

- Ata 3 puntos unha proba na que resolvan algúns aspectos teórico prácticos realizados coa materia (os alumnos que teñan acadado a puntuación de 5 puntos nas dúas valoracións anteriores non terán que realizar esta proba)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Mercadotecnia turística/O04G240V01303

IDENTIFYING DATA				
Planificación pública do desenvolvemento turístico				
Subject	Planificación pública do desenvolvemento turístico			
Code	O04G741V01408			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Galego			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
Lecturers	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
E-mail	maxose@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=10561			
General description	Planificación Pública do Desenvolvemento Turístico é unha materia básica que se imparte no segundo semestre do terceiro curso do Grao en Turismo. Consta dun total de 6 créditos ECTS, que se corresponden con 150 horas de traballo do alumno, das cales case 50 son actividades presencias, mentres que o resto serán actividades non presencias. Esta materia pretende iniciar ao estudante no coñecemento do papel das Administracións Públicas no sector turístico. Analizaremos cales son os principios básicos das políticas públicas en relación ó turismo, presentaremos a organización administrativa turística e os principais instrumentos de planificación e xestión turística cos que contan as Administracións Públicas. Finalmente, abordaremos a Análise Custo-Beneficio como técnica de avaliación de proxectos e políticas públicas en relación ó turismo. A lingua de impartición será o galego. Non obstante, a materia é English Friendly, con tutorías e posibilidade de acceder a materiais de apoio en inglés para o alumnado que o precise.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo			
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo			
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía			
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.			
B2	Coñecer o territorio (ambiente, sociedade, cultura) dende unha perspectiva diacrónica e sincrónica.			
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.			
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz			
C1	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía física			
C2	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía Humana			
C10	Capacidade de relacionar, sintetizar e expresar información xeográfica en sistemas gráficos e cartográficos			
D3	Capacidade de organización e planificación			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Adquirir coñecementos básicos para entender as competencias e funcionamento das institucións públicas en materia turística.	A2 A3	B3	C1 C2 C10

Recopilar, sinterizar, e analizar información e datos de forma crítica. Elaborar e interpretar indicadores.	A1 A3 A4 A5	B1 B2 B3	C1 C2 C10	
Buscar, seleccionar, ler e comprender bibliografía, e a partir dela elaborar e presentar resultados e informes.	A1 A3 A4 A5	B1 B3 B5	C1 C2 C10	D3
Conocer e aplicar técnicas de avaliación de impactos turísticos, así como métodos de análise da viabilidade social de proxectos turísticos.	A1 A2	B1 B2	C2 C10	D3
Conocer os principais instrumentos de planificación e xestión pública do turismo. Ser capaz de analizar o uso destes instrumentos de forma crítica.	A1 A2 A5	B1 B3	C2 C10	

Contidos

Topic	
1. Introducción ó papel das administracións públicas no turismo.	Efectos ambientais, sociais e económicos do turismo.O papel da Administración Pública. Principios básicos da intervención pública en turismo.
2. A organización administrativa turística	UE, Estado, CCAA e Administración Local. Distribución de competencias. Cooperación e coordinación.
3. Instrumentos de planificación e xestión turística dende as Administracións Públicas	Concepto e indicadores de Turismo Sostible, Turismo en espazos naturais. Valoración económica de servizos recreativos e impactos ambientais. Impostos turísticos.
4. A Análise Coste-Beneficio de proxectos e políticas públicas en relación ó turismo.	Conceptos básicos da avaliación económica dende a perspectiva pública.Criterios de decisión. Risco. Efectos distributivos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	17	30	47
Prácticas con apoio das TIC	6	15	21
Seminario	2	0	2
Resolución de problemas de forma autónoma	15	30	45
Exame de preguntas obxectivas	0	10	10
Traballo	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/o directrices de un traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo, desenvolvidas en aulas de informática.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Apoio ó alumnado tanto de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) como de forma non presencial (a través do correo electrónico ou da plataforma de teledocencia) para a resolución de problemas e/ou exercicios plantexados na aula.
Prácticas con apoio das TIC	Apoio ó alumnado de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) para a análise de datos e elaboración de informes mediante ferramentas informáticas.
Seminario	Apoio ó alumnado tanto de forma presencial en aula para o seguemento de proxectos e tarefas realizadas en grupo.

Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Apoio durante as probas de tipo test e despois das mesmas para obter e proporcionar feedback sobre metodoloxía e contidos.
Traballo	Apoio ó alumnado tanto de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) como de forma non presencial (a través do correo electrónico ou da plataforma de teledocencia) para a elaboración de traballos de investigación e proxectos.

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Resolución de problemas de forma autónoma	Valorarase a capacidade de resolución de problemas, elaboración de informes e indicadores, e aplicación dos coñecementos adquiridos nas clases prácticas.	20	A1 A5	B1 B2 B3	C1 C2 C10
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse dúas probas (25% cada unha) para avaliar a comprensión de coñecementos impartidos en clase maxistral e en prácticas. Estas probas poderán ser tipo test e incluír tamén cuestións/problemas/supostos.	50	A2 A5	B1 B2 B3	C1 C2 C10
Traballo	Valorarase a capacidade para buscar información, organizar o tempo e colaborar con equipos para a realización de traballos e proxectos en grupo.	25	A3	C1 C2 C10	D3

Other comments on the Evaluation

Haberá dúas posibilidades de avaliación, Avaliación Continua (AC) e Avaliación Global (AG):

A) A avaliación da materia por defecto será AC. O 50% da nota configurarase a partir de dous exames sobre os contidos da materia (25% cada exame), o 20 % da nota basearase na resolución de exercicios, prácticas, problemas e análise de caso, e o 30 % será a nota dun proxecto en grupo, de obligatoria entrega e exposición. Para superar a materia por avaliación continua é preciso terse presentado aos dous exames e realizar e presentar o traballo en grupo. A resolución de problemas nas clases prácticas, que serán avaliábeis, non impiden continuar en AC en caso de non ser entregadas, pero figurarán con nota de cero. É necesario acadar unha nota mínima de 3 en cada exame e no traballo para integrar as notas das prácticas (resolución de problemas de forma autónoma). O segundo exame de AC coincidirá en data coa AG en primeira oportunidade.

B) Cando proceda a AG porque o alumnado así o teña decidido nos prazos establecidos polo centro, ou por non ter superado a AC, realizarase a AG. Esta AG incluírá preguntas de tipo test e de resposta curta/problemas sobre o contido das clases maxistras, das prácticas de aula informática, e demais exercicios e tarefas do curso. Neste caso a nota da parte test do exame constituirá o 60% da nota final e a parte de resposta curta o 40%. Esixirase unha nota mínima de 3 puntos en cada parte do exame de cara ao cálculo da nota final. A nota mínima para aprobar a materia será un 5.

Os estudantes que non participen na AC nin realicen a AG, figurarán nas actas como non presentados. Entenderase que o alumnado participa en AC cando entregue algunha tarefa, traballo ou se presente a algún dos exames. Neste caso a nota final será a de AC. Non se gardan notas de exames, prácticas ou traballos para a segunda oportunidade.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso actual.

O horario e lugar de realización de titorías estará publicado na plataforma de teledocencia (MooVi), así como o procedemento de solicitude das mesmas.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Oriol Miralbell Izard, Ramon Arcarons i Simon, Josep Capellà i Hereu, Francesc González Reverté, Jos, **Gestión Pública del Turismo**, 1ª, UOC, 2010

Bengochea, A., Magadán, M., y Rivas, J., **Actividad turística y medio ambiente**, 1ª, Septem Ediciones, 2006

De Rus., G., **Análisis Coste-Beneficio. Evaluación Económica de Políticas y Proyectos de Inversión**, 3ª, Ariel, 2008

Ramón, Ana; Such, María Jesús, **La Economía del Turismo**, 1ª, Universidad de Alcalá, 2022

Pulido Fernández, J.I.; López Sánchez, Y., **Política Económica del Turismo**, 1ª, Pirámide, 2023

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Introducción á economía/O04G240V01103

Economía aplicada ao turismo/O04G240V01301

Turismo e desenvolvemento económico territorial/O04G240V01501

Other comments

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ó longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Asimesmo, aportarase ó alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Promoción turística				
Subject	Promoción turística			
Code	004G741V01409			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language				
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Araújo Vila, Noelia			
Lecturers	Araújo Vila, Noelia			
E-mail	naraujo@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IVA: Inglés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IVA: Inglés			
Code	O04G741V01410			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4	2c
Teaching language				
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description				

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Contidos	
Topic	

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
Description	

Atención personalizada	
------------------------	--

Avaliación		
Description	Qualification	Training and Learning Results

Other comments on the Evaluation	
----------------------------------	--

Bibliografía. Fontes de información	
Basic Bibliography	
Complementary Bibliography	

Recomendacións	
----------------	--

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IVB: Francés				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IVB: Francés			
Code	O04G741V01411			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4	2c
Teaching language	#EnglishFriendly Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.es			
General description	A materia ten como obxectivo perfeccionar ao alumnado na lingua francesa en contexto turístico (nivel b1).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C15	Coñecemento de linguas antigas
D3	Capacidade de organización e planificación
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A1 B4 C14 D3
	A2 B5 C15 D5
	A3 B6
	A4
	A5
Xestionar a relación cos clientes en francés, especialmente no ámbito do turismo.	A1 B4 C14 D5
	A3 B5 C15
	A4 B6
	A5

Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6	C14	D3 D5

Contidos

Topic

1. Describir o camping e os seus equipamentos, aconsellar o cliente e facer o inventario de saída.	As prestacións e os equipamentos do camping. Gramática: os pronomes adverbiais en-y.
2. Orientar os pasaxeiros dun cruceiro, propoñer animacións e diversións.	O barco. As prestacións a bordo. Gramática: a alternancia pasado composto/imperfecto.
3. Descubrir a organización dun evento. Os seus profesionais.	Os diferentes tipos de eventos. Gramática: o condicional presente.
4. Supervisar o desenvolvemento dun salón e acoller un país francófono.	Os datos sobre un país. Gramática: os adxectivos indefinidos.
5. Promocionar un salón nun dossier de prensa e nas redes sociais.	As estratexias de promoción. Os adxectivos valorizantes. Gramática: as hipóteses.
6. Redactar un CV e unha carta de motivación. Presentarse a unha oferta de emprego.	A comunicación profesional escrita. Gramática: os conectores de oposición e de concesión.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	11	11	22
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	4	0	4
Resolución de problemas de forma autónoma	2	27	29
Lección maxistral	4	0	4
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Práctica de laboratorio	0	4	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4
Traballo	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións específicas e adquirir as competencias básicas e de procedemento relacionadas co tema obxecto de estudo. Desenvolvido en espazos especiais con equipos especializados (laboratorios, aulas de informática, etc.)
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Ofreceranse titorías en grupos para consultar calquera cuestión e resolver dúbidas.
Lección maxistral	Abriñanse debates ao finalizar cada bloque para resolver dúbidas.

Avaliación

Description		Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	A2	B1	C14 C15	D3 D5
Práctica de laboratorio	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1		D3 D5
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	A2	B1	C14 C15	D3 D5
Traballo	Os alumnos deberán realizar un oral.	20	A2	B1 B4 B5 B6		D3 D5

Other comments on the Evaluation

Na primeira convocatoria os alumnos deberán asistir a clase para beneficiarse da avaliación continua (con máis de 3 faltas sen xustificar perderase o dereito a avaliación continua) que consistirá na recollida de tarefas e actividades de clase ou casa (40%), 1 control ao finalizar o cuatrimestre (40%, mínimo 5) e entregar un glosario (20%). Para a avaliación continua, será necesario comprar o método de lingua que se utiliza en clase e traelo a diario.

Aqueles alumnos que non superen a materia durante o curso terán que presentarse ao exame final escrito (80%, mínimo un 5) e entregar un glosariol (20%). Tamén poderán presentarse ao examen final aqueles alumnos que desexen subir nota.

Na segunda convocatoria os alumnos deberán realizar un exame final da materia (80%, mínimo un 5) e entregar un glosario (20%).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aragón, M., Eurrutia, M y otros, **Diccionario de términos de turismo**,

Laygues, Arnaud; Coll, Andreu, **Le français en contexte: tourisme**,

Complementary Bibliography

Calmy, A.M., **Le français du tourisme**,

Corbeau, S y otros, **Tourisme.com**,

Descotes-Genon, C. y otros, **La voyagerie**,

Lexitour, **Les 1700 mots des métiers du tourisme**,

Pierre, C. y otros, **Le lexique tourisme espagnol-français**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés/O04G240V01506

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IB: Francés/O04G240V01306

Linguas estranxeiras para o turismo IIB: Francés/O04G240V01406

Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés/O04G240V01506

Other comments

E necesario ter cursado as anteriores materias de francés (I,II,III) da titulación para seguir perfeccionando a lingua francesa no contexto turístico (nivel B1).

IDENTIFYING DATA				
Linguas estranxeiras para o turismo IVC: Alemán				
Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IVC: Alemán			
Code	O04G741V01412			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4	2c
Teaching language	Alemán			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Otero Villena, Almudena			
Lecturers	Otero Villena, Almudena			
E-mail	almudena.otero.villena@uvigo.gal			
Web	http://Moovi			
General description	Neste nivel termínase de consolidar a base adquirida anteriormente nos estudos da lingua alemá con especial aplicación ó sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B1	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais.
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
B6	Aplicalas no contexto do futuro académico e/ou profesional; e crear as bases para futuros estudos de postgrao, especializados e/ou multi-disciplinares
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C15	Coñecemento de linguas antigas
D3	Capacidade de organización e planificación
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en alemán procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	A1 B4 C14 D5 A2 B6 C15 A3 A5
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en alemán, sobre diversos temas e experiencias.	A1 B4 C14 D3 A2 B5 C15 D5 A4 B6 A5

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6	C14 C15	D3 D5
Xestionar a relación cos clientes en alemán, especialmente no ámbito do turismo.	A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14 C15	D5
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6	C14	D5
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6	C14	D3 D5

Contidos

Topic	
Unidade 10 · Studium, Beruf und Reisen	· Falar do transcurso dun día, falar do pasado, falar da procura de traballo, falar por teléfono, falar do traballo, falar de viaxes e excursións (natureza, monumentos etc.) · O Perfekt: Satzklammer, o Partizip II: verbos regulares, irregulares, e verbos que terminan en -ieren, dás Perfekt con *haben/*sein
Unidade 11 · Die Jacke gefällt mir	· Falar de roupa, entender gabanzas, falar do pasado, conversacións á hora de comprar roupa, pedir información e responder, realizar unha procura de información sobre Berlín · Os pronomes interrogativos *Welcher? *Welches? *Welche?, os demostrativos *dieser, *dieses, *diese, o Partizip II: verbos separables e non separables, os pronomes persoais en Dativ
Unidade 12 · Ab in den Urlaub	· O transporte (público, aluguer de coche, motos, cruceiros, rutas organizadas), na axencia de viaxe (buscar ofertas, paquetes de vacacións, reservas), unha visita guiada pola cidade, descrición do camiño, falar do tempo, falar e escribir sobre destinos de viaxe · O pronome *man, a conxunción *denn, os pronomes interrogativos *Wer? *Wen? *Wem? *Was?, indicar a hora: preposicións con Dativ
Unidade 13 · Projekte	· Buscas · Informes · Presentacións

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	11.25	16	27.25
Resolución de problemas	11.25	16	27.25
Lección maxistral	1	3.5	4.5
Práctica de laboratorio	2	6	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Atención das consultas do alumnado relacionadas coas prácticas de laboratorio. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula de laboratorio).
Resolución de problemas	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos problemas e/ou exercicios realizados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).

Avaliación				
	Description	Qualification	Training and Learning Results	
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Estas probas serán orais e escritas.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6 D3 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen a redacción de breves textos e a preparación de presentacións orais sobre aspecto do sector, especialmente de "Landeskunde".	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6 C14 C15 D3
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6 C14 C15 D3 D5

Other comments on the Evaluation

É condición obrigatoria para ser avaliado/a de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificadas para unha asistencia inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado canto antes.

A práctica de laboratorio (40%) consiste nunha **participación activa** en todas as actividades que se desenvolven en clase - e a súa adecuada preparación en casa - con atención especial á produción oral.

A resolución de problemas/exercicios (20%) consiste tanto na redacción de breves textos como presentacións orais adaptados ao nivel de aprendizaxe do alumnado sobre aspectos relacionados co sector turístico, especialmente de "Landeskunde".

O exame de preguntas obxectivas (40%) consiste en avaliar as competencias adquiridas en clase incluída a comprensión oral mediante un exame escrito. Este control final realízase na última sesión do cuadrimestre e é necesario obter como mínimo un 5 para facer a media coas outras partes e aprobar a avaliación continua.

No caso de optar pola avaliación global é necesario comunicallo por escrito ao profesorado nos primeiros trinta días hábiles tras o inicio do cuadrimestre. No caso de avaliación global, o 100% da nota é a obtida no exame final.

O mesmo sistema aplícase na segunda convocatoria (xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Netzwerk neu A1.2, 978-3-12-607169-7, Klett, 2024

<https://dict.leo.org/spanisch-deutsch/>, Diccionario con pronunciación y tablas de flexión,

Complementary Bibliography

<http://dw-world.de>,

<http://idiomas.astalaweb.com/alem%C3%A1n/e/Diccionarios-a.asp>,

<http://www.aulafacil.net/CursoAleman/CursoAleman.htm>,

<http://www.deutschonline.de/Grammatik/inhalt.htm>,

<http://www.daf-portal.de/uebungen/index.php?viewCat=1%20>,

Deutsch im Hotel, 9783190216468, Hueber, 2002

Hallo aus Berlin (Video),

Menschen A1.2, 978-3195619011, Hueber, 2024

www.turgalicia.es,

Herzlich willkommen, 978-3-12-606182-7, 2012, Klett

Zimmer frei neu, 978-3468494123, 2006, Langenscheidt

Stefanie Dengler, Tanja Mayr-Sieber, **Netzwerk neu A1-B1. Grammatik A1-B1**, 978-3-12-607178-9, 2021, Klett

Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. 2. aktualisierte Ausgabe (A1-B1), 978-3-06-122964-1, 2023, Cornelsen

Brigitte Braucek/ Andreu Castell, **Gramática básica del alemán con ejercicios A1-B1**, 978-3-19-811735-4, 2017Idiomas/Hueber,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IIIC: Alemán/O04G240V01507

IDENTIFYING DATA				
Foreign languages for tourism 4D: Portuguese				
Subject	Foreign languages for tourism 4D: Portuguese			
Code	004G741V01413			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4th	2nd
Teaching language	Portuguese			
Department				
Coordinator	Dacosta Pérez, Fernando			
Lecturers	Dacosta Pérez, Fernando			
E-mail	fernando.dacosta.perez@uvigo.gal			

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA				
Investigación de mercados turísticos				
Subject	Investigación de mercados turísticos			
Code	004G741V01414			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language				
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Fraiz Brea, José Antonio			
Lecturers	Fraiz Brea, José Antonio			
E-mail	jafraiz@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject		Training and Learning Results		
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Taxation of tourist companies				
Subject	Taxation of tourist companies			
Code	004G741V01415			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4th	2nd
Teaching language				
Department				
Coordinator	Vaquero García, Alberto			
Lecturers	Vaquero García, Alberto			
E-mail	vaquero@uvigo.es			

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA				
Turismo e desenvolvemento económico territorial				
Subject	Turismo e desenvolvemento económico territorial			
Code	O04G741V01501			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Álvarez Díaz, Marcos			
Lecturers	Álvarez Díaz, Marcos			
E-mail	marcos.alvarez@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia céntrase no estudo do papel do turismo como motor de desenvolvemento económico a nivel local e rexional. Aborda as dinámicas de planificación, xestión e promoción dos territorios turísticos, así como os seus impactos socioeconómicos e ambientais. O curso tamén examina estratexias para fomentar un turismo sostible que equilibre o crecemento económico coa conservación dos recursos territoriais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Contidos	
Topic	

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description

Atención personalizada	

Avaliación		
Description	Qualification	Training and Learning Results

Other comments on the Evaluation	

Bibliografía. Fontes de información	
Basic Bibliography	
Complementary Bibliography	

Recomendacións	

IDENTIFYING DATA				
Sistemas de información para a xestión turística				
Subject	Sistemas de información para a xestión turística			
Code	004G741V01502			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language				
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Carlos Villamarín, Pablo de			
Lecturers	Carlos Villamarín, Pablo de			
E-mail	pdecarlo@uvigo.es			
Web				
General description				

Resultados de Formación e Aprendizaxe
Code

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Contidos
Topic

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students			

Metodoloxía docente
Description

Atención personalizada

Avaliación		
Description	Qualification	Training and Learning Results

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información
Basic Bibliography
Complementary Bibliography

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Xestión de restauración				
Subject	Xestión de restauración			
Code	004G741V01503			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language				
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Sánchez Sello, Francisco Javier			
Lecturers	Sánchez Sello, Francisco Javier			
E-mail	javiss@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Xestión dos recursos financeiros				
Subject	Xestión dos recursos financeiros			
Code	004G741V01504			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language				
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Sánchez Fernández, Patricio			
Lecturers	Sánchez Fernández, Patricio			
E-mail	patricio@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Recursos territoriais				
Subject	Recursos territoriais			
Code	004G741V01505			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language				
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Patiño Romarís, Carlos Alberto			
Lecturers	Patiño Romarís, Carlos Alberto			
E-mail	carlosalberto.patino@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject		Training and Learning Results		
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Historia moderna de España				
Subject	Historia moderna de España			
Code	004G741V01506			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Lecturers	López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
E-mail	marial@uvigo.gal antonio.presedo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento dos fundamentos básicos da civilización e sociedade españolas da Idade Moderna, nas súas vertentes política, económica, social e cultural; e a súa interrelación con outras civilizacións e sociedades europeas e ultramarinas			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C19	Coñecemento da historia nacional propia
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D9	Traballo en equipo en diversos contextos
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D14	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica				C16 C19
Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada	A1	B3		C16 C19
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado				C12
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas		B3		
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados na bibliografía específica	A4	B5		D4 D9 D14

Contidos

Topic	
1. Bases estruturais	1.1. Demografía, poboación e sociedade na España moderna 1.2. Os sectores económicos na España moderna 1.3. O pensamento económico hispano: teoría e práctica (séculos XVI-XVIII)

2. Cultura e mentalidades	2.1. O problema do Renacemento español e a reforma católica 2.2. A cultura do Barroco e da Ilustración en España 2.3. Cultura popular e mentalidades na época das Luces
3. Política e relacións internacionais	3.1. Os Reis Católicos e a Monarquía española no século XVI (reinados de Carlos I e Felipe II) 3.2. A Monarquía española no século XVII: os denominados "Austrias menores" 3.3. A España borbónica. A crise do Antigo Réxime en España

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	34	58
Resolución de problemas	9	30	39
Obradoiro	4	6	10
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	3	14	17
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15
Observación sistemática	0	4	4
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.			

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Sesión dedicada á presentación do programa da materia, e a tomar un primeiro contacto cos/os alumnos/as o fin de coñecer o seu interese e motivación pola mesma
Lección maxistral	Exposición detallada por parte do docente dos contidos teóricos da materia, destacando aquelas liñas básicas que haberán de permitir o desenvolvemento das actividades relacionadas co temario.
Resolución de problemas	Actividades encamiñadas a resolución de exercicios prácticos relacionados cos contidos da materia. Inclúe o traballo con materiais bibliográficos.
Obradoiro	Actividades encamiñadas ao traballo intensivo do alumnado sobre un aspecto, tema ou conxunto de temas do programa, que implicará a lectura e manexo de bibliografía específica, responder a preguntas guía formuladas polo docente, a realización de ensaios e cuestionarios, así como a participación nas sesións de debate que leven a cabo. Dentro das mesmas inclúense dous seminarios programados.
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas polo Departamento de Historia, Arte e Xeografía ou ben pola Facultade de Historia.
Seminario	Seguimento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia, así como doutros traballos e exercicios prácticos requiridos aos alumnos.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Seminario	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Avaliación	
Description	Qualification Training and Learning Results

Resolución de problemas	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos criterios fixados polo docente, dos exercicios e materiais elaborados na sesión prácticas. Pode incluír a realización dalgún cuestionario. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos apresetados a partir do uso de fontes históricas e bibliográficas.	25	A4 B3 C19 D4 D9 D11 D14
Obradoiro	Presentación e análise crítica de materiais relacionados cos contidos da materia, traballados previamente ou debatidos na aula. Valorarase o grao de participación dos/os alumnos/as en devanditos debates. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado e respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.	5	A4 B5 D9
Exame de preguntas obxectivas	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliáranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de resposta curta (proba A). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas A (Exame de preguntas obxectivas) e B (Exame de preguntas de desenvolvemento). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i) Coñecemento dos acontecementos da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva diacrónica e comparada; ii) Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	30	C12 C16 C19
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliáranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de desenvolvemento (proba B). Esta proba consiste na análise pormenorizada de varios documentos (en diversos formatos: textos, táboas, gráficas, mapas históricos, documentos iconográficos...) relacionados con contidos diferentes do temario. Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas B (Exame de preguntas de desenvolvemento) e A (Exame de preguntas obxectivas). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i) Coñecemento dos acontecementos da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva diacrónica e comparada; ii) Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	30	C12 C16 C19
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización e presentación en tempo e forma das distintas tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, tutorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: elaboración de traballos básicos e resolución de problemas.	10	C16 D11 C19

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade establecidos como necesarios para a avaliación continua, así como facer a entrega en tempo e forma da totalidade das tarefas asociadas. De igual maneira, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificáranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo). Estes/as alumnos/as serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que representará o 30% restante. Tal como se indica na descrición pormenorizada das probas, esta proba escrita constará de dúas partes: unha equivalente ao Exame de preguntas obxectivas

(proba A), e outra equivalente ao Exame de preguntas de desenvolvemento (proba B). Así mesmo, o devandito traballo deberá estar asinado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a realización do mesmo en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción mencionada no art. 3.10), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Domínguez Ortiz, A. (dir.), **Historia de España, vols. 5, 6 e 7**, 1.ª edición, Planeta, 1988-89
 Floristán, A. (coord.), **Historia de España en la Edad Moderna**, 1.ª edición, Ariel, 2004
 Fontana, J. & Villares, R. (dirs.), **Historia de España, vols. 3, 4 e**, 1.ª edición, Crítica & Marcial Pons, 2007-08
 Jover Zamora, J. M.ª (dir.), **Historia de España, fundada por Ramón Menéndez Pidal, vols. 17 a 31**, 1.ª edición, Espasa-Calpe, 1989-
 Martínez Ruiz, E. et al., **España moderna**, 1.ª edición, Istmo, 1992
 Rodríguez García, J. & Castilla Soto, J., **Diccionario de términos de Historia de España. Edad Moderna**, 1.ª edición, Ariel, 2005

Complementary Bibliography

Lynch, John, **Historia de España. Vol. 5. Edad Moderna - Crisis y Recuperación, 1598-1808**, Crítica, 2005
 García Cárcel, R.; Simón Tarrés, A.; Rodríguez, A.; Contreras, J., **Manual de historia de España. 3. Siglos XVI-XVII**, 1.ª edición, Historia 16, 1991
 Artola, M., **La Hacienda del Antiguo Régimen**, 1.ª edición, Alianza, 1982
 Capel Martínez, R. M.ª & Cepeda Gómez, J., **El siglo de las Luces. Política y sociedad**, 1.ª edición, Síntesis, 2006
 Comín, F., Hernández, M. & Llopis, E. (eds.), **Historia económica de España: siglos X-XX**, 1.ª edición, Crítica, 2002
 Domínguez Ortiz, A., **Sociedad y estado en el siglo XVIII español**, 1.ª edición, Ariel, 1976
 Elliott, J., **La España Imperial, 1469-1716**, 5.ª edición, Vicens Vives, 1986
 Fernández Albaladejo, P., **Fragmentos de Monarquía. Trabajos de historia política**, 1.ª edición, Alianza, 1992
 Franco Rubio, G. A., **Cultura y mentalidad en la España Moderna**, 1.ª edición, Mergablum, 1999
 García Cárcel, R., **Las culturas del Siglo de Oro**, 1.ª edición (red. 1989), Historia 16, 1998
 González Enciso, A. et al., **Historia económica de la España moderna**, Actas, 1992
 Lynch, J., **Los Austrias (1516-1700)**, 3.ª edición, Crítica, 2007
 Lynch, J., **El siglo XVIII**, 1.ª edición, Crítica, 1991
 Marcos Martín, A., **España en los siglos XVI, XVII y XVIII: economía y sociedad**, 1.ª edición, Crítica, 2000
 Nadal, J., **La población española. Siglos XVI al XX**, 2.ª edición corr. y aum., Ariel, 1986
 Sánchez Blanco, F., **La Ilustración en España**, 1.ª edición, Akal, 1997
 Vincent, B. & Ruiz Ibáñez, J. J., **Los siglos XVI-XVII. Política y sociedad**, 1.ª edición, Síntesis, 2007

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna universal/O02G251V01402
 Historia: Metodoloxía da historia/O02G251V01401

Other comments

Recoméndase ter cursado a materia de Historia Moderna Universal. Así mesmo, cursar a materia de Historia Moderna de Galicia que se imparte no curso seguinte.
 Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia contemporánea de España				
Subject	Historia contemporánea de España			
Code	004G741V01507			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	En constitución Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	Lozano Ramírez, Amado Tierra Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
General description	Coñecemento dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Historia contemporánea española.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C19	Coñecemento da historia nacional propia
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D9	Traballo en equipo en diversos contextos
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia			
Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica			C16 C19
Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada	A1		C16 C19
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado			C12
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna			C13
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica	A4	B3	D4 D9 D11

Contidos	
Topic	
1. A CRISE DO ANTIGO RÉXIME E A IMPLANTACIÓN DO ESTADO LIBERAL	1.1. O reinado de Fernando VII. 1.2. A Era Isabelina. 1.3. O Sexenio Democrático. 1.4. A Restauración Borbónica. 1.5. As transformacións económicas e sociais.
2. A CRISE DO ESTADO LIBERAL, DITADURA, REPÚBLICA E GUERRA CIVIL	2.1. A crise da Restauración. 2.2. A Ditadura de Primo de Rivera. 2.3. A Segunda República. 2.4. A guerra civil.

3. FRANQUISMO E TRANSICIÓN DEMOCRÁTICA. A ESPAÑA ACTUAL	3.1. A consolidación do réxime franquista. 3.2. O segundo franquismo. 3.3. A transición a democracia e os gobernos de Felipe González. 3.4. A España actual.
---	---

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	55	77
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	8	14	22
Traballo tutelado	5	30	35
Resolución de problemas de forma autónoma	2	1	3
Resolución de problemas	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Explicación dos contidos máis relevantes da materia por parte do profesor.
Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal ou diversa organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía, a Facultade de Historia ou a Área de Historia Contemporánea.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual ou en grupo sobre un tema específico a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistrais.
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da época contemporánea ou á realización de traballos monográficos, individuais ou colectivos baseados en bibliografía específica. Deberán estar asignados inexcusablemente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades orientadas á resolución de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistrais que inclúan a resolución de forma autónoma de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos, análise e interpretación de materiais gráficos, videográficos e filmográficos, etc.
Resolución de problemas	Sesións orientadas á formulación de cuestións relacionadas coa materia nas que o alumnado, baixo a supervisión do profesorado e co seu seguimento e orientación, debe desenvolver as solucións axeitadas para a resolución do problema ou exercicio presentado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá no seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle (MooVi), Uvigo). ALUMNADO PRESENCIAL: seguimento na aula e nas titorías. ALUMNADO NON PRESENCIAL: Campus Remoto (enlace MooVi).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá no seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación de actividades, probas de avaliación e realización dos traballos en grupo. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle (MooVi, Uvigo). ALUMNADO PRESENCIAL: seguimento na aula e nas titorías. ALUMNADO NON PRESENCIAL: Campus Remoto (enlace MooVi).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Seminario	Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 0,75 puntos dun máximo de 1,5 puntos.	15	C12

Traballo tutelado	Presentación, defensa e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a bibliografía e o seu uso correcto e a presentación e exposición formal do mesmo. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica ou no traballo con fontes históricas e análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 1,5 puntos dun máximo de 3 puntos.	30	A4 B3	D4 D9 D11
Resolución de problemas de forma autónoma	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos sinalados. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 0,25 puntos dun máximo de 0,5 puntos.	5		C13
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame escrito. Valoraranse os coñecementos teóricos da disciplina, a estruturación lóxica das ideas, a conciencia evolutiva dos distintos procesos históricos, a claridade expositiva, o espírito crítico, a madurez do estilo literario (sintaxe, léxico, ortografía, etc.) e a coherencia expositiva. Todo elo mediante probas de avaliación que poderán incluír preguntas ou temas de resposta longa ou de desenvolvemento, comentarios e composicións de texto histórico, incluíndo o comentario de gráficas, imaxes, textos escritos, etc., e cuestións de resposta breve orientadas a determinar a adquisición dos conceptos básicos da materia polo alumnado. Para superar a materia será preciso acadar unha cualificación mínima de 2 puntos dun máximo de 4. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada e coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica.	40	A1	C16 C19
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado e da súa participación activa a través da realización da totalidade das actividades e probas que conforman a programación da materia, incluído o foro. Para o seu control é imprescindible a entrega dunha ficha por parte do alumnado antes de rematar a primeira quincena do cuadrimestre. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en fontes e bibliografía específicas.	10	A4	C12

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e, no seu caso, o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, participación en foros, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo), examinarase de todo o programa da materia, o cal deberá preparar a partir da bibliografía básica sinalada, mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e do resto das actividades prácticas fixadas no

curso, que suporán en conxunto un 30% da nota. Todas estas probas, no caso de que así o requiran, deberán estar asignadas, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial de cada convocatoria ou oportunidade e entregaranse non máis aló da data de realización do mesmo en cada una destas. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción polo mencionado art. 64.g), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto na parte teórica como en todas e cada unha das probas que conforman a parte práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aviles, J.; Egidio, A. y Mateos, A., **Historia Contemporánea de España desde 1923. Dictadura y democracia.**, Ed. Centro de Estudios Ramón Areces, 2011

Buldain Jaca, B. (dir.), **Historia Contemporánea de España (1808-1923)**, Akal, 2011

Canal, J. (dir.), **Historia Contemporánea de España. 2 vols.**, Taurus, 2017

Complementary Bibliography

VV.AA., **Historia de España (vols. 6 a 12)**, Marcial Pons, 2006-2014

Paredes, J. (coord.), **La España contemporánea**, Ariel, 2010

Guerrero, A.; Rueda, G. y Pérez garzón, J. S., **Historia política, 1808-1874**, Ediciones Itsmo, 2004

Avilés, J.; Sueiro, S. y Elizalde, M. D., **Historia política, 1875-1939**, Ediciones Itsmo, 2002

Marín, J. M.; Molinero, C. e Ysàs, P., **Historia política 1939-2000**, Ediciones Itsmo, 2001

Rueda Herranz, G., **España 1790-1900. Sociedad y condiciones económicas**, Ediciones Itsmo, 2006

Sánchez Marroyo, F., **La España del Siglo XX. Economía, demografía y sociedad**, Ediciones Itsmo, 2003

Artola, M., **La burguesía revolucionaria (1808-1874)**, Alianza Editorial, 2006

Martínez Cuadrado, M., **La burguesía conservadora (1874-1931)**, 1º, Alianza Editorial, 1974

Tusell, J., **Historia de España en el siglo XX.**, 1ª, Taurus, 1998

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil

IDENTIFYING DATA				
Historia: Mundo actual				
Subject	Historia: Mundo actual			
Code	004G741V01508			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	En constitución Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	García Varela, Pablo Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Estudo dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade a partires da segunda metade do século XX en perspectiva diacrónica, con especial atención á realidade europea sen renunciar ao estudo comparado doutros espazos mundiais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C21	Coñecemento da historia da integración europea
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D15	Sensibilidade a temas ambientais.

Resultados previstos na materia		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	B5	D1
Coñecemento da Historia da integración europea		C21
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	A4	C12
Elaboración de traballos básicos e de iniciación		D1 D3 D4 D11 D15

Contidos	
Topic	
1. Os fundamentos do mundo actual.	1.1. A Guerra Fría e a política de bloques. 1.2. A evolución económica a partires da Segunda Guerra Mundial. 1.3. O mundo capitalista. O proceso de integración europea. 1.4. O mundo comunista. 1.5. Descolonización e Terceiro Mundo.
2. Entre dous milenios.	2.1. A nova Orde Internacional. 2.2. A crise do Estado de Benestar. 2.3. Os grandes conxuntos rexionais. 2.4. Os retos do presente.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	55	77
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	5	30	35
Seminario	8	14	22
Resolución de problemas de forma autónoma	2	1	3
Resolución de problemas	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	0	6
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Sesións orientadas a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses.
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor.
Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía, a Facultade de Historia e a Área de Historia Contemporánea
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da época contemporánea. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual ou en grupo sobre un tema específico a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistrais.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades orientadas á resolución de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistrais que inclúan a resolución de forma autónoma de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos e análise e interpretación de materiais gráficos, videográficos é/ou filmográficos.
Resolución de problemas	Sesións orientadas á formulación de cuestións relacionadas coa materia nas que o alumnado, baixo a supervisión do profesorado, debe desenvolver as solucións axeitadas para a resolución do problema ou exercicio presentado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais.
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results
Traballo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación. Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 1,5 e máxima de 3 puntos.	30 D3 D4 D11 D15

Seminario	Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidades para fomentar o debate, a discusión e a participación.	15	
	Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da Historia da integración europea Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado Elaboración de traballos básicos e de iniciación Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 0,75 e máxima de 1,5 puntos.		
Resolución de problemas de forma autónoma	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos sinalados. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da Historia da integración europea Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado Elaboración de traballos básicos e de iniciación Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 0,25 e máxima de 0,5 puntos.	5	A4 C12 D15 C21
Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva a través de dúas probas de avaliación que inclúiran tanto probas de contido teórico como comentarios de textos, composición de textos, mapas e gráficas. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias. Coñecemento da Historia da integración europea Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 2 e máxima de 4 puntos.	40	
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, resultado da asistencia, participación continua e activa a través da realización de todas as actividades que conforman á materia (incluíndo os foros); que se traducen na presentación de tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, tutorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación.	10	D3 D11

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e, no seu caso, o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándolas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, participación en foros, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo). O alumnado que non poida acollerse á avaliación continua, e o comunique no prazo fixado, examínase de todo o programa da materia, o cal deberá preparar a partir da bibliografía básica sinalada, mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e do resto das actividades prácticas fixadas no curso, que suporán en conxunto un 30% da nota. Todas estas probas, no caso de que así o requiran, deberán estar asignadas, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial de cada convocatoria ou oportunidade e entregaranse non máis aló da data de

realización do mesmo en cada una destas. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción polo mencionado art. 19.4), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto na parte teórica como en cada unha das probas que conforman a parte práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

MONTERO, M., **Historia del Presente. De la Guerra Fría al Mundo de Hoy**, Pinolia, 2023

CASSASAS, J., **El Mundo Actual. Desde 1848 hasta nuestros días. La Construcción del Presente**, 2005, Ariel,

MAMMARELLA, G., **Historia de Europa contemporánea desde 1945 hasta hoy**, Ariel, 2008

DÍEZ ESPINOSA et al., **Historia del Mundo Actual (desde 1945 hasta nuestros días)**, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Val, 2006

Complementary Bibliography

NÚÑEZ SEIXAS, J.M., **Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945**, Crítica, 2015

PAREDES, J. (coord.), **Historia Universal contemporánea. II: de la Primera Guerra Mundial a nuestros días**, Ariel, 2000

NOUSCHI, M., **Historia del siglo XX. Todos los mundos, el mundo**, Cátedra, 1996

MARTINEZ CARRERAS, et als., **Historia del mundo actual**, Marcial Pons, 1996

ARÓSTEGUI, J., BUCHRUCKER, C. e SABORIDO, J., dirs, **El mundo contemporáneo. Historia y Problemas**, Crítica, 2001

ARACIL, R., OLIVER, J. e SEGURA, A., **El mundo actual. De la segunda guerra mundial a nuestros días**, Universitat de Barcelona, 1998

JUDT, T., **Postguerra. Una historia de Europa desde 1945**, Taurus, 2006

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia da arte contemporánea				
Subject	Historia da arte contemporánea			
Code	004G741V01509			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language				
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Nodar Fernández, Victoriano			
Lecturers	Nodar Fernández, Victoriano			
E-mail	vnodar@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Geographical representation systems				
Subject	Geographical representation systems			
Code	004G741V01510			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5th	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
Lecturers	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
E-mail	edeuna@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Study and experimentation of the technical bases in Geography, entering to the analysis and treatment of the geographical data in his graphic and cartographic representation. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code				
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.			
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.			
A5	Students will acquire the learning skills that are required to pursue further studies with a high degree of independence.			
B3	To acquire the skills that are necessary to register, analyze and interpret relevant geographical and historical data.			
B6	Future application in an academic and/or professional context, and establishing the foundations for future postgraduate, specialized and/or multidisciplinary studies.			
C5	Integration of the spatial and temporal dimensions in the explanation of territorial processes.			
C6	Knowledge and application of the fundamental research methods and techniques in geography.			
C7	Correct use of geographical information as an instrument of interpretation of territorial systems.			
C10	Ability to draw links, synthesize and represent geographical information in graphic and cartographic systems.			
D1	Capacidade de análise e síntese			
D2	Aplicación dos coñecementos			
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio			
D7	Capacidade de razoamento crítico			
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.			
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma			
D14	Motivación pola calidade			

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Knowledge applied of the Geography in the frame of the scientific methodology: formulacón of hypothesis, selection of information and technical.	A3	B3	C6 C7	D1 D2 D7
Knowledge and analysis of the main geographical systems of graphic and cartographic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts.	A3	B3 B6	C5 C6 C10	D1 D2 D4 D7
Skill in the realization of practical exercises, with application of qualitative geographical techniques or quantitative, on processes and dynamics of the territory.	A5	B3 B6	C7 C10	D2 D4 D7 D11
Capacity to elaborate and communicate results of works applied, taking care the quality, and generating significant arguments.	A4	B6	C7 C10	D4 D10 D11 D14

Contents	
Topic	
1.- Technologies of geographical information	1.1.- Geoinformation and TIG 1.2.- Photogrammetry 1.3.- Remote sensing 1.4.- Systems of Geographical Information (SIG)
2.- The geographic data	2.1.- Nature of the data and basic statistics 2.2.- Diagrams and charts of data 2.3.- Cartograms
3.- Cartographic representations	3.1.- Antecedents 3.2.- Historical evolution 3.3.- Reading maps 3.4.- Applications

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	3	1	4
Lecturing	16	20	36
Scientific events	5	6	11
Seminars	4	4	8
Practices through ICT	15	22	37
Objective questions exam	4	20	24
Systematic observation	0	10	10
Problem and/or exercise solving	2	7	9
Laboratory practice	1	10	11

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Activities to detect previous knowledges, interests and motivations of the students. Presentation of the aims, contents, methodology and development of the matter.
Lecturing	Explanation and reflection of the theoretical contents guided by the educational how referents of the practical application of the matter.
Scientific events	Conferences, talks, exhibitions, round tables, debates... that allow complement the contents
Seminars	Follow-up and orientation of contents explained and preparation of subjects of evaluation or of works commissioned.
Practices through ICT	Activities of application of the knowledges and of acquisition of basic skills of the subject, through the TIC.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Seminars	The personalised attention will consist in the review of the exercises, proofs and works; in the resolution of doubts and taking of agreements for any appearance of the dynamics of the matter. It will make through the following resources: virtual course in the platform *Moodle (*MooVi, *UVigo) and e-mail. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in *MooVi).
Introductory activities	The personalised attention will consist in the orientation of the level of learning required, the introduction to the materials, the resolution of doubts and the explanation of the dynamics of the development of the matter. It will make through the following resources: virtual course in the platform *Moodle (*MooVi, *UVigo) and e-mail. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in *MooVi).

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Objective questions exam	Evaluation of knowledges and competitions with a series of enclosed questions with different alternative of answer (true/false, multiple election, pairing, selection). The results of learning evaluated are: Knowledge applied of the Geography in the frame of the scientific methodology: approach of hypothesis, selection of information and technical; Knowledge and analysis of the main geographic systems of graphic and cartographic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts.	40	B3 C5 D1 C6 D2 C7 D4 C10 D7
Systematic observation	Active participation of the students in the sessions and activities proposed by the teacher, the continuous evaluation of the autonomous work in the classroom and in the platform. The results of learning evaluated are: Knowledge and analysis of the main geographic systems of graphic and cartographic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts. Capacity to elaborate and communicate results of works applied, taking care the quality, and generating significant contributions.	10	A3 A4 A5
Problem and/or exercise solving	The students will resolve the exercises, applying the knowledges. The results of learning evaluated are: Knowledge and analysis of the main geographical systems of graphic and cartographic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts; Skill in the realization of practical exercises, with application of qualitative geographical techniques or quantitative, on processes and dynamics of the territory.	20	B3 C7 D2 B6 C10 D4 D7 D11 D14
Laboratory practice	Evaluation of knowledges and skills by means of the execution of practices. The results of learning evaluated are: Skill in the realization of practical exercises, with application of qualitative geographical techniques or quantitative, on processes and dynamics of the territory; Capacity to elaborate and communicate results of works applied, taking care the quality, and generating *aportaci3ns significant.	30	B3 C7 D2 B6 C10 D4 D7 D11 D14

Other comments on the Evaluation

The assessment system of the subject includes two modalities, from which students may choose: continuous assessment and global assessment, according to article 19.2 of the Regulation on Assessment, Grading, and Quality of Teaching and Learning Process of the University of Vigo (Approved by the University Assembly on 18/04/2023, amended on 22/12/2023. Consolidated version) □ hereinafter, Assessment Regulation □.

The choice of the global assessment corresponds to the student, who must communicate it within the deadline and in the manner established by the center. This choice implies renouncing the continuous assessment, both for tests already taken and those pending (art. 19.4 of the Assessment Regulation).

CONTINUOUS ASSESSMENT consists of carrying out tests and activities distributed throughout the term. Operationally, it is divided into two parts: a theoretical part and a practical part. The theoretical part will be assessed by means of two partial tests conducted during the course, which will account for 40% of the final grade. The practical part will include problem-solving methodologies and/or exercises, as well as a practical exam, and will represent 60% of the grade. The remaining 10% will correspond to systematic observation, evaluated through small periodic activities during the teaching period, aiming to ensure continuous student engagement with the subject. This section also includes participation and organization of scientific events.

To pass the subject through continuous assessment, it will be necessary to obtain at least 50% of the maximum grade in each of the parts, as well as to complete and submit, on time and in the correct form, a minimum of 80% of the activities included in the practical part. Additionally, students must participate in the tests that the teaching staff deems essential. In case any of these requirements are not met, article 32.2 of the Assessment Regulation will apply, according to which the final grade must reflect as faithfully as possible the student's real performance, and passing the subject will not be possible.

As stated in article 40.4 of the Assessment Regulation, teaching staff may require that submitted work and materials include an explicit declaration of originality, certifying that no improperly cited sources were used. Any improper use of materials or breach of academic integrity principles will result in a grade of zero, both in cases where substantial copying of others' work is presented as one's own, and in cases where, even citing sources, the work consists merely of a succession of external fragments without critical contribution or personal elaboration. Likewise, the use of artificial intelligence tools must be responsible, transparent, and aligned with the subject's educational objectives; their use must be expressly declared and can never substitute autonomous and reflective student work.

With the aim of addressing student diversity and facilitating learning in different contexts, particularly for students with recognized semi-presential modality, the subject may also be followed through the MooVi tele-teaching platform, where sufficient resources and teaching materials will be made available for acquiring competencies and passing the subject.

These materials do not necessarily reproduce the content of face-to-face sessions literally. The teaching materials provided through the MooVi platform are intended to support the student's learning process and must be used exclusively for that purpose. Their use must respect copyright and the usage conditions established by the teaching staff. Reproduction, distribution, or public communication, in whole or in part, outside the strictly academic environment, is not permitted.

Through the same platform, teaching methodologies, assessment activities, and the corresponding calendar will be specified, both for in-person and remote submissions. Individualized monitoring of student activity will be carried out using the tools available in MooVi, such as participation records, access statistics, and completion of online tests or exercises. Regarding transversal activities, such as scientific events organized by the Area, Department, or Faculty, for students enrolled in the semi-presential modality, those requiring physical attendance may be replaced by others that allow maintaining the same percentage in the final grade.

GLOBAL ASSESSMENT will consist of a theoretical test, accounting for 40% of the final grade and covering all theoretical content taught during the course, and a practical test, worth 60%, focused on the aspects worked on in practical activities, including exercises carried out by students. To pass the subject, it will be necessary to obtain at least 50% of the maximum grade in each of these two tests.

According to article 21.2 of the Assessment Regulation, these tests will be held exclusively on the official dates set for each assessment opportunity, within the exam period established in the academic calendar. This calendar, which will include dates, times, and locations for the tests, will be approved by the School Board and published before the start of the enrolment period, in accordance with article 25.1 of the aforementioned regulation.

Sources of information

Basic Bibliography

Aguilera, M.J. et al., **Fuentes, tratamiento y representación de la información geográfica**, 1ª, UNED, 2003

Jimenez, J. & Monteagudo, J. (Eds.), **La documentación cartográfica**, 1ª, Universidad de Huelva, 2001

Olaya, V., **Sistemas de Información Geográfica**, 2ª, CreateSpace Independent Publishing Platform, 2020

Peña Llopis, J., **Sistemas de información geográfica aplicados a la gestión del territorio**, 4ª, Club Universitario, 2009

Pérez Navarro, A. (Coord.), **Introducción a los sistemas de información geográfica y geotelemática**, 1ª, UOC, 2011

Santos Preciado, J.M., **Estadística elemental para historiadores y geógrafos**, 1ª, UNED, 2009

Walford, N., **Geographical data analysis**, 1ª, Wiley, 1995

OSGeo, **Open Source Geospatial Foundation**, <http://www.osgeo.org>, Acceso 2022

Copernicus, **La mirada de Europa sobre la Tierra**, <https://www.copernicus.eu/es>, Acceso 2022

IDEE, **Infraestructura de Datos Espaciales de España**, <https://www.idee.es>, Acceso 2022

IGN, **Instituto Geográfico Nacional**, <https://www.ign.es/web/ign/portal>, Acceso 2022

SITGA, **Información Xeográfica de Galicia**, <http://mapas.xunta.gal/portada>, Acceso 2022

Complementary Bibliography

Recommendations

Other comments

This educational guide exposes the general lines of development of the matter and can suffer readjustments by the dynamics of the group or unforeseen.

Along the course will deliver documentation detailed on the development of the activities. This information will be offered through the courses *Moodle of the MooVi platform, by what all the students/ace have to be dice of high in the platform and have covered his data of profile.

IDENTIFYING DATA				
Prácticas en empresas - Turismo				
Subject	Prácticas en empresas - Turismo			
Code	004G741V01981			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	5	2c
Teaching language				
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Lecturers	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
E-mail	chedesmareque@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Prácticas externas - Xeografía e Historia				
Subject	Prácticas externas - Xeografía e Historia			
Code	004G741V01982			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	-	2c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Lecturers	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
E-mail	teijeiro@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=5228			
General description	A materia permitirá o desenvolvemento da práctica profesional asociada ao plan de estudos nos seus diversos campos disciplinares. Con ela preténdese introducir ao alumnado na dinámica das institucións e empresas vinculadas aos perfís profesionais do grao.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A2	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B3	Obter as habilidades necesarias para rexistrar, analizar e interpretar a información relevante de índole xeográfica e histórica.
B4	Desenvolver as destrezas asociadas á elaboración, transmisión e xestión do "saber" e "saber facer" adquirido así como dos resultados do seu razoamento crítico
C4	Conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais
C7	Uso correcto da información xeográfica como instrumento de interpretación dos sistemas territoriais
C8	Desenvolvemento e aplicación dos procedementos de traballo de campo
C10	Capacidade de relacionar, sintetizar e expresar información xeográfica en sistemas gráficos e cartográficos
C11	Coñecemento e desenvolvemento de habilidades no ámbito da ordenación e planificación territorial
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C17	Capacidade de ler textos historiográficos e documentos orixinais na propia lingua así como de transcribir, resumir e catalogar información de forma pertinente
C18	Coñecemento e habilidade para usar os instrumentos de recompilación de información tales como catálogos bibliográficos, inventarios de arquivo e referencias electrónicas
C23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica
C26	Visión diacrónica rexional e completa dos fenómenos artísticos territoriais
C29	Coñecemento sistemático e integrado do feito artístico: distintas linguaxes e técnicas da produción artística ao longo da historia
C31	Coñecementos básicos de iconografía como clave para a interpretación de imaxes
C33	Coñecementos sobre documentación, composición de materiais e técnicas construtivas dos bens artísticos mobles e inmoebles
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Aplicación dos coñecementos
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
D6	Resolución de problemas e toma de decisións.
D7	Capacidade de razoamento crítico
D8	Compromiso ético e responsabilidade social
D9	Traballo en equipo en diversos contextos
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D12	Capacidade para imprevistos, creatividade e lideranza
D13	Iniciativa e espírito emprendedor
D14	Motivación pola calidade

D15 Sensibilidade a temas ambientais.

D16 Coñecemento doutras culturas

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
As prácticas externas permitirán a integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades da ciencia histórica e xeográfica no ámbito profesional. Permitirán tamén a realización de actividades en institucións e/ou empresas relativas á adquisición de competencias transversais e específicas, aplicando coñecementos e completando capacidades nun proceso titorizado	A2	B3	C4	D1
	A4	B4	C7	D2
			C8	D3
			C10	D4
			C11	D5
			C12	D6
			C17	D7
			C18	D8
			C23	D9
			C26	D10
			C29	D11
			C31	D12
			C33	D13
				D14
				D15
				D16

Contidos

Topic	
Actividades en institucións e empresas vinculadas aos coñecementos, capacidades e competencias adquiridas na titulación.	1. Actividades de documentación e difusión do Patrimonio histórico-artístico: rutas-visitas guiadas, actividades de dinamización... 2. Tarefas de clasificación, catalogación e organización de fondos bibliográficos, museísticos e de documentación de arquivo. 3. Tarefas de xestión en bibliotecas, arquivos e museos. 4. Actividades vinculadas a proxectos de intervención e posta en valor de conxuntos arqueolóxicos. 5. Actividades de apoio á docencia en Xeografía e Historia en Secundaria.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticum, Practicas externas e clínicas	240	30	270
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	30	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Prácticas profesionais realizadas en institucións empresas nas que se adquiriran e aplicaran competencias e coñecementos relacionadas cos ámbitos científicos do grao en Xeografía e Historia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumnado contará con dous titores/as, un na entidade na que se realicen as prácticas e outro de carácter académico, que formará parte do profesorado da titulación. Levarán a cabo tarefas de orientación e resolución de problemas, e elaborarán e entregarán ao alumnado a bibliografía necesaria para a preparación e execución das tarefas e traballos de cada unha das prácticas externas xunto co proxecto formativo específico da práctica. Os recursos para o seguimento que utilizarán os titores/as académicos serán as titorías individuais, o correo electrónico e a aula do campus remoto.
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Os/as titores/as orientarán ao alumnado na redacción da memoria de prácticas e na elaboración do informe final. Os recursos para o seguimento que utilizarán os titores/as académicos serán as titorías individuais, o correo electrónico e a aula do campus remoto.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Prácticum, Practicas externas e clínicas	1.- Informe final da persoa titora da entidade (impreso D5): valoraranse as tarefas e traballos realizados e as prácticas no seu conxunto. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades da ciencia histórica e xeográfica no ámbito profesional. Realización de actividades en institucións e/ou empresas relativas á adquisición de competencias transversais e específicas, aplicando coñecementos e completando capacidades nun proceso tutorizado.	80	A2	B3 B4	C4 C7 C8 C10 C11 C12 C17 C18 C23 C26 C29 C31 C33	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1.- Informe final de prácticas (impreso D6): cada estudante valorará as tarefas e traballos realizados e as prácticas no seu conxunto. 2.- Memoria de prácticas no que cada estudante dará conta de: 2.1.- A aplicación dos coñecementos e competencias adquiridos durante o grao. 2.2.- Os coñecementos e competencias adquiridos durante o exercicio das prácticas. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades da ciencia histórica e xeográfica no ámbito profesional. Realización de actividades en institucións e/ou empresas relativas á adquisición de competencias transversais e específicas, aplicando coñecementos e completando capacidades nun proceso tutorizado.	20	A4		C4 C7 C8 C10 C11 C12 C17 C18 C23 C26 C29 C31 C33	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través do curso virtual en MOOVI, polo que todos os alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

A bibliografía necesaria para a preparación e execución das tarefas e traballos de cada unha das prácticas externas será preparada e entregada ao alumnado polas persoas que o titoricen xunto co proxecto formativo específico da práctica.

IDENTIFYING DATA				
Traballo de Fin de Grao - Turismo				
Subject	Traballo de Fin de Grao - Turismo			
Code	004G741V01991			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	-	2c
Teaching language				
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Lecturers	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
E-mail	chedesmareque@uvigo.es			
Web				
General description				
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Code				
Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Contidos				
Topic				
Planificación				
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours	
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				
Metodoloxía docente				
	Description			
Atención personalizada				
Avaliación				
Description	Qualification	Training and Learning Results		
Other comments on the Evaluation				
Bibliografía. Fontes de información				
Basic Bibliography				
Complementary Bibliography				
Recomendacións				

IDENTIFYING DATA				
Final Year Dissertation				
Subject	Final Year Dissertation			
Code	004G741V01992			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	-	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=16624			
General description	The Final Degree Project will consist of students carrying out and defending a tutored project in which, under the guidance of a tutor, they apply and develop in an integrated manner the training content and competences associated with the degree in Geography and History.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students will have shown they have sufficient knowledge and understanding of an area of study, starting after completion of general secondary education, and normally reaching a level of proficiency that, being mostly based on advanced textbooks, will also include familiarity with some cutting-edge developments within the relevant field of study.
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.
A5	Students will acquire the learning skills that are required to pursue further studies with a high degree of independence.
B3	To acquire the skills that are necessary to register, analyze and interpret relevant geographical and historical data.
B4	To develop the skills linked to the production, communication and management of the knowledge and skills acquired, as well as to the results of their critical thinking.
B6	Future application in an academic and/or professional context, and establishing the foundations for future postgraduate, specialized and/or multidisciplinary studies.
C1	To know the key concepts and developments of the field of Physical Geography.
C2	To know the key concepts and developments of the field of Human Geography.
C3	To know the key concepts and developments of geographical spaces (physical, human and economic aspects) in their social and territorial dynamics.
C4	Critical awareness of the relationship between geographical, physical and human phenomena on different territorial scales.
C5	Integration of the spatial and temporal dimensions in the explanation of territorial processes.
C6	Knowledge and application of the fundamental research methods and techniques in geography.
C7	Correct use of geographical information as an instrument of interpretation of territorial systems.
C8	Development and application of methods of field work.
C9	Ability to analyze and interpret landscapes.
C10	Ability to draw links, synthesize and represent geographical information in graphic and cartographic systems.
C11	Knowledge and acquisition of skills in the field of urban and country planning.
C12	Critical awareness of the relationship between current events and processes and those from the past.
C13	Awareness of and respect for points of view arising in different cultural/national backgrounds.
C14	Knowledge of the general diachronic structure of the past.
C15	Knowledge of ancient languages.
C16	In-depth knowledge of one or more specific periods of the past history of humanity.
C17	Ability to read historiographic texts and original documents, as well as to transcribe, summarize and catalogue information appropriately.
C18	Knowledge of and ability to use the instruments of compilation of information like bibliographic catalogues, archive inventories and electronic references.
C19	Knowledge of the history of one's own nation.
C20	Knowledge of European history in a comparative perspective.
C21	Knowledge of the history of European integration.
C22	Knowledge of universal history.
C23	Ability to identify and use appropriately sources of information for historical research.

C24	Critical awareness of the spatial-temporal coordinates of the History of Art.
C25	General diachronic approach to Universal Art History.
C26	Regional diachronic, comprehensive approach to territorial artistic phenomena.
C27	Specific, optional knowledge of the History of Art.
C28	Knowledge of the different methodologies and approaches to the History of Art.
C29	Systematic, comprehensive knowledge of the art phenomenon: different languages and techniques of artistic production throughout History.
C30	Knowledge of the main literary and documentary sources of the History of Art.
C31	Basic knowledge of iconography as the key for the interpretation of images.
C32	Practical knowledge of the essential processes of the scientific method in the History of Art.
C33	Knowledge of documentation, composition of materials and construction techniques of artistic chattel and real estate.
C34	Instrumental knowledge applied to the History of Art.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Aplicación dos coñecementos
D3	Capacidade de organización e planificación
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
D6	Resolución de problemas e toma de decisións.
D7	Capacidade de razoamento crítico
D8	Compromiso ético e responsabilidade social
D9	Traballo en equipo en diversos contextos
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma
D12	Capacidade para imprevistos, creatividade e lideranza
D13	Iniciativa e espírito emprendedor
D14	Motivación pola calidade
D15	Sensibilidade a temas ambientais.
D16	Coñecemento doutras culturas

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Adequately assimilate the competences of the degree.	A1	B3	C1	D1
Correctly apply the methodology and techniques of the degree.	A3	B4	C2	D2
Demonstrate skills in the search, handling and critical analysis of bibliographic sources and resources.	A4	B6	C3	D3
Demonstrate the ability to formulate, prepare, present and defend a paper related to the contents of the degree.	A5		C4	D4
			C5	D5
			C6	D6
			C7	D7
			C8	D8
			C9	D9
			C10	D10
			C11	D11
			C12	D12
			C13	D13
			C14	D14
			C15	D15
			C16	D16
			C17	
			C18	
			C19	
			C20	
			C21	
			C22	
			C23	
			C24	
			C25	
			C26	
			C27	
			C28	
			C29	
			C30	
			C31	
			C32	
			C33	
			C34	

Contents

Topic

The TFG may consist of experimental or theoretical work, research or handling of historical sources, artistic productions, cartographic elements, etc., a bibliographical review or an in-depth study of the subject, a fieldwork report or a report on activities (cultural and heritage management, museums, technological applications, etc.) in fields related to the degree programme.

There are no sub-items

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Project based learning	15	0	15
Mentored work	0	270	270
Presentation	1	14	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Project based learning	Establishment of the appropriate methodological bases in accordance with the nature of the TFG chosen by the student.
Mentored work	Preparation of the Final Degree Project in accordance with the guidelines set out above.
Presentation	Presentation by the student of the work carried out.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Project based learning	Personalised attention will be given to students in relation to the establishment of the appropriate methodological bases in accordance with the nature of the chosen dissertation.
Mentored work	Students will receive personalised attention in relation to the different phases related to the preparation and defence of the Final Degree Project in accordance with the guidelines that regulate it and the needs derived from its nature.

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Mentored work	Students must demonstrate that they have acquired the competences associated with the degree of Graduate in Geography and History that are in accordance with the nature and characteristics of the dissertation. The examining board will mark from 0 to 10 each of the following sections of the dissertation: formal aspects and compliance with the minimum requirements; objectives and competences; appropriate methodology; relevance and results; presentation and defence. The final mark will be the average of the marks obtained in these five sections. The learning outcomes assessed are: To adequately assimilate the competences of the degree course. To correctly apply the methodology and techniques of the degree. Demonstrate skills in the search for, handling and critical analysis of bibliographical sources and resources. Demonstrate the ability to plan, prepare, present and defend a project related to the contents of the degree.	80	A1 B3 C1 D1 A3 B6 C2 D2 A4 C3 D3 A5 C4 D5 C5 D6 C6 D7 C7 D8 C8 D9 C9 D10 C10 D11 C11 D12 C12 D13 C13 D14 C14 D15 C15 D16 C16 C17 C18 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 C32 C33 C34
Presentation	Presentation and defence of the Final Degree Project. The assessed learning outcomes are: Demonstrate the ability to plan, prepare, present and defend a work related to the contents of the degree.	20	B4 D4

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recommendations